

Fantastic Club

A.E. VAN VOGT

ODISEEA NAVEI „SPACE BEAGLE"



EDITURA ALBATROS

A.E. Van Vogt

Odiseea navei „Space Beagle”

1

Corl tot dădea târcoale. Noaptea neagră, fără lună şi aproape fără stele, se retrăgea în silă din calea zorilor care mijeau undeva, spre stânga lui. Lumina lor roşiatică şi lugubră nu făgăduia pic de căldură, ci dezvăluia, treptat, un peisaj de coşmar.

În jurul lui se conturau nişte stânci fumurii, colţuroase şi o câmpie neagră, fără viaţă. Un soare de un roşu palid trăgea eu ochiul deasupra orizontului. Degete de lumină dibuiau printre umbre. Nu se vedea încă nicio urmă a tribului de fiinţe înzestrate cu *id,* după care Corl umbla de aproape o sută de zile încoace.

Se opri, în sfârşit, înfiorat de această realitate. Labele picioarelor îi zvâcniră cuprinse de un tremur ce-i încorda ghearele ascuţite ea nişte lame. Tentaculele groase care-i creşteau din umeri se încordară şi ele. Corl îşi răsuci dintr-o parte în alta enormul său cap de pisică, în timp ce filamentele păroase din care-i erau alcătuite urechile fremătau cu putere, iscodind fiece adiere de vânt, fiece vibraţie a eterului.

Nu primi niciun răspuns. Complicatul lui sistem nervos nu înregistră nicio mişcare. Nimic nu vădea prezenţa acelor fiinţe, care erau unica lui sursă de hrană pe această planetă pustie. Corl se ghemui la sol – o gigantică siluetă felină zugrăvită pe fundalul de un roşu întunecat al cerului. Ai fi zis că-i caricatura unui tigru negru într-o lume de umbre. Ceea ce-l descumpănea era faptul că pierduse contactul. Era înzestrat cu un sistem senzorial care, în mod normal, putea detecta prezenţa *idului* într-un organism aflat la mari depărtări. Însemna că nu mai funcţiona normal. Faptul că nu izbutise, în noaptea asta, să menţină contactul trăda o dereglare a organismului, era un simptom al bolii mortale despre care auzise. De şapte ori în decursul secolului trecut întâlnise nişte *corii* prea slabi pentru a se putea mişca, şi ale căror trupuri, altminteri nemuritoare, se vlăguiseră din lipsă de hrană. De fiecare dată, se năpustise asupra acelor trupuri inerte, zdrobindu-le pentru a le stoarce

fărâma de *id* care continua să le ţină în viaţă.

Corl se înfioră de plăcere, amintindu-şi de acele ospeţe. Scoase apoi un fel de mârâit, un sunet sfidător, repetat de ecou din stâncă în stâncă, înainte de a se întoarce în propriii săi nervi. Era o expresie instinctivă a voinţei lui de a trăi.

Deodată, încremeni.

Zărise, cu mult deasupra liniei orizontului, un minuscul punct luminos. Acesta se apropia rapid, devenind întâi o minge de metal, apoi o enormă navă rotundă, argintie, care-şi încetini vizibil viteza când zbură deasupra lui Corl. Nava rămase o clipă aproape nemişcată deasupra şirului de dealuri negre din dreapta lui, apoi dispăru.

Corl îşi reveni din buimăceală şi se repezi ca un tigru printre stânci. În ochii lui negri şi rotunzi ardea o dorinţă aprigă. Perii de pe urechi începură să vibreze, semnalându-i o cantitate de *id* atât de mare, încât foamea lui deveni insuportabilă.

Soarele, trandafiriu acum, urcase mult pe cerul de purpură în vreme ce Corl se furişa înapoia unor stânci şi privea, din umbra lor, ruinele oraşului de la poale. În ciuda dimensiunilor ei uriaşe, nava argintie părea minusculă pe fundalul acestor ruine. Dar avea atâta viaţă şi atâta dinamism în ea, încât, peste o clipă, ajunse să domine peisajul. Nava se aşezase într-un făgaş săpat de propria-i greutate în câmpia stâncoasă care începea brusc la periferia metropolei moarte.

Corl se uita la fiinţele bipede care ieşiseră din navă şi stăteau acum în grupuri mici la poalele unei scări rulante, coborâte printr-o poartă puternic luminată. Simţi că i se usucă gâtlejul de foame şi că i se întunecă mintea din pricina dorinţei aprige de a se năpusti asupra acestor făpturi fragile, dar bogate în *id.*

Amintiri ceţoase îi stăviliră elanul care-i electriza muşchii. Amintirile astea îi vorbeau despre trecutul îndepărtat al neamului său, despre maşini capabile de distrugere, despre energii mult mai mari decât toate puterile ascunse în propriu-i trup. Prin pâcla ce i se lăsase peste ochi, văzu că fiinţele acelea erau îmbrăcate într-un veşmânt străveziu, care scânteia în razele soarelui.

În mintea lui Corl se făcu deodată lumină: fiinţele astea erau desigur membrii unei expediţii ştiinţifice de pe o altă planetă. Oamenii de ştiinţă nu distrug, ci cercetează. Ei nu vor încerca să-l omoare, dacă nu-i va ataca…

Îmboldit de foame, Corl ieşi din ascunzătoare şi înaintă spre fiinţele acelea. Ele îl simţiră, căci se întoarseră să-l privească. Trei, care erau mai în faţă, se traseră încet spre grupurile ceva mai numeroase. Unul dintre bipezi, cel mai mărunt din grupul lui, scoase dintr-o teacă pe care-o purta pe coapsă o vergea de metal şi începu s-o legene cu un aer nepăsător.

Deşi cam neliniştit de acest gest, Corl continuă să înainteze. Era prea târziu ca să mai dea înapoi.

Elliott Grosvenor rămăsese locului, în urma celorlalţi, lângă pasarelă.

Se obişnuise să se ţină de o parte. Fiind singurul nexialist aflat la bordul navei „Space Beagle“[1], era ignorat de specialişti: aceştia nu pricepeau limpede ce anume e un nexialist şi, oricum, nici nu prea se sinchiseau. Grosvenor avea de gând să schimbe lucrurile, dar deocamdată nu i se ivise prilejul.

Aparatul acustic din casca lui spaţială se însufleţi brusc. Un om râse încet, apoi spuse:

— Eu, unul, nu vreau să am de-a face c-un monstru atât de uriaş!

Grosvenor recunoscu glasul lui Gregory Kent, şeful secţiei de chimie. Deşi mărunţel, Kent era o personalitate. Avea mulţi prieteni şi sprijinitori printre membrii expediţiei şi îşi anunţase candidatura la viitoarele alegeri pentru postul de director al acesteia. Dintre toţi oamenii care-l văzuseră pe monstru, Kent era singurul care-şi scosese arma. Acum, degetele lui îi mângâiau ţeava metalică.

Grosvenor auzi un alt glas, mai adânc şi mai relaxat decât primul, era glasul lui Hal Morton, conducătorul expediţiei:

— Tocmai de aceea te-ai îmbarcat pe această navă. Fiindcă dumneata, dragul meu Kent, nu laşi nimic la voia întâmplării:

Era o remarcă foarte amicală. Morton trecea peste faptul că Gregory Kent se şi declarase rivalul lui în viitoarele alegeri. Putea fi vorba, desigur, de o manevră menită să-i facă pe unii naivi să creadă că Morton nu-i purta sâmbetele rivalului său. Grosvenor nu se îndoia că şeful expediţiei era capabil de un asemenea rafinament. Îl socotea un om destul de integru, dar

---

[1] „Beagle“ a fost nava pe care tânărul naturalist Charles Darwin s-a îmbarcat în 1831 într-o expediţie de cercetări ştiinţifice care avea să dureze cinci ani. (n. t.).

şiret şi inteligent, în stare să se descurce în orice situaţie.

Grosvenor văzu că Morton face câţiva paşi, depărtându-se de ceilalţi. Costumul de metalit transparent îi scotea în relief trupul vânjos. Din locul unde se afla acum, şeful expediţiei urmărea mişcările monstruoasei feline care se apropia de ei de-a curmezişul câmpiei negre, stâncoase. Comentariile celorlalţi şefi de secţii răsunau în aparatul acustic al lui Grosvenor:

— Nu mi-ar plăcea să-l întâlnesc pe copilaşul ăsta noaptea, pe o alee întunecoasă!

— Nu fi prost! Se vede cât de colo că-i o creatură inteligentă. Probabil din rasa care stăpânea această planetă.

— Aspectul ei fizic sugerează o adaptare animalică la mediul ambiant, rosti o voce în care Grosvenor recunoscu glasul lui Siedel, psihologul expediţiei. Pe de altă parte, faptul că se apropie de noi dovedeşte că nu-i un animal, ci o fiinţă inteligentă, conştientă că are de-a face cu alte fiinţe inteligente. Observaţi rigiditatea mişcărilor ei. Înseamnă că-i prudentă şi că şi-a dat seama că suntem înarmaţi. Tare-aş vrea să-i pot examina îndeaproape extremităţile tentaculelor de pe umeri. Dacă au forma unor ventuze sau a unor mâini, putem presupune că e un descendent al locuitorilor acestui oraş. Ar fi foarte bine dacă-am putea comunica direct cu el. Judecând după aparenţe, deocamdată aş spune că e un descendent care a degenerat într-o stare primitivă.

Corl se opri la câţiva paşi de fiinţele cele mai apropiate. Nevoia de *id* era din ce în ce mai imperioasă. Gândurile i se învălmăşeau, târându-l parcă spre marginea unei prăpăstii. Avea senzaţia că tot trupul îi este scăldat într-un lichid vâscos. Vederea îi era din ce în ce mai tulbure.

Oamenii se apropiaseră de el şi-l priveau, curioşi. Corl le vedea buzele mişcându-se în căştile transparente. Mesajele pe care le schimbau între ei îi parveneau pe o frecvenţă pe care se simţea capabil s-o înregistreze. Dar aceste mesaje i se păreau lipsite de semnificaţie. Ca să le dea impresia că-i prietenos, Corl îşi transmise numele prin perii de pe urechi, arătând spre sine cu unul dintre tentacule.

Un glas pe care Grosvenor nu-l recunoscu spuse, tărăgănat:

— Am auzit în aparat un fel de paraziţi în clipa când făptura şi-a mişcat urechile. Ia spune, Morton, crezi cumva că...

— Tot ce se poate, îi răspunse Morton, fără a-l lăsa să-şi

termine fraza. Asta înseamnă că vei avea de lucru, Gourlay. Dacă vorbeşte cu ajutorul undelor radiofonice, am putea pune la punct un cod prin care să comunicăm cu el.

Aşadar, acesta era Gourlay, şeful serviciului de comunicaţii! Grosvenor fu mulţumit: sosirea monstrului îi va da, poate, prilejul să înregistreze vocile tuturor membrilor mai importanţi ai expediţiei. Căutase asemenea ocazii încă de la începutul călătoriei.

— Ia te uită! exclamă Siedel. Tentaculele se termină în formă de ventuze! Dacă ar avea un sistem nervos suficient de complex, ar putea fi instruit să conducă orice maşină.

— Cred că a sosit momentul să ne întoarcem în navă şi să mâncăm, spuse Morton. După aceea, vom avea multă treabă. Aş vrea să-mi întocmiţi un raport privitor la evoluţia acestei specii. Aş dori să cunosc mai ales cauza pieirii ei. Pe Pământ, în epoca depărtată de dinainte de apariţia unei civilizaţii galactice, numeroase civilizaţii s-au prăbuşit după ce ajunseseră, fiecare, la apogeu. O civilizaţie nouă se năştea totdeauna din cenuşa alteia. Nu văd de ce nu s-ar fi întâmplat la fel şi aici… Fiecare secţie va efectua cercetări în propria-i specialitate.

— Dar „pisicuţa”? întrebă cineva. Am impresia că vrea să vină cu noi.

Morton chicoti, apoi spuse, pe un ton grav:

— Tare-aş vrea s-o putem lua cu noi, dar nu cu de-a sila. Ce zici, Kent?

Şeful secţiei de chimie răspunse cu hotărâre, scuturând din cap:

— Atmosfera ce ne-nconjoară conţine mai mult clor decât oxigen, dar de fapt ambele elemente se găsesc în cantităţi neîndestulătoare. Oxigenul nostru ar fi ca o dinamită pentru plămânii monstrului.

Grosvenor îşi dădu seama că uriaşa felină nu se gândea la această primejdie, căci o văzu păşind pe urmele primilor doi oameni pe pasarelă, apoi pe poarta cea mare.

Oamenii se întoarseră cu faţa spre Morton, care le spuse, făcându-le semn cu mâna:

— Deschideţi şi cea de-a doua ecluză şi lăsaţi-l să aspire puţin oxigen, ca să-i piară pofta.

Peste câteva clipe, directorul exclamă, uluit:

— Să mă bată Dumnezeu dacă pricep! N-a simţit nicio

deosebire. Asta înseamnă că n-are niciun fel de plămâni, sau că plămânii lui nu se alimentează cu clor. Lăsaţi-l să între! Iată, Smith, o adevărată comoară pentru un biolog! Şi nu-i deloc periculos, dacă suntem prudenţi. Ce metabolism!

Smith era un individ înalt, subţiratic, osos, cu o faţă lungă şi lugubră. Glasul lui, prea puternic pentru un asemenea trup, răsună în aparatul lui Grosvenor:

— În diferitele expediţii la care-am luat parte, n-am observat decât două forme superioare de viaţă – una întemeiată pe clor, iar cealaltă întemeiată pe oxigen – clorul şi oxigenul fiind singurele elemente care înlesnesc arderea. Am auzit vag vorbindu-se despre nişte fiinţe care ar trăi într-o atmosferă de fluor, dar aştept să văd măcar un singur specimen. Aş putea să jur pe reputaţia mea că niciun organism complex nu va fi vreodată capabil să se adapteze la inhalarea simultană a celor două gaze. Morton, nu trebuie să lăsăm să ne scape această creatură!

— Pare ea însăşi dornică să rămână, zise directorul şi, urcând pe pasarelă, intră în ecluza pneumatică împreună cu Corl şi cu cei doi oameni. Grosvenor se repezi şi el în ecluză, laolaltă cu alţi zece-doisprezece oameni. Poarta cea mare se închise şi aerul începu să şuiere în încăpere. Oamenii se ţineau cât mai departe de monstru. Grosvenor îl privea cu un sentiment de nelinişte. Ar fi vrut să-i comunice lui Morton gândurile care-i treceau prin minte. La bordul navelor expediţionare, şefii de secţii aveau, în genere, posibilitatea de a comunica uşor cu directorul. Ca şef al secţiei nexialiste – deşi era unicul ei membru – Grosvenor ar fi trebuit să aibă şi el această posibilitate. Dar, spre deosebire de ceilalţi şefi de secţii, care aveau câte un aparat de transmisie, el primise doar un receptor, ce-i permitea să-i asculte în timp ce lucrau, iar când voia să se adreseze cuiva, sau când se simţea în pericol, avea posibilitatea de a lansa un apel ce-i făcea legătura cu centrala.

Grosvenor nu punea la îndoială utilitatea acestui sistem. La bordul navei se aflau aproape o mie de oameni şi era clar că nu le puteai îngădui tuturor să-i vorbească lui Morton ori de câte ori aveau chef.

Uşa interioară a ecluzei pneumatice se deschise şi Grosvenor ieşi odată cu ceilalţi. Peste câteva minute se aflau cu toţii în faţa unor ascensoare care urcau spre camerele membrilor

echipajului.

Morton şi Smith se opriră puţin pentru a discuta ceva.

— O să-l lăsăm să urce singur, dacă doreşte, spuse Morton.

Corl nu păru să aibă nimic împotrivă, dar când auzi uşa ascensorului închizându-se cu zgomot în spatele lui, iar ascensorul începu să urce, se năpusti spre uşă, cu un fel de mârâit. Mintea i se întunecase. Metalul uşii se îndoi sub greutatea lui, făcându-l să urle de durere. Acum era ca un animal prins în capcană. Începu să izbească în uşă cu ghearele şi să smulgă cu tentaculele-i groase panourile bine sudate. Întreaga maşinărie scrâşni, parcă în semn de protest. Cuşca ascensorului continuă totuşi să urce în salturi, trasă de forţa magnetică, şi ajunse în cele din urmă la destinaţie. Corl smulse ceea ce mai rămăsese din uşă şi, năpustindu-se pe coridor, aşteptă acolo sosirea oamenilor. Aceştia se arătară, în sfârşit, cu armele în mâini.

— Suntem nişte proşti, spuse Morton. Ar fi trebuit să-i arătăm cum funcţionează ascensorul. Şi-a închipuit desigur că vrem să-i întindem o cursă.

Directorul îi făcu semn monstrului şi începu să deschidă şi să închidă uşa unui alt ascensor. Grosvenor văzu atunci că ochii negri ca antracitul ai monstrului îşi pierd strălucirea sălbatică. Corl puse capăt acestei lecţii, păşind de pe coridor într-o încăpere spaţioasă, unde se lungi numaidecât pe covor, pentru a-şi destinde nervii şi muşchii încărcaţi de electricitate. Îi era ciudă că se arătase atât de speriat. Avea senzaţia că pierduse un mare avantaj: în loc să-i liniştească pe oameni prin aparenta lui blândeţe şi placiditate, îi băgase în sperieţi prin forţa lui.

Asta însemna că va trebui să înfrunte primejdii mai mari în încercarea lui de a captura nava. Pe planeta de unde veneau aceste fiinţe exista *id* din belşug.

2

Fără să clipească din ochi, Corl se uita la cei doi oameni care măturau pietrele din faţa porţii metalice a unei clădiri vechi, enorme. După ce mâniaseră, oamenii îşi îmbrăcaseră din nou costumele spaţiale, iar acum îi putea vedea umblând, singuri sau în grupuri, prin oraşul mort. Îşi continuau, pesemne, cercetările.

Cât despre el, nu-l interesa decât un lucru: să se hrănească. Foamea de *id* a celulelor era ca o durere ce-i chinuia tot trupul. Ardea de nerăbdare să pornească pe urmele acelora care se încumetaseră să pătrundă în inima oraşului. Unul dintre ei era singur.

În timpul prânzului, oamenii îi oferiseră diferite mâncăruri de-ale lor, toate neinteresante pentru el. Nu păreau să-şi dea seama că el avea nevoie de fiinţe vii. *Idul* nu era doar o substanţă, ci un complex de substanţe, care nu putea fi obţinut decât din ţesuturile încă fremătătoare de viaţă.

Minutele treceau. Corl continua să se stăpânească şi să stea cu ochii la pândă, deşi îşi dădea seama că oamenii ştiu că-i pândeşte. Îi văzu scoţând din navă o maşină metalică, pe care o duseră la blocul de piatră ce astupa poarta cea mare a clădirii. Ochii lui ageri nu scăpau nicio mişcare a oamenilor. Deşi scuturat de fiorii foamei sale aprige, observă cu atenţie cum funcţiona maşina aceea – i se păru că e ceva foarte simplu.

Când flacăra incandescentă începu să muşte din stâncă, sări totuşi înlături, mârâind, ca să le dea impresia că-i speriat, deşi ştia bine ce avea să se întâmple.

Instalat într-o mică aeronavă de patrulare, Grosvenor urmărea scena. Îşi propusese să nu-l slăbească din ochi pe Corl. Tot n-avea altceva de făcut. Nimeni nu părea să simtă nevoia de a fi ajutat de singurul nexialist aflat la bordul navei „Space Beagle”.

În timp ce privea, poarta fu degajată. Directorul Morton păşi peste pragul ei şi intră în clădire, împreună cu un membru al expediţiei. Curând după aceea, Grosvenor le auzi vocile în aparatul lui. Individul care-l însoţea pe Morton vorbi cel dintâi:

— E o adevărată hecatombă! Pesemne c-o fi fost vreun război. Dovadă, maşinăriile astea. Par destul de simple. Ceea ce m-ar interesa pe mine este să ştiu în ce mod şi în ce scop erau folosite.

— Nu prea înţeleg ce vrei să spui, zise Morton.

— E foarte clar, răspunse celălalt. Acestea sunt primele mecanisme pe care le vedem şi aproape toate, fie ele arme sau unelte, sunt echipate cu câte un transformator de energie. Dar unde sunt centralele lor energetice? Sper că bibliotecile lor ne vor da un indiciu. Ce s-a putut întâmpla, pentru ca o întreagă civilizaţie să se prăbuşească astfel?

Un alt glas răsună în aparatul lui Grosvenor:

— Aici Siedel. Ţi-am auzit întrebarea, domnule Pennons. Un teritoriu poate deveni pustiu din două cauze. Una, este lipsa de hrană, iar cealaltă – războiul.

Grosvenor era bucuros că Siedel îi dezvăluise numele celuilalt interlocutor. Putea adăuga astfel încă un nume listei sale. Pennons era mecanicul-şef al navei. Acesta îi răspunse lui Siedel:

— Uite ce e, amice psiholog, eu cred că localnicii aveau destule cunoştinţe ştiinţifice ca să poată rezolva problema alimentaţiei, cel puţin pentru o parte din populaţie. Şi, în caz contrar, de ce n-au căutat să exploreze spaţiul şi să-şi aducă de altundeva hrana?

— Întreabă-l pe Gunlie Lester, îi spuse Morton. L-am auzit expunându-şi teoria, înainte de a descinde aici.

Astronomul cu numele de Lester răspunse numaidecât:

— Trebuie să mai verific faptele, dar veţi recunoaşte că unul dintre ele este de la sine grăitor. Planeta asta pustie e singura care se roteşte în jurul acelui Soare nenorocit. Alta nu există. Nici măcar o Lună sau un asteroid. Iar galaxia cea mai apropiată se află la o distanţă de nouă sute de ani-lumină. Iată de ce seminţia care stăpânea această planetă ar fi trebuit să rezolve, simultan, atât problema zborului interplanetar, cât şi cea – mult mai spinoasă – a zborului interstelar. Amintiţi-vă cât de încet am progresat noi înşine în acest domeniu. Întâi, am ajuns la Lună. Au urmat planetele. După mulţi ani de căutări încununate de succes a fost întreprinsă prima călătorie mai lungă spre o stea apropiată. În cele din urmă omul a inventat forţa antigravitaţională care a permis călătoriile galactice. Având în vedere toate acestea, susţin că, fără o experienţă prealabilă, nicio specie nu poate pune la punct zborul interstelar.

Grosvenor nu mai ascultă comentariile celorlalţi. Îndreptându-şi privirea spre locul unde văzuse până mai adineaori felina aceea uriaşă, constată că nu mai era acolo şi se mustră că fusese atât de neatent. Survolă apoi în mare viteză întreaga zonă, dar ori încotro privea, întâlnea numai obstacole – prea multe clădiri, prea multe ruine, un adevărat haos. Coborî din mica lui aeronavă şi începu să-i descoasă pe tehnicieni, care lucrau de zor. Mai toţi îşi aminteau că zăriseră pisica în urmă cu vreo douăzeci de minute. Nemulţumit, Grosvenor se urcă din

nou în aeronava lui şi porni în zbor deasupra oraşului.

Corl se pusese în mişcare ceva mai înainte, alergând repede şi ascunzându-se ori de câte ori găsea vreun adăpost. Alerga de la un grup la altul, îmboldit de o foame ce-i dădea aripi, dar îl şi înnebunea. O maşinuţă se apropie de el, iar când se opri în faţa lui, un aparat formidabil îl fotografie, zbârnâind. Un perforator gigantic începu în clipa aceea să atace o stâncă. Corl privea distrat toate aceste lucruri, care i se învălmăşeau în minte, în timp ce trupul îi era mistuit de dorinţa de a porni pe urmele omului care plecase singur în oraş.

Deodată, simţi că nu se mai poate stăpâni. O spumă verzuie îi umplu gura. I se păru că, în clipa aceea, nu se uita nimeni la el. Sărind înapoia unui perete stâncos, începu să alerge, cu paşi mari. Nu se mai gândea la nimic altceva decât la scopul urmărit, ca şi cum creierul i-ar fi fost curăţat de o perie miraculoasă, capabilă să şteargă amintirile şi gândurile. Alergă aşa pe străzile pustii, strecurându-se prin câte o spărtură din zidurile roase de vreme sau prin coridoarele lungi ale caselor în ruină. În cele din urmă se opri şi se ghemui la sol, căci simţise vibraţiile *idului.* Ascuns înapoia unei movile de pietre, privi cu încordare şi văzu un biped care, stând sub ceea ce fusese cândva o fereastră, îşi îndrepta spre interiorul întunecos razele lanternei sale electrice. Deodată aceasta se stinse, iar omul – un individ vânjos – se depărtă repede, răsucindu-şi mereu capul încoace şi încolo. Lui Corl nu prea îi plăcea vioiciunea aceasta, căci vedea în ea un indiciu al capacităţii individului de a reacţiona prompt la primejdii. Era un semn rău.

Corl aşteptă până ce individul dispăru după un colţ, apoi ieşi la vedere şi începu să alerge, mai repede decât ar fi putut să alerge un om. Ştia precis ce avea de făcut. Furişându-se ca o fantomă pe o stradă lăturalnică, dincolo de un grup de clădiri, trecu în viteză de primul colţ şi se pomeni într-un spaţiu deschis, unde se târî de-a buşilea în penumbra dintre clădire şi un morman de moloz. Strada ce se întindea în faţa lui era mărginită pe ambele laturi de nişte movile de pietre şi se termina într-un fel de strâmtoare, chiar sub locul unde se afla el acum.

Pesemne însă că mişcările îi fuseseră prea precipitate, căci văzu cu spaimă pietrele urnindu-se din loc drept spre individul acela. Individul ridică numaidecât capul, cu o faţă schimonosită, şi-şi duse mâna la armă.

Corl îşi întinse labele şi-i izbi cu putere casca strălucitoare a costumului spaţial. Auzi un zgomot de metal sfărâmat şi văzu sânge. Omul se frânse în două, ca şi cum ar fi fost retezat la mijloc. O clipă, oasele şi muşchii lui izbutiră ca prin minune să-l ţină în picioare. Apoi se prăbuşi, cu un zgomot metalic.

Corl se năpusti asupra lui, având grijă să producă un câmp de energie, menit să împiedice *idul* să se reverse în sângele victimei sale. Apoi zdrobi costumul metalic, sfărâmând oasele omului şi sfâşiindu-i carnea. Corl îşi vârî în trupul cald botul – ale cărui ventuze minuscule începură să golească de *id* celulele omului.

După vreo trei minute, o umbră trecu prin faţa ochilor lui, care străluceau de plăcere. Ridică speriat capul şi zări o mică aeronavă ce se apropia din direcţia asfinţitului. O clipă, rămase împietrit de spaimă, apoi se ascunse înapoia unei movile de moloz.

Când îşi ridică din nou privirea, mica navă zbura încetişor spre stânga, dar Corl pricepu că-i dădea ocol şi că s-ar fi putut întoarce. Deşi furios că fusese nevoit să-şi întrerupă ospăţul, îşi părăsi prada şi porni înapoi spre nava spaţială, alergând ca un animal hărţuit. Nu-şi încetini pasul decât în clipa când văzu primul grup de lucrători. Se apropie cu băgare de seamă şi trecu pe lângă ei: erau prea ocupaţi ca să-l vadă.

Grosvenor renunţă să-l mai caute pe Corl. Oraşul acesta era prea mare şi avea mai multe ruine, mai multe ascunzători decât îşi închipuise el la început. Porni aşadar înapoi spre navă şi răsuflă uşurat când zări monstrul tolănit în tihnă pe o stâncă, sub razele soarelui. Grosvenor îşi opri mica aeronavă la oarecare distanţă, pe un deal, de unde putea să-l observe nestingherit. Rămase acolo vreo douăzeci de minute, până când auzi, prin aparatul lui acustic, cutremurătoarea veste că un grup de oameni care explorau oraşul dăduseră peste cadavrul sfârtecat al doctorului Jarvey, de la secţia de chimie.

Grosvenor îşi notă indicaţiile privitoare la locul dramei şi porni într-acolo. Curând după aceea, îl auzi pe Morton spunând cu gravitate:

— Aduceţi-i rămăşiţele la bord!

Prietenii lui Jarvey se şi aflau la locul crimei, încordaţi şi solemni în costumele lor spaţiale.

La vederea acelui morman de cioburi metalice şi de carne însângerată, Grosvenor simţi că i se pune un nod în gât. Deodată auzi vocea tremurătoare a lui Kent:

— Ţinea morţiş să se ducă singur, nebunul!

Kent era, se pare, prieten bun cu Jarvey, principalul său asistent.

Cineva vorbise probabil pe banda de frecvenţă rezervată chimiştilor, căci Kent exclamă:

— Da, trebuie să i se facă autopsia!

Cu aparatul lui, Grosvenor nu putea auzi decât o mică parte din discuţiile care aveau loc la bordul navei. Atingându-l pe umăr pe unul dintre oamenii din preajma lui, îi spuse:

— Ai avea ceva împotrivă dacă aş asculta cu ajutorul dumitale pe banda de frecvenţă a chimiştilor?

— Poftim.

În clipa când atinse cu degetele braţul celuilalt, Grosvenor auzi un glas tremurător:

— Ceea ce-i mai groaznic este că pare să fie o crimă fără motiv. Cadavrul e o masă informă de carne, dar cred că nu lipseşte nimic din el.

Smith, biologul, rosti pe un ton lugubru:

— Ucigaşul l-a atacat pe Jarvey poate cu intenţia de a-l devora, dar a constatat că are o carne necomestibilă. Pare să fie la fel de mofturos ca felina aceea, care nu s-a atins de nimic din ce i-am dat noi. Rămase o clipă pe gânduri, apoi continuă, cu un glas tărăgănat: Dar ia spuneţi, ce-i cu felina aceea? E destul de puternică şi de mare ca să fi fost în stare de o astfel de ispravă…

Morton, care ascultase pesemne discuţia aceasta, îl întrerupse:

— E un gând care ne-a trecut probabil prin minte multora dintre noi. La urma urmelor, e singura fiinţă vie pe care-am văzut-o aici. Fireşte, însă, că n-o putem condamna la moarte pe temeiul unei simple bănuieli.

— Şi apoi, nu am pierdut-o niciun moment din vedere, spuse cineva.

Înainte ca Grosvenor să poată interveni în discuţie, vocea psihologului Siedel se făcu auzită pe reţeaua principală:

— Uite ce e, Morton, am luat contact cu mulţi dintre oamenii noştri şi am constatat că toţi aveau impresia că nu l-au scăpat

nicio clipă din vedere pe motan. Şi totuşi, când i-am strâns cu uşa puţin, au recunoscut că s-ar putea ca motanul să se fi depărtat de ei vreme de câteva minute. Şi eu am avut impresia că a rămas tot timpul în preajma noastră. Dar, când stau să mă gândesc, descopăr unele goluri; au fost momente, poate minute întregi, când nu l-a văzut nimeni.

Grosvenor oftă, hotărât să nu se amestece în discuţie, mai ales că auzi vocea furioasă a lui Kent:

— După părerea mea, nu trebuie să riscăm. Ucideţi bestia, înainte de-a ne ucide ea pe noi!

— Korita, eşti pe-aici? întrebă Morton.

— Da, chiar aici, lângă cadavru, domnule director!

— Korita, dumneata ai cercetat împrejurimile împreună cu Cranessy şi cu Van Horne. Crezi că felina e o descendentă a seminţiei care stăpânea această planetă?

Grosvenor îl văzu pe arheolog în mijlocul colegilor săi de secţie, înapoia lui Smith.

Japonezul, un bărbat înalt, spuse încet, pe un ton respectuos:

— Domnule director Morton, ne aflăm în faţa unui mister. Uitaţi-vă cu toţii la linia maiestuoasă a acestei clădiri. Observaţi arhitectura lor. Deşi au construit o asemenea megalopolă, fiinţele acelea nu s-au rupt de solul planetei lor. Clădirile astea nu sunt doar împodobite, ci sunt ele însele nişte podoabe. Avem aici echivalentul coloanei dorice, al piramidei egiptene şi al catedralei gotice, însă într-o formă originală, profund autohtonă. Lumea asta acum pustie şi dezolantă, a fost cândva o vatră fierbinte, care încălzea inimile băştinaşilor. Străzile întortocheate întăresc şi mai mult această impresie. Iar aparatura folosită de băştinaşi demonstrează că ei nu erau doar buni matematicieni, ci în primul rând artişti. De aceea n-au creat nişte oraşe geometric trasate, cum e ultra-sofisticata noastră metropolă. Curburile şi disproporţiile clădirilor şi ale străzilor indică un instinct artistic autentic, un simţ al intensităţii, un fior de credinţă într-o certitudine interioară. Nu-i o civilizaţie decadentă, îmbătrânită, ci una tânără şi viguroasă, plină de încredere în viitorul ei. Şi totuşi a încetat să existe, s-a prăbuşit brusc, ca şi cum, după ce ar fi străbătut, dintr-un salt, secole întregi de evoluţie, ar fi intrat în declin, destrămându-se într-o multitudine de stătuleţe rivale. Istoria nu a înregistrat existenţa vreunei civilizaţii care să fi făcut un asemenea salt. Întotdeauna

are loc un proces lent de evoluţie. În prima etapă se produce de obicei o necruţătoare contestaţie a tot ceea ce fusese cândva sacru. Certitudinile interioare se spulberă. Convingerile cele mai adânci sunt destrămate de investigaţiile îndrăzneţe ale oamenilor de ştiinţă, înzestraţi cu spirit analitic. Vă repet că această civilizaţie trebuie să fi încetat brusc, în epoca ei cea mai înfloritoare. O asemenea catastrofă ar putea avea ca urmări, pe plan sociologic, falimentul moral, o indiferenţă totală faţă de moarte. Dacă fiinţa asta – felina asta – e descendenta unei astfel de seminţii, înseamnă că-i un monstru perfid, care ar fi în stare să omoare, cu sânge rece.

— Destul! exclamă Kent. Directore, îmi ofer serviciile ca gâde!

— Mă opun, îl întrerupse Smith. Ascultă, Morton, să nu cumva să omori pisica asta; chiar dacă-i vinovată, e o adevărată comoară pentru biologi.

Kent şi Smith îşi aruncau priviri furioase.

— Dragul meu Kent, rosti Smith cu glas apăsat, ştiu bine că voi, chimiştii, aţi dori să-l băgaţi pe motan în retortele voastre şi să scoateţi din sângele şi din carnea lui substanţe chimice. Dar vă cam grăbiţi. Noi, biologii, avem nevoie de trupul viu, nu de hoitul pisicii. Şi am impresia că şi cei din secţia de fizică ar dori să arunce o privire asupra felinei, cât mai e în viaţă. De aceea, mă tem că locul vostru e ultimul de pe listă. Obişnuiţi-vă cu ideea asta, vă rog. Vă veţi primi prada de azi într-un an, dar nu mai devreme!

— Eu nu am abordat problema dintr-un unghi ştiinţific, zise Kent.

— E cazul să o abordezi, acum, când Jarvey e mort şi nu se mai poate face nimic pentru el.

— Sunt un om, înainte de-a fi un savant, replică Kent, cu arţag.

— Ai fi în stare să distrugi un specimen preţios, din motive pur sentimentale?

— Aş distruge acest monstru pentru că reprezintă un pericol necunoscut. Nu putem risca să-l lăsăm să facă noi victime.

Morton puse capăt discuţiei, spunând pe un ton meditativ:

— Korita, cred că-ţi voi accepta teza, ca o *ipoteză de lucru.*

— S-ar putea ca felina să reprezinte epoca de mijloc a celei de-a zecea civilizaţii a acestei lumi, spuse Korita. Fireşte că fiecare dintre ele s-a ridicat pe ruinele celei anterioare.

— În acest caz, felina habar n-are că ne-a făcut pe noi să bănuim c-ar putea fi o criminală.

— Bineînţeles că n-are habar!

Grosvenor auzi în aparat râsul lui Morton, apoi cuvintele acestea:

Dorinţa îţi va fi împlinită, Smith. Motanul va fi lăsat în viaţă. Iar dacă vor mai fi victime, va fi numai din pricina neglijenţei noastre. S-ar putea, desigur, să ne înşelăm. Eu cred, ca şi Siedel, că motanul nu s-a depărtat de navă. Poate că am fost nedrepţi cu el. Poate că pe planeta asta or mai fi şi alte fiinţe periculoase… Kent, ce planuri ai în legătură cu cadavrul lui Jarvey?

Şeful secţiei chimiştilor răspunse pe un ton amar:

— Nu-l vom înmormânta numaidecât. Pisica asta blestemată căuta ceva în trupul lui. Cadavrul pare intact, dar s-ar putea să lipsească totuşi ceva – o să aflu eu ce anume, şi atunci o să vă demonstrez vinovăţia monstrului, dincolo de orice îndoială.

3

Reîntors la bordul navei, Elliott Grosvenor merse direct la biroul lui. Pe uşă se putea citi: „SECŢIA DE NEXIALISM“. Secţia avea cinci încăperi, însumând o suprafaţă de doisprezece metri pe douăzeci şi patru. Se aflau acolo mai toate aparatele şi instrumentele cerute guvernului de către Institutul de nexialism; din această pricină, spaţiul era cam strâmt. Grosvenor deschise uşa şi păşi pe teritoriul secţiei sale, pe care nu-l împărţea cu nimeni.

Aşezându-se la biroul lui, se apucă să întocmească o dare de seamă pentru director. Începu prin a analiza posibila structură fizică a felinei descoperite pe această planetă rece şi pustie, subliniind că un asemenea exemplar viguros nu trebuie să fie considerat doar ca „o comoară pentru biologi”. Nu trebuia să se piardă din vedere faptul că felina avea desigur instincte şi nevoi, întemeiate pe un metabolism diferit de cel omenesc. „Posedăm acum destule dovezi pentru a putea stabili ceea ce noi, nexialiştii, numim o linie directoare”, dictă el în pâlnia magnetofonului.

După câteva ore, îşi termină raportul şi, ducându-l la secţia de stenografie, ceru să-i fie transcris urgent de pe banda

magnetică. Fiind şef de secţie, cererea îi fu satisfăcută. Două ore mai târziu, îşi aduse personal raportul în biroul directorului. Un secretar al acestuia îi dădu o adeverinţă de primire.

Încredinţat că făcuse tot ce-i stătea în putinţă, Grosvenor merse la cantină, pentru a-şi lua masa de prânz, măcar la ora asta târzie. Îl întrebă pe ospătar unde era felina. Ospătarul nu ştia precis, dar socotea că aceasta se află undeva, în sala cea mare a bibliotecii.

Grosvenor intră în bibliotecă şi rămase acolo, cu ochii ţintă la Corl, care stătea tolănit pe covorul gros. După vreo oră, una din uşile sălii se deschise şi doi oameni intrară, aducând un castron enorm. În spatele lor păşea Kent. Ochii lui aveau o căutătură febrilă. Oprindu-se în mijlocul încăperii, spuse cu o voce obosită, dar aspră:

— Vă rog să fiţi cu toţii foarte atenţi!

Deşi vorbele lui se adresau tuturor celor prezenţi în bibliotecă, ele îi vizau de fapt pe savanţii adunaţi într-un colţ al încăperii, rezervat lor. Grosvenor se ridică pentru a examina conţinutul castronului adus de cei doi oameni. Era un fel de zeamă cafenie.

Smith, biologul, se ridică şi el în picioare şi spuse:

— Stai puţin, Kent! În alte împrejurări, nu m-aş amesteca în treburile dumitale. Dar arăţi foarte prost. Eşti surmenat. Ai obţinut aprobarea lui Morton pentru acest experiment?

Kent se întoarse încet spre Smith şi atunci Grosvenor, care se aşezase la loc, îşi dădu seama că Smith nu exagerase: şeful secţiei de chimie avea cearcăne negre sub ochi şi obrajii supţi.

— L-am poftit şi pe el, spuse Kent, dar a refuzat să vină. E de părere, însă, că o astfel de experienţă nu poate strica nimănui, dacă felina se va supune de bunăvoie.

— Ce-ai pus în castronul acela? îl întrebă Smith.

— Am identificat substanţa care lipseşte, răspunse Kent. E potasiul. În trupul lui Jarvey n-au mai rămas decât două treimi sau trei pătrimi din cantitatea normală de potasiu. După cum ştii, în celulele corpului omenesc potasiul se găseşte în asociaţie cu o moleculă mare de proteină, această combinaţie constituind baza sarcinii electrice a celulelor. E o condiţie esenţială a vieţii. De obicei, după moarte, celulele se descotorosesc de potasiul lor, vărsându-l în sânge, ceea ce are ca efect otrăvirea acestuia. Am descoperit că din celulele lui Jarvey lipseşte o anumită cantitate de potasiu, fără ca ea să se fi revărsat în sânge. Nu

sunt sigur ce semnificaţie are fenomenul, dar am intenţia să aflu.

— Bine, dar ce conţine castronul? îl întrerupse cineva.

Savanţii îşi lăsaseră revistele şi cărţile, pentru a privi cu interes scena.

— În castron sunt celule vii, într-o suspensie cu potasiu. Ştiţi că le putem crea pe cale sintetică. Poate că monstrul ne-a refuzat hrana pe care i-am oferit-o la prânz tocmai din pricină că ea nu conţinea suficient potasiu. Sunt convins că-l va mirosi, sau îl va detecta cu ajutorul simţului ce-i ţine loc de miros…

— Cred că detectează vibraţiile corpurilor, îşi dădu cu părerea Gourlay. Uneori, când i se mişcă perii de pe urechi, instrumentele mele înregistrează distinct nişte paraziţi puternici, care dispar după aceea. Am impresia că foloseşte o lungime de undă superioară sau inferioară celor cunoscute de noi. S-ar părea că-şi poate controla vibraţiile. Nu cred că la originea acestor vibraţii stă mişcarea perilor de pe urechi.

Kent aşteptă, cu vizibilă nerăbdare, ca Gourlay să tacă, apoi spuse:

— Bine, să presupunem că percepe nişte vibraţii. Vom putea stabili ce anume dovedeşte reacţia lui la aceste vibraţii, în clipa când va avea efectiv o reacţie. Ce părere ai, Smith? încheie el pe un ton ceva mai binevoitor.

— Planul dumitale e greşit din mai multe puncte de vedere, răspunse biologul. În primul rând, admiţând că nu-i decât un animal, aşa cum pari să crezi, s-ar putea să fie sătul după ce s-a hrănit cu trupul lui Jarvey – dacă într-adevăr s-a hrănit. Îţi închipui, de asemenea, că nu va fi deloc bănuitor. Totuşi, întinde-i castronul – poate că reacţia lui ne va lămuri oarecum.

Experienţa propusă de Kent era destul de raţională, în ciuda faptului că şeful secţiei de chimie era animat de setea de răzbunare. Monstrul dovedise deja că poate reacţiona violent la un stimulent neaşteptat. Reacţia pe care o avusese când fusese închis în ascensor nu putea fi trecută cu vederea. Cel puţin, aşa credea Grosvenor.

Corl îi lăsă pe cei doi oameni să-i pună în faţă castronul – nici măcar nu clipi din ochi. Cei doi se retraseră grabnic, iar Kent se apropie. Corl îl recunoscu – era bipedul care pusese mâna pe armă, în dimineaţa aceea. După ce-l privi o clipă, îşi îndreptă atenţia asupra castronului. Perii de pe urechi identificară

prezenţa ameţitoare a *idului* în castron. Era o emanaţie slabă, atât de slabă, încât nici n-ar fi simţit-o dacă nu s-ar fi concentrat. Şi apoi, *idul* se afla într-o suspensie ce-l făcea aproape necomestibil. Totuşi, vibraţia era destul de puternică pentru a-l face pe Corl să înţeleagă de ce-i ofereau oamenii castronul. Corl se ridică, mârâind, apucă vasul cu ventuzele de la marginea unuia dintre tentaculele sale şi aruncă zeama în obrazul lui Kent, care se dădu înapoi cu un urlet.

Corl azvârli cât colo castronul şi-şi petrecu un alt tentacul pe după mijlocul omului care urla. Nu-i păsa de arma atârnată la brâul acestuia. Dar după ce-l azvârli pe Kent într-un colţ, îşi dădu seama, înciudat, că ar fi fost mai bine să-l dezarmeze totuşi. Acum va fi nevoit să-şi dea în vileag capacitatea de apărare.

Furios, Kent îşi şterse cu o mână faţa mânjită, iar cu cealaltă îşi căută arma. Ţeava acesteia se ridică brusc, iar raza albă a trasorului ţâşni spre capul masiv al lui Corl. Perii de pe urechile acestuia vibrară, anulând automat energia. Ochii lui negri şi rotunzi se îngustară, privindu-i pe oamenii care-şi întindeau mâinile spre arme.

De lângă uşă, Grosvenor spuse, cu un glas tăios:

— Încetaţi! Dacă nu ne ţinem firea, e vai de noi!

Kent îşi vârî arma în teacă şi se întoarse, uimit, cu faţa spre Grosvenor.

Corl se ghemui jos, furios pe omul acesta care-l silise să-şi dea în vileag capacitatea de a controla energiile din afara propriului său organism. Acum nu mai putea face altceva decât să aştepte, cu ochii la pândă, urmările.

Kent continua să-l privească pe Grosvenor.

— Drept cine te iei, că dai ordine? se zborşi el, înciudat.

Grosvenor nu-i răspunse. Rolul lui în acest incident luase sfârşit. Într-un moment de criză, rostise cuvintele necesare, pe tonul de comandă care se impunea. Faptul că oamenii care i se supuseseră îi puneau acum la îndoială dreptul de a comanda nu avea importanţă. Criza trecuse.

Ceea ce făcuse el nu avea nicio legătură cu vinovăţia sau nevinovăţia monstrului. Oricare ar fi fost rezultatul final al intervenţiei lui Grosvenor, soarta monstrului nu putea fi hotărâtă de un singur om, ci de autorităţile recunoscute ale navei spaţiale.

— Ascultă, Kent, spuse Siedel cu răceală, eu nu cred că ţi-ai pierdut capul. Ai încercat dinadins să-l omori pe motan, deşi ştiai prea bine că directorul a dispus să rămână în viaţă. Tare-aş vrea să-i raportez fapta dumitale şi să-i cer să-ţi aplice sancţiunile de rigoare. Le cunoşti: retrogradarea şi pierderea dreptului de a candida la cele douăsprezece posturi de comandă eligibile.

Se auzi un murmur în rândurile unor oameni, în care Grosvenor îi recunoscu pe partizanii lui Kent.

— Hai, Siedel, lasă-te de fleacuri! spuse unul dintre ei.

Un altul se arătă şi mai cinic:

— Nu uita că există martori în favoarea lui Kent, aşa cum există şi martori împotriva lui.

Kent îi săgetă cu o privire rea pe cei din jurul lui.

— Avea dreptate Korita să spună că trăim într-o epocă de înaltă civilizaţie. Ba chiar de decadenţă! Dumnezeule! exclamă el eu glas pătimaş. Nu există printre noi nimeni care să-şi dea seama de întreaga grozăvie a situaţiei? Jarvey a murit abia acum câteva ore, iar monstrul ăsta, pe care-l ştim cu toţii vinovat de moartea lui, stă slobod aici şi pune la cale vreo nouă crimă. Victima se află probabil în această încăpere. Ce fel de oameni suntem? Suntem oare nişte proşti, nişte cinici, sau nişte gropari? Sau te pomeneşti că civilizaţia noastră e atât de raţionalistă, încât am fi în stare să-l privim cu simpatie chiar pe-un ucigaş? Avea dreptate Morton. Monstrul ăsta nu-i un animal, ci un diavol, venit din fundul iadului acestei planete uitate!

— Nu mai fi atât de melodramatic, îi spuse Siedel. Analiza dumitale poartă amprenta unui dezechilibru psihic. Nu suntem nici gropari, nici cinici. Suntem nişte oameni de ştiinţă şi vrem să-l studiem pe motanul acesta. Acum, când îl bănuim, mă îndoiesc că ar mai putea să-l încolţească pe careva dintre noi. N-ar avea nicio şansă. În absenţa lui Morton, aş pune la vot chestiunea, adăugă Siedel, rotindu-şi privirea. Sunt în asentimentul tuturor?

— Nu şi în al meu, Siedel, spuse Smith.

Şi, cum psihologul îl privea cu gura căscată, Smith continuă:

— În acele momente de panică şi de zăpăceală, nimeni nu pare să fi observat că radiaţia slobozită de Kent nu i-a făcut niciun rău motanului, deşi l-a nimerit în moalele capului.

Siedel îşi plimbă de la Smith la Corl privirea uimită, apoi îl

întrebă pe Smith:
— Eşti sigur că l-a nimerit? Totul s-a petrecut atât de fulgerător, cum singur ai spus! Văzând că motanul n-a păţit nimic, mi-am închipuit că Kent a tras pe alături.
— Sunt sigur că l-a nimerit drept în cap, zise Smith. Fireşte, un lansator de radiaţii nu poate omorî pe loc nici măcar un om, dar îl poate răni. Motanul nu pare să fie rănit, nici măcar nu tremură. Nu pretind că-i o dovadă concludentă, dar având în vedere îndoielile noastre…
Siedel rămase descumpănit o clipă, apoi spuse:
— Poate că pielea lui îl fereşte de căldură şi de energie.
— Poate. Dar, având în vedere incertitudinea în care ne aflăm, cred c-ar trebui să-i cerem lui Morton să-l închidă într-o cuşcă.
Siedel îşi încruntă sprâncenele a îndoială.
— Asta-i o propunere mai rezonabilă, Smith, rosti Kent.
— Deci, te-ai declara mulţumit, Kent, dacă l-am închide într-o cuşcă?
Kent rămase pe gânduri o clipă, apoi răspunse, cu o undă de regret:
— Da. Dacă nişte pereţi de microoţel, groşi de patru degete, nu vor izbuti să-l reţină, înseamnă că-i putem da pe mână întreaga navă.
Grosvenor, care rămăsese în fundul încăperii, nu se amestecă în discuţie. În raportul lui către Morton, el respinsese ideea de a-l vârî pe monstru într-o cuşcă, deoarece mecanismul de închidere al acesteia i se părea prea fragil.
Siedel merse la un telecomunicator mural şi vorbi în şoaptă eu cineva, apoi se întoarse.
— Directorul e de acord să-l închidem pe motan într-o cuşcă, fără a recurge la violenţă. În caz contrar, ne sfătuieşte să-l închidem în orice încăpere s-ar nimeri să între. Ce părere aveţi?
— În cuşcă! strigară într-un glas vreo douăzeci de oameni.
Grosvenor aşteptă să se facă linişte, apoi spuse:
— Scoateţi-l afară la noapte. N-o să se depărteze de navă…
Ceilalţi nici nu-l băgară în seamă; doar Kent îi răspunse cu o mutră acră:
— Nu prea ştii ce vrei, am impresia. Întâi, îi salvezi viaţa, pe urmă recunoşti că-i periculos.
— Şi-a salvat singur viaţa, replică Grosvenor pe un ton sec.
— Îl vom închide într-o cuşcă, spuse Kent, întorcându-i

spatele. E singurul loc care i se potriveşte unui ucigaş.

— Acum, că ne-am hotărât, cum vom proceda? îl iscodi Siedel.

— Ţineţi neapărat să-l închideţi într-o cuşcă? întrebă Grosvenor.

Neprimind niciun răspuns – de altfel nici nu se aştepta să-l primească – înaintă spre monstru şi-i atinse capătul celui mai apropiat tentacul. Acesta se retractă uşor, dar Grosvenor întinse o mână şi-l apucă zdravăn, arătând cu cealaltă spre uşă. Monstrul şovăi o clipă, apoi străbătu în tăcere sala.

— Acum trebuie să ne sincronizăm precis mişcările, zise Grosvenor. Gata!

Peste un minut, Corl îl urmă docil pe Grosvenor într-o încăpere pătrată, cu pereţii metalici, care avea încă o uşă, drept în faţa celei pe unde intraseră. Grosvenor ieşi pe uşa aceasta, dar când Corl dădu să-l urmeze, uşa i se închise în nas; în aceeaşi clipă, auzi un clinchet metalic înapoia lui: se închisese şi cealaltă uşă. Când înţelese că fusese atras într-o capcană, Corl se schimonosi de ură, dar nu-şi trădă prin nimic furia. Îşi dădea seama că reacţiona altfel acum decât reacţionase în ascensorul acela. Vreme de sute de ani, avusese o singură preocupare – hrana. Acum se trezeau în creierul lui mii şi mii de amintiri. Trupul lui ascundea puteri pe care încetase de mult să le folosească. Pe măsură ce-şi amintea de ele, se şi gândea la posibilităţile de a le folosi în actuala situaţie.

Se lăsă pe labele puternice, dar mlădioase, din spate şi sondă cu perii de pe urechi încărcătura de electricitate a mediului ambiant. Apoi se lungi pe podea. Ochii lui aveau o lucire dispreţuitoare. „Dobitocii!” parc-ar fi spus.

Cu vreo oră mai târziu, auzi cum un om – era Smith – umblă la un mecanism din tavanul cuştii. Corl sări în picioare, speriat: de bună seamă că-i subestimase pe oamenii aceştia, care acum aveau să-l omoare. Sperase că-i vor lăsa destul timp ca să-şi poată pune în aplicare planul.

Primejdia îl zăpăcise. Dar când simţi deodată nişte radiaţii emanând de undeva, de sub câmpul lui de vizibilitate, întreg sistemul nervos i se încordă în faţa primejdiei. Trecură mai multe secunde până să-şi dea seama ce se întâmplă: cineva îi fotografia interiorul corpului.

După un timp, omul plecă. Curând după aceea, Corl auzi

zgomotele unor oameni care trebăluiau ceva mai departe. Zgomotele astea se stinseră treptat. Corl aşteptă răbdător să se facă linişte. Odinioară, înainte de a fi ajuns relativ nemuritori, *corlii* obişnuiau şi ei să doarmă noaptea. Îşi adusese aminte de acest obicei privindu-i pe oamenii care moţăiau în bibliotecă.

Un zgomot stăruia totuşi: paşii a doi oameni continuau să răsune prin liniştea care învăluise nava. Paşii treceau mereu prin faţa cuştii, se depărtau puţin, apoi se întorceau. Din păcate, paznicii mergeau separat. Întâi trecea unul dintre ei, iar celălalt îl urma, la o distanţă de vreo zece metri.

Corl îi lăsă să treacă de mai multe ori. De fiecare dată calcula cam cât timp le trebuia ca să străbată distanţa aceea. În cele din urmă se lămuri. De data aceasta, în clipa când cei doi se depărtară de uşă, Corl îşi acordă organele de simţ la o frecvenţă mult superioară celei a vibraţiilor omeneşti. Pulsaţiile violente ale pilei atomice din sala maşinilor îi zguduiră sistemul nervos. Dinamurile îi murmurară imnul energiei lor pure. Corl simţi fluxul care trecea prin sârmele din pereţi şi prin încuietoarea uşii. Încordându-şi trupul, se strădui din răsputeri să domine această furtună de energie. Deodată, perii de pe urechi îi vibrară în ritmul ei.

Auzi atunci un zăngănit metalic. Atingând uşor uşa cu unul din tentaculele sale, Corl o deschise şi ieşi pe coridor. O clipă se simţi năpădit de un imens dispreţ, gândindu-se la fiinţele acelea stupide care cutezaseră să-şi pună mintea cu un *corl.* Dar în clipa următoare îşi aminti că nu era singurul *corl* de pe această planetă. Era un gând pe cât de neaşteptat, pe atât de straniu. Căci îi urâse pe ceilalţi *corli* şi luptase fără milă împotriva lor. Iar acum, vedea în puţinii care mai rămăseseră în viaţă nişte rude apropiate. Dacă ar fi avut răgazul să se înmulţească, nimeni – cu atât mai puţin aceşti oameni – nu li s-ar mai fi putut împotrivi.

Gândindu-se la această posibilitate, se simţi copleşit de propriile-i limite şi de singurătatea lui – era singur contra o mie în această luptă pentru cucerirea galaxiei. Întreg Universul părea că-i face semn cu ochii stelelor sale, aţâţându-i ambiţia şi lăcomia nemăsurată. Dacă dădea greş acum, nu va mai avea niciodată o altă ocazie. Într-o lume fără hrană, nu putea spera să dezlege taina călătoriilor spaţiale. Nici măcar constructorii oraşului nu fuseseră în stare să se desprindă de planeta lor.

După ce trecu printr-o sală mare, Corl se pomeni pe un alt

coridor, în faţa uşii primului dintre dormitoare. Uşa era încuiată cu un mecanism electric, dar izbuti s-o deschidă fără zgomot. Repezindu-se înăuntru, sfâşie gâtlejul omului care dormea în pat. Capul acestuia începu să se zbată, dar trupul tresări o dată şi înţepeni. Deşi ameţit de efluviile *idului,* Corl se sili să-şi vadă de drum.

Şapte dormitoare – şapte victime. Apoi se întoarse, fără zgomot, în cuşca lui şi închise uşa. Îşi calculase cu o remarcabilă precizie mişcările. Când cei doi paznici ajunseră la uşa lui, aruncară o privire prin audioscop şi merseră mai departe. Atunci Corl porni în cea de-a doua expediţie şi, în câteva minute, reuşi să treacă prin alte patru dormitoare. Intră apoi într-un dormitor în care se aflau douăzeci şi patru de oameni. Până acum lucrase repede, ca să se poată întoarce în timp util în cuşca lui. Posibilitatea de a ucide atâţia oameni deodată îl zăpăcea. În decurs de peste o mie de ani, nimicise toate formele de viaţă pe care putuse să pună gheara. Dar chiar la începutul acelei perioade, nu izbutise să captureze mai mult de o vietate pe săptămână. Tocmai de aceea, nici nu simţise nevoia să se stăpânească.

Intră, aşadar, în dormitorul acela şi-l străbătu cu paşi de felină, iar voluptatea de a ucide nu-l părăsi decât în clipa când nu mai rămase în încăpere niciun om viu. Corl îşi dădu atunci seama că zăbovise prea mult şi se sperie de greşeala făcută. Plănuise să-i omoare într-o singură noapte pe toţi oamenii din navă, calculându-şi cu precizie atacurile, în aşa fel încât să se poată întoarce după fiece atac în cuşca lui, pentru ea paznicii să-l vadă când treceau pe-acolo. Acum, însă, nu mai putea spera să pună stăpânire pe navă într-o singură noapte.

Corl se strădui să-şi adune gândurile. Fără să-i mai pese de zgomotul pe care-l făcea, ieşi în fugă pe coridor, deşi se aştepta să fie întâmpinat de descărcări electrice prea puternice pentru a le putea neutraliza.

Cei doi paznici stăteau pe coridor, unul lângă altul. Era limpede că descoperiseră uşa deschisă, căci îşi ridicară simultan privirile, şi încremeniră la vederea ghearelor şi tentaculelor acestui monstru feroce, cu ochii scăpărând de ură. Unul dintre ei îşi întinse mâna spre armă, dar era prea târziu.

Celălalt, care părea paralizat de spaimă, scoase un ţipăt strident, al cărui ecou lugubru, repetat de pereţii sonori ai

coridoarelor, îi trezi pe toţi cei aflaţi la bordul navei. Ţipătul acesta se pierdu într-un fel de gâlgâit îngrozitor, când Corl azvârli cadavrele celor doi paznici tocmai în celălalt capăt al coridorului. Nu voia ea aceste cadavre să fie găsite în apropierea cuştii sale. Era singura lui şansă.

Zguduit până în străfunduri, conştient de enorma greşeală pe care o săvârşise, incapabil să-şi adune gândurile, Corl se întoarse în temniţa lui, a cărei uşă se închise cu un clinchet metalic. Prin lacătul electric începu din nou să circule curentul. Corl se făcu ghem, ca şi cum ar fi dormit, căci auzise zgomot de paşi şi glasuri aţâţate. Deşi cu ochii închişi, îşi dădu seama că cineva îl privea prin audioscop. Ştia însă că momentul critic avea să vină abia după descoperirea cadavrelor.

Corl se pregăti aşadar pentru cea mai mare bătălie din viaţa lui.

4

— Siever e mort! exclamă Morton. Ce-o să ne facem fără Siever? Şi Breckenridge! Şi Coulter, şi… E ceva îngrozitor!

Grosvenor nu izbutea să înainteze prin coridorul înţesat de oameni. De două ori încercase să-şi facă loc, dar de fiecare dată fusese împins înapoi de nişte oameni care nici măcar nu-şi întorseseră capetele ca să-l privească. Grosvenor se lăsă păgubaş. Deodată, auzi din nou glasul directorului:

— Dacă vreunul dintre voi are vreo idee, s-o spună!

— Demenţă spaţială! zise cineva.

Ideea asta îl enervă pe Grosvenor. Era o noţiune absurdă oare continua să circule de atâta amar de ani, de când începuseră călătoriile spaţiale. Faptul că unii oameni îşi pierduseră minţile în cosmos, din pricina singurătăţii, a fricii şi a tensiunii nervoase, nu însemna că suferiseră de o boală specială. O călătorie îndelungată, cum era aceasta, implica anumite riscuri emoţionale – de altfel, Grosvenor se afla la bordul navei, printre altele, şi din pricina asta – dar despre o nebunie cauzată de singurătate nu putea fi vorba în cazul de faţă.

Morton şovăia. Era limpede că ideea i se părea şi lui fără noimă. Nu era însă momentul să se poarte discuţii subtile. Oamenii aceştia erau speriaţi şi nervoşi. Pentru a-i linişti, trebuia să li se dea certitudinea că vor fi luate toate contramăsurile

necesare. Tocmai în astfel de momente unii conducători de expediţii şi alţi responsabili îşi pierduseră pentru totdeauna încrederea subalternilor lor. Grosvenor avu impresia că la o asemenea eventualitate se gândea şi Morton, căci îşi cântări cu grijă cuvintele când vorbi din nou:

— Am prevăzut o astfel de posibilitate. Doctorul Eggert şi asistenţii săi vor supune întreg personalul unui examen medical. Deocamdată examinează cadavrele.

O voce puternică, de bariton, răsună aproape de urechea lui Grosvenor:

— Iată-mă, Morton! Spune-le acestor oameni să-mi facă loc!

Grosvenor întoarse capul şi-l recunoscu pe doctorul Eggert. Oamenii se şi dăduseră la o parte, pentru a-l lăsa să treacă. Eggert păşi printre ei, iar Grosvenor îl urmă, fără şovăire: aşa cum de altfel se aşteptase, toţi îl luară drept un asistent al doctorului. Când ajunseră în faţa lui Morton, Eggert îi spuse:

— Te-am auzit, directore, şi te pot asigura de pe acum că ipoteza unei demenţe spaţiale este exclusă. Gâtlejurile victimelor au fost zdrobite de o forţă egală cu aceea a zece oameni. Şi n-au avut nici măcar răgazul să strige.

Doctorul tăcu o clipă, apoi întrebă:

— Ce-i cu motanul nostru, directore?

— Motanul e în cuşca lui, doctore, îi răspunse Morton, scuturând din cap. Se plimbă de colo până colo. Aş dori ca experţii să-mi spună dacă-l putem bănui sau nu. Cuşca aceea a fost concepută pentru nişte animale de patru-cinci ori mai mari decât motanul nostru. Nu-mi vine a crede că el ar putea fi vinovat de moartea oamenilor noştri, dacă nu cumva stăpâneşte o ştiinţă pe care noi n-am fi capabili nici măcar s-o imaginăm.

— Morton, se amestecă în vorbă Smith, avem acum destule dovezi. Îmi pare rău că trebuie să ţi-o spun – doar ştii bine că aş fi preferat ca motanul să rămână în viaţă – dar am încercat să-l fotografiez, cu aparatul telefluorescent, şi nicio imagine nu s-a imprimat pe peliculă. Adu-ţi aminte ce spunea Gourlay. Monstrul ăsta pare capabil să recepţioneze şi să emită vibraţii pe orice lungime de undă. Acum, după cele ce s-au întâmplat, e clar că nicio energie nu-l poate doborî – amintiţi-vă ce-a făcut cu arma lui Kent, parc-ar fi fost o jucărie!

— Ce fel de monstru avem la bord? exclamă cineva. Păi, dacă-i în stare să capteze energia şi s-o transmită pe orice

lungime de undă, atunci nimic nu-l mai poate opri să ne omoare pe toţi!

— Ar fi făcut-o de mult dacă ar fi fost invincibil, replică Morton.

Şi porni cu paşi hotărâţi spre tabloul de comandă de deasupra uşii.

— Nu deschide uşa! gemu Kent, punând mâna pe armă.

— N-o deschid, dar dacă aş apăsa pe butonul acesta, un curent electric ar străbate pardoseala şi l-ar electrocuta pe cel dinăuntru. E un dispozitiv pe care l-am instalat, din spirit de prevedere, în toate cuştile de pe navă. Şi Morton apăsă pe butonul acelui dispozitiv. O flacără albastră ţâşni din tabloul metalic şi câteva siguranţe se înnegriră. Morton întinse mâna şi scoase la vedere una dintre ele.

— E ciudat, zise el clătinând din cap. În mod normal, siguranţele astea n-ar fi trebuit să sară. Acum, nu putem nici măcar să privim înăuntru. S-a ars şi audioscopul!

— Dacă a fost în stare să deschidă uşa, spuse Smith, înseamnă că a calculat toate riscurile posibile şi că era pregătit să facă faţă şi pericolului de electrocutare.

— Asta dovedeşte totuşi că-i vulnerabil la energiile noastre, replică Morton pe un ton sumbru. Altminteri nu s-ar fi ostenit să le facă inofensive. Esenţialul este că-l ţinem închis înapoia unui perete gros, făcut din cel mai rezistent metal. În cel mai rău caz, putem să deschidem uşa şi să-l ameninţăm cu un aruncător de flăcări. Dar să încercăm mai întâi să trimitem curent în cuşcă prin cablul telefluorescent.

Din interiorul cuştii se auzi un zgomot care-l făcu să amuţească: s-ar fi zis că un trup masiv se prăbuşise sub unul din pereţi. Zgomotul acesta fu urmat de nişte bufnituri ca acelea ale unor obiecte care-ar fi căzut pe podea.

— E clar că ne-a ghicit gândurile! exclamă Smith. Pun rămăşag că motanul nu prea se simte la largul lui acolo. Şi-şi dă seama c-a făcut o prostie întorcându-se în cuşcă.

Oamenii nu mai erau atât de încordaţi; unii dintre ei zâmbiră, iar câţiva izbucniră chiar într-un râs nervos la auzul vorbelor lui Smith. Grosvenor, însă, era descumpănit. Nu-i plăcuseră zgomotele acelea. Auzul e cel mai înşelător dintre simţuri. Era imposibil să-ţi dai seama ce se întâmpla în cuşcă.

Deodată auzi vocea lui Pennons, mecanicul-şef:

— Ceea ce aş dori eu să ştiu este de ce a duduit contorul instalaţiei fluorescente în momentul când monstrul a făcut zgomotele acelea? Mă întreb ce s-o fi întâmplat?

Atât pe coridor cât şi în cuşcă se făcu linişte. Deodată în spatele lui Smith se auzi o mişcare: căpitanul Leeth şi doi ofiţeri în uniforme militare apăruseră pe coridor. Căpitanul, un bărbat voinic, în vârstă de vreo cincizeci de ani, spuse:

— Voi prelua comanda în acest sector. Între savanţi pare să se fi încins o dispută, dacă să-l omoare sau nu pe monstrul din cuşcă – aşa-i?

— Disputa a luat sfârşit, îi răspunse Morton. Acum suntem cu toţii de părere că monstrul trebuie răpus.

— Tocmai acesta era ordinul pe care mă pregăteam să-l dau şi eu, zise căpitanul. Consider că securitatea navei e în pericol, şi este de datoria mea să o apăr. Faceţi loc! Daţi-vă înapoi! adăugă el pe un ton poruncitor.

Îi trebuiră multe minute până să degajeze coridorul. Grosvenor era mulţumit de intervenţia căpitanului. Dacă monstrul ar fi ieşit din cuşcă şi i-ar fi găsit pe oamenii aceia îmbulziţi în faţa uşii, ar fi putut să dea iama-n ei, omorându-i sau schilodindu-i pe mulţi. Nici acum pericolul nu trecuse cu totul, dar era incomparabil mai mic.

— Ce ciudat! exclamă cineva. Parcă s-ar fi mişcat nava!

Grosvenor avusese aceeaşi senzaţie: s-ar fi zis că cineva verifica poziţia navei. Aceasta vibră o clipă, înainte de a-şi reveni la poziţia normală.

— Pennons, cine-i în sala maşinilor? întrebă căpitanul Leeth, pe un ton tăios.

— Asistentul meu şi ajutoarele sale, răspunse mecanicul-şef, alb ca varul. Nu văd cum ar fi putut ei să…

Simţiră o zguduitură puternică, iar nava se răsuci într-o rână şi păru să se răstoarne. Grosvenor se pomeni trântit pe podea. Rămase o clipă locului, parcă ameţit de izbitură, apoi spaima îl făcu să-şi recapete cunoştinţa. Îi văzu pe ceilalţi întinşi pe jos în jurul lui. Unii gemeau de durere. Morton strigă un ordin, pe care Grosvenor nu-l putu înţelege. Căpitanul Leeth se ridică în picioare şi începu să înjure:

— Cine dracu' a pus în mişcare maşinile?

Între timp, nava continua să-şi accelereze viteza: aceasta ajunsese acum de cinci sau poate chiar de şase ori mai mare

decât forţa gravitaţiei. Grosvenor sări în picioare şi, repezindu-se la cel mai apropiat telecomunicator, încercă să intre în contact cu sala maşinilor, deşi nu se aştepta ca aparatul să funcţioneze. În spatele lui, cineva scosese un geamăt înăbuşit. Grosvenor se întoarse, perplex. Morton, care privea peste umărul lui, exclamă:

— E monstrul! În sala maşinilor! Iar nava a pornit cu noi în spaţiu!

În timp ce Morton vorbea, ecranul telecomunicatorului se întunecă. Iar nava îşi accelera mereu viteza. Grosvenor străbătu şontâc-şontâc salonul cel mare şi ajunse într-un alt coridor. Îşi amintise că văzuse cândva acolo o magazie de costume spaţiale. Dar căpitanul Leeth i-o luă înainte şi, scoţând din magazie un costum, se vârî numaidecât în el. Când Grosvenor ajunse în faţa lui, căpitanul tocmai îşi încheia costumul şi-i punea în mişcare dispozitivul de antiacceleraţie.

Căpitanul îl ajută pe Grosvenor să se vâre şi el într-un costum. Între timp, alţi oameni îşi făcuseră apariţia pe coridor. În câteva minute magazia fu golită, iar oamenii coborâră cu un etaj mai jos, pentru a căuta alte costume. Acum, zeci de oameni din echipaj erau gata să se pună pe treabă. Căpitanul Leeth dispăruse. Cât despre Grosvenor, se grăbi să se întoarcă la cuşcă, ştiind bine ce anume avea de făcut. Un grup de savanţi se strânsese în faţa uşii, care părea să fi fost deschisă cu câteva clipe mai înainte.

Grosvenor privi peste umerii lor şi văzu în peretele din fundul cuştii o gaură enormă, prin care s-ar fi putut strecura cinci oameni deodată. Metalul părea îndoit şi tăiat în multe locuri. Deschizătura dădea spre un alt coridor.

— N-aş fi crezut că aşa ceva e cu putinţă, murmură Pennons prin casca desfăcută a costumului său spaţial. Nici măcar barosul nostru greu de zece tone n-ar fi în stare să găurească dintr-o singură lovitură un perete de microoţel gros de patru degete. Da, am auzit o singură izbitură. Dezintegratorului atomic i-ar trebui cel puţin un minut ca să facă o asemenea treabă, dar atunci întreaga zonă ar rămâne radioactivă timp de mai multe săptămâni. Să ştii, Morton, că avem de-a face cu-o fiinţă supranaturală!

Directorul nu-i răspunse. Grosvenor văzu că Smith examina gaura din perete.

— Barem de n-ar fi murit Breckenridge! oftă biologul. Numai un metalurgist ne-ar putea explica acest fenomen. Priviţi!

Şi atinse marginea zdrenţuită a metalului. O bucăţică îi rămase între degete o clipă, apoi se fărâmiţă şi căzu ca un norişor de praf pe podea.

— Mă pricep puţin la metalurgie, spuse Grosvenor, înaintând spre Smith.

Oamenii îi făcură loc să treacă.

— Eşti unul dintre asistenţii lui Breck? îl întrebă biologul, aruncându-i o privire încruntată.

Prefăcându-se că nu-l aude, Grosvenor se apleca şi-şi plimbă degetele îmbrăcate în mănuşa costumului spaţial prin mormanul de sfărâmături metalice de pe podea.

— Nu-i niciun miracol, zise el, ridicându-se repede. După cum ştiţi, cuştile astea sunt făcute dintr-un aliaj electromagnetic, la care se adaugă de obicei o pulbere metalică foarte fină. Monstrul şi-a folosit puterile extraordinare pentru a dezintegra particulele componente ale aliajului. Asta explică scăderea de tensiune observată de domnul Pennons la contorul instalaţiei fluorescente. Monstrul a folosit energia electrică, trupul lui jucând rolul de transformator, pentru a dărâma peretele, apoi a ieşit pe coridor şi a coborât în sala maşinilor.

Grosvenor era uimit că ceilalţi nu-l întrerupseseră: era limpede că-l luau drept un asistent al răposatului Breckenridge. Asemenea confuzii erau fireşti la bordul unei nave atât de mari, ai cărei oameni nu avuseseră încă răgazul de a-i cunoaşte pe toţi tehnicienii de rang inferior.

Kent i se adresă directorului, pe un ton calm:

— Deocamdată, avem de înfruntat un monstru neobişnuit, care a pus stăpânire pe navă, controlând sala maşinilor şi energiile ei aproape nelimitate, precum şi partea cea mai importantă a atelierelor.

Grosvenor putu citi spaima zugrăvită pe feţele oamenilor la auzul acestor vorbe, care nu făceau decât să descrie situaţia de fapt.

Unul dintre ofiţeri spuse totuşi:

— Domnul Kent greşeşte. Monstrul nu a pus complet stăpânire pe sala maşinilor. Ne mai rămâne postul de control, care dirijează funcţionarea tuturor maşinilor. Dumneavoastră, domnilor, poate că nu cunoaşteţi exact structura instalaţiilor

noastre mecanice. Evident, monstrul ar putea până la urmă să ne izoleze, dar în clipa de faţă suntem în măsură să tăiem toate contactele din sala maşinilor.

— Pentru Dumnezeu, exclamă cineva, de ce n-aţi întrerupt curentul, în loc să vârâţi o mie de oameni în costume spaţiale?

— Căpitanul Leeth, răspunse ofiţerul, este de părere că suntem mai în siguranţă în interiorul câmpului de forţă din aceste costume. E probabil că monstrul n-a mai fost niciodată supus unei acceleraţii atât de mari şi ar fi păcat să pierdem într-un moment de panică, acest avantaj, ca şi altele.

— Care altele?

— Cred că pot răspunde la întrebarea asta, interveni Morton. Un avantaj este faptul că ştim anumite lucruri despre monstru. Acum aş vrea să-l supunem unui test. Fii bun, adăugă el adresându-i-se ofiţerului, şi roagă-l pe căpitanul Leeth să ne permită o mică experienţă.

— Cred că ar fi mai bine să i-o cereţi personal, replică ofiţerul. Puteţi lua legătura cu el prin telecomunicator. Căpitanul se află la postul de control.

Morton se întoarse peste câteva minute.

— Pennons, spuse el, căpitanul Leeth îţi ordonă să conduci experienţa, în calitate de ofiţer şi de şef al sălii maşinilor.

Grosvenor avu impresia că desluşeşte o undă de enervare în glasul directorului. Căpitanul nu glumise desigur când spusese că preia conducerea navei. La bordul acesteia se repeta vechea poveste. Deşi forurile de conducere avuseseră grijă să delimiteze cât mai precis sferele de influenţă ale autorităţilor civile şi militare, ele nu putuseră, fireşte, să prevadă totul. În ultimă instanţă, foarte multe depindeau de personalitatea oamenilor. Până în prezent, ofiţerii şi membrii echipajului, care erau, toţi, militari, îşi făcuseră conştiincios datoria, subordonându-se ţelurilor expediţiei. Totuşi, din experienţa altor nave, guvernul trăsese concluzia că militarii nu au o părere prea bună despre oamenii de ştiinţă; iar ostilitatea lor faţă de aceştia se manifesta deschis tocmai în asemenea momente critice, cum era cel prin care trecea acum nava „Space Beagle”.

În realitate, nu exista niciun motiv pentru ca Morton să nu fie lăsat să conducă personal experienţa pe care o propusese.

— Domnule director, îi spuse Pennons, n-o să ai răgazul să-mi explici totul în amănunt. Continuă să dai ordine! Iar dacă nu voi

fi de acord cu vreunul dintre ele, vom mai discuta.

Era un fel elegant de a-i recunoaşte autoritatea. Ca mecanic-şef, Pennons era el însuşi un om de ştiinţă.

Morton se grăbi să-l asculte.

— Domnule Pennons, rosti el pe un ton imperios, trimite câte cinci tehnicieni la fiecare dintre cele patru intrări ale sălii maşinilor! Eu voi lua comanda unuia din aceste grupuri. Kent, dumneata vei lua comanda celui de-al doilea grup! Dumneata, Smith, vei conduce al treilea grup! Iar dumneata, Pennons, îl vei conduce pe-al patrulea. Vom folosi radiatoare mobile, cu ajutorul cărora vom dezintegra uşile – am băgat de seamă că sunt, toate, închise. Monstrul s-a încuiat înăuntru. Dumneata, Selenski, te vei duce la postul de control şi vei deconecta toată instalaţia, cu excepţia motoarelor, pe care le vei racorda la tabloul central. Încă ceva: nu frânaţi viteza navei, s-a înţeles?

— Da, domnule! îi răspunse pilotul şi porni pe coridor.

Morton îi strigă din urmă:

— Raportează-mi prin telecomunicator dacă vreuna din maşini începe să funcţioneze din nou!

Oamenii aleşi pentru a-i ajuta pe şefii celor patru grupuri făceau, toţi, parte din „garnizoana” navei. Grosvenor merse, împreună cu alţi câţiva, la o distanţă de vreo două sute de picioare, pentru a urmări de acolo desfăşurarea operaţiunilor. Privind ecranele de protecţie şi radiatoarele mobile aduse de militari, avu senzaţia penibilă că va asista la un dezastru. Aprecia desigur importanţa atacului ce se pregătea. Îşi imagina chiar că acesta ar putea fi încununat de succes, dar îşi spunea că succesul depindea de precizia loviturii. Pentru moment, nimic nu era previzibil. Atacul era conceput pe baza unui vechi, foarte vechi sistem de organizare a oamenilor şi a cunoştinţelor lor. Grosvenor era iritat mai ales de faptul că trebuia să asiste pasiv la această operaţiune, pe care o putea, cel mult, critica.

Auzi deodată glasul lui Morton pe reţeaua principală:

— Aşa cum v-am mai spus, e vorba de o experienţă. Ea are la bază presupunerea că monstrul n-a avut încă răgazul să facă ravagii în sala maşinilor. Trebuie să profităm de ocazie, pentru a-l captura, înainte ca monstrul să poată trece el însuşi la atac. Dar, în afară de această posibilitate de a-l nimici imediat, m-am mai gândit la o soluţie. Iată despre ce e vorba: uşile acestea sunt concepute pentru a putea rezista la explozii puternice, aşa

că vor trece pe puţin cincisprezece minute până să cedeze la flacăra radiatoarelor. În acest timp, monstrul nu va putea face nimic. Selenski e pe punctul de a tăia curentul. Îi mai rămân, fireşte, motoarele cu explozie atomică, dar, după părerea mea, monstrul nu-i în stare să le acţioneze. Peste câteva minute veţi înţelege ce vreau să spun... sper că veţi înţelege. Gata, Selenski?

— Gata.

— Atunci, întrerupe curentul!

Coridorul fu învăluit brusc de întuneric – de fapt nu numai coridorul, ci întreaga navă, după cum prea bine ştia Grosvenor. Acesta îşi aprinse lanterna agăţată de costumul lui spaţial. Ceilalţi făcură la fel.

Feţele lor păreau livide şi încordate în lumina lanternelor.

— Foc!

Ordinul lui Morton răsună cu putere în telecomunicator. Radiatoarele mobile începură să duduie. Căldura pe care-o produceau era de origine atomică, deşi nu şi de natură atomică. Ea se revărsa asupra metalului dur al uşii. Grosvenor văzu primii stropi ai metalului ce începea să se topească. Alţi stropi li se adăugară, formând şuvoaie de metal lichid. Ecranul transparent începu să se tulbure, încât era din ce în ce mai greu să vezi ce se întâmplă la uşă. Deodată, Grosvenor desluşi ca printr-o ceaţă o lumină incandescentă – era uşa! Focul acesta drăcesc strălucea din ce în ce mai intens, pe măsură ce arşiţa radiatoarelor mistuia metalul.

După un timp se auzi vocea lui Morton, o voce cam răguşită:

— Selenski!

— Încă nimic, şefule!

— Totuşi, o fi făcând ceva, spuse Morton în şoaptă. Nu-mi pot închipui că stă şi aşteaptă acolo, ca un şobolan încolţit... Selenski!

— Nimic, şefule!

Mai trecură şapte minute, apoi încă cinci.

— Şefule! exclamă Selenski. A pus în mişcare dinamul electric!

Grosvenor trase adânc aer în piept. În clipa aceea auzi glasul lui Kent:

— Nu putem tăia mai adânc, Morton. Te aşteptai cumva la asta?

Grosvenor văzu cum Morton îşi lipeşte ochiul de ecranul din faţa uşii. De la distanţa unde se afla, avu impresia că metalul nu mai era chiar atât de incandescent cum fusese adineaori. Uşa deveni roşie, apoi îşi recăpătă culoarea cenuşie, rece.

— Asta-i tot, deocamdată! oftă Morton. Oamenii din echipaj să stea de pază pe toate coridoarele! Radiatoarele să rămână pe poziţie! Iar şefii de secţii să vină la postul de control!

Grosvenor înţelese că experienţa luase sfârşit.

5

Paznicul de la intrarea postului de control cercetă cu un ochi bănuitor permisul pe care i-l întinsese Grosvenor.

— Presupun că-i în ordine, zise el în cele din urmă. Totuşi, eşti primul om sub patruzeci de ani care intră aici. Cum de-ai fost promovat aşa repede?

— M-am specializat într-o ştiinţă nouă, îi răspunse Grosvenor, zâmbind.

Paznicul privi încă o dată permisul, apoi i-l restitui, întrebându-l:

— Nexialism? Ce-i aia?

— O ştiinţă a întregului, o ştiinţă aplicată, îi răspunse Grosvenor şi trecu pragul.

Peste câteva clipe, întorcând capul, văzu că celălalt îl urmărea cu o privire buimacă. Grosvenor zâmbi, apoi uită de paznic. Se afla pentru prima oară în postul de control. Ochii lui iscodeau fascinaţi priveliştea din jur. Tabloul de comandă – masiv, fără să ocupe o suprafaţă prea mare – era alcătuit dintr-un şir de arcuri metalice suprapuse, lungi de câte şaizeci de metri. De la un arc la altul se putea ajunge urcând nişte trepte abrupte. Diferitele manete puteau fi manevrate fie de jos, fie de pe un scaun mobil, coborât din tavan cu ajutorul unei macarale acţionate de un motor electric.

Partea cea mai joasă a încăperii era amenajată ca o sală de cursuri, cu vreo sută de fotolii confortabile, îndeajuns de mari pentru nişte oameni îmbrăcaţi în costume spaţiale. Vreo două duzini de oameni astfel îmbrăcaţi se şi instalaseră în fotolii. Grosvenor se aşeză la rândul-i, fără zgomot. Peste câteva clipe, Morton şi căpitanul Leeth îşi făcură apariţia, venind din biroul căpitanului, care era situat chiar lângă postul de control.

Căpitanul se aşeză, iar Morton începu, fără nicio introducere:

— După cum ştiţi, dintre toate aparatele din sala maşinilor, dinamul electric era cel mai important pentru felină. Cuprinsă de panică, s-a străduit din răsputeri să-l pună în mişcare, înainte de a forţa uşa. Doreşte careva să formuleze vreo observaţie?

Pennons ceru cuvântul:

— Aş dori să mi se explice cum de-a fost în stare monstrul să facă din uşile acelea nişte porţi inexpugnabile.

— Există, spuse Grosvenor, un procedeu electronic graţie căruia metalele pot căpăta, temporar, o duritate excepţională, însă numai cu ajutorul unui echipament special, greu de zeci de tone, pe care nu-l avem la bordul acestei nave.

Kent îl întrerupse, enervat, fulgerându-l cu privirea:

— La ce ne-ar folosi să ştim cum a fost monstrul în stare de-o asemenea ispravă? Dacă nu vom forţa uşa cu dezintegratoarele noastre atomice, s-a zis cu noi! Vom fi cu toţii la cheremul lui!

— Trebuie să ne gândim la un plan şi tocmai de aceea ne-am adunat aici, spuse Morton, clătinând din cap.

Apoi îl strigă pe Selenski.

Pilotul, instalat în scaunul mobil, îşi scoase la vedere capul, spre uimirea lui Grosvenor, care nu-l observase până atunci.

— Da, domnule director, ce doriţi? întrebă Selenski.

— Pune toate maşinile în mişcare!

Selenski îşi manevră cu dibăcie scaunul spre întrerupătorul principal şi, ajuns acolo, apăsă încet pe maneta cea mare. Se auzi un fel de şuier şi nava începu să se zguduie, scuturată de un tremur puternic, dar peste câteva secunde îşi recăpătă echilibrul, maşinile se puseră în mişcare, iar şuierul se stinse treptat. Morton îşi făcu din nou auzit glasul:

— Aş dori ca experţii să facă propuneri în legătură cu lupta noastră împotriva monstrului. Ar fi cazul ca şefii diferitelor secţii să se consulte între ei, pentru a găsi o soluţie practică, fiindcă, oricât de interesante ar fi teoriile, noi avem acum nevoie tocmai de o astfel de soluţie.

Cu alte cuvinte, îşi spuse în sinea lui Grosvenor, întristat, n-avem nevoie de un nexialist. Şi totuşi, Morton voia exact acelaşi lucru ca şi nexialiştii: integrarea mai multor discipline ştiinţifice. Dar bănuiala lui Grosvenor că directorul nu-i va solicita şi lui părerea se adeveri.

După vreo două ore, Morton spuse cu un glas obosit:

— Cred că ar fi bine să luăm o pauză de-o jumătate de ceas, pentru a mânca şi a ne odihni puţin, căci vom avea nevoie de toate forţele pentru atac.

Grosvenor porni spre biroul secţiei sale. Nu simţea nevoia nici să mănânce, nici să se odihnească. La treizeci şi unu de ani, îşi putea permite să se lipsească de câte un prânz sau de câte o noapte de somn. Acum, voia să profite de jumătatea asta de ceas pentru a găsi un răspuns la întrebarea: ce-i de făcut cu monstrul care pusese stăpânire pe navă?

Soluţia asupra căreia căzuseră de acord specialiştii i se părea destul de superficială. Oamenii aceştia nu-şi foloseau din plin cunoştinţele. Fiecare dintre ei îşi expusese pe scurt ideile în faţa unor colegi care nu erau deprinşi să sesizeze legăturile posibile dintre aceste idei. De aceea, planul de atac era lipsit de unitate.

Grosvenor îşi spunea, cu oarecare jenă, că el – un tânăr de treizeci şi unu de ani – era probabil singurul membru al expediţiei în măsură să vadă neajunsurile acestui plan. Pentru prima oară de când păşise, cu şase luni în urmă, la bordul acestei nave, îşi dădea seama cu atâta claritate cât de radical se transformase datorită educaţiei primite la Institutul de nexialism. În comparaţie cu această educaţie, toate sistemele pedagogice anterioare păreau învechite. Grosvenor nu-şi făcea niciun titlu de glorie din formaţia ştiinţifică pe care-o căpătase. Personal, nu contribuise cu nimic la crearea nexialismului. Dar, ca absolvent al Institutului şi ca participant cu misiune specială la expediţia navei „Space Beagle”, se simţea dator să găsească o soluţie şi să încerce prin toate mijloacele să-i convingă pe cei în drept de justeţea acestei soluţii.

Deocamdată, însă, îi lipseau unele informaţii. De aceea, căută să le afle cât mai grabnic, adresându-se prin telecomunicator diferitelor secţii.

Îi răspunseră mai ales subalternii acestor secţii. Dar faptul că se recomanda ea şef de secţie avea asupra lor un efect considerabil, determinându-i, pe mai toţi, să-i dea o mână de ajutor.

Unii, însă, se arătară ceva mai reticenţi, recurgând la formula: „Trebuie să obţin mai întâi aprobarea superiorilor”. Un singur şef de secţie – Smith – îi răspunse personal, dându-i toate informaţiile cerute. Un altul îl rugă, politicos, să-l cheme mai târziu, după ce monstrul va fi omorât.

Una dintre ultimele secţii cu care luă legătura fu cea a chimiştilor; Grosvenor ceru să vorbească direct cu Kent, fiind sigur – şi sperând – că acesta va refuza. Tocmai se pregătea să-i spună subalternului lui Kent că s-ar mulţumi cu informaţiile sale, când – spre uimirea şi dezamăgirea lui – căpătă legătura cu Kent.

Şeful secţiei de chimie îl ascultă cu vădită nervozitate şi-i răspunse tăios:

— Poţi obţine pe căile obişnuite informaţiile de care ai nevoie. Totuşi, datele privitoare la descoperirile făcute pe planeta pisicii nu vor fi disponibile decât după câteva luni. Trebuie mai întâi să le verificăm temeinic.

— Domnule Kent, stărui Grosvenor, te rog din suflet să-mi pui numaidecât la dispoziţie datele privitoare la analiza cantitativă a atmosferei acestei planete. S-ar putea ca ele să aibă o influenţă hotărâtoare asupra planului stabilit în şedinţă. Mi-ar lua prea mult timp ca să-ţi explic în amănunt, dar te asigur că…

— Uite ce e, tinere, îl întrerupse Kent pe un ton sarcastic, vremea discuţiilor academice a trecut. Am impresia că nu înţelegi că suntem pândiţi de-o primejdie de moarte. Dacă s-ar produce vreo încurcătură, dumneata, eu şi toţi ceilalţi am putea fi atacaţi fără milă. Nu e vorba de un exerciţiu de gimnastică intelectuală. Şi acum, te-aş ruga să nu mă mai deranjezi timp de zece ani!

Kent trânti receptorul.

Grosvenor rămase câteva secunde perplex, cu obrajii împurpuraţi de ciudă. Îşi veni însă repede în fire şi ceru, zâmbind, legătura cu celelalte secţii.

Tabelele lui indicau, printre altele, proporţiile prafului vulcanic din atmosfera planetei, evoluţia diferitelor forme de vegetaţie (pe baza unui studiu preliminar al seminţelor lor), tipul de tub digestiv pe care ar trebui să-l posede animalele pentru a se hrăni cu aceste plante; apoi, prin extrapolare, se emiteau ipoteze privind conformaţia şi tipurile probabile ale fiinţelor vii care s-ar fi hrănit cu animalele respective.

Neavând altceva de făcut decât să adnoteze un tabel gata imprimat, Grosvenor izbuti în scurt timp să obţină graficul dorit. Acesta era foarte complicat. Nu i-ar fi venit uşor să-l explice unuia care n-ar fi fost deja familiarizat cu nexialismul. Pentru el, însă, graficul era cât se poate de limpede, indicându-i posibilităţi

şi soluţii ce nu puteau fi ignorate în actuala situaţie. Cel puţin aşa socotea Grosvenor.

Sub titlul „Recomandări generale”, scrise: „Orice soluţie adoptată va trebui să prevadă şi o supapă de siguranţă”.

Apoi, luând patru copii ale graficului, porni spre secţia matematicienilor. Intrarea în secţie era păzită de câţiva oameni – măsură de precauţie neobişnuită, dictată de pericolul unui atac din partea monstrului. Când paznicii refuzară să-l lase să intre în biroul lui Morton, Grosvenor ceru să vorbească măcar cu unul dintre secretarii directorului. În cele din urmă un tânăr ieşi dintr-un alt birou, îi examină politicos graficul şi-i spuse că „va încerca să-l supună atenţiei domnului Moriton”.

Grosvenor replică, tăios:

— Mi s-a mai spus asta. Dacă domnul Morton nu va binevoi să ia cunoştinţă de acest grafic, voi cere constituirea unei comisii de anchetă. Se întâmplă ceva ciudat cu rapoartele pe care le supun directorului, dar dacă situaţia asta va continua, voi lua măsurile de rigoare.

Secretarul, un tip cu cinci ani mai în vârstă decât Grosvenor, părea un om rece şi duşmănos din fire.

— Directorul e foarte ocupat, spuse el, pe un ton ironic, înclinându-se uşor. Toate secţiile îi solicită atenţia. Unele dintre ele au la activ multe realizări şi un prestigiu care le conferă întâietate asupra ştiinţelor ceva mai tinere şi asupra… savanţilor mai tineri, adăugă el, cu oarecare şovăială. Apoi, scuturând din umeri, încheie: Totuşi îl voi întreba dacă doreşte să examineze graficul.

— Roagă-l să citească „Recomandările”, spuse Grosvenor. Nu va avea timp să citească restul.

— Bine, îi voi atrage atenţia.

Grosvenor se îndreptă spre biroul căpitanului Leeth. Acesta îl primi şi-l ascultă cu luare-aminte. Apoi examină graficul şi spuse pe un ton oficial, clătinând din cap:

— Noi, militarii, abordăm dintr-un unghi diferit aceste chestiuni. Suntem gata să ne asumăm unele riscuri calculate, pentru a atinge anumite obiective. Ideea dumitale, că ar fi mai înţelept ca monstrul să fie lăsat să evadeze, este cu totul contrarie propriei mele opinii. Monstrul este o făptură inteligentă, care a atacat nava noastră. Situaţia asta nu poate fi tolerată. Sunt încredinţat că a dezlănţuit atacul, în deplină

cunoştinţă a urmărilor acestui atac. Iar consecinţa cea mai directă e moartea, adăugă el, rânjind.

Grosvenor îşi spuse că nişte oameni care se încăpăţânau să combată cu mijloace obişnuite un pericol neobişnuit riscau într-adevăr să-şi găsească moartea. Deschise gura pentru a preciza că nu avusese intenţia de a-l lăsa pe monstru să scape, dar căpitanul Leeth i-o luă înainte, spunându-i:

— Acum te-aş ruga să pleci… Condu-l pe domnul Grosvenor, continuă el, adresându-se unui ofiţer.

— Cunosc drumul, zise Grosvenor, iritat.

Ajuns pe coridor, se uită la ceas. Mai rămăseseră cinci minute până la atac.

Adânc descumpănit, porni spre postul de control. Mai toţi ceilalţi se şi aflau acolo. După vreun minut sosi şi Morton, împreună cu căpitanul Leeth. Şedinţa începu.

Vizibil enervat, Morton se plimba de colo până colo prin faţa oamenilor. Părul lui, de obicei lins, era ciufulit. Paloarea feţei îi accentua şi mai mult bărbia agresivă, proeminentă. Oprindu-se din mers, spuse, cu o voce gravă, aproape stridentă:

— Pentru a ne încredinţa că planul nostru a fost bine pus la punct, îi rog pe toţi specialiştii să-şi expună, pe rând, rolul pe care urmează să-l joace în atacul împotriva monstrului. Domnule Pennons, începe dumneata!

Pennons se ridică în picioare. Deşi nu era un bărbat înalt, părea masiv, poate din pricina aerului său autoritar. Ca şi ceilalţi, avea o formaţie specializată, dar, tocmai din cauza specialităţii sale, avea cel mai puţin nevoie de nexialism. Omul acesta cunoştea perfect maşinile şi istoria lor. Potrivit dosarului său – pe care Grosvenor îl cercetase atent – Pennons studiase dinamica maşinilor pe o sută de planete. Cunoştinţele lui practice epuizau probabil întregul domeniu al mecanicii. Ar fi fost în stare să vorbească ore-n şir despre orice problemă de mecanică.

— Am instalat aici un releu capabil să pună în mişcare şi să oprească ritmic toate maşinile din postul de control. Pârghia cu declic va funcţiona cu o sută de bătăi pe secundă, declanşând vibraţii de tot felul. S-ar putea ca vreo câteva maşini să fie distruse, aşa cum pe vremuri un pod se putea nărui sub paşii unui regiment în marş – aţi auzit desigur vechea poveste – dar, după părerea mea, nu e ceva periculos. Ceea ce ne propunem

noi este să forţăm uşile, emiţând vibraţii pe care monstrul să nu le poată capta!

— Are cuvântul Gourlay, spuse Morton.

Gourlay se ridică încet – părea somnoros şi cam plictisit de discuţiile purtate în jurul lui. Grosvenor îl bănuia că-i plăcea să treacă drept indiferent în ochii colegilor săi. Gourlay era şeful secţiei de comunicaţii, iar dosarul lui vorbea de eforturile susţinute pe care le depusese pentru a se perfecţiona în acest domeniu. În măsura în care diplomele pot dovedi ceva, ale sale atestau o pregătire clasică, desăvârşită.

Gourlay vorbea cu un glas tărăgănat, fără să se grăbească. Grosvenor observă că tonul acesta avea un efect liniştitor asupra celorlalţi, care-l ascultau rezemaţi de spătarele scaunelor, cu feţele din ce în ce mai destinse.

— Am montat ecrane vibratoare care funcţionează pe principiul reflectării. Când vom pătrunde în sala maşinilor, vom folosi aceste ecrane în aşa fel, încât să răsfrângă asupra monstrului toate undele emise de el. În plus, avem o rezervă mare de energie electrică, pe care-o putem descărca asupra lui cu ajutorul unor dispozitive mobile. Oricât de tari i-ar fi nervii, capacitatea lui de absorbţie a energiei trebuie să aibă o limită.

— Selenski! strigă Morton.

Până să-şi întoarcă Grosvenor privirea spre el, pilotul-şef se şi ridicase în picioare, ca şi cum ar fi ghicit gândul lui Morton înainte ca acesta să fi deschis gura.

Grosvenor îl privi fascinat pe omul acesta sfrijit, pe a cărui faţă osoasă scăpărau doi ochi albaştri şi vioi. Părea un bărbat capabil şi, deşi din dosar nu reieşea că are o cultură vastă, compensa acest neajuns printr-o fire echilibrată şi prin aptitudinea de a depune eforturi susţinute şi precis orientate.

— Dacă am înţeles bine, e vorba de un atac cu efect cumulativ, începu el. Ori de câte ori monstrul va crede că nu mai poate suporta, trebuie să-i sporim zăpăceala şi panica printr-o nouă presiune. La urmă, voi pune în funcţiune dispozitivul antigravitaţional. Directorul este de părere, ca şi Gunlie Lester, că monstrul ignoră antigravitaţia. Această tehnică s-a născut din zborurile interstelare şi nici nu s-ar fi putut dezvolta altfel. Cred că monstrul va fi complet derutat în clipa când va simţi primele efecte ale antigravitaţiei – vă amintiţi cu toţii ce senzaţie v-au provocat aceste efecte – parcă aţi fi simţit

un gol în stomac, nu-i aşa?
Şi Selenski se aşeză la loc.
— Are cuvântul Korita, zise Morton.
— Nu pot face altceva decât să vă încurajez, începu arheologul. Teoria mea este că monstrul prezintă toate caracteristicile criminalului din zorii oricărei civilizaţii. Smith s-a arătat surprins de cunoştinţele ştiinţifice ale monstrului. După părerea lui, asta ar fi un indiciu că avem de-a face cu un locuitor real, nu cu un descendent al locuitorilor cetăţii moarte pe care am vizitat-o, ceea ce ar însemna că inamicul nostru este, virtualmente, nemuritor – posibilitate confirmată parţial de împrejurarea că e capabil să inhaleze atât oxigen cât şi clor sau să se lipsească de orice fel de gaz. Dar nu nemurirea, în sine, contează. Monstrul provine dintr-o anumită fază a civilizaţiei pe care o reprezintă, dar a decăzut atât de mult, încât ideile lui sunt îndeobşte amintiri din epoca respectivă. În ciuda capacităţii sale de a domina orice energie, şi-a pierdut capul când s-a pomenit pentru prima oară într-un ascensor. Iar când Kent i-a oferit ceva de mâncare, s-a zăpăcit în aşa hal, încât n-a mai ştiut ce face şi şi-a dat în vileag rezistenţa la armele noastre. Acum câteva ore a comis crimele alea nebuneşti. După cum vedeţi, performanţele lui sunt acelea ale unei inteligenţe primitive, perfide şi egoiste, incapabilă să-şi înţeleagă ştiinţific reacţiile propriului corp şi lipsită aproape cu desăvârşire de o imagine clară asupra vastului organism pe care trebuie să-l înfrunte.
Avem, aşadar, de-a face cu un primitiv, proiectat acum în spaţiu, foarte departe de mediul său ambiant obişnuit. De aceea, eu zic să-l atacăm, căci avem numai de câştigat.
Morton se ridică şi spuse cu un zâmbet sardonic pe faţa-i masivă:
— Avusesem de gând să dau semnalul de începere a atacului îndată după înflăcăratul discurs al lui Korita. Dar între timp am primit un document din partea unui tânăr care se află la bordul navei noastre şi care reprezintă o ştiinţă aproape necunoscută mie. Însuşi faptul că se află la bord mă obligă să-i iau în considerare opiniile. Încredinţat că deţine soluţia problemei, tânărul s-a prezentat nu numai la mine, ci şi la căpitanul Leeth. Amândoi am hotărât să-i acordăm domnului Grosvenor câteva minute pentru a-şi expune soluţia şi pentru a încerca să ne

convingă de eficacitatea ei.

Grosvenor se ridică şi începu, cu un glas tremurător:

— La Institutul de nexialism se învaţă că între fenomenele descrise de diferite ştiinţe există o strânsă interdependenţă. E o idee foarte veche, desigur, dar una este să aprobi formal o idee, şi alta să o aplici în practică. La Institut, noi am dezvoltat tocmai aplicaţiile practice. În secţia mea posed câteva aparate de educaţie dintre cele mai remarcabile. Nu vi le pot descrie acum, dar vă pot spune cum ar rezolva problema felinei un om format la şcoala nexialistă. În primul rând, propunerile făcute până-n prezent au abordat problema cam superficial. Ele sunt satisfăcătoare doar la suprafaţă, dar nu merg destul de adânc. Suntem de pe acum în posesia unui număr suficient de mare de elemente pentru a ne putea face o idee clară despre trecutul monstrului. Iată-le: cu vreo mie şi opt sute de ani în urmă, plantele rezistente de pe această planetă au început brusc să primească mai puţină lumină solară pe unele lungimi de undă. Aceasta, din pricina apariţiei în atmosferă a unor mari cantităţi de pulbere vulcanică. Rezultatul: aproape peste noapte, mai toate plantele au dispărut. Ieri, una din aeronavele noastre de recunoaştere, zburând la vreo sută de mile depărtare de oraşul acela mort, a detectat nişte animale, de mărimea cerbilor tereştri, dar aparent mai inteligente. Aceste animale erau atât de suspicioase, încât n-au putut fi capturate, decât după ce-au fost omorâte. Din analiza făcută în secţia domnului Smith, a reieşit că trupurile animalelor ucise conţineau potasiu într-o compoziţie electrochimică asemănătoare celei existente în corpul omenesc. N-au fost văzute decât aceste animale. S-ar putea, deci, ca ele să fi fost una din sursele de potasiu ale monstrului nostru. În stomacurile animalelor moarte, biologii au găsit resturile unor plante aflate în diferite stadii de digestie. Ciclul pare, aşadar, să fie acesta: vegetaţie, ierbivore, carnivore. Putem presupune că, atunci când vegetaţia a fost distrusă, a murit şi specia care se hrănea cu ea. Pisicuţa noastră s-a pomenit peste noapte fără mâncare.

Grosvenor aruncă o privire fugară prin sală. Cu o singură excepţie, toţi cei de faţă îl urmăreau cu interes. Excepţia era Kent. Şeful secţiei de chimie avea o mutră enervată şi părea să se gândească la altceva.

Grosvenor se grăbi să continue:

— Există în galaxia noastră multe forme de viaţă, total dependente de un singur tip de hrană. Dar pentru prima oară întâlnim pe o planetă o fiinţă inteligentă cu gusturi atât de exclusive. Aceste fiinţe nu par să fi avut vreodată ideea de a-şi cultiva singure hrana şi de a şi-o conserva. O incredibilă lipsă de prevedere, nu-i aşa? Atât de incredibilă încât orice explicaţie care n-ar ţine seamă de acest factor ar fi, *ipso facto,* nesatisfăcătoare.

Grosvenor mai făcu o pauză, ca să-şi tragă sufletul, dar nu mai privi în sală. N-ar fi putut aduce dovezi în sprijinul afirmaţiilor pe care se pregătea să le facă. Pentru a verifica datele privitoare la domeniul său special de activitate, fiecare şef de secţie ar fi avut nevoie de săptămâni întregi. El, Grosvenor, putea cel mult să le ofere concluzia finală, pe care nu îndrăznise s-o formuleze nici în graficul lui, nici în discuţia avută cu căpitanul Leeth.

— Faptele sunt ineluctabile, urmă el, precipitat. Monstrul nu are nimic de-a face cu constructorii acelui oraş. Atât el cât şi cei din neamul lui erau animalele de experienţă ale constructorilor.

Ce s-a întâmplat cu constructorii? Putem doar încerca să ghicim. Poate că s-au exterminat singuri, într-un război atomic, cu o mie şi opt sute de ani în urmă. Oraşul aproape ras, ca şi apariţia bruscă în atmosferă a unor pulberi vulcanice în cantităţi capabile să întunece soarele timp de mii de ani sunt indicii grăitoare. Omul era la un pas de a face cam acelaşi lucru pe Pământ, aşa încât nu se cuvine să judecăm prea aspru această seminţie dispărută. Dar unde ne duc toate aceste raţionamente?

Grosvenor trase adânc aer în piept, apoi se grăbi să încheie:

— Dacă ar fi fost un constructor, am fi avut deja dovada puterilor sale şi am fi ştiut precis la ce ne putem aştepta din parte-i. Dar avem de-a face nu cu un constructor, ci cu o jivină, care nu poate fi pe deplin conştientă de puterile sale. Fiind încolţită, sau strânsă cu uşa, ar putea să-şi descopere o forţă de care încă nu era conştientă, şi anume, puterea de a nimici oameni şi de a folosi maşini. Trebuie să-i dăm ocazia să fugă. Odată ajunsă în afara navei, va fi la cheremul nostru. Atât am avut de spus, şi vă mulţumesc pentru atenţie.

Morton întrebă, rotindu-şi privirile prin sală:

— Ei bine, domnilor, ce părere aveţi?

— În viaţa mea n-am mai auzit o asemenea istorie, zise Kent,

pe un ton acru. Posibilităţi, probabilităţi, fantezii! Dacă acesta e nexialismul, nu mă interesează decât dacă-mi va fi prezentat într-un mod mai convingător.

Smith spuse, pe un ton macabru:

— Nu văd cum am putea accepta o asemenea explicaţie fără a examina mai întâi corpul monstrului.

Şeful secţiei de fizică, Von Grossen, ceru şi el cuvântul:

— Mă îndoiesc că un examen ar putea dovedi clar că monstrul a fost un animal de experienţă. Analiza domnului Grosvenor mi se pare foarte discutabilă.

— Dacă am continua explorarea oraşului, am găsi, poate, dovezi în sprijinul ipotezei domnului Grosvenor, spuse Korita, cu prudenţă.

Mecanicul-şef Pennons luă şi el cuvântul:

— Unul din aparatele noastre de zbor se află acum în atelierul de reparaţii din sala maşinilor. Pentru a pune aparatul în stare de funcţiune ar fi nevoie de eforturi la fel de mari ca acelea cerute de atacul general pe care l-am pus la cale. Desigur că, dacă atacul ar da greş, am putea sacrifica un asemenea aparat, deşi nu prea văd cum ar reuşi monstrul să-l scoată din navă. În partea de jos a acesteia nu există ecluze pneumatice.

— Ce ai de spus în legătură cu această problemă? îl întrebă Morton pe Grosvenor.

— Există o ecluză pneumatică la capătul coridorului de lângă sala maşinilor. Trebuie să-l lăsăm să pătrundă nestingherit acolo.

Căpitanul Leeth spuse, ridicându-se în picioare:

— Aşa cum i-am mai declarat domnului Grosvenor când a venit să mă vadă, noi, militarii, avem o atitudine mai îndrăzneaţă în astfel de cazuri. Ne aşteptăm chiar să fie şi unele victime. Domnul Pennons a exprimat bine propria mea opinie. Dacă atacul nostru va da greş, ne vom gândi la alte măsuri. Îţi mulţumim, domnule Grosvenor, pentru expunerea dumitale. Şi acum, la lucru!

Era un ordin. Cei din sală se risipiră grabnic.

6

În lumina orbitoare din atelier, Corl lucra de zor. Îi reveniseră mai toate amintirile şi, odată cu ele, tehnicile învăţate de la

constructori şi capacitatea de a se adapta la situaţii noi. Găsind aparatul de zbor, se apucase să-l repare, căci era parţial demontat.

Îşi dădea seama, din ce în ce mai limpede, că trebuia să fugă. Aparatul acesta îi oferea posibilitatea de a se întoarce pe planeta lui, la ceilalţi *corli;* dacă i-ar fi putut iniţia în tehnicile pe care ajunsese să le stăpânească, ar fi devenit invincibili. Victoria lor ar fi fost sigură.

Deşi se hotărâse să evadeze, nu se îndura să părăsească nava. Nu se simţea ameninţat de vreo primejdie. Acum, după ce examinase sursele de energie din atelierul de reparaţii, avea sentimentul că bipezii aceia nu dispuneau de mijloacele necesare pentru a-l învinge.

Abia când se opri să privească aparatul de zbor, îşi dădu seama ce treabă formidabilă făcuse. Acum, nu-i mai rămânea altceva decât să plece, luând cu el şi uneltele de care ar fi putut să aibă nevoie. Sau poate va fi nevoit să lupte? auzi, neliniştit, paşii unor oameni care se apropiau şi i se păru că motoarele nu mai duduiau ritmic, ca până atunci, ci într-un fel dezordonat, scoţând un sunet strident şi enervant. Printr-un efort suprem de concentrare, aproape că izbuti să-şi adapteze organismul la această schimbare, când, deodată, se pomeni confruntat cu o nouă primejdie: flăcările unor puternice dispozitive mobile începură să lângă uşile masive ale sălii maşinilor. Corl trebuia să hotărască numaidecât dacă să-şi îndrepte atenţia asupra acestor dispozitive sau asupra noului ritm al motoarelor. Căci îşi dădea seama că nu putea face simultan şi una şi alta.

Îşi concentră aşadar toate eforturile în vederea fugii. Muşchii i se încordară sub greutatea uneltelor şi maşinilor. După ce le aşeză la bordul aparatului de zbor, se opri la portiera acestuia, pentru a săvârşi penultimul act de dinaintea plecării. Ştia că uşile sălii aveau să cedeze. O jumătate de duzină de dispozitive, concentrate asupra câte unui punct al fiecărei uşi, rodeau încet dar sigur ceea ce mai rămăsese din ele. Corl şovăi o clipă, apoi încetă să le mai susţină cu energia lui şi-şi îndreptă atenţia asupra peretelui exterior al navei, către care era întors şi aparatul de zbor, lung de vreo patruzeci de picioare. Trupul i se chirci sub fluxul electric emanat de dinamuri. Perii de pe urechile sale lansară drept asupra peretelui navei acest flux formidabil. Simţi că ia foc şi că-l învăluie o durere cumplită.

Înţelese că se apropiase în chip primejdios de limita maximă a capacităţii sale de absorbţie a energiei.

În ciuda eforturilor pe care le depunea, peretele nu voia să cedeze. Metalul acesta era mai dur, mai rezistent decât oricare altul cu care avusese de-a face: îşi păstra forma iniţială. Moleculele lui erau monoatomice, dar aveau o organizare neobişnuită.

Una din uşile sălii maşinilor se prăbuşi deodată spre interiorul sălii. Corl auzi strigătele oamenilor care se precipitau înăuntru. Nemaiîntâlnind nicio stavilă, flăcările ţâşniră înainte. Pardoseala sălii maşinilor începu să şuiere, parcă protestând împotriva focului care mistuia metalul. Corl auzea cum zgomotul acela ameninţător se apropie. Încă un minut şi oamenii aveau să ardă uşile subţiri care despărţeau sala maşinilor de atelierul de reparaţii.

În acest minut, Corl reuşi să dobândească victoria. El simţi că aliajul metalic suferise o modificare. Întregul perete îşi pierduse coeziunea implacabilă: deşi părea neschimbat, nu încăpea nicio îndoială că se modificase. Fluxul de energie se scurgea acum mai uşor prin trupul lui Corl. Acesta continuă să-l reţină încă vreo câteva secunde, apoi, cu un chiot de triumf, sări în aparatul de zbor şi apăsă pe butonul care închidea portiera.

Unul din tentaculele lui apucă maneta de comandă cu un gest aproape tandru. Aparatul făcu un salt înainte, spre peretele exterior. În clipa când botul aparatului atinse peretele, acesta se topi într-un nor de pulbere scânteietoare. Înaintarea fu stânjenită o clipă de această pulbere metalică, dar în clipa următoare micul aparat ţâşni irezistibil în spaţiu.

După un timp, Corl observă că zboară pe o traiectorie în unghi de 90 de grade faţă de aceea a navei. Era încă atât de aproape de aceasta, încât putea vedea spărtura pe care o făcuse aparatul. Oameni îmbrăcaţi în costume de protecţie se zugrăveau pe fundalul strălucitor. Totuşi, atât nava cât şi oamenii deveneau din ce în ce mai mici. La un moment dat nu se mai văzu decât nava, cu sutele ei de hublouri scânteietoare.

Aparatul se depărta repede de ea: după ce făcu un viraj de nouăzeci de grade, Corl apăsă pe accelerator la maximum.

În urma lui, globul gigantic al navei devenise prea minuscul pentru a i se mai putea deosebi hublourile. În faţa lui, Corl zări în schimb o mică sferă de lumină difuză – era desigur soarele

propriei sale planete. Va construi pe ea, împreună cu ceilalţi *corli,* o navă spaţială şi vor porni la bordul ei în căutarea unor planete locuite. În faţa acestei perspective grandioase, Corl se înfioră. Privind în retrovizor, văzu că globul minuscul încă se zărea ca un punct luminos în imensitatea neagră a spaţiului. Punctul mai licări o dată, apoi se stinse.

Corl avu impresia ciudată că punctul se mişcase înainte de a dispare şi se întrebă, neliniştit, dacă nu cumva fiinţele din navă stinseseră toate luminile şi îl urmăreau acum pe întuneric. Era conştient că nu se va simţi în siguranţă decât după ce va coborî pe planetă.

Îşi îndreptă din nou privirea spre vizorul din faţă, dar ceea ce văzu îl tulbură şi mai mult. Soarele palid către care zbura nu părea să se mărească. Dimpotrivă, se *micşora vizibil!* Iar în curând dispăru cu totul în zarea întunecată.

Corl se simţi atins parcă de un vânt de gheaţă. Vreme de multe minute, scrută încordat întunericul, sperând că acel unic reper va redeveni vizibil. Dar nu văzu decât punctele luminoase ale stelelor depărtate, înfipte ca nişte bumbi în catifeaua spaţiului infinit.

Deodată, însă, unul din punctele acestea începu să crească. Cu ochii la pândă, Corl văzu cum punctul devine o pată, apoi un glob luminos, din ce în ce mai mare, până când, drept în faţa lui, apăru, cu toate hublourile luminate, însăşi nava pe care, mai adineaori, o văzuse dispărând în urma lui.

În clipa aceea Corl simţi că se rupe ceva în el. Gândurile începură să i se învârtejească, tot mai repede, spărgându-se parcă în milioane de cioburi. Cu ochii ieşiţi din orbite, se foia ca un animal turbat într-o cuşcă. Tentaculele lui apucară preţioasele instrumente aduse la bord şi le trântiră cu furie în pereţii aparatului de zbor. Îşi dădea totuşi seama că nu va putea rezista flăcărilor dezintegratoare ce urmau să se abată, de la distanţă, asupra lui.

Nu-i veni deloc greu să declanşeze procesul de dezorganizare celulară menit să elibereze instantaneu întreaga cantitate de *id* din organismul lui.

Un ultim mârâit de sfidare îi schimonosi buzele. Tentaculele i se mai zvârcoliră o clipă, apoi Corl se prăbuşi brusc, obosit să mai lupte; După atâtea ore de zbucium, moartea îl învălui ca o linişte.

Căpitanul Leeth nu obişnuia să rişte. În clipa când focul încetă, iar nava putu să se apropie de ceea ce mai rămăsese din aparat, oamenii găsiră, printre bucăţelele de metal topit, rămăşiţele trupului lui Corl.

— Biata pisicuţă! oftă Morton. Mă întreb ce gânduri i-or fi trecut prin minte când ne-a văzut apărând drept în faţă! Ignorând antiacceleraţia, nu ştia că noi avem posibilitatea de a ne opri brusc în spaţiu, pe când monstrului i-ar fi trebuit cel puţin trei ore pentru asta. Deşi avea impresia că se îndreaptă spre planeta lui, se depărta tot mai mult de ea. În clipa când noi ne-am oprit, el a trecut pe lângă navă, nebănuind nimic, încât a trebuit doar să-l urmărim, prefăcându-ne că suntem soarele lui, până-n momentul când am ajuns destul de aproape ca să-l distrugem. Cred că a avut senzaţia că întreaga lume s-a întors pe dos.

Grosvenor ascultă cu sentimente amestecate relatarea directorului. Întreaga întâmplare începuse să se estompeze, pierzându-se parcă, treptat, în neant. Nimeni nu avea să-şi mai amintească exact cum se petrecuseră lucrurile. Pericolul era acum de domeniul trecutului.

Grosvenor auzi deodată vocea lui Kent:

— Fără sentimentalisme! Avem de îndeplinit o misiune: să exterminăm toate felinele din lumea asta blestemată!

— Ar fi foarte simplu, murmură Korita. E vorba de nişte fiinţe primitive. Dacă ne-ar vedea că descindem, s-ar apropia, cu gândul să ne păcălească.

Întorcându-se cu faţa spre Grosvenor, Korita spuse, pe un ton prietenos:

— Eu unul continui să cred că aşa se va întâmpla, deşi teoria amicului nostru, privitoare la natura animalică a acestor fiinţe, s-a dovedit adevărată. Dumneata ce părere ai, Grosvenor?

— Eu merg chiar un pic mai departe, răspunse nexialistul. Ca istoric, vei recunoaşte, desigur, că nicio tentativă de exterminare totală nu a fost vreodată încununată de succes. Nu uita că atacul dezlănţuit de felină împotriva noastră avea la bază nevoia ei disperată de hrană. E limpede că resursele acestei planete nu-i mai pot hrăni specia. Acum, semenii felinei n-au habar de existenţa noastră şi tocmai de aceea nu reprezintă pentru noi un pericol. De ce să nu-i lăsăm să moară de foame?

7

CONFERINŢA URMATĂ DE DISCUŢII

Nexialismul este o ştiinţă care-şi propune să coordoneze cunoştinţele din diferite domenii. El oferă mijloace de accelerare a procesului de asimilare a cunoştinţelor şi de aplicare practică a acestora. Sunteţi invitat să asistaţi la conferinţa pe care-o va ţine

ELLIOTT GROSVENOR la secţia de nexialism pe data de 9/7/1 1500[2]

Grosvenor lipi acest anunţ pe panoul de afişaj şi se dădu puţin înapoi pentru a-l privi. Conferinţa lui era în concurenţă cu alte opt conferinţe, cu trei filme artistice, patru documentare educative, nouă dezbateri şi un anumit număr de competiţii sportive. Trebuia să ţină seamă şi de oamenii care rămâneau de obicei în camerele lor ca să citească, sau care se duceau la bar ori la bufet, precum şi de cei ce preferau să stea la taifas, între prieteni.

Totuşi, avea convingerea că anunţul lui va fi citit. Spre deosebire de celelalte anunţuri, al lui nu era o simplă foaie de hârtie, ci un mic panou, gros de un centimetru. Literele se detaşau în relief, pe un fond luminos. Un disc policrom foarte subţire se rotea într-un câmp magnetic, schimbând mereu culoarea câte unei litere sau a câte unui grup întreg de litere. Întrucât frecvenţa undelor luminoase se schimba în fiece clipă, efectul cromatic nu era niciodată acelaşi.

Anunţul lui Grosvenor strălucea printre celelalte ca o firmă de neon printre nişte firme cenuşii.

Grosvenor porni spre sala de mese. La intrare, un individ îi strecură în mână un bileţel, pe care putu citi următoarele:

---

[2] E vorba de aşa-numitul „timp stelar”, bazat pe o oră de o sută de minute şi pe o zi de douăzeci de ore. O săptămână cuprinde zece zile, o lună are treizeci de zile, iar un an trei sute şaizeci de zile. Zilele poartă câte un număr, în loc de nume, iar prima zi a calendarului e socotită ziua lansării navei în spaţiu. (n. a.).

Îl vrem pe Kent director!

Domnul Kent este şeful celei mai importante secţii a expediţiei noastre. Spiritul lui de colaborare cu celelalte secţii este bine cunoscut. Gregory Kent nu e doar un savant, ci şi un om de *inimă, care înţelege problemele celorlalţi savanţi. Nu uitaţi că, în afară de cei 180 de militari aflaţi la bord, nava dumneavoastră adăposteşte 804 oameni de ştiinţă, conduşi de o administraţie aleasă în grabă de o mică minoritate, cu puţin înainte de lansarea în spaţiu. Această situaţie se cuvine remediată. Avem dreptul de a fi reprezentaţi în chip democratic.*

ADUNAREA ELECTORALĂ, 9/7/1 orele 15^{00}

ALEGEŢI-L PE KENT CA DIRECTOR!

Grosvenor îşi vârî bileţelul în buzunar şi intră în sufrageria feeric luminată, spunându-şi că oamenii de felul lui Kent îşi dădeau rareori seama de consecinţele pe care le pot avea încercările lor de a diviza o colectivitate în două tabere ostile. În ultimii două sute de ani, peste cincizeci la sută din expediţiile interstelare nu se mai întorseseră pe Pământ. Cauza acestor dispariţii putea fi dedusă din cele ce se petrecuseră la bordul navelor reîntoarse pe Pământ. Între membrii expediţiei aveau loc de obicei disensiuni şi dispute aprige în privinţa ţelurilor urmărite. Se formau grupuri şi grupuleţe rivale, care deveneau tot mai numeroase, pe măsură ce călătoria se prelungea.

Alegerile fuseseră introduse relativ recent în cadrul unor asemenea expediţii. Autorizaţia de a organiza alegeri fusese dată din pricină că oamenii refuzau să se supună orbeşte voinţei unor şefi numiţi. Dar o navă nu-i o naţiune în miniatură. Odată lansată, o navă nu-şi poate reîmprospăta efectivele, în caz de pierderi. În faţa unei calamităţi, resursele ei umane rămân limitate.

Iritat de gândul că ora conferinţei sale coincidea cu ora acelei întruniri politice, Grosvenor se îndreptă spre masa lui. Sufrageria era ticsită. Tovarăşii lui de masă din săptămâna aceea se şi aflau acolo, şi mâncau. Erau trei la număr, trei tineri savanţi din diferite secţii.

Unul din ei îl întâmpină, pe un ton jovial:

— Ei, cărei femei lipsite de apărare o să-i facem azi de petrecanie?

Grosvenor râse, deşi ştia prea bine că tânărul vorbise numai pe jumătate în glumă. Conversaţia acestor tineri savanţi suferea de o anume monotonie, învârtindu-se mereu în jurul femeilor şi al problemei sexuale. În această expediţie masculină, problema sexuală fusese soluţionată chimic prin introducerea anumitor medicamente în alimentaţie. Nevoia fizică era eliminată, dar soluţia rămânea nesatisfăcătoare pe plan emoţional.

Nimeni nu răspunse la întrebarea tânărului. Carl Dennison, un june chimist, îi aruncă o privire încruntată celui care o pusese, apoi îl întrebă pe Grosvenor:

— Cu cine-ai de gând să votezi?

— Votul e secret, îi răspunse Grosvenor. Şi acum să revenim la blondina despre care ne vorbea Allison azi-dimineaţă…

— O să votezi cu Kent, nu-i aşa? stărui Dennison.

— Nici măcar nu m-am gândit la asta, răspunse Grosvenor, rânjind. Mai avem două luni până la alegeri. Dar ce-i reproşaţi lui Morton?

— Păi, a fost numit de guvern…

— Şi eu la fel. Şi dumneata, tot aşa.

— Dar el nu-i decât un matematician, nu un om de ştiinţă în toată puterea cuvântului.

— Asta-i ceva nou pentru mine, care am crezut, ani de zile, că matematicienii sunt oameni de ştiinţă.

— Aparenţele sunt înşelătoare, replică Dennison.

Era limpede că tânărul acesta, serios la înfăţişare şi cam greoi, ţinea morţiş să-i convingă pe ceilalţi de temeinicia punctului său de vedere.

— Oamenii de ştiinţă trebuie să fie uniţi, adăugă el, aplecându-se, parcă pentru a da mai multă greutate vorbelor sale. Gândiţi-vă numai, noi reprezentăm majoritatea populaţiei de pe această navă, şi totuşi cine-a fost pus să ne conducă? Un om care lucrează cu abstracţiuni. Asta nu-i o pregătire corespunzătoare pentru rezolvarea unor probleme practice.

— Şi totuşi, aveam impresia că se descurcă binişor în rezolvarea problemelor noastre de muncă.

— Suntem capabili să ne rezolvăm singuri problemele, replică Dennison, iritat.

Grosvenor, care apăsase pe câteva butoane, văzu că pe banda rulantă din mijlocul mesei încep să sosească mâncărurile comandate.

— A! exclamă el, după ce le adulmecă. Rumeguş prăjit, adus direct din secţia de chimie! Miroase grozav! Mă întreb însă dacă s-au depus suficiente eforturi pentru a face ca rumeguşul obţinut din lemnul de pe planeta pisicii să fie la fel de nutritiv ca rumeguşul adus de noi de pe Pământ. Nu, nu-mi răspundeţi. Nu vreau să-mi pierd iluziile despre eficacitatea secţiei domnului Kent, chiar dacă nu-mi place cum se comportă. Ştiţi, i-am solicitat un pic din spiritul de cooperare despre care se vorbeşte în acest manifest electoral, dar el m-a poftit să revin peste zece ani. Presupun că, în clipa aceea, uitase de alegeri. Şi apoi, mai are tupeul să organizeze o adunare politică în aceeaşi seară când eu ţin o conferinţă!

Grosvenor începu să mănânce.

— Nicio conferinţă nu poate avea importanţa acestei adunări, îl repezi Dennison, roşu la faţă. Vom lua în discuţie unele chestiuni care-i interesează pe toţi membrii expediţiei, inclusiv pe dumneata. Ascultă, Grove, nu văd ce-ai putea avea împotriva unui om pe care nici nu-l prea cunoşti de fapt. Kent e un om care nu-şi uită prietenii.

— Aş pune rămăşag că le rezervă un tratament special acelora pe care nu-i înghite, zise Grosvenor, ridicând din umeri. Să ştii, Carl, că, pentru mine, Kent întruchipează tot ce-i mai distructiv în actuala noastră civilizaţie. Potrivit teoriei lui Korita, ne aflăm acum în „perioada de iarnă“ a culturii noastre. O să-l rog într-o zi să-mi explice mai pe larg teoria asta, dar sunt convins de pe acum că aşa-zisa campanie electorală democratică pe care ne-o oferă Kent este unul din aspectele cele mai urâte ale „iernii” cu pricina.

Ar fi vrut să adauge că el însuşi se afla la bord tocmai pentru a preîntâmpina asemenea fenomene, dar se abţinu, amintindu-şi că din cauza unor astfel de dispute atâtea expediţii din trecut avuseseră un deznodământ tragic. Între timp, fără ca oamenii să bănuiască ceva, navele deveniseră un fel de laboratoare pentru testarea a diferite teorii sociologice; nexialismul, alegerile şi numeroase alte inovaţii erau experimentate în speranţa că expansiunea omului în spaţiu va deveni mai puţin dureroasă.

— Ia auziţi-l pe junele filosof! exclamă Dennison, cu un zâmbet sarcastic. Apoi adăugă fără ocolişuri: Votează cu Kent, dacă vrei să-ţi meargă bine.

Grosvenor izbuti cu greu să-şi stăpânească enervarea:

— Ce-ar putea să mai facă? Să-mi taie raţia de rumeguş? Poate că voi candida eu însumi pentru postul de director – aş obţine voturile tuturor tinerilor sub treizeci şi cinci de ani. La urma urmelor, noi suntem de trei sau de patru ori mai numeroşi decât vârstnicii. Democraţia cere să fim reprezentaţi proporţional.

— Faci o mare greşeală, Grosvenor, o să vezi! îi replică Dennison, care părea să-şi fi recăpătat calmul.

Îşi sfârşiră masa în tăcere.

În seara zilei următoare, cu vreo cinci minute înainte de orele 15^{50}, Grosvenor începu să-şi spună, descumpănit, că anunţul lui rămăsese fără ecou. Fireşte, Kent le-ar fi putut interzice adepţilor săi să asiste la o conferinţă ţinută de un om care nu-şi ascunsese intenţia de a-i refuza sprijinul. Dar admiţând că şeful secţiei de chimie dispunea de o majoritate de voturi, tot ar mai fi rămas câteva sute de oameni în afara influenţei sale. Grosvenor îşi amintea cuvintele pe care i le spusese, în ajunul plecării, un membru al guvernului, el însuşi nexialist:

— Misiunea dumitale la bordul acestei nave nu va fi deloc uşoară. Nexialismul este un mod teribil de nou de a concepe învăţământul şi relaţiile dintre ştiinţe. Vârstnicii îl vor combate instinctiv. Cât despre tineri, dacă s-au format la şcoala vechilor concepţii, se vor opune automat oricărei teorii care ar putea sugera că metodele lor tehnice, recent însuşite, s-au şi demodat. În ce te priveşte, va trebui să aplici în practică tot ceea ce ai învăţat teoretic, deşi în cazul dumitale această tranziţie face parte din însăşi formaţia ştiinţifică primită. În momentele critice, oamenii care au dreptate reuşesc de obicei să se facă ascultaţi.

La 16^{10} Grosvenor trecu prin faţa panourilor de afişaj din două saloane şi de pe coridorul central şi modifică ora conferinţei sale, scriind 17^{00} în loc de 16^{10}. La 17^{00}, o înlocui cu 17^{50}, apoi cu 18^{00}.

„Au să iasă de acolo, îşi spunea. Adunarea politică nu poate să ţină o veşnicie, iar celelalte conferinţe durează cel mult câte

două ore."

La 17^{55} auzi paşii a doi oameni, ce se apropiau încet pe coridor. Când se opriră în faţa uşii deschise a secţiei de nexialism, cei doi amuţiră, apoi unul dintre ei spuse:

— E chiar aici.

Şi râseră amândoi, aparent fără motiv. În clipa următoare, intrară. Grosvenor îi întâmpină cu un salut prietenos.

Încă din prima zi a călătoriei, îşi propusese să se familiarizeze cu toţi membrii expediţiei, cu vocile, feţele şi numele lor, agonisind cât mai multe informaţii despre ei. Dar membrii expediţiei erau atât de numeroşi, încât nu ajunsese să-i cunoască pe toţi. Pe aceştia doi, însă, îi cunoştea parcă: amândoi lucrau la secţia de chimie.

Îi observă cu atenţie în timp ce dădeau ocol încăperii, privind cu un aer amuzat diferitele aparate. În cele din urmă se aşezară şi unul dintre ei spuse, cu o politeţe cam afectată:

— Când va începe conferinţa dumneavoastră, domnule Grosvenor?

— Peste vreo cinci minute, răspunse nexialistul, privindu-şi ceasul.

În aceste cinci minute mai sosiră alţi opt inşi, printre care Donald McCann, şeful secţiei de geologie, ceea ce-l bucură nespus pe Grosvenor, făcându-l să uite de repetatele amânări ale conferinţei. Nici măcar faptul că patru dintre cei veniţi să-l asculte erau chimişti nu-l mai tulbura.

Îşi începu, aşadar, conferinţa, vorbind cu aprindere despre reflexele condiţionate şi subliniind evoluţia studiului lor, de la Pavlov până la nexialişti, a căror ştiinţă avea ca piatră unghiulară tocmai aceste reflexe.

Când conferenţiarul isprăvi, McCann se apropie de el şi-i spuse:

— Am observat că un element important al metodei dumitale este aşa-numitul generator de somn, care-i educă pe oameni în timp ce dorm. Ţin minte că unul din profesorii mei de odinioară ne spunea că pentru a-ţi însuşi toate cunoştinţele ştiinţifice e nevoie de aproape o mie de ani. Dumneata nu accepţi, pare-se, această limită.

Grosvenor desluşi o lucire prietenească în ochii cenuşii ai lui McCann.

— Această limită, răspunse el zâmbind, rezulta în parte din

vechea metodă a folosirii generatorului de somn fără un antrenament prealabil. Astăzi, Institutul de nexialism recurge la hipnoză şi la psihoterapie pentru a învinge rezistenţa iniţială. De pildă, mie, când am fost pus la încercare, mi s-a spus că în mod normal pot suporta hipnogeneratorul câte cinci minute la fiecare două ore.

— O toleranţă cam redusă, zice McCann. Porţia mea de somn era de trei minute la fiece jumătate de oră.

— Dar te-ai supus, nu-i aşa? îl întrebă Grosvenor, pe un ton caustic.

— Dar dumneata, ce-ai făcut?

— N-am făcut nimic, răspunse Grosvenor, zâmbind. Am fost condiţionat prin diferite metode, până când am ajuns să pot dormi buştean opt ore în şir, fără ca aparatul să se oprească.

— Opt ore în şir?! exclamă geologul, uimit.

— Da, opt ore în şir, repetă Grosvenor.

— Totuşi, asta nu modifică radical datele problemei, spuse geologul după o pauză. Chiar şi fără să fie condiţionaţi, mulţi oameni pot fi instruiţi în somn, câte cinci minute la fiecare sfert de oră.

— Da, dar trebuie să le repeţi de mai multe ori fiece informaţie, replică Grosvenor, privind atent faţa interlocutorului său.

Îşi dădu seama, după expresia năucă a lui McCann, că nimerise drept la ţintă şi se grăbi să adauge:

— Sunt sigur, domnule, că ai avut ocazia să vezi sau să auzi un lucru o singură dată şi să nu-l mai uiţi după aceea. Şi totuşi, alteori, ceea ce pare să fie o impresie puternică, ajunge să se şteargă în aşa măsură, încât nici nu-ţi mai aminteşti de ea. Fenomenul îşi are cauzele lui, iar Institutul de nexialism le-a descoperit.

McCann tăcea, cu buzele încleştate. Privind peste umărul lui, Grosvenor văzu cum cei patru chimişti, strânşi acum lângă uşa dinspre coridor, discută în şoaptă. Grosvenor nu le dădu atenţie şi continuă să-i vorbească geologului:

— La început au fost momente când simţeam că mi se cere prea mult. Nu mă refer numai la hipnogenerator, care nu reprezenta decât vreo zece la sută din programul de instrucţie.

McCann spuse, scuturând din cap:

— Cifrele astea mă cam ameţesc. Presupun că partea cea mai

importantă a programului o constituie filmele acelea, ale căror imagini rămân pe ecran doar o fracţiune de secundă.

— Da, încuviinţă Grosvenor, filmele tachistoscopice reprezentau circa patruzeci şi cinci la sută din program, deşi nu durau decât vreo trei ore pe zi. Viteza şi repetiţia, iată cheia succesului.

— O întreagă ştiinţă într-o singură şedinţă! exclamă McCann. E ceea ce voi, nexialiştii, numiţi „învăţământ integral”, nu-i aşa?

— Acesta nu reprezintă decât un aspect al programului. Eram puşi să învăţăm prin toate simţurile noastre, prin degete, prin urechi, prin ochi şi chiar prin miros şi prin gust.

McCann părea perplex. Cei patru chimişti se hotărâseră în sfârşit să plece. Grosvenor îi auzi chicotind pe coridor. Chicotelile lor îl treziră pe McCann din reverie.

— Ce-ar fi să-mi vizitezi într-o zi secţia? îi spuse el lui Grosvenor, întinzându-i mâna. Vom găsi, poate, un mijloc de a coordona integrismul dumitale cu experienţele noastre practice. Am putea face o încercare atunci când vom poposi pe-o altă planetă.

Când porni pe coridor spre camera lui, Grosvenor nu se putu opri să nu fluiere: cucerise cea dintâi victorie, şi senzaţia era foarte plăcută.

8

A doua zi dimineaţă, când se apropie de biroul lui, Grosvenor văzu cu uimire că uşa acestuia era deschisă. În dreptul ei, o fâşie de lumină brăzda coridorul. Grosvenor iuţi pasul, dar se opri brusc în prag: în încăpere se aflau şapte tehnicieni din secţia de chimie, printre care cei doi veniţi în ajun la conferinţa lui. Aduseseră cu ei o sumedenie de aparate. Grosvenor văzu, printre altele, nişte recipiente mari şi o reţea întreagă de tuburi menite să le alimenteze cu substanţe chimice.

Grosvenor îşi aminti de comportarea stranie a chimiştilor la conferinţa lui. Îngrijorat de soarta instalaţiilor şi aparatelor sale, intră în prima încăpere, un vestibul pe care-l folosea mai ales ca punct de tranzit, dar şi ca sală de cursuri. Celelalte patru încăperi cuprindeau aparatura specială a lui Grosvenor.

Prin uşa deschisă ce ducea spre studioul lui de filme şi de înregistrări, văzu cu uimire că şi acesta fusese ocupat. Intră pe

rând în fiecare dintre cele patru încăperi. Trei dintre ele – studioul, laboratorul şi magazia de unelte – fuseseră ocupate. Invadatorii îngrămădiseră aparatele şi mobila din aceste încăperi în cea de-a patra încăpere, care era prevăzută cu numeroase dispozitive tehnice şi cu un mic depozit de materiale. Din această ultimă încăpere se putea trece, printr-o uşă, într-un coridor îngust. Grosvenor îşi spuse, mâhnit, că pe acolo va trebui să între, pe viitor, în secţia lui.

Stăpânindu-şi furia, începu să reflecteze, calm, la noua situaţie. Chimiştii se aşteptau, probabil, ca el să protesteze la director. Kent avea să exploateze, desigur, incidentul în scopuri electorale, deşi Grosvenor nu vedea cum. Şeful secţiei de chimie era, fireşte, convins că incidentul îi putea folosi în campania sa.

Grosvenor se întoarse, încet, în vestibul. Abia acum observă că recipientele acelea erau nişte maşini de fabricat hrană. Ingenioasă idee! în felul acesta, se putea pretinde că încăperile erau în sfârşit folosite cum trebuie, ceea ce nu se întâmplase până atunci. Era un plan de o perfidie rară.

Grosvenor nu se îndoia că motivul ocupării sediului său era antipatia pe care i-o purta Kent. Luând deschis poziţie împotriva alegerii lui Kent, contribuise la agravarea acestei antipatii personale. Numai că atitudinea vindicativă a şefului secţiei de chimie se putea întoarce împotriva lui însuşi.

Cu oarecare abilitate, Grosvenor îl putea împiedica pe Kent să tragă foloasele pe care le aştepta.

Apropiindu-se de unul dintre chimişti, i se adresă astfel:

— Fii bun şi spune-le camarazilor dumitale că sunt încântat de ocazia ce mi se oferă de a ridica nivelul de pregătire al personalului secţiei de chimie. Sper că n-aveţi nimic împotrivă să învăţaţi câte ceva, fără a vă întrerupe lucrul.

Se îndepărtă apoi fără a aştepta vreun răspuns. Când îşi întoarse capul, văzu că omul îl urmărea din ochi şi-i veni să zâmbească. Intră foarte bine dispus în cabinetul tehnic. În sfârşit se ivise prilejul de a folosi unele din metodele de învăţământ pe care le stăpânea.

Dezordinea din cabinet era atât de mare, încât îi trebuiră câteva minute ca să găsească gazul hipnotic pe care-l căuta. Lăzile şi aparatele îi fuseseră îngrămădite într-un spaţiu relativ strâmt. Îi mai trebui aproape o jumătate de ceas pentru a fixa un aparat menit să slăbească presiunea gazului. După aceea,

Grosvenor aduse butelia în vestibul, o vârî într-un dulap cu grilaj, fixat în perete, deschise robinetul şi încuie repede uşa dulapului.

Un parfum vag se răspândi în încăpere, amestecându-se cu efluviile chimice.

Grosvenor porni spre uşă, fluierând încetişor, dar, când să iasă, fu oprit de unul dintre oamenii care asistaseră în ajun la conferinţa lui.

— Ce naiba faci aici?

— În curând n-o să mai simţi nimic deosebit, îi răspunse Grosvenor, foarte calm. Asta face parte din programul meu de educare a personalului vostru.

— Cine te-a rugat să ne educi?

— Păi, domnule Malden, îi răspunse Grosvenor, cu prefăcută mirare, altfel nici nu mi-aş putea explica prezenţa voastră în secţia mea! Şi izbucni în râs, apoi adăugă:

— Glumeam. E vorba doar de un dezodorizant. Nu vreau ca aerul de-aici să miroasă urât.

Grosvenor se depărtă şi se aşeză într-un colţ, pentru a observa reacţia oamenilor. Se aştepta ca, din cei cincisprezece tehnicieni, cel puţin cinci să răspundă total şi alţi cinci parţial la sugestiile gazului.

După ce-i observă cu atenţie timp de câteva minute, Grosvenor ieşi din ascunzătoarea lui şi, apropiindu-se de unul dintre oameni, îi spuse în şoaptă, dar pe un ton ferm:

— Vino în baie peste cinci minute şi o să-ţi dau ceva. Până atunci, uită ce ţi-am spus.

Şi Grosvenor se îndreptă spre uşa care lega vestibulul de studioul de înregistrări. Privind peste umăr, văzu că Malden se apropie de tehnician şi-l întreabă ceva. Tehnicianul scutură din cap, sincer nedumerit.

— Nu cumva pretinzi că nu ţi-a vorbit?! exclamă Malden, mânios. Doar l-am văzut cu ochii mei!

— Eu unul n-am auzit nimic, îi răspunse tehnicianul, cu arţag.

În clipa aceea, Grosvenor zări în încăperea vecină un tânăr care părea suficient de influenţat, aşa încât discuţia dintre cei doi nu-l mai interesă. Porni aşadar spre tânărul acela, cu un pas egal, şi-i spuse exact ceea ce-i spusese şi primului tehnician, atâta doar că în loc de cinci minute îi dădu cincisprezece minute.

În total, şase oameni se arătară îndeajuns de receptivi pentru a-l convinge pe Grosvenor că reuşita planului său era asigurată. Dintre ceilalţi nouă, trei – inclusiv Malden – avură o reacţie mai slabă. Grosvenor îi lăsă în pace: acum avea nevoie de oameni siguri, deşi mai târziu putea încerca să-i folosească şi pe ceilalţi, într-un alt mod.

Când primul tehnician intră în baie, Grosvenor îl întâmpină cu un zâmbet şi, arătându-i un fel de cornet acustic miniatural, îl întrebă:

— Ai mai văzut vreodată aşa ceva?

— Ce-i asta? întrebă omul, luând în mână micul obiect de cristal şi privindu-l cu mirare.

— Întoarce-te puţin şi o să ţi-l fixez în ureche, îi spuse Grosvenor. Iar după ce omul se supuse, Grosvenor adăugă, cu hotărâre în glas: Vei remarca, sunt convins, că partea exterioară a aparatului are culoarea obrazului omenesc. Cu alte cuvinte, nu poate fi văzută decât de foarte aproape. Dacă te întreabă cineva, îi poţi răspunde că-i un cornet acustic. După două-trei minute, nici dumneata n-o să-l mai simţi.

— Parcă nici acum nu-l simt, zise tehnicianul, aţâţat. Dar la ce foloseşte?

— E un aparat de radio, îi explică Grosvenor şi adăugă, apăsând pe fiece cuvânt: – Numai că nu vei şti niciodată ce anume spune. Cuvintele vor trece direct în inconştientul dumitale. Vei continua să auzi ce-ţi spun ceilalţi, vei putea sta de vorbă cu ei, de fapt, îţi vei vedea de treabă, la fel ca înainte, fără să simţi nimic neobişnuit. Nici măcar nu te vei gândi.

— Ia te uită! exclamă tehnicianul şi ieşi, clătinând din cap.

Peste câteva minute, sosi al doilea tehnician, iar Grosvenor îi fixă şi lui în ureche un aparat de radio minuscul. Făcu acelaşi lucru, pe rând, cu toţi ceilalţi patru tehnicieni care i se păruseră mai receptivi.

Apoi, fredonând încet, aduse o nouă butelie cu gaz hipnotic şi o înlocui pe cea din dulap. De data aceasta, Malden şi alţi patru dintre oamenii lui căzură într-o transă adâncă. Doi avură o reacţie slabă; unul păru să-şi revină complet din uşoara ameţeală provocată de primele emanaţii, iar un altul nu dădu niciun fel de semn.

Grosvenor hotărî să se mulţumească cu unsprezece dintre cei cincisprezece tehnicieni. Kent avea să fie neplăcut surprins de

apariţia atâtor chimişti geniali.

Totuşi, victoria definitivă era încă departe. Pentru a o obţine, era probabil nevoie de un atac direct împotriva lui Kent însuşi.

Grosvenor pregăti la repezeală o bandă magnetică pentru o emisiune experimentală destinată micilor aparate acustice şi începu să se plimbe printre oameni, pentru a vedea cum reacţionează. Patru dintre ei păreau tulburaţi de ceva. Grosvenor se apropie de unul dintre aceştia, care clătina mereu din cap.

— Ce-i cu dumneata? îl întrebă.

— Aud o voce, râse omul, stânjenit. Ce prostie!

— Se aude tare?

— Nu. Parcă s-ar depărta, dar revine mereu…

— O să dispară, îl linişti Grosvenor. Creierul omenesc reacţionează uneori astfel când e suprasolicitat. Pun pariu că nu mai auzi vocea, acum, când îţi vorbesc şi nu te mai gândeşti la ea.

Omul îşi lăsă capul pe un umăr, ca şi cum şi-ar fi încordat auzul.

— Da, a dispărut, zise el, răsuflând uşurat. Începusem să mă cam nelinişesc.

Grosvenor îi linişti destul de uşor pe alţi doi tehnicieni, dar pe al treilea, care continua să audă vocea, fu nevoit să-i ia de-o parte şi să-i scoată aparatul sub pretextul că vrea să-i examineze urechea. Omul avea probabil nevoie de o pregătire suplimentară.

Grosvenor le vorbi pe scurt celorlalţi, apoi se întoarse, mulţumit, în cabinetul tehnic, unde pregăti o serie de benzi, reglându-le astfel, încât să emită din sfert în sfert de oră câte trei minute. Când ajunse din nou în vestibul, văzu că totul e în ordine şi-şi spuse că se putea bizui pe oamenii aceia. Ieşi aşadar pe coridor şi se îndreptă spre ascensoare.

Peste câteva minute, intră în secţia matematicienilor şi ceru să-l vadă pe Morton. Spre uimirea lui, fu primit de îndată.

Pe Morton îl găsi instalat comod înapoia unui pupitru masiv. Directorul îi arătă un fotoliu, în care Grosvenor se grăbi să se aşeze.

Se afla pentru prima oară în biroul lui Morton, aşa că privi plin de curiozitate de jur-împrejur. Încăperea părea spaţioasă şi un

perete întreg era acoperit cu un ecran telescopic. În clipa aceea, ecranul era orientat spre spaţiu într-un unghi ce lăsa să se vadă, de la un capăt la altul, uriaşa galaxie, în care Soarele nu era decât un firicel de praf. Se puteau vedea şi nenumărate stele care, deşi nu făceau parte din galaxie, se roteau o dată cu ea în spaţiu, strălucind prin ceaţa depărtării.

La vederea lor, Grosvenor îşi aminti că „Space Beagle" trecea tocmai acum printr-un arhipelag de stele asemănător.

După formulele de politeţe obişnuite, îl întrebă pe Morton:

— Vom poposi cumva pe unul din aştrii acestui arhipelag? Ce hotărâre s-a luat?

— S-a hotărât să nu ne oprim, răspunse Morton, scuturând din cap. Iar eu sunt de acord. Ne îndreptăm spre o altă galaxie şi n-are rost să ne mai pierdem vremea – o să lipsim şi aşa destul de mult de acasă.

Morton se aplecă peste birou şi apucă o hârtie, apoi se rezemă din nou de spătarul fotoliului şi spuse, cam abrupt:

— Am auzit că ai fost invadat.

Grosvenor zâmbi acru, gândindu-se la satisfacţia pe care o încercaseră anumiţi membri ai expediţiei la auzul acestei veşti. Reuşise să-i facă pe unii dintre membrii expediţiei să-i simtă prezenţa îndeajuns de mult pentru a se teme de posibilităţile ascunse în nexialism. Oamenii aceştia – fără a fi devenit, cu toţii, partizanii lui Kent – nu ar fi acceptat o intervenţie a lui Morton.

Grosvenor venise la director cu scopul de a se lămuri dacă acesta înţelegea situaţia. După ce-i povesti pe scurt cele întâmplate, îi spuse:

— Domnule Morton, te-aş ruga să-i ordoni lui Kent să se retragă.

De fapt, nu dorea câtuşi de puţin să se dea un asemenea ordin; voia doar să-şi dea seama dacă şi Morton era conştient că situaţia devenise periculoasă.

Directorul îi răspunse, cu blândeţe în glas:

— În definitiv, ai un spaţiu prea mare pentru un singur om. De ce să nu-l împarţi cu o altă secţie?

În faţa acestei atitudini neutre, Grosvenor se văzu nevoit să insiste:

— Să înţeleg oare că, la bordul acestei nave, orice şef de secţie are posibilitatea de a ocupa spaţiul unei alte secţii, fără a

obţine în prealabil autorizaţia conducerii?

Morton nu-i răspunse numaidecât. Jucându-se cu un creion, rămase tăcut câtva timp, apoi rosti, cu un zâmbet dezabuzat:

— Am impresia că înţelegi greşit poziţia mea. Înainte de a lua o hotărâre privind vreun şef de secţie, trebuie să mă consult cu ceilalţi şefi de secţii. Să presupunem că aş înscrie această chestiune pe ordinea de zi şi că adunarea ar hotărî să-i acorde lui Kent permisiunea de a ocupa spaţiul, pe care l-a şi ocupat în secţia dumitale. Rezultatul ar fi permanentizarea situaţiei. M-am gândit că nu ţi-ar face plăcere să-ţi vezi definitiv limitat spaţiul, încheie Morton, cu un surâs complice.

Grosvenor îi întoarse zâmbetul, mulţumit că-şi atinsese scopul.

— Mă bucur că am sprijinul dumitale în această problemă. Pot să mă bizui, deci, pe dumneata, că nu-l vei lăsa pe Kent să înscrie chestiunea pe ordinea de zi?

Morton nu se arătă de fel surprins de această bruscă schimbare de atitudine, ci spuse, cu vădită satisfacţie:

— Ordinea de zi depinde în bună măsură de mine. Cei din secţia mea o pregătesc, iar eu o prezint. Şefii de secţii pot vota pentru introducerea cererii lui Kent pe ordinea de zi a unei viitoare şedinţe, dar nu şi pe ordinea de zi a şedinţei în curs.

— Pe câte înţeleg, spuse Grosvenor, Kent a şi cerut aprobarea pentru a prelua patru din încăperile secţiei mele?!

Morton dădu din cap. Punând la loc hârtia pe care o luase de pe birou, apucă un cronometru şi-l privi, gânditor.

— Viitoarea şedinţă are loc peste două zile. Iar următoarele, din săptămână în săptămână, dacă nu cumva mă voi hotărî să le amân. Cred că aş putea să anulez fără nicio dificultate şedinţa programată de azi în douăsprezece zile, spuse el ca şi cum ar fi gândit cu glas tare. Şi, punând la loc cronometrul, se ridică brusc şi adăugă: Vei avea astfel un răgaz de douăzeci şi două de zile ca să te aperi!

Grosvenor se ridică încetişor din fotoliu. Nu voia să facă niciun comentariu asupra „răgazului” ce i se acorda. Deocamdată, acesta i se părea mai mult decât suficient, dar n-avea rost să i-o spună lui Morton. Ar fi putut crede că se gândeşte numai la el. Trebuia să-şi recapete controlul asupra propriei sale secţii sau, dacă nu, să se recunoască învins.

— Aş dori să-ţi mai spun ceva, rosti el într-un târziu. Cred că

am şi eu dreptul să comunic direct cu ceilalţi şefi de secţii atunci când port costumul spaţial.

— Sunt sigur că a fost o simplă scăpare din vedere, îi răspunse Morton, zâmbind. Voi avea grijă să fie remediată.

Se despărţiră, strângându-şi mâinile. Întorcându-se spre secţia lui, Grosvenor îşi spuse că nexialismul începe să câştige teren, deşi pe căi ocolite.

Când intră în vestibul, rămase surprins văzându-l pe Siedel într-un colţ, de unde-i supraveghea pe chimişti. Psihologul îl observă şi se apropie de el, spunându-i:

— Tinere, nu crezi că treaba asta e cam imorală?

Grosvenor îşi dădu seama, nu fără oarecare nelinişte, că Siedel ghicise natura experienţei la care-i supusese pe chimişti.

— Da, domnule, se grăbi el să-i răspundă, fără să-şi trădeze neliniştea. E ceva cu totul imoral. Încerc exact acelaşi sentiment pe care l-ai încerca şi dumneata dacă ţi-ai vedea invadată secţia, prin încălcarea flagrantă a drepturilor dumitale legale.

„Ce-o fi căutând aici? se întrebă el în gând. L-o fi rugat Kent să facă o anchetă?”

Siedel era un bărbat voinic, cu nişte ochi negri, strălucitori.

— Nu m-ai înţeles bine, îi spuse el, mângâindu-şi bărbia. Dar îmi dau seama că te consideri în legitimă apărare.

Grosvenor îşi schimbă tactica.

— Te referi la metoda de învăţământ pe care o aplic acestor oameni? îl întrebă el.

Nu simţea nicio mustrare de cuget. Oricare ar fi fost motivele prezenţei lui Siedel aici, trebuia cu orice preţ să o folosească în propriul său interes. Speranţa de care se agăţa era să-i provoace psihologului un conflict interior, pentru a-l face neutru în lupta dintre el însuşi şi Kent.

— Da, recunoscu Siedel, cu o undă de ironie în glas. La rugămintea domnului Kent, i-am examinat pe acei membri ai secţiei sale al căror comportament i se părea anormal. Acum, e de datoria mea să-i comunic domnului Kent diagnosticul meu.

— De ce? îl întrebă Grosvenor, foarte serios. Domnule Siedel, secţia mea a fost invadată de un om care mă duşmăneşte pentru că am declarat deschis că nu voi vota pentru el. De vreme ce a acţionat contrar legilor în vigoare la bordul acestei nave, am tot dreptul să mă apăr cum pot. Te rog, de aceea, să rămâi neutru în acest conflict pur personal.

— Nu înţelegi, replică Siedel, încruntând din sprâncene. Mă aflu aici în calitatea mea de psiholog. Constat că i-ai hipnotizat pe aceşti oameni fără permisiunea lor, ceea ce mi se pare cu totul imoral. Mă miră că te aşteptai să mă asociez la o asemenea faptă.

— Te asigur că morala mea personală e la fel de strictă ca şi a dumitale. Deşi i-am hipnotizat pe aceşti oameni fără permisiunea lor, n-am profitat de ocazie pentru a le face vreun rău, cât de mic. De aceea, nu văd pentru ce ar trebui să te simţi obligat să-i ţii partea lui Kent.

— Pretinzi că-i doar un conflict între dumneata şi Kent? îl întrebă Siedel, încruntat.

— În esenţă, da, răspunse Grosvenor, ghicind ce-avea să urmeze.

— Şi totuşi, nu pe Kent l-ai hipnotizat, ci pe alţii care n-au nicio vină!

Grosvenor îşi aminti cum se comportaseră cei patru chimişti la conferinţa lui. Nu toţi fuseseră „nevinovaţi”.

— Nu voi discuta acum cu dumneata pe această temă, spuse el. Ţi-aş putea răspunde că, de când e lumea, majoritatea celor ce nu gândesc a plătit scump pentru supunerea oarbă în faţa unor conducători, cărora le executau ordinele fără a se osteni să le cerceteze motivele. Dar prefer să-ţi pun o întrebare.

— Poftim.

— Ai intrat în cabinetul meu tehnic?

Siedel dădu din cap fără să spună nimic.

— Ai văzut benzile?

— Da.

— Ai văzut ce teme tratează?

— Teme legate de chimie.

— Altceva nici nu le predau, zise Grosvenor. Îmi concep secţia ca pe-un centru de educaţie. Cei ce intră cu forţa aici primesc, cu sau fără voia lor, o anumită educaţie.

— Mărturisesc că nu văd cum vei putea scăpa de ei în felul acesta, spuse Siedel. Totuşi, voi fi bucuros să-i raportez domnului Kent despre acţiunile dumitale. Cred că n-ar putea avea nimic împotrivă ca oamenii lui să înveţe mai multă chimie.

Grosvenor tăcu. Ştia bine că domnul Kent nu va fi tocmai fericit când va vedea că nişte subalterni de-ai lui vor ajunge, curând, să posede la fel de multe cunoştinţe ca şi dânsul în

propria-i specialitate.

Când Siedel ieşi pe coridor, Grosvenor îl urmări cu privirea, spunându-şi, cam mâhnit, că va trebui să-şi schimbe planul, deoarece psihologul nu va întârzia să-l informeze pe Kent. Era însă prea devreme pentru a recurge la măsuri drastice de autoapărare. O acţiune hotărâtă, energică ar fi putut produce la bord tocmai situaţia pe care voia s-o preîntâmpine. Deşi avea unele rezerve în legătură cu teoria ciclică a istoriei, admitea că toate civilizaţiile cunoscute trecuseră prin acelaşi proces – naştere, îmbătrânire şi moarte. Înainte de a lua noi măsuri, era preferabil să stea de vorbă cu Korita, ca să-l întrebe ce capcane ar fi putut să-l pândească pe drum.

Îl găsi pe savantul japonez în biblioteca B, situată undeva în fundul navei, la acelaşi etaj cu secţia de nexialism. Korita tocmai ieşea, iar Grosvenor îl însoţi şi-i vorbi fără nicio introducere despre problema ce-l frământa.

Korita nu-i răspunse numaidecât. Abia când ajunseră la celălalt capăt al coridorului, îi spuse, cu îndoială în glas:

— Sunt sigur, prietene, că-ţi dai seama cât de greu este să rezolvi o anumită problemă pe baza unor generalizări, căci teoria ciclică a istoriei nu oferă decât generalizări.

— Totuşi, unele analogii poate că mi-ar putea fi de folos, stărui Grosvenor. Din ceea ce am citit pe această temă, am înţeles că ne aflăm în faza târzie, în „iarna“ civilizaţiei noastre. Cu alte cuvinte, suntem pe cale să săvârşim erorile ce ne vor duce la pieire. Deşi eu am părerile mele, te-aş ruga totuşi să-mi vorbeşti despre această problemă.

— Voi încerca să-ţi explic pe scurt, spuse Korita, scuturând din umeri. Conform acestei teorii, fazele târzii, sau „hibernale”, ale civilizaţiilor au ca principală trăsătură comună faptul că individul înţelege din ce în ce mai clar esenţa fenomenelor. Oamenii resping explicaţiile bazate pe superstiţii sau teorii supranaturale asupra a ceea ce se petrece în minţile şi în trupurile lor, ca şi în lumea înconjurătoare. Acumularea treptată a cunoştinţelor face ca până şi minţile cele mai simple să înţeleagă, în sfârşit, şi să respingă pretenţiile unei minorităţi la o aşa-zisă „superioritate ereditară”. Începe atunci o implacabilă luptă pentru afirmarea personalităţii.

Korita tăcu o clipă, apoi continuă:

— Această luptă constituie elementul cel mai caracteristic al

perioadelor „hibernale”. Din fericire, sau din nefericire, lupta se desfăşoară de obicei în cadrul unui sistem de legi, care tinde să protejeze minoritatea privilegiată.

Mai devreme sau mai târziu, un grup sfârşeşte prin a se ridica deasupra celorlalte. Odată ajunşi la putere, conducătorii restabilesc „ordinea” într-un mod atât de sângeros, încât masele se supun înfricoşate. Şi astfel, progresăm rapid spre sistemul castelor din străvechea Indie şi spre alte sisteme sociale, cum ar fi cel existent la Roma prin anul 300 al erei noastre. Individul ocupă, din naştere, o anumită poziţie socială şi nu se poate ridica deasupra ei… Spune-mi, te rog, această scurtă trecere în revistă îţi este de vreun folos?

— Îţi repet că încerc să rezolv problema pe care mi-a pus-o Kent, în aşa fel încât să nu cad în păcatul săvârşit de oamenii egoişti ai civilizaţiilor târzii despre care vorbeai. Vreau să ştiu dacă e cazul să sper că mă pot apăra fără a agrava conflictele existente la bordul navei noastre.

— Dacă vei reuşi, va fi o victorie unică, răspunse Korita, surâzând. Istoriceşte problema n-a fost până acum rezolvată global. Îţi doresc noroc, tinere!

În clipa aceea se petrecu un lucru extraordinar.

9

Se opriseră în faţa „camerei de sticlă” care, de fapt, nu era de sticlă, şi nici cameră propriu-zis nu era, ci un fel de nişă în peretele exterior al coridorului, cu o enormă placă turnată dintr-un metal atât de transparent, încât dădea impresia că-i una cu peretele.

Dincolo de placa asta se întindeau tenebrele spaţiului.

Grosvenor observase, distrat, că nava ajunsese la marginea micului arhipelag de stele; se mai vedeau doar câţiva din miile de sori ai galaxiei. Dădu să deschidă gura pentru a-i spune lui Korita că i-ar face plăcere să mai stea de vorbă cu el, dar nu putu spune nimic. Drept în faţa lui, pe „sticla“ aceea, apăruse imaginea tulbure a unei femei cu o pălărie de pene pe cap. Imaginea pâlpâia, ca flacăra unei lumânări. Grosvenor simţi că muşchii oculari i se contractă peste măsură. O clipă, nu mai ştiu ce-i cu el. Apoi, i se păru că aude zgomote şi că vede fulgere. Era o senzaţie dureroasă. „Halucinaţii hipnotice!” îşi spuse, într-

o străfulgerare ce-l făcu să se înfioare.
Gândul acesta îl salvă. Educaţia nexialistă primită îi îngăduia să respingă spontan asemenea imagini hipnotice. Răsucindu-se pe călcâie, răcni în telecomunicatorul cel mai apropiat:
— Nu vă uitaţi la imagini! Sunt hipnotice! Suntem atacaţi!
Dând să plece, se izbi de trupul lui Korita, care leşinase. Se lăsă în genunchi şi strigă:
— Korita, mă auzi?
— Da!
— Nu te supui decât instrucţiunilor mele, ai înţeles?
— Da.
— Începi să te destinzi, să uiţi. Eşti calm. Imaginile prind să se şteargă, iată, au şi dispărut! Cu totul! înţelegi? Au dispărut cu totul!
— Înţeleg.
— Ele nu te mai pot tulbura. De fapt, ori de câte ori vezi o imagine, îţi aduce aminte de o scenă plăcută de-acasă. E clar?
— Foarte clar.
— Acum începi să te trezeşti. O să număr până la trei. Când o să spun „trei", o să fii treaz de-a binelea. Unu… doi… trei! Trezeşte-te!
Korita deschise ochii.
— Ce s-a întâmplat? întrebă el, cu uimire în glas.
Grosvenor îi explică în grabă, apoi îi spuse:
— Şi acum, urmează-mă! Imaginea luminoasă îmi stăruie în ochi, în ciuda puterii mele de contra-sugestie.
Grosvenor îl trase pe arheolog după el pe coridor, spre secţia de nexialism. La primul colţ, fură nevoiţi să se oprească – un trup zăcea întins pe podea.
Grosvenor îl lovi, destul de tare, ca să-l trezească.
— Mă auzi? îl întrebă pe cel căzut.
— Da, zise omul, tresărind.
— Ascultă, ascultă. Imaginile luminoase nu mai au nicio putere asupra dumitale. Ridică-te! Eşti treaz.
Omul se ridică şi se repezi gesticulând la Grosvenor. Aceasta se feri în lături, astfel încât omul alergă mai departe, orbeşte, fără să-şi întoarcă privirea, deşi Grosvenor îl striga.
— Cred că l-am trezit prea târziu! oftă nexialistul, apucându-l de braţ pe Korita.
Japonezul scutură din cap, buimăcit, şi-şi îndreptă privirea

spre perete. Din vorbele pe care le rosti, Grosvenor înţelese că eforturile de a-l sugestiona nu fuseseră încununate de un succes deplin.

— Ce sunt aceste imagini? întrebă Korita.

— Nu te uita la ele! îi porunci Grosvenor, deşi îi venea lui însuşi foarte greu să nu le privească.

Trebuia să clipească mereu din ochi pentru a para semnalele luminoase emise de imaginile de pe pereţi. La început, avusese impresia că-i înconjurat de imagini, dar observă curând că siluetele femeieşti – unele duble, ceea ce era foarte bizar – ocupau zonele transparente sau translucide ale pereţilor. Deşi existau sute de zone de acest fel, ele erau totuşi limitate.

Din loc în loc, întâlneau alte victime, înşirate pe coridoare. De două ori dădură peste nişte oameni treji. Unul îi privi cu un aer absent şi nu se dădu la o parte din calea lor. Celălalt scoase un ţipăt, îşi apucă arma şi trase. Raza ucigaşă scăpără, izbindu-se de perete, alături de Grosvenor. Acesta reuşi totuşi să-l dezarmeze pe agresor, doborându-l cu un pumn. Omul – un partizan al lui Kent – îi aruncă o privire rea, mârâind:

— Spion afurisit! O să-ţi arătăm noi ţie!

Deşi intrigat de purtarea bizară a individului, Grosvenor merse mai departe, dar pe măsură ce se apropia de secţia de nexialism, simţea că-i sporeşte neliniştea. Dacă un chimist putea fi stimulat atât de uşor să-l urască, la ce grad de ură vor fi ajuns ceilalţi cincisprezece care-i invadaseră secţia?

Răsuflă uşurat când îi văzu pe toţi întinşi pe podea, în nesimţire. După ce făcu rost, în grabă, de două perechi de ochelari negri – una pentru el şi alta pentru Korita – îndreptă un baraj de raze luminoase asupra pereţilor, tavanelor şi podelelor. Imaginile se şterseră numaidecât.

Grosvenor merse apoi în cabinetul tehnic şi începu să împartă, prin radio, ordine oamenilor pe care îi hipnotizase. Prin uşa deschisă, putu urmări reacţia a doi dintre ei: nu păreau să-l asculte. După vreo cinci minute, îşi dădu seama că imaginile hipnotice ale atacatorilor puseseră stăpânire pe minţile acestor oameni, zădărnicind efectul cuvintelor pe care le-ar fi putut rosti el. Exista chiar posibilitatea ca ei să se trezească foarte curând şi să se năpustească asupra lui.

Cu ajutorul lui Korita, îi târî până în baie şi-i: încuie înăuntru. Un lucru era de pe acum evident şi anume că atacatorii

folosiseră o hipnoză mecanic-vizuală de o asemenea forţă, încât i-ar fi putut cădea el însuşi victimă, dacă nu ar fi acţionat prompt. Dar ceea ce se petrecuse nu se limita la o simplă viziune. Atacatorii încercaseră să-i controleze, prin imagine, creierul. Grosvenor era la curent cu toate experienţele făcute în acest domeniu, aşa că ştia – deşi atacatorii păreau să o ignore – că sistemul nervos al omului nu putea fi dirijat de altcineva decât cu ajutorul unui encefalostat sau al unui aparat asemănător.

Din ceea ce era cât pe aci să păţească el însuşi, deducea că ceilalţi oameni fuseseră precipitaţi într-un somn adânc, sau că, din pricina halucinaţiilor, nu mai ştiau ce fac.

Nu-i rămânea decât să se ducă la postul de control şi să pună în mişcare ecranul energetic al navei. Oricare ar fi fost sursa atacului – fie o altă navă, fie vreo planetă – ecranul ar fi neutralizat efectiv undele trimise de inamic.

Grosvenor se strădui din răsputeri să pună în funcţiune câteva proiectoare mobile, capabile să intercepteze imaginile, în drumul lui spre postul de control. Tocmai fixa ultimul contact când simţi o uşoară ameţeală, care se risipi însă numaidecât. Era senzaţia pe care o încerca de obicei după o schimbare bruscă a direcţiei navei.

„Nu cumva direcţia navei fusese schimbată?” se întrebă şi-şi făgădui să verifice… mai târziu.

— Vreau să fac o experienţă, îi spuse el lui Korita. Te rog să rămâi aici.

Grosvenor îşi transportă proiectoarele într-un coridor din apropiere şi le aşeză pe platforma din fund a unei camionete cu tracţiune electrică. Se urcă apoi la volanul camionetei şi porni spre ascensoare.

Trecuseră vreo zece minute de când văzuse prima imagine.

Coti pe coridorul ce ducea spre ascensoare cu o viteză de douăzeci şi cinci de mile pe oră, o viteză destul de mare într-un spaţiu atât de îngust. În nişa din faţa ascensoarelor, doi oameni erau încleştaţi într-o luptă pe viaţă şi pe moarte. Nici nu-l băgară în seamă pe Grosvenor, într-atât de preocupaţi erau să se bată, icnind şi înjurând. Luminile proiectate de el nu părură să le stângă ura. Erau adânc scufundaţi în halucinaţia lor, oricare ar fi fost aceasta.

Grosvenor intră cu camioneta în ascensorul cel mai apropiat

şi apăsă pe butonul de coborâre. Începuse să spere că nu va găsi pe nimeni în camera de control.

Speranţa i se spulberă, însă, chiar în clipa când ajunse în dreptul coridorului principal: acesta era plin de oameni. Se ridicaseră baricade, iar în aer plutea un miros caracteristic – de ozon. Armele pocneau, fumegând. Grosvenor privi cu atenţie prin grilajul ascensorului, încercând să priceapă ce se întâmplă. Situaţia era foarte gravă. Cele două intrări ale postului de control erau blocate de zeci de tractoare electrice răsturnate, înapoia cărora stăteau ghemuiţi o mulţime de oameni în uniforme militare. Grosvenor îl zări printre aceştia pe căpitanul Leeth, iar la celălalt capăt îl recunoscu pe Morton, ascuns înapoia baricadei unuia din grupurile de atacatori.

Totul era cât se poate de clar. Ostilitatea, reprimată până mai adineaori, izbucnise făţiş, aţâţată de imaginile acelea. Oamenii de ştiinţă trecuseră la atac împotriva militarilor, pe care-i urau de mult, în neştire. La rândul lor, militarii se simţeau în sfârşit liberi să-şi exprime furia şi dispreţul faţă de savanţi.

Grosvenor ştia însă că nu acestea erau sentimentele reale ale unora şi ale altora. În mod normal, mintea omenească ţine în cumpănă nenumărate impulsuri contrarii, încât omul izbuteşte să-şi trăiască viaţa fără să se lase dominat exclusiv de un sentiment sau altul. Echilibrul acesta complicat fusese rupt în cazul de faţă; ca urmare, o întreagă expediţie era în pericol de a fi distrusă de un inamic al cărui scop nu putea fi decât bănuit.

În orice caz, căile de acces spre postul de control erau blocate. Grosvenor se retrase, în silă, spre propria lui secţie.

Korita îl întâmpină în prag, exclamând:

— Priveşte!

Şi-i arătă spre un ecran de pe perete care era în legătură directă cu cabina de comandă aflată în partea din faţă a navei. Pe ecran apăruseră o serie de linii subţiri, extrem de încâlcite la prima vedere. Privind cu atenţie, Grosvenor observă că nava descrie o curbă largă, care părea s-o orienteze spre o stea albă, strălucitoare. Exista în cabina de comandă un servo-mecanism care regla periodic direcţia navei, în funcţie de traiectoria stabilită.

— Crezi că-i opera inamicului? îl întrebă Korita.

Grosvenor clătină din cap, mai mult uimit decât alarmat. Judecând după dimensiunile, luminozitatea şi spectrul ei, steaua

aceea se afla la o distanţă de circa patru ani-lumină. Nava străbătea cam un an-lumină în cinci ore, dar viteza ei părea să se accelereze. Un calcul sumar îi îngădui lui Grosvenor să conchidă că nava ar putea ajunge în aproximativ unsprezece ore în vecinătatea stelei.

Cu o mişcare bruscă, deconectă ecranul. Îl străfulgerase gândul că cel care schimbase direcţia navei urmărea, poate, distrugerea ei. În acest caz, rămâneau numai vreo zece ore, timp în care catastrofa putea fi evitată.

Deşi în clipa aceea nu avea niciun plan în minte, Grosvenor îşi spunea că numai un atac împotriva inamicului, cu ajutorul hipnotismului, putea fi eficace.

Între timp, trebuia să încerce încă o dată să pătrundă în camera de control. Pentru asta, însă, avea nevoie de un aparat care să poată acţiona direct asupra celulelor cerebrale. Existau mai multe aparate de acest fel, dar mai toate puteau fi folosite doar în scopuri medicale. Singura excepţie o constituia encefalostatul, un aparat ce putea fi folosit la transmiterea unor impulsuri de la un creier la altul.

Deşi ajutat de Korita, lui Grosvenor îi trebuiră multe minute pentru a pune la punct unul din aceste aparate, şi alte câteva minute pentru a-i verifica buna funcţionare. Fiind un aparat extrem de delicat, trebui să-l aşeze pe o saltea cu arcuri, în camioneta aceea. Toate aceste operaţiuni îi luară treizeci şi şapte de minute.

După aceea, avu o discuţie scurtă, dar destul de aprinsă, cu arheologul japonez, care ar fi vrut să-l însoţească. În cele din urmă, Korita consimţi să rămână locului, pentru a păzi baza de operaţiuni.

Grosvenor porni cu camioneta spre camera de control, având grijă să nu zdruncine encefalostatul. Viteza redusă îl enerva, dar îi îngăduia în schimb să observe schimbările ce se petrecuseră între timp.

Nevăzând decât foarte puţini oameni căzuţi în nesimţire, îşi spuse că mai toţi ceilalţi se treziseră din transa hipnotică. Era un fenomen obişnuit în hipnotism. Acum, oamenii aceia erau supuşi altor stimuli, probabil pentru a-i face să acţioneze sub impulsul unor porniri îndelung înfrânate. Nişte oameni care, în mod normal, nutriseră unii faţă de alţii doar o vagă antipatie, o vedeau transformată brusc într-o ură sângeroasă. Ceea ce era

îngrozitor, era faptul că nici nu-şi dădeau seama de această schimbare. Căci echilibrul mintal ai oamenilor putea fi rupt fără ştirea lor, fie prin transplantarea într-un mediu neprielnic, fie printr-un atac de felul aceluia care fusese dezlănţuit împotriva navei. Şi într-un caz şi în celălalt, oamenii se comportau ca şi cum noile lor convingeri ar fi fost la fel de adânc înrădăcinate în ei ca şi cele vechi.

Grosvenor deschise uşa ascensorului în dreptul postului de control, dar se trase repede înapoi. Un aruncător de flăcări îşi trimitea limbile de foc de-a lungul coridorului. Pereţii metalici ardeau, cu un zgomot şuierător. Grosvenor putu zări cadavrele a trei oameni. Deodată, auzi o explozie puternică şi flăcările conteniră. Un fum albastru întunecă aerul şi o căldură înăbuşitoare se răspândi pe coridor. Dar şi fumul şi căldura dispărură peste câteva secunde. Era limpede că sistemul de ventilaţie, măcar el, continua să funcţioneze.

Grosvenor privi cu luare-aminte: coridorul părea pustiu. Deodată, însă, îl zări pe Morton, pe jumătate ascuns într-o nişă, cu câţiva paşi mai încolo. Aproape în acelaşi timp îl văzu şi Morton pe el şi-i făcu semn să se apropie. Grosvenor şovăi, apoi îşi dădu seama că trebuia să rişte. Ieşi aşadar cu camioneta din ascensor şi străbătu ca fulgerul spaţiul ce-l despărţea de Morton. Acesta îl întâmpină, plin de nerăbdare:

— Eşti omul de care aveam nevoie! Trebuie neapărat să-i smulgem căpitanului Leeth controlul asupra navei, înainte ca grupul lui Kent să-şi poată organiza atacul.

Morton avea privirea clamă şi lucidă a unui om care luptă pentru dreptate şi nu părea să considere necesară o explicaţie.

— Avem nevoie de ajutorul dumitale, mai ales împotriva lui Kent, urmă el. Chimiştii lui ne-au atacat cu o substanţă pe care n-am mai văzut-o până acum. Deocamdată, ventilatoarele noastre au respins această substanţă, trântindu-le-o în obraz, numai că au început să-şi instaleze propriile lor ventilatoare. Marea noastră problemă este următoarea: vom avea oare răgazul de a-l învinge pe Leeth înainte ca grupul lui Kent să ne atace cu toate forţele sale?

Problema timpului îl preocupa şi pe Grosvenor. Îşi duse discret mâna dreaptă la încheietura celei stângi şi atinse comutatorul care controla banda magnetică a encefalostatului.

— Am un plan, domnule director. Cred că ar putea fi eficace

împotriva inamicului, spuse el îndreptând encefalostatul spre Morton.

Acesta îi răspunse, fără să ridice privirea:

— Ai adus cu dumneata un encefalostat şi l-ai pus în funcţiune. Ce urmăreşti să obţii?

Grosvenor rămase cu gura căscată: nu se aşteptase ca Morton să fie familiarizat cu aceste aparate. Se gândi totuşi că ar putea încerca să folosească aparatul.

— Da, aş vrea să utilizeze encefalostatul, recunoscu el.

Morton şovăi o clipă, apoi spuse:

— Judecând după gândurile ce-mi vin în minte, este pe punctul de a emite…

Se opri, apoi adăugă, aţâţat:

— E foarte bine! Dacă ai izbuti să-i faci să creadă că am fost atacaţi din afară…

Nu-şi sfârşi fraza, ci se adânci din nou în gânduri, mijindu-şi ochii şi ţuguindu-şi buzele, în cele din urmă spuse:

— Căpitanul Leeth a încercat de două ori să cadă la învoială cu mine. Acum mă voi preface că accept, iar dumneata te vei duce la oamenii lui, cu aparatul ăsta al dumitale. Vom trece la atac, în clipa când ne vei da semnalul. Îţi dai seama, continuă el pe un ton demn, că n-aş duce tratative cu Kent. Sau cu Leeth decât în măsura în care mi-ar folosi la dobândirea victoriei. Sper că înţelegi, nu-i aşa?

Grosvenor îl găsi pe căpitanul Leeth în camera de control. Căpitanul îl întâmpină cu o cordialitate cazonă:

— Lupta asta dintre savanţi ne-a pus pe noi, militarii, într-o situaţie penibilă. Suntem nevoiţi să apărăm camera de control şi sala maşinilor, pentru a ne face astfel datoria faţă de expediţia noastră. Este exclus, desigur, să-i lăsăm pe unii sau alţii să câştige, adăugă el scuturând cu gravitate din cap. În ultimă instanţă noi, militarii, suntem gata să ne jertfim pentru a împiedica victoria vreuneia dintre cele două tabere.

Explicaţia căpitanului îl uimi pe Grosvenor. Se întrebase, până atunci, dacă nu cumva tocmai Leeth schimbase direcţia navei, îndreptând-o spre astrul acela. Căpitanul îi confirma acum, cel puţin parţial, această bănuială. Căpitanul pornea, pare-se, de la ideea că victoria unuia sau altuia dintre grupuri era de neconceput; de la această idee, până la ideea că întreaga expediţie trebuia să fie sacrificată, nu era probabil decât un pas,

un pas foarte mic.

Grosvenor îşi îndreptă, discret, encefalostatul spre căpitanul Leeth.

Unde cerebrale, pulsaţii rapide transmise de la axoni, la dendrite, de la dendrite la axoni, pe un itinerariu dinainte stabilit, dependent de asociaţiile anterioare. Era un proces care se desfăşura la nesfârşit în interiorul creierului omenesc, printre cele douăzeci de milioane de celule nervoase ale sale. Fiecare celulă îşi avea propriul echilibru electrocoloidal, rezultat dintr-un joc complicat între tensiunile şi impulsurile primite. Abia după mulţi ani de cercetări fuseseră, treptat, puse la punct nişte aparate capabile să detecteze cu oarecare precizie sensul fluxului de energie din interiorul creierului.

Primul encefalostat fusese un urmaş direct al faimosului electroencefalograf. Dar rostul lui era contrariul celui al electroencefalografului, şi anume de a furniza unde cerebrale artificiale de diverse tipuri. Cu ajutorul acestui aparat, puteai stimula orice parte a creierului cuiva, stârnind astfel gânduri, emoţii şi vise, sau chiar amintiri îngropate adânc în memoria respectivului. Nu era, în sine, un instrument de dominaţie. Subiectul îşi păstra personalitatea. Totuşi, aparatul putea transmite impulsurile cuiva, unei alte persoane. Şi cum impulsurile variau în funcţie de gândurile persoanei emitente, persoana ce le primea era influenţată într-un mod foarte capricios.

Căpitanul Leeth, care nu observase prezenţa aparatului, nu-şi dădu aşadar seama că gândurile nu-i mai aparţineau.

— Bombardamentul de imagini la care este supusă nava face din cearta savanţilor o trădare de neiertat, spuse el şi reluă, după o clipă de tăcere: Iată planul meu.

Planul acesta prevedea folosirea aruncătoarelor de flăcări, sporirea tensiunii musculare prin accelerarea vitezei de zbor, precum şi exterminarea parţială a ambelor grupuri de savanţi. Căpitanul Leeth nici nu pomeni de inamicul din afară şi nu păru să-şi dea seama că-şi dezvăluia planul în faţa unui emisar al taberei adverse. În încheiere, îi spuse lui Grosvenor:

— Voi avea nevoie de serviciile dumitale. Ca nexialist, care ai o imagine de ansamblu asupra relaţiilor dintre diverse ştiinţe, poţi juca un rol decisiv împotriva celorlalţi savanţi…

Descurajat şi obosit, Grosvenor se dădu bătut. Prea era mare

haosul ca să-i poată veni de hac de unul singur. Ori încotro îşi îndrepta privirile, vedea numai oameni înarmaţi. Zărise peste douăzeci de cadavre. Dintr-un moment într-altul, armistiţiul fragil încheiat între căpitanul Leeth şi directorul Morton putea fi sfâşiat de flăcările aruncătoarelor. Chiar în clipa aceea auzi uruitul ventilatoarelor puse în funcţiune de Morton pentru a respinge atacul lui Kent.

Grosvenor se întoarse, oftând, spre căpitanul Leeth şi-i spuse:

— Am nevoie de nişte instrumente din propria-mi secţie. N-ai vrea să mă conduci până la ascensoarele de serviciu? M-aş putea întoarce aici în cinci minute.

Peste câteva minute, Grosvenor intra cu camioneta pe uşa din dos a secţiei sale. Acum ştia precis ce avea de făcut. Planul care la început i se păruse cam fantezist i se impunea acum ca singurul realizabil.

Trebuia să-i atace pe agresorii străini cu propriile lor arme hipnotice, lovind în miriadele lor de imagini.

10

Grosvenor îşi începu pregătirile de luptă sub privirile curioase ale lui Korita. La un moment dat, în timp ce fixa nişte dispozitive electrice la encefalostat, Korita se apropie şi-l privi în tăcere. Japonezul părea să-şi fi revenit pe deplin din şocul suferit.

Grosvenor îşi tot ştergea faţa năduşită. Şi totuşi nu era cald, temperatura din încăpere era normală. Când îşi termină pregătirile, îşi dădu seama că trebuie să se oprească puţin, pentru a-şi analiza starea de nelinişte. După o clipă de gândire îşi spuse că de vină era faptul că nu ştia destul despre inamic.

Nu ajungea că avea o ipoteză asupra modului cum acţiona inamicul. Trebuia să dezlege taina acestui inamic, care se înfăţişa sub forma unor siluete şi chipuri femeieşti, uneori duble. Grosvenor simţea nevoia să acţioneze pe o bază logică solidă. Planul lui putea avea sorţi de izbândă doar printr-o cunoaştere temeinică a duşmanului.

Se întoarse spre Korita şi-l întrebă:

— În ce stadiu de civilizaţie crezi că s-ar putea afla aceste fiinţe?

Arheologul se aşeză într-un fotoliu şi-i spuse, ţuguindu-şi buzele:

— Aş dori să-ţi cunosc planul.

Japonezul păli la auzul detaliilor descrise de Grosvenor şi nu se putu opri să-l întrebe, aparent fără legătură:

— Cum se face că m-ai putut salva pe mine, dar nu şi pe ceilalţi?

— În cazul dumitale am putut interveni fără întârziere. Sistemul nervos al omului învaţă prin repetare. Dumitale, imaginile lor luminoase nu-ţi apăruseră la fel de des ca celorlalţi.

— Nu exista oare nicio posibilitate de a evita această catastrofă? întrebă Korita, pe un ton sumbru.

— Dacă toţi membrii expediţiei ar fi primit o educaţie nexialistă, această posibilitate ar fi existat, pentru că educaţia nexialistă dezvoltă şi rezistenţa la hipnoză, printr-o cunoaştere nemijlocită a fenomenului. Dar te rog, domnule Korita, să-mi răspunzi la întrebarea pe care ţi-am pus-o: în ce stadiu al istoriei se află aceste fiinţe?

Fruntea arheologului era brobonată de sudoare.

— Prietene, nu-mi poţi cere să fac de pe acum generalizări. Ce ştim noi despre aceste fiinţe?

Grosvenor înjură în gând: înţelegea nevoia arheologului de a discuta, dar timpul trecea în mod primejdios.

— Nişte fiinţe capabile, ca acestea, să folosească hipnoza de la distanţă sunt probabil în stare să-şi stimuleze reciproc creierii, adică să practice exact genul de telepatie pe care oamenii nu-l pot realiza decât cu ajutorul encefalostatului. Korita, adăugă el aţâţat, ce efect ar putea avea asupra unei civilizaţii capacitatea de a citi gândurile fără ajutorul unor aparate speciale?

Arheologul spuse, ridicându-se în picioare:

— După părerea mea, posibilitatea de a citi gândurile ar paraliza dezvoltarea. De aceea, cred că fiinţele astea se află într-un stadiu foarte primitiv.

Grosvenor rămase cu gura căscată.

— Nu-ţi dai seama? urmă arheologul, cu ochii strălucitori. Capacitatea de a citi gândurile altuia ţi-ar da impresia că-l cunoşti perfect. Pe această bază, se poate dezvolta un sistem de certitudini absolute. Cum să te mai îndoieşti, când ştii? Asemenea fiinţe ar parcurge rapid toate etapele civilizaţiei, pentru a ajunge la decadenţă.

Arheologul îi descrise cu însufleţire lui Grosvenor modul cum diferite civilizaţii de pe Pământ şi de pe alte planete se

epuizaseră, sărăcind şi decăzând până la acea stare, afirma el, când deveneau duşmanii oricărei schimbări.

— Nu cumva tocmai teama de schimbare i-a făcut să ne atace nava?

— Tot ce se poate, răspunse Korita, prudent.

Grosvenor se gândi că trebuia să acţioneze pe baza teoriei arheologului. Nu avea o altă ipoteză de lucru. Luând o asemenea variantă ea punct de plecare, putea încerca s-o verifice cu ajutorul uneia din imaginile acelea.

Îşi aruncă privirea asupra cronometrului şi se înfioră: nu-i mai rămăseseră nici şapte ore pentru a salva nava!

Fără a mai pierde timp, concentră asupra encefalostatului o rază de lumină. Apoi desfăşură repede un ecran în faţa razei, astfel încât o mică zonă de sticlă rămase cufundată în întuneric, primind doar lumina proiectată cu intermitenţe de aparat.

În clipa aceea, pe ecran apăru o imagine. Era o imagine dublă, iar Grosvenor izbuti s-o studieze liniştit, graţie aparatului. Rămase uluit de ceea ce văzu. Deşi imaginea avea o formă vag omenească, înţelegea de ce îi evocase la început o femeie: faţa ei dublă era încununată de un panaş auriu. Dar capul, deşi părea de pasăre, avea ceva omenesc. Faţa îi era acoperită cu un soi de vinişoare, ca nişte sârme îngrămădite ici-colo în aşa fel, încât s-ar fi zis că-s obrajii şi nasul unui om.

Cea de-a doua pereche de ochi se afla cu vreo două degete deasupra primei; acelaşi interval despărţea şi cea de-a doua gură de prima, ceea ce dădea impresia unui nou cap, crescut literalmente din celălalt. Se vedeau şi un alt rând de umeri, cu două braţe scurte ce se terminau în nişte mâini superbe, uimitor de lungi şi delicate. În ansamblu, figura avea ceva femeiesc.

Grosvenor îşi spuse că braţele şi mâinile celor două făpturi se vor despărţi probabil la un moment dat şi atunci al doilea trup va putea să-şi suporte propria greutate. Partenogeneză. Reproducere fără mijlocirea sexului. O mlădiţă crescută din trunchiul matern ajunge să se despartă de acesta, devenind de sine stătătoare.

Imaginea proiectată pe perete părea să aibă şi nişte rămăşiţe de aripi. Smocuri de pene se vedeau la „încheieturi”. Trupul, uimitor de drept, era acoperit cu o tunică de un albastru scânteietor. Veşmântul acesta ascundea toate celelalte vestigii ale unui posibil trecut păsăresc.

Un lucru era clar: pasărea asta nu putea să zboare prin propriile-i forţe.

Korita îl întrebă pe Grosvenor, cu deznădejde în glas:

— Cum o s-o faci să înţeleagă că eşti dispus să te laşi hipnotizat, în schimbul unor informaţii?

Fără să spună un cuvânt, Grosvenor se ridică şi încercă să deseneze pe o tablă neagră imaginea. Repetă de zeci de ori desenul, până când, după vreo cincizeci de minute, imaginea se şterse de pe perete şi în locul ei apăru un oraş.

Nu era un oraş mare, iar la început Grosvenor îl zări de sus, parcă de pe un munte. Clădirile i se părură foarte înalte, foarte înguste şi atât de îngrămădite una într-alta, încât îşi spuse că etajele inferioare rămâneau în umbră aproape toată ziua. Grosvenor se întrebă, în treacăt, dacă nu cumva această particularitate se explica prin deprinderile nocturne ale locuitorilor de demult ai oraşului.

Vrând să-şi facă o imagine de ansamblu, încetă să mai privească separat clădirile. Mai presus de orice, ar fi vrut să afle ce rol jucase maşinismul în civilizaţia acestor fiinţe, în ce fel comunicau între ele, şi dacă oraşul din imagine era cel de unde pornise atacul împotriva navei.

Nu văzu nici maşini, nici avioane, nici rachete – nimic asemănător mijloacelor de comunicaţie inter-astrală folosite de oameni, mijloace care, pe Pământ, necesitau uzine uriaşe, întinse pe suprafeţe mari. Îşi spuse, de aceea, că atacul avea o altă sorginte.

Chiar în clipa când făcea această descoperire, imaginea din faţa lui se schimbă. Acum nu mai vedea de sus oraşul, ci doar o clădire, aproape de centru. Tranziţia de la o imagine la alta avusese loc într-o clipită. Şi nu trecuse niciun minut de când reuşise să-şi exprime, cu ajutorul desenului de pe tablă, dorinţa de a primi informaţii!

Acum privea cu atenţie clădirea aceea. Spaţiul ce o despărţea de clădirile vecine nu părea să depăşească trei-patru metri. Deodată, însă, văzu un lucru pe care nu-l observase „de sus”: clădirile erau legate între ele, la toate etajele, prin nişte trotuare foarte înguste, de numai câţiva centimetri. Pe aceste trotuare circulau pietonii din oraşul păsărilor.

Chiar sub el, Grosvenor zări doi indivizi care înaintau tacticos unul spre celălalt pe un trotuar, fără să le pese că acesta era

suspendat la vreo treizeci de metri deasupra solului. Îşi ridicau câte un picior în aer şi, răsucindu-şi-l încet, îl puneau pe trotuar, lângă celălalt, fără să se oprească din mers. La alte nivele, alţi indivizi păşeau în acelaşi fel degajat, cu aceleaşi mişcări complicate. Privindu-i, Grosvenor înţelese că aveau nişte oase subţiri şi poroase, şi că erau foarte uşori.

Perspectiva se schimbă de câteva ori, înfăţişând de fiecare dată câte un alt unghi al străzii. Grosvenor avu impresia că asistă ia toate fazele posibile ale procesului de reproducere. Unii dintre indivizii aceia păreau atât de „evoluaţi”, încât braţele şi picioarele le erau slobode, ca şi aproape tot restul trupului. Alţii, însă, continuau să rămână în starea în care-i văzuse la început. În toate cazurile, „mama” nu părea să fie afectată de greutatea noului trup.

Grosvenor încercă să privească în interiorul uneia dintre clădiri, dar imaginea de pe perete începu să se estompeze. Peste câteva clipe, oraşul dispăru cu totul, iar în locul lui apăru o siluetă dublă. Degetele acesteia erau îndreptate spre encefalostat, ceea ce însemna că-şi îndeplinise obligaţiile, faţă de Grosvenor şi că aştepta să şi le îndeplinească şi el pe ale sale, ceea ce era o naivitate din parte-i. Şi totuşi, Grosvenor nu avea încotro. Trebuia să-şi îndeplinească obligaţiile.

11

— Sunt calm şi destins, spunea vocea înregistrată a lui Grosvenor. Gândurile mele sunt clare. Ceea ce văd nu se leagă neapărat de lucrurile pe care le privesc. Ceea ce aud ar putea să pară lipsit de sens centrilor auditivi ai creierului meu. Dar am văzut oraşul aşa cum şi-l imaginează ei. Fie că ceea ce văd şi aud are sau nu are vreun sens, eu rămân calm şi destins…

Grosvenor îşi ascultă atent vorbele, apoi se întoarse spre Korita şi-i spuse:

— Asta-i tot.

Desigur, se putea întâmpla ca, la un moment dat, să nu mai audă desluşit mesajul, deşi acesta ar fi continuat să i se întipărească adânc în creier. Cu urechea mereu la pândă, Grosvenor îşi examină pentru ultima oară encefalostatul şi-l găsi în perfectă stare.

— Mă branşez pentru cinci ore, îi explică el arheologului. Dacă

apeşi pe ăsta (şi-i arătă un buton roşu) mă poţi deconecta chiar şi mai devreme. Dar să n-o faci decât în caz de urgenţă.

— Ce numeşti dumneata „urgenţă”?

— Dacă vom fi atacaţi, răspunse Grosvenor, cu şovăială în glas.

Ar fi preferat să-şi acorde un răgaz mai mare. Dar nu era vorba doar de un experiment ştiinţific, ci de o luptă pe viaţă şi pe moarte. Gata să treacă la acţiune, îşi duse mâna la cadranul aparatului şi aşteptă.

Sosise momentul. Încă puţin şi inteligenţa acelui neam păsăresc ar fi pus stăpânire pe sistemul lui nervos, încercând să-l dirijeze, aşa cum făcuse şi cu ceilalţi membri ai expediţiei.

Era convins că va avea de înfruntat inteligenţa colectivă a unui grup bine sudat. Nu observase nicio maşină, niciun vehicul cu roţi, fie el cât de rudimentar. O clipă, avusese impresia că fiinţele acestea folosesc un fel de camere de televiziune, dar acum era sigur că văzuse oraşul prin ochii locuitorilor săi. Aceştia aveau simţul telepatiei la fel de dezvoltat ca însuşi văzul. Energia mintală a milioane de fiinţe putea străbate o distanţă de ani-lumină. Nici nu aveau nevoie de maşini.

Grosvenor nu putea spera să prevadă rezultatul încercării sale de a se integra în inteligenţa lor colectivă.

Ascultând mereu banda de magnetofon, el îşi modifică uşor ritmul gândurilor, printr-o răsucire a cadranului encefalostatului. Trebuia să fie foarte prudent. Chiar să fi vrut, tot n-ar fi putut să se pună la unison cu aceşti extratereştri. Pulsaţiile astea ritmice ascundeau toate nuanţele posibile ale raţiunii şi ale demenţei. Trebuia să capteze doar undele care ar fi apărut ca „normale” în graficul unui psihiatru.

Aparatul le proiecta pe o rază de lumină care, la rândul ei, se reflecta direct pe imagine. Făptura din spatele imaginii nu părea afectată de aceste schimbări. Dar, neaşteptându-se la rezultate tangibile, Grosvenor nu era dezamăgit. Era încredinţat că rezultatul se va manifesta numai prin unele modificări în structura imaginilor emise de inamic, modificări înregistrate de propriul lui sistem nervos.

Deşi îi venea greu să se concentreze asupra imaginii, nu se dădu bătut, ci continuă s-o privească ţintă.

— Sunt calm şi destins; gândurile mi-s clare…

Cuvintele acestea îi răsunară puternic în urechi, dar numai o

clipă; în clipa următoare nu mai auzi decât un zvon depărtat, ca un bubuit de tunet, care se stinse şi el, fiind înlocuit de un murmur, ca acela al unei scoici uriaşe. Grosvenor zări deodată o lumină pâlpâitoare, ca licărul unui felinar printr-o ceaţă deasă.

— Sunt încă stăpân pe mine, îşi spuse. Primesc impresii senzoriale prin sistemul nervos al făpturii din imagine, iar ea primeşte la rându-i impresii prin sistemul meu nervos.

Putea să-şi permită să mai aştepte. Putea să şadă acolo şi să aştepte până când întunericul se va risipi, iar creierul lui va începe să interpreteze datele senzoriale pe care i le transmitea sistemul nervos al acelei făpturi. Putea să stea aici şi…

Se opri. Cum adică, să stea? Oare stătea şi ea? Grosvenor îşi încordă atenţia. Auzi deodată, în depărtare, un glas:

— Fie că ceea ce văd şi aud are sau n-are vreun sens, eu rămân calm…

Simţi o mâncărime pe nas şi-şi spuse: „Ei nu au nas, pe câte mi-am putut da seama. De aceea, e vorba fie de nasul meu, fie de o iluzie…”

Dădu să se scarpine, dar simţi un junghi în stomac. S-ar fi îndoit de durere, dacă ar fi putut, dar nu putea – nu putea nici să-şi scarpine nasul, nici să-şi pună mâinile pe pântec.

Înţelese atunci că mâncărimea şi durerea nu veneau din propriu-i trup. Şi nu aveau neapărat vreo corespondenţă în sistemul nervos al făpturii aceleia. Două forme de viaţă foarte evoluate îşi trimiteau una alteia semnale pe care niciuna dintre ele nu era în stare să le interpreteze. Grosvenor avea avantajul că se aşteptase la acest lucru. Străinul, care, potrivit teoriei lui Korita, se afla într-un stadiu primitiv, nu se putuse aştepta la aşa ceva.

Mâncărimea încetă brusc. Durerea din stomac se transformă într-un fel de apăsare, ca aceea pe care o simţi după un prânz prea îmbelşugat. În schimb, avu senzaţia că un ac înroşit îi împunge fiecare vertebră. La jumătatea spinării, acul se prefăcu într-un ţurţure de gheaţă, care începu să se topească şi să-i curgă ca un şuvoi rece spre şale. Ceva (o mână? o bucată de metal? un cleşte?) îl apucă de braţ şi aproape că-i smulse muşchii. Lui Grosvenor îi veni să urle de durere şi fu cât pe ce să-şi piardă cunoştinţa.

Senzaţia aceea dispăru, ca şi celelalte, dar el rămase profund zdruncinat, deşi ştia că totul fusese o iluzie. Nimic nu se

întâmplase aievea, nici în trupul lui, nici în cel al fiinţei-pasăre. Creierul lui nu făcea decât să primească, prin mijlocirea ochilor, nişte impulsuri, pe care le interpreta greşit. Într-o astfel de relaţie, plăcerea se putea preface în durere şi toate senzaţiile deveneau posibile, indiferent de natura stimulilor. Nu se aşteptase ca erorile de interpretare să fie atât de flagrante.

Deodată, simţi că buzele îi sunt atinse de ceva moale şi jilav. Un glas îi şopti:

— Sunt iubit!

Grosvenor respinse ideea. Nu, nu „iubit”! Avu impresia că, încă o dată, creierul lui încearcă să interpreteze impulsurile unui sistem nervos ale cărui reacţii erau cu totul diferite de acelea ale unui om. Înlocui „sunt iubit” cu „sunt stimulat de...” apoi lăsă senzaţia să-şi urmeze cursul. Dar nu izbuti să afle ce anume simţise. Oricum, nu era o senzaţie dezagreabilă. Papilele gustative îi erau gâdilate de ceva dulce. Ochii i se umeziră, şi nu mai simţi nicio încordare. În minte îi răsări imaginea unei flori, o garoafă roşie, superbă, ca acelea care creşteau pe Pământ – deci nu putea avea nicio legătură cu flora din lumea *Rimilor.*

„Rimii” îşi spuse, cuprins de un soi de fascinaţie. Numele acesta venea cumva din noaptea spaţiului?

I se părea, fără să ştie de ce, că era un nume perfect potrivit. Totuşi, o îndoială stăruia în mintea lui. Nu putea fi sigur. Deşi ultimele senzaţii fuseseră, toate, plăcute, o aştepta cu oarecare nelinişte pe cea următoare. Lumina rămânea tulbure şi ceţoasă. Deodată, ochii începură parcă să i se umezească din nou şi simţi o mâncărime în picioare. Senzaţia trecu, lăsându-l însă într-o stare de fierbinţeală. Simţea că se înăbuşă.

— E doar o iluzie! îşi spuse. Nu mi se întâmplă nimic asemănător.

Se linişti. Acum nu mai auzea decât murmurul acela monoton, şi nu mai vedea decât lumina aceea difuză, învăluitoare. Grosvenor se gândi că metoda lui era, poate, destul de bună ca să-i permită, cu timpul, să exercite un anumit control asupra unuia sau chiar a câtorva extratereştri. Dar ceea ce-i lipsea era tocmai timpul. Fiece secundă îl aducea mai aproape de pieire. Acolo – de fapt, aici (o clipă, se zăpăcise) – una dintre cele mai mari şi mai costisitoare nave construite vreodată de oameni înghiţea distanţele cu o viteză absurdă.

Grosvenor nu auzea zgomote decât când o anumită zonă

sensibilă de pe suprafaţa cortexului era stimulată. O altă zonă, cea de deasupra urechii, producea vise şi amintiri. Harta creierului omenesc fusese de mult trasată. Poziţia precisă a zonelor de excitabilitate se deosebea de la un individ la altul, dar structura generală a creierului rămânea totdeauna aceeaşi, la toţi.

Ochiul omenesc normal e un mecanism destul de obiectiv. Lentilele trimit pe retină o imagine reală. Judecând după imaginile oraşului lor, transmise de *Rimi,* aceştia aveau şi ei nişte ochi capabili de obiectivitate. Dacă ar fi izbutit să-şi coordoneze centrii vizuali cu ochii *Rimilor,* Grosvenor ar fi putut să pună bază pe imaginile primite.

Minutele treceau. Grosvenor se întreba, disperat, dacă va reuşi sau nu să stabilească un contact util, în cele cinci ore ce-i mai rămâneau. Începuse să se îndoiască de înţelepciunea hotărârii sale. Când încerca să-şi ridice mâna spre maneta de control a encefalostatului, nu obţinea, aparent, niciun rezultat.

Doar câteva senzaţii vagi, printre care aceea a mirosului caracteristic al cauciucului ars.

Pentru a treia oară, ochii i se umeziră, dar imaginea, foarte clară, pe care o întrezări se spulberă numaidecât. Datorită tehnicilor tachistoscopice deprinse la Institut, Grosvenor izbuti totuşi să păstreze în minte imaginea. Era ca şi cum s-ar fi aflat în interiorul uneia dintre acele clădiri înalte şi înguste, un interior vag luminat de reflexele razelor de soare ce pătrundeau prin uşile deschise. Nu existau ferestre, iar în loc de pardoseală erau nişte podeţe, pe care şedeau câteva din fiinţele acelea cu aspect de pasăre. Pereţii aveau numeroase uşi, care indicau prezenţa unor dulapuri şi magazii.

Această viziune îl bucură şi în acelaşi timp îl nelinişti. Presupunând că ar fi stabilit un contact cu sistemul nervos al acelei fiinţe, astfel încât să poată auzi cu urechile ei, vedea cu ochii ei şi simţi până la un punct aceleaşi senzaţii, ar fi reuşit oare să-i influenţeze şi reacţiile musculare? Ar fi putut oare să o silească să umble, să-şi întoarcă capul, să-şi mişte braţele şi să se comporte aşa cum voia el? Atacul împotriva navei fusese dezlănţuit de un grup de fiinţe care acţionau, gândeau şi simţeau la unison. Punând stăpânire pe unul dintre membrii grupului, putea oare controla întreg grupul?

Viziunea aceea fugară îi apăruse probabil prin ochii unui

singur individ. Ceea ce simţise până acum nu părea să indice contactul cu un grup. Era ca un om închis într-o cameră întunecoasă, în faţa unui perete prevăzut cu o ferăstruică acoperită cu câteva plăci transparente, care ar fi lăsat să se strecoare o lumină difuză. În răstimpuri, câte o imagine răzbătea pe acolo, lăsându-l să întrezărească lumea din afară. Imaginile reflectau, mai mult ca sigur, realitatea. În schimb, de sunetele, care pătrundeau printr-o altă deschizătură, dintr-un perete lateral, nu putea fi sigur; şi nici de impresiile ce-i veneau prin alte orificii din tavan şi din podea.

Urechea omenească poate percepe până la douăzeci de mii de vibraţii pe secundă. Pentru anumite vietăţi, auzul începe abia de la acest prag. În stare de hipnoză, oamenii pot fi făcuţi să râdă în hohote chiar când sunt torturaţi, şi să urle de durere când sunt gâdilaţi. Ceea ce provoacă durere anumitor fiinţe poate să nu însemne nimic pentru altele.

Grosvenor încercă să se destindă – tot nu putea face altceva decât să aştepte.

Deodată îl străfulgeră gândul că s-ar putea să existe o legătură între ideile lui şi impresiile pe care le primea. La ce se gândise, oare, înainte de a întrezări imaginea interiorului acelei clădiri? îşi aminti că văzuse un ochi pe dinăuntru.

Legătura era atât de evidentă, încât se înfioră. Mai era ceva. Până în prezent, se străduise să vadă şi să simtă prin intermediul sistemului nervos al acelei fiinţe-pasăre. Dar reuşita acestor încercări depindea de stabilirea unui contact cu grupul care dezlănţuise atacul împotriva navei.

Înţelese deodată că, pentru a putea controla grupul, trebuia mai întâi să-şi controleze propriul creier. Trebuia să pună în umbră unele din zonele acestuia şi, dimpotrivă, să sensibilizeze la maximum alte zone, astfel încât viitoarele impresii să-şi poată lăsa cât mai uşor amprenta. Practicase îndeajuns de temeinic autohipnoza pentru a putea atinge ambele obiective.

La început era, fireşte, viziunea. Pe baza ei, trebuia, apoi, să-şi asigure controlul asupra muşchilor fiinţei prin mijlocirea căreia acţiona grupul.

Gândurile îi fură curmate de o avalanşă de lumini colorate. Însemna că eforturile sale de a se autosugestiona erau eficace. Iar când imaginea din faţa lui se limpezi brusc şi rămase clară, nu mai avu nicio îndoială că se afla pe calea cea bună.

Vedea, ca şi data trecută, interiorul uneia din clădirile acelea înalte. Pentru ca nu cumva imaginea să se destrame, Grosvenor îşi concentră întreaga atenţie asupra muşchilor *Rimului.*

Din păcate, însă, nu înţelegea mecanismul ce-i punea în mişcare. Viziunea lui nu putea, fireşte, să surprindă în amănunt milioanele de reflexe musculare care însoţeau ridicarea unui singur deget. Se concentră atunci asupra unui braţ, dar degeaba. Deşi descumpănit, Grosvenor se hotărî să recurgă la hipnoza prin simbol, folosind adică un cuvânt-cheie. Şi iată că unul din braţele fiinţei începu să se ridice, încet. Încă un cuvânt-cheie, şi tot trupul fiinţei se ridică. Grosvenor o făcu apoi să-şi întoarcă, încet, capul. Actul de a privi îi aminti fiinţei-pasăre că dulapul sau sertarul privit îi aparţinea. Fiinţa îşi recunoştea bunurile, dar nu arăta niciun interes.

Grosvenor izbuti cu greu să-şi stăpânească emoţia. Cu o răbdare tenace, sili fiinţa-pasăre să se ridice în picioare, să-şi înalţe braţele şi să le coboare, apoi să se plimbe de colo până colo pe „trotuar”. În cele din urmă, o aduse înapoi şi o sili să se aşeze din nou.

Pesemne că era perfect sincronizat şi sensibil la cea mai neînsemnată sugestie, căci nu apucă bine să se concentreze, că se şi pomeni invadat de un mesaj ce părea să vorbească atât minţii cât şi simţurilor sale. Grosvenor îşi tălmăci automat gândurile tulburi într-un limbaj familiar:

— Celulele cheamă! Celulele se tem! Celulele cunosc, vai, durerea! în lumea *Rimilor* e întuneric. Depărtează-te de acest *Rim*… Umbre, tenebre, vârtejuri… Celulele trebuie să-l alunge… Dar nu au puterea. Era firesc să încerce o apropiere de fiinţa ieşită din bezna adâncă, fiindcă nu «ştiau că-i un duşman… Noaptea e din ce în ce mai întunecoasă. Toate celulele ar vrea să dea înapoi… Dar nu pot…

Grosvenor îşi dădu seama, îngrozit, că tot ceea ce se întâmplase până acum putea fi interpretat la fel de bine în acest fel, ca şi în sens contrar. Situaţia era gravă. Dacă dezastrul ce se produsese la bordul navei era rezultatul încercărilor stângace ale acestor fiinţe-păsări de a stabili un contact prietenesc, ce catastrofe n-ar fi fost ele în stare să dezlănţuie printr-o ostilitate făţişă?!

El personal se afla într-o situaţie şi mai penibilă: dacă ar fi rupt legătura cu aceste fiinţe, ar fi însemnat să le redea întreaga

libertate. Inclusiv libertatea de a ataca şi de a încerca să distrugă nava.

N-avea deci altă cale decât să persevereze, în speranţa că va izbuti la un moment dat să schimbe în favoarea lui situaţia.

12

Încercă mai întâi să intre în contact cu o altă fiinţă-pasăre.

— Sunt iubit! îşi spuse, reproducând în mod deliberat senzaţia care-l zăpăcise ceva mai înainte. Sunt iubit de corpul-matcă din care mă nasc şi mă împlinesc. Îi împărtăşesc gândurile, dar am şi început să văd cu propriii mei ochi şi ştiu că sunt unul din grup…

Aşa cum se aştepase, tranziţia se făcu brusc. Degetele mai mici, ale celei de-a doua perechi de mâini, se mişcară, iar umerii fragili se arcuiră. Grosvenor se întoarse apoi din nou spre fiinţa-mamă. Experienţa i se părea atât de reuşită, încât se simţea gata să facă pasul cel mare, menit să-l pună în legătură cu sistemul nervos al unei fiinţe-pasăre.

Şi de data aceasta îşi atinse scopul, prin stimularea centrilor nervoşi corespunzători. Deodată avu senzaţia că se află pe un deal năpădit de tufe sălbatice. Chiar în faţa lui curgea un pârâiaş, dincolo de care un soare portocaliu îşi urma crugul pe o boltă viorie, smălţată de nori lânoşi. Grosvenor îşi sili noul „mediu” să se răsucească, pentru a privi o căsuţă cocoţată pe pari, într-un crâng răsărit ceva mai încolo pe malul pârâiaşului. Alte case nu se vedeau. Se apropie şi, plivind înăuntru, zări două păsări, aşezate pe o stinghie. Amândouă îşi ţineau ochii închişi.

Poate că şi ele luau parte la atacul împotriva navei, îşi spuse Grosvenor.

Îşi concentră atenţia asupra unei fiinţe care se afla într-o zonă a planetei unde era încă noapte. De data aceasta, transferul fu şi mai rapid. Se pomeni într-un oraş întunecat, cu clădiri şi alei fantomatice şi începu să intre în legătură cu diverşi *Rimi.* Nu înţelegea clar de ce izbutea să stabilească un contact cu sistemul nervos al unora dintre ei mai uşor decât cu al altora. Poate că unii erau mai sensibili la stimulii lui. Sau poate că făceau parte din familia primei fiinţe-pasăre cu care intrase în contact. După ce reuşi să stabilească legături cu peste două duzini de *Rimi* răspândiţi pe întreaga planetă, Grosvenor îşi

spuse că avea acum o vedere de ansamblu asupra acesteia.

Se afla într-o lume de piatră şi lemn, ai cărei locuitori erau legaţi între ei prin relaţii organice, la nivelul sistemului lor nervos. Iată o seminţie care izbutise să evite civilizaţia maşinistă a omului, graţie unei cunoaşteri în profunzime a tainelor materiei şi energiei.

Grosvenor hotărî că putea trece, liniştit, la penultima etapă a contraatacului său. Se concentră aşadar asupra unui gând menit să caracterizeze una din fiinţele care asaltaseră nava. După un răstimp ce i se păru destul de scurt, avu senzaţia că priveşte nava printr-o imagine. Prima lui grijă fu să se întrebe cum se desfăşura lupta. Dar trebuia să-şi înfrângă curiozitatea, deoarece avea de făcut lucruri mult mai importante. Voia să influenţeze un grup numeros – alcătuit poate din milioane de fiinţe – să le influenţeze în aşa măsură, încât să le oblige să se retragă cât mai departe de navă.

Acum era limpede că le putea capta gândurile, aşa cum şi ele i le puteau capta pe-ale lui. Asocierea lui cu sistemul nervos al atâtor fiinţe nici n-ar fi fost posibilă altfel.

Grosvenor îşi proiectă aşadar gândurile în noapte:

— Trăiţi într-un univers, despre care nu ştiţi nimic altceva decât ceea ce vă sugerează imaginile sub care vi se înfăţişează. Dar imaginile astea nu sunt Universul însuşi… Ele nu vă arată Universul în totalitatea lui. Există multe lucruri pe care nu le puteţi percepe direct, neavând simţurile necesare. În interiorul Universului există o ordine. Iar dacă ordinea imaginilor din voi nu este aceeaşi ca ordinea din Univers, înseamnă că vă amăgiţi…

Pentru a-i influenţa pe *Rimi,* Grosvenor trebuia să le schimbe ideile fundamentale. E ceea ce încercă să facă, în mod deliberat, cu sânge rece, pornind de la ipoteza că *Rimii* erau lipsiţi de apărare. Acestea erau primele idei noi cu care făceau cunoştinţă după nenumărate generaţii, iar Grosvenor nu se îndoia că şocul lor va fi formidabil. Civilizaţia *Rimilor* era o civilizaţie de tip rural, întemeiată pe nişte certitudini pe care nimeni nu le contestase până în prezent. Existau în istorie suficiente exemple ce dovedeau că viitorul unor astfel de civilizaţii putea fi influenţat în chip hotărâtor de un duşman slab numericeşte. Imensa împărăţie a Indiei s-a năruit sub asaltul câtorva mii de englezi. La fel, toate popoarele de ţărani din antichitate au fost cucerite

uşor şi nu şi-au revenit decât în clipa când au început să-şi dea seama că viaţa nu se reducea la ceea ce pretindeau sistemele lor rigide.

Rimii erau extrem de vulnerabili. Metoda lor de a comunica unii cu alţii, deşi foarte originală, îi expunea primejdiei de a fi influenţaţi colectiv. Grosvenor îşi repetă de nenumărate ori mesajul, adăugând de fiecare dată câte ceva în legătură cu nava, ca de pildă: „Schimbaţi imaginea de care vă folosiţi în relaţia cu cei de pe navă, apoi retrageţi-o. Schimbaţi imaginea, pentru a le da prilejul să doarmă şi să se odihnească, apoi retrageţi-o... Intervenţia voastră prietenească a provocat mari pagube navei. Şi noi suntem prietenoşi faţă de voi, dar felul vostru de a vă manifesta prietenia ne-a făcut rău”.

Continuă multă vreme să-şi transmită ordinele prin această imensă reţea nervoasă – nici el nu ştia câtă vreme, poate două ore – până când contactul cu imaginea de pe perete fu întrerupt automat, printr-un declic al encefalostatului.

Se pomeni atunci din nou în decorul familiar. Nemaivăzând nicio imagine pe perete, îi aruncă o privire lui Korita, care dormea adânc în fotoliu.

Grosvenor se înfioră, amintindu-şi de ordinul pe care-l dăduse oamenilor: odihniţi-vă şi dormiţi. Acesta era rezultatul: toţi oamenii aflaţi la bordul navei adormiseră.

După ce-l trezi pe Korita, Grosvenor ieşi în fugă pe coridor. Pretutindeni zări oameni adormiţi; cât despre pereţi, erau albi, fără nicio imagine!

Ajuns în camera de control, trebui să sară peste trupul căpitanului Leeth, care zăcea pe podea, lângă tabloul de comandă. Răsuflând uşurat, apăsă pe maneta care dirija fluxul de energie asupra ecranului exterior.

Peste câteva clipe, cocoţat pe scaunul de control Elliott Grosvenor schimbă poziţia navei.

Înainte de a ieşi din camera de control, avu grijă să pună mecanismul de direcţie al navei sub un lacăt reglat pentru zece ore, spre a preîntâmpina astfel riscul ca vreunul dintre oameni să se trezească din somn, stăpânit de dorinţa autodistrugerii. Ajuns din nou pe coridor, începu să dea primul-ajutor răniţilor.

Cum aceştia erau toţi adormiţi, trebuia să le ghicească suferinţele, ceea ce-i venea destul de uşor. Acelora pe care-i auzea răsuflând greu, le administra plasmă sanguină. Celor care

prezentau răni mai grave, le făcea câte o injecţie calmantă, iar arsurile le trata cu nişte alifii speciale. Cu ajutorul lui Korita, transportă şapte muribunzi în camera de reanimare, unde izbuti să-i readucă la viaţă pe patru dintre ei. Rămâneau treizeci şi doi de morţi, pentru care nu se – mai putea face nimic.

Grosvenor şi Korita continuau să-i îngrijească pe răniţi, când, deodată, un tehnician-geolog se trezi, căscă şi începu să geamă, deznădăjduit. Grosvenor ghici că omului îi revenea memoria, dar îl lăsă să se ridice în picioare şi să se apropie. Tehnicianul îi privi uimit pe cei doi şi le spuse în cele din urmă:

— Pot să vă ajut cu ceva?

În curând o duzină de ajutoare munceau cot la cot cu ei, scoţând în răstimpuri câte o exclamaţie ce dovedea că-şi dădeau seama că asupra navei se abătuse un vânt de nebunie.

Grosvenor nu-i observă pe căpitanul Leeth şi pe Morton decât când aceştia începură să discute cu Korita. Când japonezul plecă, ei se apropiară de Grosvenor şi-l invitară la o şedinţă în camera de control. Grosvenor se întreba dacă cei doi îşi aminteau de cele întâmplate, căci nu arareori hipnoza provoca o amnezie spontană. Dacă ei nu şi-ar fi amintit de nimic, lui Grosvenor i-ar fi venit foarte greu să le explice în mod convingător ce anume se întâmplase.

De aceea, răsuflă uşurat când îl auzi pe căpitanul Leeth spunându-i:

— Domnule Grosvenor, trecând în revistă rezultatele dezastruoase ale evenimentelor petrecute, domnul Morton şi cu mine ne-am amintit de încercarea dumitale de a ne convinge că suntem victimele unui atac din afară. Domnul Korita ne-a vorbit adineaori despre acţiunile dumitale, la care a fost martor. Te-aş ruga să le explici şefilor de secţii, adunaţi în camera de control, ce anume s-a întâmplat.

Lui Grosvenor îi trebui mai bine de o oră pentru a face o dare de seamă completă. După ce sfârşi, cineva îl întrebă:

— Să înţeleg oare că de fapt a fost vorba de o încercare a acelor fiinţe de a stabili un contact amical cu noi?

— Ei bine, da! răspunse Grosvenor.

— Vrei să spui că n-are rost să-i distrugem cu bombele noastre? mai întrebă celălalt, cu asprime în glas.

— N-ar folosi la nimic, spuse Grosvenor, cât se poate de calm. Am putea totuşi să ne ducem acolo şi să stabilim un contact mai

direct.

Căpitanul Leeth se grăbi să-i răspundă:

— Ne-ar lua prea mult timp. Mai avem de străbătut o cale lungă. Şi adăugă, pe un ton acru:

De altfel, pare o civilizaţie foarte plicticoasă.

— Ce ai de spus, domnule Grosvenor? îl întrebă Morton.

— Căpitanul se referă, presupun, la faptul că această civilizaţie e lipsită de orice maşini, răspunse Grosvenor. Dar organismele vii pot avea satisfacţii chiar fără ajutorul unor maşini – mă gândesc la plăcerea de a mânca şi de a bea, şi la bucuria de a trăi printre cei dragi. După părerea mea, aceste păsări cunosc satisfacţia de a gândi la unison şi de a-şi propaga specia. A fost o vreme când omul nu cunoştea bucurii mult mai mari, şi totuşi socotea că duce o viaţă civilizată. Iar pe vremea aceea au existat, ca şi acum, oameni mari.

— Dumneata, însă, n-ai ezitat să le tulburi modul de viaţă, spuse cu răutate von Grossen.

Grosvenor nu se lăsă descumpănit, ci-i răspunse, calm:

— Nu e bine nici pentru păsări, nici pentru oameni să ducă o existenţă prea specializată. Eu n-am făcut decât să le înfrâng rezistenţa faţă de ideile noi, ceea ce încă n-am reuşit să realizez la bordul acestei nave.

În sală se auziră râsete, iar oamenii începură să plece. Grosvenor îl văzu apoi pe Morton discutând cu Yemens, singurul chimist prezent la şedinţă.

Yemens – care era mâna dreaptă a lui Kent – părea încruntat şi scutura mereu din cap. În cele din urmă spuse şi el ceva, apoi îi strânse mâna lui Morton şi plecă.

Directorul se apropie de Grosvenor şi-i şopti:

— Chimiştii îşi vor lua în decurs de douăzeci şi patru de ore instalaţiile aduse în secţia dumitale, cu condiţia să nu mai pomeneşti de cele întâmplate. Domnul Yemens…

— Dar ce părere are Kent? îi tăie vorba Grosvenor.

— Kent a inhalat nişte gaze şi va trebui să stea la pat mai multe luni…

— Bine, dar între timp vor avea loc alegerile! exclamă Grosvenor.

Morton şovăi, înainte de a-i răspunde:

— Exact. Asta înseamnă că eu voi câştiga alegerile fără nicio opoziţie, deoarece singurul contracandidat era Kent.

Grosvenor tăcu, gândindu-se la noua situaţie. Îi părea bine că Morton va continua să fie director. Dar ce se va întâmpla cu toţi acei nemulţumiţi care-l sprijiniseră pe Kent?

— Domnule Grosvenor, aş vrea să-ţi cer o favoare, cu titlu personal, îi spuse Morton. L-am convins pe domnul Yemens că ar fi absurd să se continue atacul pornit de Kent împotriva dumitale. Dar te-aş ruga să păstrezi tăcerea asupra acestui lucru şi să nu încerci să-ţi exploatezi victoria. Dacă te întreabă cineva, răspunde-i că de vină e accidentul lui Kent, dar nu ridica dumneata chestiunea. Îmi promiţi?

Grosvenor îi făgădui, apoi îl întrebă, cu oarecare şovăială:

— Aş putea să fac o propunere?

— Bineînţeles!

— Ce-ar fi să-l numeşti pe Kent ca locţiitor al dumitale?

Morton îl privi perplex.

— Iată o propunere la care nu m-aş fi aşteptat din partea dumitale, îi spuse în cele din urmă. În ce mă priveşte, nu ard de nerăbdare să-i ridic moralul lui Kent.

— Nu-i vorba de moralul lui Kent, replică Grosvenor.

Morton rămase tăcut un timp, apoi rosti încet şi parcă în silă:

— Presupun că în felul acesta aş putea contribui la destinderea atmosferei.

— Părerea dumitale despre Kent se aseamănă, văd, cu a mea, zise nexialistul.

Morton izbucni în râs.

— Există la bordul acestei nave zeci de oameni pe care i-aş prefera ca locţiitori, dar ca să fie pace îţi voi urma sfatul.

Se despărţiră. Grosvenor nu mai era chiar atât de satisfăcut cum păruse. Nu avea sentimentul că plecarea chimiştilor din secţia de nexialism era o victorie personală. Totuşi, această soluţie era preferabilă unei lupte care ar fi putut deveni prea aprigă.

13

Ixtl aştepta nemişcat în noaptea nemărginită. Timpul se scurgea încet spre veşnicie, iar spaţiul era învăluit într-o beznă de nepătruns. Prin această beznă întrezărea nişte pete de lumină rece. Ştia că fiecare dintre ele era o galaxie de stele scânteietoare, deşi de la distanţa asta pâlpâiau ca nişte fuioare

de ceaţă. Acolo clocotea viaţa, înmulţindu-se pe miriadele de planete ce se roteau la nesfârşit în jurul sorilor lor. Tot aşa colcăise odinioară viaţa şi în mâlurile din străvechiul Glor, înainte ca o conflagraţie cosmică să fi nimicit puternica seminţie a Ixtlilor şi să-i fi azvârlit propriul trup în hăurile intergalactice.

Tragedia lui era că supravieţuise acelui cataclism. Energia care impregna spaţiul îi menţinea în viaţă trupul, din ce în ce mai slăbit. Un singur gând îi stăpânea mintea – gândul că s-ar putea să nimerească din nou într-un sistem galactic, pe o planetă pe care să găsească un *guul.*

Gândul acesta, repetat de nenumărate ori, făcea acum parte din însăşi fiinţa lui. Era ca o imagine ce se desfăşura la nesfârşit în faţa ochilor lui lăuntrici.

Imaginea asta, laolaltă cu petele luminoase pe care le zărea în hăul întunecos, alcătuiau toată lumea lui. Pe vremuri, simţurile lui fuseseră foarte ascuţite, dar de când începuse să-şi piardă puterea nu mai capta semnale decât de la o distanţă de câţiva ani-lumină.

Aşa şi acum, abia dacă desluşi primele semnale ce-i indicau prezenţa navei. Energie, materie… Impresii vagi se învălmăşeau în creierul lui amorţit. Simţi o durere aprigă, ca şi cum un muşchi, multă vreme nefolosit, ar fi prins să-i zvâcnească.

Durerea se potoli. Gândul se spulberă. Creierul se scufundă din nou în somnu-i adânc. Ixtl se întoarse în vechea şi deznădăjduita lume a beznei presărate cu pete de lumină. Însăşi ideea de energie şi de materie deveni vagă, ca un vis.

Deodată, însă, mesajul îşi croi încă o dată drum, undeva, la periferia conştiinţei lui Ixtl. Trupul lui vlăguit se simţi scuturat de un fior. Cele patru braţe i se întinseră, iar cele patru picioare îi zvâcniră, minate de o forţă oarbă. Era doar o reacţie musculară.

Privirea lui năucă şi împrăştiată se însufleţi brusc. Cu un efort extraordinar, îşi concentră toate energiile în direcţia de unde veneau semnalele.

Dar chiar în timp ce făcea acest efort, punctul de unde porneau semnalele se şi deplasase în spaţiu. Abia atunci îl străfulgeră gândul că putea fi vorba de o navă intergalactică. O clipă, se temu să nu-i piardă urma, pentru totdeauna. Lărgindu-şi câmpul de percepţie, simţi din nou, cu putere, prezenţa materiei şi a energiei. De data asta n-o mai lăsă să-i scape. Simţurile lui, întinse ca o coardă, se concentrară într-o singură

rază, care începu să absoarbă cu lăcomie mari cantităţi de energie din navă – prea mari ca să le poată asimila. Întocmai ca o lipitoare monstruoasă, continuă totuşi să le absoarbă, de la distanţă.

Obişnuit, de atâta vreme, cu un regim frugal, nici nu îndrăznea să folosească această energie uriaşă. Prefera să lase o parte din ea să se scurgă înapoi în spaţiu. Dar cantitatea reţinută de propriu-i trup îl făcu să se trezească la viaţă. Înnebunit de perspectivele ce i se deschideau în faţă, se topi întreg în raza care brăzda spaţiul.

Deşi stoarsă de energie, nava continua să înainteze în virtutea inerţiei, depărtându-se tot mai mult de el, întâi cu un an-lumină, apoi cu doi, apoi cu trei... Deznădăjduit, Ixtl îşi dădu seama că nava îi va scăpa printre degete, în ciuda eforturilor sale. Deodată, însă, nava se opri, în plin zbor, încremenind în spaţiu. Era încă la mare distanţă, dar nu se mai depărta.

Ixtl înţelese ce se întâmplase. Cei de la bordul navei îi simţiseră prezenţa şi se opriseră pentru a vedea ce se petrece. Faptul că izbutiseră să frâneze brusc nava indica o tehnologie foarte avansată, deşi Ixtl nu-şi putea da seama ce metodă de antiacceleraţie folosiseră. Existau mai multe posibilităţi. El însuşi avusese de gând să se oprească, transformându-şi viteza într-o acţiune electronică în interiorul propriului său corp, ceea ce ar fi dus la o foarte neînsemnată pierdere de energie. Electronii din fiecare atom şi-ar fi sporit uşor viteza – foarte uşor – iar această viteză s-ar fi convertit în mişcare, la un nivel microscopic...

Tocmai la acest nivel simţi Ixtl că nava era foarte aproape de el.

Ceea ce urmă, se petrecu prea fulgerător pentru a lăsa loc gândurilor. Între el şi navă se interpuse un ecran protector impenetrabil. Concentrarea unei cantităţi de energie atât de mari puse în mişcare releele automate din corpul lui, ceea ce-l făcu să se oprească mai devreme cu o fracţiune de microsecundă decât ar fi dorit. Ceea ce însemna, în termeni de distanţă, la peste treizeci de mile.

Nava îi apărea acum ca un punct luminos în noaptea spaţiului. Probabil că cei din interiorul ei nu-l puteau vedea, din pricina ecranului. Ixtl se gândi că instrumentele fine de la bordul navei îl simţiseră că se apropie, ca un proiectil, şi că ecranul fusese instalat pentru a-i para lovitura.

Ixtl se afla acum la numai câţiva metri de bariera aproape invizibilă, care-l despărţea de ţinta mult râvnită. Se uita cu lăcomie şi cu speranţă la sfera aceea enormă de metal, care scânteia ca un giuvaer pe catifeaua neagră a nopţii.

Efortul fizic pe care trebuise să-l facă îl împiedicase să se gândească la posibilităţile uriaşe ce i s-ar fi deschis în faţă o dată ajuns la bordul navei.

Acum, deşi copleşită de deznădejde, mintea lui îşi lua în sfârşit zborul. Picioarele şi braţele îi străluceau ca nişte limbi de foc în lumina orbitoare ce ţâşnea prin hublourile navei. O spumă albă i se prelingea din botul căscat ca o gură omenească, grotesc desenată. O speranţă nebunească pusese stăpânire pe întreaga-i fiinţă, întunecându-i vederea. Ca printr-o negură, zări o dâră de lumină ce se îngroşa tot mai mult pe suprafaţa metalică a navei. Dâra aceasta deveni o enormă uşă rulantă, din care ţâşni un şuvoi de lumină.

Pe uşă ieşiră vreo duzină de fiinţe bipede, îmbrăcate într-un fel de armuri străvezii şi târând după ele nişte aparate grele, pe care le lăsară într-un singur punct de pe suprafaţa navei. Flăcările care începură să ţâşnească din aceste aparate păreau mici de la distanţă, dar strălucirea lor orbitoare indica fie o căldură extraordinară, fie o concentrare formidabilă a unor radiaţii de altă natură. Fiinţele acelea bipede păreau să repare nava, cu o repeziciune fantastică.

Ixtl începu să pipăie, febril, ecranul care-l despărţea de navă, căutând punctele mai slabe, dar nu le găsi. Se afla în faţa unei forţe ce-l depăşea.

Fiinţele bipede îşi terminară repede treaba – înlocuirea unui strat gros al peretelui exterior. Flăcările incandescente ale aparatelor lor de sudură se mistuiră în beznă şi aparatele înseşi dispărură prin deschizătura prin care fuseseră scoase. Fiinţele bipede le urmară numaidecât. Imensa suprafaţă metalică redeveni brusc la fel de pustie şi de neînsufleţită ca însuşi spaţiul.

Ixtl era atât de descumpănit, încât nu mai ştia ce face. Nu-i putea lăsa să-i scape tocmai acum, când întreg Universul i se părea la îndemână. Întinse braţele spre navă, ca şi cum ar fi vrut s-o oprească. Trupul îi zvâcnea, dureros, iar gândurile deznădăjduite i se rostogoleau parcă spre un hău fără fund.

Deodată, însă, uşa rulantă a navei îşi încetini mişcările şi, în

pragul ei, apăru o fiinţă – una singură – care alergă spre locul unde fuseseră făcute reparaţiile. După ce luă de acolo ceva, porni înapoi spre uşă dar, zărindu-l pe Ixtl, se opri ca lovită de-un trăsnet. În lumina ce se filtra prin hublouri, faţa i se vedea clar, prin casca transparentă a costumului spaţial. Ochii îi erau larg deschişi, ca şi gura. Deodată buzele începură să i se mişte repede. Peste câteva clipe, uşa prinse să se rotească din nou, iar când se deschise, mai multe fiinţe bipede ieşiră la vedere. Buzele li se tot mişcau, iar ochii le erau îndreptaţi spre Ixtl.

Deodată, prin deschizătură fu scoasă o cuşcă mare, zăbrelită, pe care şedeau doi oameni şi care părea să se mişte singură. Ixtl simţi că va fi capturat, dar nu se împotrivi. Copleşit de o imensă oboseală, îşi dădea, vag, seama că seminţia lui, ajunsă la pragul cunoaşterii supreme, nu putea supravieţui decât dacă el îşi va redobândi prezenţa de spirit.

14

— Cum naiba poate trăi cineva în spaţiul intergalactic?!

Grosvenor auzi prin telecomunicatorul din costumul lui spaţial vocea iritată a celui care pusese întrebarea. Oamenii se strânseră şi mai mult unii într-alţii, parcă neliniştiţi de întrebare. Pentru Grosvenor, însă, prezenţa celorlalţi nu era de ajuns, căci îşi dădea seama de imensitatea beznei ce învăluia, ca un giulgiu, nava, lipindu-se până şi de hublourile ei luminate.

Abia acum simţea această imensitate, în toată grozăvia ei. Privise de atâtea ori, prin hublouri, noaptea de afară, încât devenise indiferent. Acum, însă, îşi dădea seama că până şi cele mai depărtate frontiere stelare atinse de om nu reprezentau decât un punct în această noapte neagră, care se întindea în toate direcţiile, pe distanţe echivalente cu miliarde de ani-lumină.

Vocea directorului Morton răsună deodată prin tăcerea înfricoşată ce se lăsase:

— Gunlie Lester, te chem din interiorul navei! Gunlie Lester!

Nu peste multă vreme, cel chemat răspunse:

— Da, domnule director!

Grosvenor recunoscu glasul şefului secţiei de astronomie.

— Ascultă, Gunlie, urmă directorul, îţi încredinţez o treabă pe măsura creierului dumitale astro-matematic. Te-aş ruga să

calculezi ce probabilitate exista ca motoarele navei să se oprească tocmai în acest punct al spaţiului. Îţi dau câteva ore.

Cuvintele acestea avură darul de a scoate şi mai mult în relief dramatismul situaţiei. Deşi era el însuşi expert în matematică, Morton apela acum la luminile unui alt matematician.

Astronomul râse, apoi replică pe un ton grav:

— N-am nevoie de niciun calcul. Ar trebui să dispunem de un nou sistem de notaţie pentru a putea exprima aritmetic această probabilitate. Matematic vorbind, ceea ce s-a întâmplat e o imposibilitate. Iată o navă încărcată cu oameni, care se opreşte pentru reparaţii la jumătatea drumului dintre două galaxii. Aşa ceva nu s-a mai pomenit de la începutul erei călătoriilor intergalactice. Un punct minuscul nu se poate întâlni cu un alt punct, şi mai minuscul, decât dacă spaţiul ar fi plin până la saturaţie.

Grosvenor avea, însă, o explicaţie ceva mai plauzibilă: cele două evenimente se puteau afla într-o relaţie de cauză-efect.

Unul din pereţii sălii maşinilor fusese perforat de o explozie puternică. Torente de energie se revărsaseră în spaţiu.

Dădu să vorbească, dar îşi închise numaidecât gura. Trebuia să ţină seama de toate implicaţiile unei astfel de ipoteze. Trebuia să calculeze cantitatea de energie pierdută în câteva minute. Dar cifrele care-i veniră în minte când încercă să facă acest calcul erau atât de uriaşe, încât excludeau automat ipoteza concepută de el. Nici măcar o mie de *corii* n-ar fi fost în stare să absoarbă o asemenea cantitate de energie; însemna, deci, că la mijloc fuseseră şi nişte maşini.

Deodată auzi pe cineva spunând:

— Ar trebui să trimitem o unitate mobilă împotriva acestor fiinţe!

Vocea tremurătoare îl nelinişti pe Grosvenor, dar şi pe ceilalţi, căci Morton simţi nevoia să-i îmbărbăteze:

— S-ar putea ca acest demon oribil, ieşit parcă dintr-un coşmar, să fie o fiinţă mai inofensivă decât pisicuţa aceea drăgălaşă, care ne-a atacat acum câteva luni… Ce părere ai, Smith?

Biologul răspunse, cu o logică rece:

— Pe cât pot să-mi dau seama privindu-l de la distanţă, demonul are picioare şi braţe, ceea ce indică o evoluţie pur planetară. Dacă e o fiinţă inteligentă, va începe să reacţioneze

la schimbarea mediului ambiant, chiar în clipa când o vom închide în cuşcă. Poate că-i un înţelept venerabil, care meditează în liniştea desăvârşită a spaţiului. Sau poate că e, dimpotrivă, un tânăr ucigaş, osândit la exil şi mistuit de dorinţa de a se întoarce acasă, la propria-i civilizaţie.

— Păcat că n-a venit cu noi şi Korita, spuse Pennons, cu o voce calmă. Expunerea lui despre planeta pisicilor ne dăduse o oarecare imagine despre ceea ce ne aştepta.

— Korita e aici, domnule Pennons! îl întrerupse japonezul, a cărui voce răsuna limpede în telecomunicator. Am urmărit, ca mulţi alţii, ceea ce se întâmplă şi trebuie să recunosc că sunt impresionat de imaginea pe care o văd pe ecran. Mă tem, însă, că teoria mea privitoare la ciclurile istoriei ar putea fi primejdioasă în actualul stadiu, când nu dispunem de niciun fel de fapte concrete. În cazul „pisicuţei“ aveam de-a face cu o făptură care trăia pe o planetă pustie şi lipsită de hrană, printre ruinele unui oraş mort. Aici, însă, avem de-a face cu o fiinţă care trăieşte în spaţiu, la o distanţă de un sfert de milion de ani-lumină de planeta cea mai apropiată, şi căreia îi lipseşte, pare-se, nu numai hrana, dar şi orice mijloc de locomoţie spaţială. De aceea, iată ce vă propun: menţineţi ecranul de protecţie, lăsând doar o deschizătură prin care să poată trece cuşca. După ce făptura va fi închisă în cuşcă, studiaţi-o, analizaţi-i toate gesturile şi reacţiile, fotografiaţi-i organele interne, pentru a vedea cum funcţionează în vidul spaţial. Aflaţi tot ce puteţi despre ea, ca să ştim pe cine aducem la bord. Să evităm însă vărsarea de sânge. Să fim cât se poate de precauţi!

— Ceea ce spune domnul Korita mi se pare foarte rezonabil! exclamă Morton şi începu să împartă ordine.

Din interiorul navei fură aduse alte aparate, care fură instalate pe suprafaţa ei. Fu adus şi un enorm aparat fotografic cu fluorit, pe care-l legară de cuşca mobilă.

Grosvenor ascultă neliniştit instrucţiunile date de Morton oamenilor care manevrau cuşca:

— Deschideţi larg portiţa şi închideţi-o de îndată ce va intra înăuntru! Aveţi grijă să nu se agaţe de zăbrele!

„Dacă am ceva de obiectat, acum e momentul”, îşi spuse Grosvenor. Nu vedea, însă, ce anume ar fi putut obiecta. Ar fi putut, desigur, să formuleze unele îndoieli. Ar fi putut împinge până la concluzia lor logică afirmaţiile lui Gunlie Lester, arătând

că cele petrecute nu erau un rod al hazardului. Ar fi putut chiar să sugereze că o hoardă întreagă de monştri stătea la pândă pe aproape, aşteptând ca semenul lor să fie capturat.

În realitate, fuseseră luate, toate măsurile de precauţie împotriva unor astfel de eventualităţi. Deschizând ecranul de protecţie doar atât cât să permită trecerea cuştii, puteau fi siguri că nu ofereau inamicului o ţintă uşoară. Învelişul exterior al navei putea fi rupt, iar oamenii trimişi afară puteau fi omorâţi, dar nava însăşi ar fi rămas intactă.

Inamicul s-ar fi pomenit în faţa unei nave blindate, manevrată de nişte fiinţe capabile să ducă fără cruţare lupta, până la atingerea ţelului lor.

Grosvenor se hotărî aşadar să se abţină de la orice comentariu şi să nu-şi dea pe faţă îndoielile.

— Are cineva de spus ceva? întrebă Morton.

— Da, răspunse von Grossen. Aş dori să se procedeze la un examen aprofundat al monstrului, ceea ce ne-ar lua, cred, cel puţin o săptămână, sau cel mult o lună.

— Cu alte cuvinte, vrei să rămânem aici, în timp ce experţii noştri tehnici ar examina monstrul?

— Da, recunoscu fizicianul.

Morton se gândi câteva clipe, apoi rosti încet:

— Va trebui să supun aprobării celorlalţi propunerea dumitale. Am pornit într-o expediţie de explorare. Avem tot ce ne trebuie pentru a transporta mii de specimene extraterestre. Ca savanţi, totul ne interesează. Totul se cuvine cercetat. Totuşi, dacă am rămâne încremeniţi în spaţiu câte o lună întreagă pentru fiecare dintre specimenele pe care vrem să le luăm la bord, călătoria noastră ar dura cinci sute de ani, în loc de cinci sau zece, şi ar îndreptăţi toate obiecţiile posibile. Evident, fiecare specimen trebuie examinat şi tratat cu atenţia pe care o merită.

— Eu aş spune să ne mai gândim, stărui von Grossen.

— Mai are cineva vreo obiecţie? întrebă Morton. Şi, întrucât nimeni nu-i răspunse, conchise: Bine, băieţi, duceţi-vă şi prindeţi-l!

15

Ixtl aştepta. Prin faţa ochilor i se perindau, ca într-un caleidoscop, amintirile tuturor lucrurilor şi priveliştilor întrezărite

vreodată. Într-o străfulgerare îşi văzu şi planeta natală, de mult pustiită. Se simţi mândru şi plin de dispreţ faţă de aceste fiinţe bipede care ar fi vrut să-l captureze.

Îşi aminti că, într-o vreme, cei din neamul lui fuseseră în stare să controleze mişcarea în spaţiu a unor întregi sisteme solare. Asta, înainte de a fi renunţat la călătoriile spaţiale în sine şi de a fi trecut la o viaţă mai liniştită şi mai frumoasă, în armonie cu forţele naturii.

Privi spre cuşca aceea care venea drept spre el. Ecranul se deschise pentru a-i face loc şi se închise numaidecât. Chiar să fi vrut, Ixtl n-ar fi putut profita de deschiderea ecranului într-un răstimp atât de scurt. Dar el nici nu voia asta. Trebuia să aibă grijă să nu facă nicio mişcare suspectă până nu va ajunge în interiorul navei.

Lada cu gratii de metal se apropia încet de el. Cei doi bipezi care o conduceau stăteau cu ochii la pândă. Unul dintre ei ţinea în mână o armă – Ixtl simţi că-i încărcată cu proiectile atomice. Era o armă vrednică de oarecare admiraţie, deşi îşi avea limitele ei: putea fi folosită împotriva lui doar în afara navei, căci în interiorul acesteia ar fi declanşat o reacţie prea violentă.

Gândul acesta îi întări şi mai mult hotărârea de a pătrunde în navă!

Deodată, poarta metalică a cuştii se căscă şi se închise fără zgomot înapoia lui. Ixtl se agăţă de bara cea mai apropiată, apucând-o zdravăn. „Acum, nu mai am de ce să mă tem!” îşi spuse, îmbătat de propria-i putere.

Se simţea sporit deopotrivă fizic şi mintal. Roiuri de electroni liberi ţâşneau din organismul lui, căutând să se unească cu electronii altor structuri atomice. După atâţia ani de deznădejde, era în sfârşit salvat! Indiferent ce avea să se întâmple, controlul asupra sursei de energie a acestei cuşti îl va izbăvi pentru totdeauna de vechea neputinţă de a-şi dirija mişcările. Nu va mai fi niciodată la cheremul capricioasei forţe de atracţie a unor galaxii depărtate. De aci înainte, va putea să se deplaseze în orice direcţie ar fi vrut.

În timp ce stătea agăţat de gratii, cuşca începu să se mişte spre navă. Ecranul de protecţie se deschise pentru a-i face loc şi se închise numaidecât. Văzuţi de aproape, bipezii îi păreau minusculi, iar faptul că aveau nevoie de costume spaţiale dovedea incapacitatea lor de a se adapta la medii radical

diferite, ceea ce însemna că, din punct de vedere fizic, se aflau pe o treaptă joasă a evoluţiei. Totuşi, n-ar fi fost înţelept să le subaprecieze realizările ştiinţifice. Aveau nişte minţi agere, capabile să creeze şi să folosească maşini puternice. Chiar acum aduseseră câteva aparate, desigur cu scopul de a-l examina şi de a-i descoperi intenţiile şi resorturile intime. Nu, nu putea îngădui un asemenea examen!

Văzu că unii dintre bipezi aveau câte două arme, nu una singură, şi că le ţineau vârâte în nişte teci prinse de mânecile costumului spaţial. Una dintre armele acestea semăna cu puşca atomică, cu care fusese deja ameninţat. Cealaltă avea un mâner strălucitor şi transparent – probabil o armă cu radiaţii. Cei doi bipezi instalaţi deasupra cuştii aveau şi ei câte o astfel de armă.

În clipa când cuşca ajunse în laboratorul improvizat la repezeală, o cameră de luat vederi fu împinsă către deschizătura îngustă dintre două gratii. Ixtl se săltă atunci până în tavanul cuştii. Devenind, brusc, sensibil la undele ultrascurte, putu desluşi sursa de energie a armei ca pe un punct luminos, drept în faţa lui.

Un braţ cu opt degete subţiri ca nişte sârme ţâşni cu iuţeala fulgerului şi, trecând *prin* metal, smulse arma din teaca unuia din oamenii de pe cuşcă. Silindu-se din răsputeri să-şi menţină echilibrul, Ixtl îndreptă arma spre camera de luat vederi şi spre grupul de oameni din spatele ei, apoi apăsă pe trăgaci şi sări jos. Nimeni nu-şi dădea seama cine a tras. Acum nu-i mai era frică. Energia trecuse prin camera de luat vederi şi atinsese, într-o măsură mai mare sau mai mică, aproape toate aparatele din laboratorul improvizat. Filmul nu mai era bun de nimic, şi întregul aparat trebuia verificat din nou, ba poate chiar înlocuit. Dar mai ciudat era că totul se petrecuse aparent întâmplător.

Grosvenor auzi înjurături în telecomunicator şi înţelese, nu fără un sentiment de satisfacţie, că şi ceilalţi se luptau cu radiaţiile şfichiuitoare, al căror şoc era numai parţial atenuat de costumele lor spaţiale. Obişnuindu-şi ochii, putu vedea din nou suprafaţa curbă pe care stătea şi, dincolo de ea, hăul negru, fără fund, al spaţiului. Văzu şi cuşca de metal, ca o pată printre umbre.

Unul din oamenii de pe cuşcă îi spuse lui Morton:

— Sunt dezolat, domnule director, mi-a căzut arma de la brâu şi s-a descărcat singură!

Grosvenor se grăbi să intervină:

— E puţin probabil, având în vedere absenţa virtuală a gravitaţiei.

— Ai dreptate, Grosvenor, îi răspunse Morton. A observat careva dintre voi vreun lucru neobişnuit?

— Poate că am lovit-o fără să-mi dau seama, zise omul a cărui armă provocase incidentul.

Grosvenor auzi deodată vocea lui Smith, bolborosind în telecomunicator:

— Animal erizipelos, strabismatic, steatopigian…

Nu auzi restul, dar bănui că era o înjurătură specială a biologului.

Acesta urmă, ceva mai potolit:

— O clipă, daţi-mi voie să-mi amintesc ce am văzut. Mă aflam chiar aici, în linia de foc şi aş putea să jur că monstrul s-a mişcat, înainte ca arma să se fi descărcat asupra mea. Am impresia că a sărit spre tavanul cuştii. Ştiu bine că era prea întuneric ca să pot vedea clar, însă…

Nu-şi sfârşi fraza.

Morton îi porunci lui Crane să aprindă reflectorul, iar când lumina puternică a acestuia se revărsă în cuşcă, îl zăriră pe Ixtl ghemuit în fundul ei. Grosvenor se înfioră la vederea trupului cilindric cu reflexe metalice, a ochilor ca nişte tăciuni aprinşi, a degetelor subţiri ca de sârmă. Monstrul era de-a dreptul hidos.

Auzi în telecomunicator vocea lui Siedel:

— Probabil că el se consideră fermecător!

Vorbele astea hazlii izbutiră să spargă gheaţa.

Cineva spuse:

— Dacă viaţa înseamnă evoluţie şi dacă totul evoluează cu un anumit scop, de ce o fi având nevoie creatura asta de picioare şi braţe atât de dezvoltate? Ar fi interesant să vedem ce are în burtă. Din păcate camera de luat vederi nu ne mai poate fi de folos. Radiaţiile au deformat desigur lentila obiectivului şi cred că şi filmul s-a voalat în întregime. Să aduc altul?

— Nu! răspunse Morton, cu şovăială în glas, dar se grăbi să *adauge, pe* un ton ceva mai ferm: Am pierdut mult timp. La urma urmei, putem să reconstituim condiţiile de vid spaţial în laboratoarele noastre, fără ca nava să stea pe loc…

— Să înţeleg oare din aceste cuvinte că nu vei ţine seama de propunerea mea? îl întrebă von Grossen. Făcusem propunerea

ca monstrul să fie supus unui examen timp de cel puţin o săptămână, înainte de a fi adus la bord.

Morton păru să şovăie, apoi întrebă:

— Mai are cineva vreo obiecţie?

— Cred că n-ar fi bine să renunţăm la orice măsură de precauţie, ar însemna să trecem de la o extremă la alta.

— Altcineva? întrebă Morton, foarte calm. Dumneata, Smith?

— Mai devreme sau mai târziu, tot va trebui să-l aducem la bord, spuse Smith. Să nu uităm că vedem pentru prima oară o fiinţă care trăieşte în spaţiu. Până şi „pisicuţa" aceea, care ştia să se adapteze atât la oxigen cât şi la clor, avea nevoie de oarecare căldură şi n-ar fi putut supravieţui în frigul şi-n vidul din spaţiu. În cazul când mediul natural al acestei creaturi nu e spaţiul, atunci trebuie să aflăm de ce şi cum a ajuns acolo unde am găsit-o.

— Văd că va trebui să punem la vot chestiunea; zise Morton, încruntând din sprâncene. Am putea fixa în jurul cuştii un înveliş de metal care să absoarbă o parte din energia ecranului de protecţie. Soluţia asta te-ar mulţumi, von Grossen?

— Da, mi se pare rezonabilă, răspunse acesta. Dar va trebui să mai discutăm înainte de a scoate ecranul.

— După ce vom porni din nou la drum, dumneata şi ceilalţi veţi putea discuta cât poftiţi, până la terminarea călătoriei. Dar dumneata, Grosvenor, nu mai ai nimic de zis?

— Eu consider că ecranul e eficace, răspunse nexialistul.

— Are cineva vreo obiecţie? mai întrebă Morton.

Întrucât nu se ridică nimeni, directorul le porunci oamenilor de pe cuşcă:

— Aduceţi-o încoace, ca s-o pregătim pentru transferul de energie.

În clipa când motoarele porniră, Ixtl simţi vibraţiile metalului şi văzu că gratiile se mişcă. Apoi avu senzaţia plăcută a unei gâdilituri în tot trupul. Se petrecea în el ceva care-l împiedica să gândească. Până să-şi revină, se pomeni pe suprafaţa aspră a învelişului exterior al navei. Se ridică în picioare, cu un fel de mârâit, înţelegând ce se întâmplase: după ce descărcase arma, uitase să-şi reajusteze atomii; de aceea putuse să treacă adineaori prin pardoseala metalică a cuştii.

— Dumnezeule! exclamă Morton, îngrozit.

Târându-se ca o omidă lungă şi roşcată pe suprafaţa navei,

Ixtl ajunse la ecluza pneumatică şi, strecurându-se prin cele două porţi interioare, se pomeni la capătul unui coridor lung, scăldat în lumină.

Se simţea, deocamdată, în siguranţă şi ştia că, în iminenta bătălie pentru cucerirea navei, dispunea de un avantaj important, pe lângă superioritatea lui individuală: adversarii lui încă nu-i cunoşteau planul necruţător.

16

Douăzeci de minute mai târziu, în sala de şedinţe, Grosvenor îi urmărea cu privirea pe Morton şi pe căpitanul Leeth, care discutau în şoaptă într-unul din rândurile de scaune din apropierea tabloului de comandă.

Sala era înţesată de oameni. Cu excepţia câtorva paznici postaţi în centrele-cheie, toată lumea fusese convocată la şedinţă. Militarii şi ofiţerii lor, şefii secţiilor ştiinţifice şi membrii acestora, personalul administrativ şi tehnicienii, se aflau cu toţii fie în sală, fie pe coridoarele învecinate.

Se auzi un clopoţel. Cu încetul, murmurul conversaţiei conteni. Clopoţelul sună din nou, iar în tăcerea ce se lăsă, căpitanul Leeth vorbi astfel:

— Domnilor, precum vedeţi, suntem asaltaţi de probleme. Încep să cred că în trecut, noi, militarii, nu i-am apreciat cum se cuvine pe oamenii de ştiinţă. Eu însumi eram convins că-şi petrec toată viaţa în laboratoarele lor, departe de primejdii. Se pare însă că savanţii au darul de a stârni din senin fulgerele…

Căpitanul Leeth şovăi o clipă, apoi continuă pe acelaşi ton niţeluş glumeţ:

— Directorul Morton şi cu mine am căzut de acord că militarii nu pot face faţă singuri acestei situaţii. Atâta timp cât monstrul va rămâne în libertate, fiecare dintre noi va trebui să se apere. Înarmaţi-vă şi circulaţi în grupuri – cu cât mai numeroase, cu atât mai bine. Ar fi absurd să vă închipuiţi că situaţia prezentă nu va pune în pericol viaţa unora dintre noi, adăugă el pe un ton grav. Poate că eu însumi voi fi victima sau poate cineva dintre voi. Pregătiţi-vă sufleteşte. Obişnuiţi-vă cu ideea. Iar dacă vă va fi dat să înfruntaţi acest monstru primejdios, apăraţi-vă până la ultima suflare. Încercaţi să-l luaţi prizonier. Suferinţa, sau moartea, să nu vă fie zadarnică! Şi acum, urmă el întorcându-se

cu faţa spre Morton, directorul va conduce o dezbatere privitoare la folosirea imensului capital ştiinţific cu care e înzestrată această navă. Domnule Morton, ai cuvântul.

Morton păşi încet înainte. Statura lui înaltă şi masivă părea mai puţin impunătoare sub giganticul tablou de comandă din spatele lui. Ochii lui cenuşii se rotiră prin încăpere fără să se oprească asupra cuiva, ca şi cum ar fi vrut să-şi dea seama de starea de spirit colectivă. După ce lăudă atitudinea căpitanului Leeth, directorul continuă astfel:

— Analizându-mi propriile amintiri despre cele întâmplate, pot spune că nimeni – nici măcar eu însumi – nu e vinovat de prezenţa monstrului la bord. Dacă vă amintiţi, am hotărât cu toţii să-l aducem la bord într-o cuşcă. Această măsură de precauţie a întrunit adeziunea tuturor, inclusiv a spiritelor celor mai critice, dar e regretabil că nu a putut fi luată la timp. Monstrul a pătruns astfel în navă într-un mod pe care n-am avut cum să-l prevedem. Morton tăcu şi-şi roti încă o dată privirea prin încăpere, apoi adăugă: Sau poate că vreunul dintre voi a avut mai mult decât o simplă presimţire? Dacă da, să ridice mâna.

Grosvenor îşi întoarse capul, dar nu văzu pe nimeni ridicând mâna. Deodată, îşi dădu seama, cu uimire, că ochii directorului erau aţintiţi asupra lui.

— Domnule Grosvenor, îi spuse Morton, oare nexialismul ţi-a îngăduit să prevezi că făptura aceasta e în stare să treacă printr-un perete?

— Nu, răspunse Grosvenor, răspicat.

— Mulţumesc, zise Morton.

Părea satisfăcut, în orice caz nu mai puse nimănui vreo întrebare. Grosvenor ghicise că Morton va încerca să-şi justifice propria atitudine, ceea ce însemna că lucrurile stăteau destul de prost la bordul navei. Dar pe Grosvenor îl interesa mai ales faptul că directorul se referise la nexialism ca la un fel de autoritate supremă. Deodată auzi din nou vocea lui Morton:

— Siedel, dă-ne te rog o explicaţie de ordin psihologic asupra celor întâmplate.

— Înainte de a trece la capturarea monstrului, trebuie să ne clarificăm imaginea despre el, răspunse şeful secţiei de psihologie. Iată o fiinţă care, deşi înzestrată cu braţe şi cu picioare, e totuşi în stare să plutească şi să supravieţuiască în

spaţiu. Cu toate că se lasă închisă într-o cuşcă, ştie că această cuşcă nu o poate ţine prizonieră. Ba chiar iese din cuşcă, ceea ce ar fi o prostie din parte-i, dacă n-ar dori ca noi să vedem că-i în stare de o asemenea ispravă. Când o fiinţă inteligentă comite o greşeală, ea are totdeauna un motiv, un motiv întemeiat. În cazul de faţă trebuie să ne întrebăm de unde vine şi de ce se află aici această fiinţă. L-aş ruga pe Smith să ne vorbească despre structura ei biologică.

Smith se ridică şi vorbi, pe un ton sumbru:

— Am mai discutat despre evidenta origine planetară a mâinilor şi picioarelor sale. Capacitatea de a trăi în spaţiu este fără îndoială un indiciu grăitor al unei anumite evoluţii. După părerea mea, avem de-a face cu o fiinţă aparţinând unei specii care a dezlegat tainele ultime ale biologiei. Dacă aş şti prin ce mijloace am putea captura o astfel de fiinţă capabilă să treacă printr-un perete, v-aş spune: Prindeţi-o şi omorâţi-o pe loc!

Sociologul Kellie, un bărbat trecut de patruzeci de ani, cu chelie şi cu nişte ochi mari, inteligenţi, ceru cuvântul şi spuse:

— O fiinţă capabilă să se adapteze la viaţa în vid ar putea deveni stăpâna Universului. Specia ei ar invada toate planetele, toate galaxiile. Roiuri de fiinţe de acest fel ar împânzi spaţiul. În realitate, însă, noi ştim că în galaxia noastră nu există o astfel de specie. Iată un paradox asupra căruia merită să reflectăm.

— Nu înţeleg prea bine ce vrei să spui, Kellie, îl admonestă Morton.

— Vreau să spun pur şi simplu că o specie care ar fi dezlegat tainele ultime ale biologiei ar fi cu multe milenii înaintea omenirii. Ea ar avea capacitatea de a se adapta la orice mediu. Potrivit legilor biodinamice, s-ar putea răspândi până-n cele mai depărtate colţuri ale Universului, exact ceea ce încearcă să facă şi omul.

— Da, e un paradox, recunoscu Morton, dar un paradox care nu dovedeşte că monstrul ar fi o fiinţă superioară. Korita, vrei să ne spui ceva despre istoria monstrului?

— Mă tem că, nici de această dată, nu vă pot fi de prea mare folos, începu japonezul. Cunoaşteţi teoria potrivit căreia viaţa urmează un curs ascendent, printr-o serie de cicluri. Fiecare dintre aceste cicluri porneşte de la faza rurală. Ţăranul, legat de petecul său de pământ, se duce la târg să-şi vândă produsele; cu timpul, târgul se transformă într-un orăşel, din ce în ce mai

puţin legat de pământ. Aşa apar oraşele şi naţiunile, apoi marile metropole cosmopolite, între care are loc o distrugătoare luptă pentru putere. Întrebarea care se pune este următoarea: Monstrul acesta se află în faza rurală, sau în faza megalopolitană, adică a marilor oraşe?

Ascultându-l pe Korita, Grosvenor se gândea că fiecărei faze a unui asemenea ciclu istoric trebuie că îi corespunde şi o anumită psihologie. Existau şi numeroase alte explicaţii posibile, în afară de cea bazată pe vechea teorie spengleriană a ciclurilor. Korita ar fi putut oare să prevadă comportarea monstrului pe baza teoriei sale ciclice? Probabil că nu, dar în clipa de faţă, pentru ei era singura teorie pe care o cunoşteau şi care le oferea posibilitatea de a aborda această problemă.

— Ascultă, Korita, spuse Morton după un timp, ţinând seama că ştim atât de puţine lucruri despre această fiinţă şi presupunând că ea se află în faza megalopolitană a ciclului său istoric, care e, după părerea dumitale, trăsătura ei fundamentală?

— O inteligenţă virtualmente invincibilă. În propriul ei mediu, n-ar săvârşi niciun fel de greşeală şi n-ar putea fi învinsă decât în împrejurări ce i-ar scăpa de sub control.

Morton îşi întoarse privirea spre Grosvenor, apoi spuse:

— Am ajuns de curând la concluzia că nexialismul ne-ar putea oferi o soluţie la problemele noastre. Fiind o concepţie globală despre viaţă, ea ne poate ajuta să luăm o hotărâre grabnică, într-un moment când o astfel de hotărâre se impune. Te-aş ruga să ne expui punctul dumitale de vedere asupra monstrului.

— Nu vă pot oferi decât o concluzie bazată pe propriile mele observaţii, răspunse Grosvenor, ridicându-se. Aş putea, desigur, să vă prezint mica mea teorie în privinţa modului cum am intrat în contact cu această fiinţă, dar prefer să vă vorbesc despre felul cum ar trebui să lichidăm…

Nu-şi sfârşi fraza, căci în clipa aceea vreo şase oameni îşi făcură apariţia, croindu-şi drum prin mulţimea strânsă la intrarea sălii. Directorul se întorsese cu faţa spre căpitanul Leeth, care păşea spre intruşi. Grosvenor îl recunoscu, printre ei, pe Pennons, mecanicul-şef.

— Ai terminat, domnule Pennons? îl întrebă căpitanul.

— Da, domnule, răspunse Pennons şi continuă, pe un ton grav: Ar fi bine ca toţi oamenii să poarte costume spaţiale,

precum şi încălţări şi mănuşi izolante.

— Am încărcat cu electricitate pereţii dormitoarelor, spuse Leeth. Având în vedere că s-ar putea să mai treacă un timp până la capturarea monstrului, n-are rost să riscăm să fim omorâţi în paturile noastre. Noi… Dar ce-i, domnule Pennons?

Pennons se uita la un mic instrument pe care-l ţinea în mână.

— Suntem cu toţii aici, domnule căpitan? întrebă el încet.

— Da, toţi, cu excepţia paznicilor din sala maşinilor.

— Atunci… atunci monstrul a fost prins în câmpul de forţă. Trebuie să-l încercuim cât mai repede.

17

Tocmai când se întorcea din expediţia lui prin etajele inferioare ale navei, Ixtl fu luat prin surprindere de furtuna pustiitoare ce se abătu asupră-i din senin. Cu o clipă înainte, savurase gândul că-şi va ascunde *guulii* în cala metalică a navei, iar acum era prins în furtuna năprasnică din centrul unui câmp de forţă!

Mintea i se întunecase. Electronii descătuşaţi înlăuntrul lui încercau să se integreze nucleelor atomice întâlnite în cale, dar ele îi respingeau violent, zbătându-se să-şi păstreze echilibrul. În aceste lungi şi fatidice clipe, organismul lui flexibil, admirabil echilibrat, aproape că se prăbuşi. Ceea ce-l salvă fu geniul colectiv al speciei sale, care prevăzuse această situaţie primejdioasă, anticipând chiar şi posibilitatea unui contact cu radiaţii puternice. Cu iuţeala fulgerului, trupul lui Ixtl îşi schimba mereu forma, suportând de fiecare dată, timp de câte o fracţiune de microsecundă, formidabila sarcină. În cele din urmă, izbuti să se desprindă de perete.

Se gândi atunci la perspectivele pe care i le deschidea noua situaţie. De bună seamă că oamenii vor încerca să-l încercuiască, venind de pe toate coridoarele. Ochii îi străluciră la gândul că va putea să pună gheara pe unul dintre ei şi să-l stoarcă de *guul,* pentru a vedea dacă e bun.

Nu avea timp de pierdut, aşa că se repezi spre cel mai apropiat perete nemagnetizat şi începu să alerge din încăpere în încăpere, pe un itinerar paralel cu coridorul principal. Ochii lui ageri deosebeau siluetele oamenilor care treceau în goană pe coridor. Unul, doi, trei, patru, cinci – al cincilea rămăsese parcă

în urma celorlalţi.

Ixtl ieşi ca o nălucă din perete şi se năpusti cu o forţă irezistibilă asupra bietului om. Cele patru braţe de culoarea focului se întinseră şi îl strânseră ca într-o menghine. Nenorocitul se împotrivi o clipă, apoi se prăbuşi, fără vlagă, pe spate.

Ixtl văzu însă că gura i se tot deschidea şi închidea, spasmodic: cerea desigur ajutor. Îl lovi peste gură cu o labă, dar omul nu-şi pierdu cunoştinţa şi nu încetă să se zvârcolească decât în clipa când îşi vârî ghearele în pieptul lui.

Ixtl începu să-i scormonească prin trup, având grijă să nu-i sfâşie toate ţesuturile, căci nu voia să-şi omoare victima. Carnea acesteia trebuia să rămână vie.

În timp ce braţele-i lungi şi subţiri îşi croiau drum prin trupul omului, Ixtl simţi deodată în tălpi vibraţiile unor paşi ce se apropiau. Veneau dintr-o singură direcţie, dar veneau repede. Cuprins de panică, făcu greşeala de a-şi accelera mişcările. Degetele lui atinseră inima omului, care încetă numaidecât să bată.

O clipă mai târziu, degetele scormonitoare ale lui Ixtl descopereau stomacul şi intestinele omului. Şi le trase însă repede înapoi, cu un mârâit furios, căci dăduse peste substanţa pe care-o căuta, numai că n-o mai putea folosi. Pe de altă parte, nu se aşteptase ca fiinţele acestea inteligente să moară atât de uşor. Asta însemna că erau în puterea lui.

Doi oameni cu câte o armă în mână apărură de după un colţ al coridorului, dar se opriră brusc la vederea monstrului care, aplecat peste cadavrul camaradului lor, îi întâmpină cu un mârâit ameninţător. Până să-şi vină ei în fire, monstrul trecu prin peretele cel mai apropiat, iar silueta lui roşcată dispăru ca şi cum nici n-ar fi fost.

Ixtl avea acum un plan destul de precis: va captura o jumătate de duzină de oameni şi-i va transforma în *guuli,* apoi îi va omorî pe toţi ceilalţi, deoarece nu i-ar mai fi putut folosi la nimic. După aceea, nu-i rămânea decât să pornească spre galaxia către care se îndrepta nava şi, odată ajuns acolo, să pună stăpânire pe prima planetă locuită. Cucerirea întregului Univers ar fi urmat în scurt timp.

Grosvenor se oprise, împreună cu mulţi alţii, în faţa unui

ecran de perete pe care tocmai era proiectată imaginea grupului strâns în jurul tehnicianului mort. Ar fi preferat să fie la faţa locului, dar i-ar fi trebuit câteva minute ca să ajungă acolo şi, între timp, ar fi pierdut contactul. De aceea se hotărâse să aştepte, ca să vadă şi să audă totul.

Morton apărea în prim plan, la câţiva paşi de doctorul Eggert, care stătea aplecat peste cadavru. Directorul avea o expresie încordată.

— Ei, doctore? întrebă el cu un glas şoptit.

Doctorul Eggert se ridică de lângă cadavru şi se întoarse spre Morton, astfel încât faţa îi apăru pe ecran.

— O criză de inimă, zise doctorul, încruntat.

— Cum aşa?

Doctorul îşi întinse mâinile, parcă într-un gest de apărare şi spuse:

— Ştiu că inima lui era în perfectă stare, doar îl examinasem de atâtea ori! Totuşi, nu văd altă cauză posibilă a decesului decât o criză de inimă.

— Nu mă miră, spuse cineva, pe un ton acru. Era cât pe ce să-mi sară şi mie inima din piept când am văzut monstrul pe coridor!

— Pierdem timpul!

Grosvenor recunoscu vocea lui von Grossen înainte de a-l vedea. Fizicianul stătea ceva mai încolo, între doi colegi.

— Încă am mai putea să-i venim de hac monstrului, dar nu pălăvrăgind despre el şi leşinând ori de câte ori ne apare în faţă. Dacă e să-i cad victimă, mi-ar plăcea să ştiu că savanţii cei mai grozavi din epoca noastră nu-mi deplâng soarta, ci-şi scormonesc creierii pentru a găsi un mijloc să mă răzbune.

— Ai dreptate, recunoscu Smith. Ceea ce ne dezavantajează e complexul nostru de inferioritate. N-a trecut nicio oră de când monstrul s-a strecurat la bord şi iată că viaţa unora dintre noi e ameninţată. Eu, unul, accept riscul. Dar hai să ne organizăm în vederea luptei.

Grosvenor auzi vocea directorului:

— Domnule Pennons, ai de rezolvat o problemă. Cât timp ne-ar lua ca să băgăm curent în planşeele navei, la toate cele treizeci de etaje, pe o suprafaţă de circa două mile pătrate?

Grosvenor nu-l putea vedea pe mecanicul-şef, dar ajungea să-i audă glasul ca să-şi dea seama cât de speriat era:

— Aş putea face treaba asta cam într-o oră, însă cu riscul de a distruge nava. Nu vreau să intru în detalii, dar să ştiţi că o energizare necontrolată ar putea provoca moartea tuturor membrilor expediţiei.

— Totuşi, ai putea măcar să sporeşti cantitatea de energie a pereţilor, nu-i aşa, domnule Pennons? stărui Morton.

— Nu! exclamă Pennons. Pereţii n-ar rezista, s-ar topi!

— Pereţii n-ar rezista?! îngână cineva. Îţi dai seama, domnule, ce putere îi atribui acestui monstru?

O expresie de consternare se zugrăvi pe feţele tuturor. Deodată, Grosvenor auzi vocea lui Korita:

— Domnule director, te urmăresc printr-un telecomunicator din camera de control. În legătură cu afirmaţia că am avea de-a face cu o fiinţă superioară, aş vrea să îţi amintesc că monstrul s-a prins totuşi în câmpul de forţă şi că, nefiind în stare să pătrundă în dormitoare, a fost nevoit să se retragă. Comportarea monstrului dovedeşte că face şi el greşeli.

— Observaţia dumitale mi-a adus aminte de teoria despre care vorbiseşi mai înainte, spuse Morton. Judecând după comportarea lui, monstrul se află în stadiul rural.

— Exact, răspunse Korita, cu o însufleţire neobişnuită. Incapabil să înţeleagă forţa organizării, monstrul îşi va închipui probabil că, pentru a pune stăpânire pe navă, ajunge să lupte contra oamenilor aflaţi la bordul ei.

— Chiar şi fără să se unească strâns, fiinţele astea tot ar fi un pericol! comentă un tehnician, pe un ton acru. Eu…

Nu-şi sfârşi însă vorba, căci începu să urle, cu gura larg deschisă şi cu ochii ieşiţi din orbite. Toţi ceilalţi se dădură înapoi, îngroziţi.

În centrul ecranului apăruse Ixtl.

18

Stătea acolo, ca un demon înfricoşător, ieşit din flăcările iadului. Ochii îi străluceau, dar nu mai părea alarmat. Luase măsura acestor fiinţe şi ştia acum că, pentru a scăpa de focul armelor lor, ajungea să treacă printr-un perete.

Venise să caute un *guul,* drept în mijlocul acestui grup, şi în acelaşi timp să-i bage în sperieţi pe toţi ceilalţi.

Grosvenor nu-şi credea ochilor privind scena. Doar câţiva

oameni se vedeau pe ecran, – von Grossen şi doi tehnicieni, foarte aproape de Ixtl. Morton stătea în spatele lui von Grossen, iar lângă unul dintre tehnicieni putea fi văzut, parţial, Smith. Monstrul îi domina pe toţi cu silueta lui masivă, cilindrică.

Morton rupse tăcerea, spunând cu o voce calmă, în timp ce-şi lua mâna de pe mânerul transparent al armei:

— Nu încercaţi să trageţi, căci se mişcă fulgerător. De altfel, nici n-ar fi venit aici dacă n-ar fi fost sigur că nu-l putem atinge cu armele noastre. Nu putem risca un eşec. S-ar putea ca aceasta să fie ultima noastră şansă. Toate echipele de intervenţie urgentă care mă aud acum să se posteze deasupra, dedesubtul şi în jurul acestui coridor! adăugă el pe un ton imperios. Aduceţi cu voi aruncătoarele de flăcări şi daţi foc pereţilor! Ţineţi întreaga zonă sub tirul radiaţiilor voastre! Daţi-i drumul!

— Bună idee, directore! exclamă căpitanul Leeth, a cărui faţă apăru pe ecran, acoperind, o clipă, imaginea monstrului. Încearcă să rezişti timp de trei minute, până la sosirea noastră!

Faţa lui dispăru la fel de repede precum apăruse.

Grosvenor se depărtă de ecran. Îşi dădea seama că-i prea departe pentru a-şi putea face o idee exactă şi într-o asemenea situaţie un nexialist nu s-ar fi încumetat să intervină. Nefăcând parte din nicio echipă, se gândea să se alăture lui Morton şi celorlalţi, în zona periculoasă.

Alergând într-acolo, auzi prin telecomunicator vocea lui Korita, care împărţea sfaturi de la oarecare distanţă:

— Domnule Morton, foloseşte-te de prilej, dar nu conta pe succes. Nu uita că monstrul ne-a luat din nou prin surprindere. N-are importanţă dacă ne atacă intenţionat sau întâmplător. Oricare i-ar fi intenţiile, rezultatul este că ne pune pe jăratic. Încă n-am izbutit nici măcar să ne limpezim gândurile.

Grosvenor intrase într-un lift care cobora. Când ajunse jos, deschide uşa şi o zbughi pe coridor, unde auzi din nou vocea lui Korita:

— Sunt convins că, datorită uriaşelor resurse de care dispunem la bordul acestei nave, putem veni de hac oricărei creaturi – bineînţeles, numai uneia…

Grosvenor nu mai auzi restul vorbelor lui Korita, căci cotise după un colţ al coridorului. Drept în faţa lui văzu monstrul şi oamenii care-l înfruntau.

Von Grossen tocmai desena ceva într-un carnet. Nu fără oarecare nelinişte, Grosvenor văzu că savantul se apropie de Ixtl şi-i întinde foaia cu desenul. După o clipă de ezitare, monstrul aruncă o privire asupra desenului, apoi se trase înapoi, mârâind.

— Ce naiba faci?! exclamă directorul.

— I-am arătat în ce fel putem să-l învingem, răspunse von Grossen, cu un zâmbet silit. I-am...

Nu-şi sfârşi vorba. Morton, care bănuise pesemne ce-o să se întâmple, păşi înainte, încercând parcă instinctiv să-l apere pe von Grossen. Grosvenor văzu cum o labă cu nişte degete lungi şi subţiri, ca de sârmă, se abate asupra directorului. Acesta fu azvârlit înapoi spre grupul de oameni, făcându-i să-şi piardă echilibrul. Morton se ridică numaidecât şi puse mâna pe armă, dar încremeni brusc.

Ca printr-o lentilă deformată, Grosvenor văzu că monstrul îl ţinea pe von Grossen în cleştele a două braţe de culoarea focului. Bietul savant se zbătea zadarnic: braţele acelea subţiri, dar vânjoase, îl strângeau zdravăn, deşi von Grossen era un bărbat voinic. Grosvenor ar fi vrut să tragă, dar n-avea cum să-l nimerească pe monstru fără a-l lovi şi pe savant. Tirul nu putea omorî un om, ci putea, cel mult, să-l facă să-şi piardă cunoştinţa. Nexialistul se vedea pus în faţa unei dileme: să tragă, în speranţa că şi monstrul îşi va pierde cunoştinţa, sau să încerce cu orice preţ să obţină informaţii de la von Grossen? Alese cea de-a doua soluţie.

— Von Grossen, îl strigă el pe fizician, ce anume i-ai arătat? Cum îl putem învinge?

Von Grossen îl auzi, căci îşi întoarse capul, dar în clipa aceea se petrecu un lucru de necrezut: monstrul făcu un salt şi dispăru în perete, cu fizician cu tot. O clipă, Grosvenor crezu că e victima unei iluzii optice. Vedea însă cât se poate de clar peretele dur şi strălucitor, iar dedesubt unsprezece oameni năduşiţi şi speriaţi, dintre care şapte îşi frământau zadarnic armele.

— Suntem pierduţi! bâigui unul dintre ei. Dacă-i în stare să ne modifice structurile atomice şi să ne treacă printr-un perete solid, nu ne mai putem bate cu el!

Remarca asta îl scoase din sărite pe Morton, care se străduia să-şi păstreze sângele rece în împrejurările cele mai grele.

— Nu-i adevărat, cât suntem încă în viaţă, ne mai putem bate! exclamă el, furios. Apoi strigă prin telecomunicator:

— Căpitane Leeth, care-i situaţia?

Pe ecran apărură capul şi umerii comandantului.

— Nimic de semnalat, răspunse acesta. Locotenentul Clay pretinde că a văzut o umbră roşie dispărând printr-un planşeu. Ne-am putea limita, pentru moment, cercetările în partea de jos a navei. Echipele noastre de intervenţie tocmai se pregăteau să treacă la atac. Nu ne-aţi dat suficient răgaz.

— Nici n-am fi avut cum, replică Morton, pe un ton înţepat.

Grosvenor, care asculta această discuţie, îşi spuse că nu era chiar aşa. Von Grossen se lăsase prins vrând să-i arate monstrului, printr-o schemă, că putea fi învins. Era un gest tipic egoist, cu slabe şanse de a da rezultate. Gestul acesta nu făcea decât să confirme obiecţiile lui Grosvenor împotriva acţiunilor unilaterale ale unor specialişti incapabili să conlucreze într-un mod inteligent. Atitudinea lui von Grossen avea în spatele ei un comportament vechi de secole. O astfel de atitudine fusese îndreptăţită în prima fază a cercetărilor ştiinţifice, dar avea o valoare limitată acum, când fiece element nou făcea necesară coordonarea şi integrarea mai multor ştiinţe.

Grosvenor se îndoia că von Grossen descoperise cu adevărat un mijloc de a-l învinge pe Ixtl. Nu putea crede că un singur specialist ar fi fost în stare să găsească un mijloc eficace. Desenul pe care fizicianul îl arătase monstrului era probabil limitat la cunoştinţele din propriul său domeniu.

Deodată îl auzi pe Morton întrebând:

— Bănuieşte careva dintre voi cam ce-o fi desenat von Grossen pe hârtia aceea?

Grosvenor aşteptă ca altcineva să răspundă, însă cum toţi tăceau, se hotărî să vorbească:

— Cred că eu, domnule director.

— Te ascultăm, zise Morton după ce şovăi o clipă.

— Singurul mijloc prin care putem capta atenţia unui extraterestru este de a-i pune sub ochi un simbol universal valabil, începu Grosvenor. Întrucât von Grossen este fizician, simbolul folosit de el poate fi lesne ghicit.

Făcu o pauză pentru a-şi roti privirea prin sală. Îşi dădea seama că fusese cam melodramatic, dar nu avea încotro. În ciuda simpatiei pe care i-o arăta Morton, nu era recunoscut ca o

autoritate de către ceilalţi, astfel încât socotea nimerit să le ofere măcar unora dintre ei ocazia de a ghici singuri.

— Hai, tinere, îl încurajă Morton. Nu ne mai ţine încordaţi!

— Un atom, spuse Grosvenor.

Cei din jurul lui îl priviră buimaci.

— Bine, dar asta n-are niciun sens! exclamă Smith. De ce tocmai un atom?

— Nu orice fel de atom, fireşte, adăugă Grosvenor. Aş pune rămăşag că von Grossen a desenat, pentru monstru, structura atomică particulară a metalului din care e făcut învelişul navei noastre.

— Ai dreptate! exclamă directorul.

— O clipă! interveni căpitanul Leeth, apărând pe ecran. Nu mă pricep la fizică, recunosc, dar aş vrea să ştiu *de ce* are dreptate.

— Grosvenor vrea să spună că doar două componente ale navei sunt confecţionate din acel metal ultra-rezistent, şi anume învelişul exterior şi sala maşinilor. Dacă ai fi fost cu noi în momentul când am capturat monstrul, ai fi băgat de seamă că, după ce s-a strecurat prin fundul cuştii, a fost oprit de metalul dur al învelişului exterior al navei. E limpede, aşadar, că nu poate trece prin metalul acela. Iar faptul că, pentru a pătrunde în navă, a fost nevoit să treacă prin ecluza pneumatică, e o dovadă în plus. Mă mir că ideea asta nu ne-a venit numaidecât.

— Dacă von Grossen i-a dezvăluit monstrului secretul sistemului nostru de apărare, n-ar fi oare posibil să-i fi arătat şi reţelele electrice instalate de noi în pereţii navei? întrebă căpitanul.

Morton îi aruncă o privire iscoditoare lui Grosvenor, care spuse:

— În momentul acela, monstrul luase deja contact cu reţelele noastre, fără ca acest contact să-i fi provocat moartea. Von Grossen era convins că a găsit ceva nou. Şi apoi, nu poţi desena pe hârtie un câmp de forţă, decât cu ajutorul unei ecuaţii, bazate pe nişte simboluri arbitrare.

— Iată un raţionament foarte încurajator, zise căpitanul Leeth. Bine că avem măcar un loc unde putem fi în siguranţă, şi anume sala maşinilor. Poate că şi reţelele electrice din pereţii dormitoarelor ne apără până la un punct. Încep să înţeleg de ce von Grossen era convins că aceste reţele ne asigură un

oarecare avantaj. De aci înainte, întreg personalul va rămâne exclusiv în această zonă a navei şi n-o va putea părăsi decât cu aprobare specială.

După ce repetă acest ordin printr-un telecomunicator, căpitanul adăugă:

— Şefii de secţii să se pregătească să răspundă la unele întrebări legate de specialităţile lor. Anumite misiuni vor fi încredinţate probabil unor persoane cu înaltă calificare. Domnule Grosvenor, te poţi considera o astfel de persoană. Doctore Eggert, fii bun şi împarte pilule antisomn celor ce ţi le vor cere. Nimeni nu mai are dreptul să doarmă atâta timp cât monstrul rămâne în viaţă.

— Bună treabă, căpitane! exclamă directorul.

Căpitanul dădu din cap şi dispăru din imagine.

Pe coridor, un tehnician întrebă, cu glas şovăitor:

— Şi von Grossen?

— Singurul mijloc de a-l ajuta pe von Grossen este de a-l nimici pe cel care l-a răpit! îi răspunse Morton, cu asprime.

19

În vasta sală a maşinilor, oamenii păreau nişte pitici pierduţi într-un palat al uriaşilor. Un val de lumină albastră, strălucitoare, mătura tavanul, făcându-l pe Grosvenor să clipească, fără voia lui. Şi, aşa cum lumina asta îi tulbura ochii, un sunet ciudat îi zbuciuma nervii – un sunet înfricoşător, ca un bubuit de tunet, provocat de o colosală revărsare de energie.

Nava continua să străbată spaţiul, înfundându-se din ce în ce mai rapid în hăul negru, căscat între galaxia spiralată, în care Pământul reprezenta doar un punct rotitor, şi o altă galaxie, aproape la fel de imensă.

Pe acest fundal se desfăşura acum o luptă decisivă: cea mai mare şi mai ambiţioasă expediţie trimisă vreodată în spaţiu înfrunta cea mai teribilă primejdie întâlnită în afara sistemului solar.

Grosvenor era convins de asta. Acum, nu mai aveau de-a face cu o fiinţă ca acel *Corl,* care supravieţuise experienţelor biologice practicate asupra animalelor de pe planeta pisicilor de către locuitorii ei, căzuţi ei înşişi victime unor războaie nimicitoare. Primejdia ce-i ameninţa acum nu se putea compara

nici cu aceea pe care o înfruntaseră din partea *Rimilor.* După încercarea lui nereuşită de a stabili un contact cu aceştia, Grosvenor izbutise să le controleze toate mişcările, cucerind astfel de unul singur o victorie împotriva întregii lor seminţii.

Monstrul stacojiu era însă un adversar cu totul aparte.

Căpitanul Leeth urcă treptele scării de fier ce ducea spre un balconaş. O clipă mai târziu, Morton veni şi el acolo, ţinând în mână un teanc de hârtii. După ce i le arătă căpitanului, directorul li se adresă astfel oamenilor din sală:

— Acesta este primul moment de răgaz pe care-l avem de când monstrul s-a strecurat la bord, în urmă cu mai puţin de două ore – da, oricât de neverosimil ar părea, n-au trecut de-atunci nici două ore! Căpitanul Leeth şi cu mine am citit recomandările făcute de şefii de secţii. Am împărţit aceste recomandări în două categorii. Vom vorbi mai târziu despre prima categorie, în care intră recomandările de ordin teoretic. Cealaltă categorie, în care intră recomandările privitoare la mijloacele mecanice de luptă contra inamicului, are fireşte prioritate. Îngăduiţi-mi, mai întâi, să vă asigur că noi toţi dorim să se ia măsuri urgente pentru a-l găsi şi a-l salva pe von Grossen. Domnule Zeller, comunică-le celor prezenţi planul dumitale.

Zeller, un bărbat vioi, în vârstă de vreo patruzeci de ani, care preluase conducerea secţiei de metalurgie după uciderea lui Breckenridge de către Corl, se ridică şi spuse:

— De îndată ce am descoperit că monstrul nu poate pătrunde prin aliajul metalic folosit de noi, ne-am decis să fabricăm din acest aliaj un costum spaţial special. Asistentul meu a şi început să lucreze la confecţionarea acestui costum, care urmează să fie gata în vreo trei ore. Pentru depistarea monstrului vom utiliza, fireşte, un aparat fotografic cu fluorit. Dacă are cineva de făcut vreo sugestie…

— De ce nu confecţionaţi mai multe costume? întrebă cineva.

— Nu dispunem decât de o cantitate foarte mică de material, îi răspunse Zeller. Am putea, desigur, să obţinem o cantitate mai mare, prin transmutaţie, dar ne-ar lua prea mult timp. Nu trebuie să uitaţi că secţia noastră a fost totdeauna o secţie relativ puţin importantă. Ne vom socoti norocoşi dacă vom izbuti să confecţionăm măcar un costum într-un răstimp atât de scurt.

Întrucât nu-i mai puse nimeni nicio întrebare, Zeller se

întoarse în atelierul de lângă sala maşinilor.

Morton ridică mâna pentru a cere să se facă linişte, apoi spuse:

— În ce mă priveşte, cred că, de îndată ce vom avea un costum de protecţie, ne va fi mult mai uşor să-l găsim pe von Grossen. Ca să ne împiedice să-l găsim, monstrul ar trebui să-l mute dintr-un loc în altul.

— De unde ştim că-i încă în viaţă? întrebă cineva.

— Păi, monstrul ar fi putut să ia cadavrul celui ucis, dar n-a făcut-o, pentru că ne vrea vii, nu morţi. Însemnările lui Smith ne oferă unele explicaţii posibile, dar vom discuta mai târziu despre ele.

Directorul tăcu o clipă, apoi continuă:

— Printre planurile de atac propuse, am aici unul prezentat de doi tehnicieni din secţia de fizică şi unul propus de domnul Elliott Grosvenor. Căpitanul Leeth şi cu mine am discutat aceste planuri cu mecanicul-şef Pennons şi cu alţi specialişti şi am ajuns la concluzia că planul domnului Grosvenor comportă riscuri prea mari pentru membrii expediţiei, de aceea nu-l vom folosi decât în caz de forţă majoră. Vom trece în schimb la aplicarea imediată a celuilalt plan, dacă nu se vor ridica obiecţii importante. Au fost încorporate în acest plan o serie de sugestii făcute de diverşi specialişti. Ştiu că se obişnuieşte ca oamenii să-şi expună singuri ideile, dar cred că, pentru a câştiga timp, e mai bine să vă prezint eu însumi, pe scurt, planul asupra căruia s-au pus de acord specialiştii. Cei doi fizicieni, Lomas şi Hindley, recunosc că planul lor nu poate fi dus la îndeplinire decât dacă monstrul ne va lăsa să facem racordările necesare, şi e probabil că ne va lăsa.

Planul prevede introducerea de curent în planşeele etajelor şapte şi nouă – numai în planşee, nu şi în pereţi. Până-n prezent, monstrul nu a făcut niciun efort sistematic de a ne masacra. Având, potrivit domnului Korita, o „mentalitate rurală”, monstrul încă nu a înţeles că-i vorba de-o luptă „care pe care”. Mai devreme sau mai târziu, însă, tot va înţelege. Între timp noi îl vom prinde la etajul opt, între două câmpuri de forţă şi-l vom supune tirului proiectoarelor noastre. Domnul Grosvenor îşi va da, cred, seama că planul acesta este mult mai puţin riscant decât al lui şi, ca atare, i-am acordat prioritate.

Grosvenor înghiţi în sec, înainte de a replica, pe un ton

sarcastic:

— Dacă e vorba de riscuri, de ce nu rămânem cu toţii închişi aici, în sala maşinilor, aşteptând ca monstrul să ne atace? Vă asigur că nu încerc să-mi promovez propriile idei, dar după părerea mea… planul expus adineaori e lipsit de orice valoare!

Morton păru sincer mirat.

— Nu crezi că-i o judecată cam prea aspră? întrebă el, încruntând din sprâncene.

— Dacă am înţeles bine, zise Grosvenor, planul prezentat de dumneata este o variantă modificată a celui propus iniţial. La ce anume s-a renunţat?

— Cei doi fizicieni propuneau să fie energizate patru etaje, răspunse directorul.

Grosvenor rămase pe gânduri. Nu avea câtuşi de puţin intenţia de a pune beţe în roate cuiva. Dacă s-ar fi arătat prea stăruitor în criticile lui, risca să nici nu i se mai ceară părerea.

— Aşa ar fi fost mai bine, spuse el.

Căpitanul Leeth interveni în discuţie, vorbind peste umărul lui Morton:

— Domnule Pennons, explică, te rog, de ce nu e cazul să fie energizate mai mult de două etaje.

Mecanicul-şef păşi în faţă şi spuse, încruntat:

— Principalul motiv este că ne-ar lua trei ore în plus, şi ştim cu toţii că f actorul timp e esenţial. Dacă timpul n-ar conta, ar fi preferabil să energizăm, sub control, întreaga navă, cu pereţi cu tot. În felul acesta, monstrul nu ne-ar mai putea scăpa. Dar o astfel de operaţiune ne-ar lua vreo cincizeci de ore. Aşa cum am mai spus, o energizare necontrolată ar însemna o adevărată sinucidere. Se cuvine, de asemenea, să avem în vedere un factor pur uman. Dacă monstrul ne va ataca, o va face împins de dorinţa de a pune gheara pe unul dintre noi. Or, fiecare din noi vrea şi trebuie să supravieţuiască. În cele trei ore de care avem nevoie pentru a ne pune planul în aplicare, nu vom dispune de-un alt mijloc de apărare decât aruncătoarele de flăcări şi armele uşoare. Nu putem risca să folosim arme mai grele în interiorul navei, şi chiar şi pe cele pomenite adineaori trebuie să le mânuim cu prudenţă, căci sunt mortale. Bineînţeles, fiecare va trebui să se apere cu propria sa armă. Dar hai să începem!

— Nu te grăbi! zise căpitanul Leeth, vizibil stânjenit. Poate că

domnul Grosvenor mai are de făcut vreo obiecţie.

— Dacă am avea timp, spuse Grosvenor, ar fi poate interesant să vedem cum reacţionează monstrul la energia cu care vrem să încărcăm planşeele navei.

— Nu înţeleg ce rost au toate discuţiile astea, exclamă cineva. Păi, dacă monstrul nimereşte între două etaje energizate, s-a zis cu el, ştim bine că nu mai are cum să scape!

— Nu ştim nimic despre aşa ceva, replică Grosvenor cu hotărâre. Ceea ce ştim este că monstrul a intrat într-un câmp de forţă şi totuşi a scăpat. Presupun că nu i-a plăcut să rămână acolo. De fapt, e limpede că nu putea să rămână mult timp într-un astfel de câmp electric. Din nefericire, nu putem ridica în calea lui un baraj de energie. Aşa cum a spus şi domnul Pennons, pereţii s-ar topi. După părerea mea, monstrul *ne-a dejucat planurile.*

Căpitanul Leeth părea descumpănit.

— Domnilor, interveni el, obiecţia adusă este, cred, întemeiată. De ce nu s-a discutat despre acest aspect?

— Eu am propus ca Grosvenor să ia parte la discuţii, dar mi s-a obiectat că, potrivit obiceiului, autorul unui plan nu poate participa la discutarea lui. Din acelaşi motiv n-au fost invitaţi nici cei doi fizicieni.

— N-am impresia că domnul Grosvenor e conştient de grozăvia afirmaţiilor sale, spuse Siedel. Eram cu toţii convinşi că ecranul de protecţie al navei este una din cele mai grandioase realizări ştiinţifice ale omenirii. Mie, personal, îmi dădea un sentiment de linişte. Şi acum, dumnealui vine şi ne spune că monstrul acela poate trece prin ecranul nostru.

— N-am spus că ecranul ar fi vulnerabil, domnule Siedel, protestă Grosvenor. Dimpotrivă, avem temeiuri să credem că monstrul nu poate trece prin el. Dacă mai ţineţi minte, a aşteptat ca noi să-l aducem în interiorul navei. Dar energizarea propusă constituie un sistem defensiv mult mai precar decât cel prevăzut în varianta iniţială.

— N-ai totuşi impresia că experţii au constatat o asemănare între cele două variante? îl întrebă psihologul. Raţionamentul lor ar fi cam acesta: Dacă energizarea nu reuşeşte, atunci suntem pierduţi. Prin urmare, trebuie să reuşească!

— Am sentimentul că domnul Siedel a pus degetul pe rană, spuse căpitanul Leeth, cu un glas obosit.

— Ar fi poate cazul să studiem şi planul domnului Grosvenor, propuse Smith.

Căpitanul Leeth se întoarse cu faţa spre Morton, care şovăi o clipă, înainte de a vorbi:

— Domnul Grosvenor ne propunea să ne împărţim într-un număr de grupuri egal eu acela al proiectoarelor atomice de care dispunem…

— Energie atomică, în interiorul navei?! exclamă un fizician.

Oamenii începură să vocifereze, dar când se potoliră, Morton continuă ca şi cum nu l-ar fi întrerupt nimeni:

— Avem patruzeci şi unu de proiectoare. Dacă am accepta planul domnului Grosvenor, fiecare dintre aceste proiectoare ar urma să fie manevrat de un grup de militari, în timp ce noi, ceilalţi, am lua poziţie prin apropiere, ca să-l atragem pe monstru. Militarii ar primi ordin să tragă, chiar dacă vreunul dintre noi s-ar afla în bătaia proiectorului. Se prea poate ca acest plan să fie cel mai eficace dintre câte s-au propus. Totuşi, cruzimea lui ne-a şocat pe toţi. Ideea de a trage în oamenii noştri, deşi nu e nouă, este mult mai greu de acceptat decât îşi închipuie, cred, domnul Grosvenor. Trebuie de altfel să adaug, cu toată sinceritatea, că a existat şi un alt considerent care i-a determinat pe savanţi să respingă acest plan. Căpitanul Leeth susţinea că oamenii meniţi să slujească drept momeală monstrului trebuie să fie neînarmaţi. Pentru marea noastră majoritate, aşa ceva e inadmisibil, căci orice om are dreptul să se apere. De aceea, am votat pentru celălalt plan. Personal, sunt în favoarea planului domnului Grosvenor, dar continui să mă opun condiţiei puse de căpitanul Leeth.

Auzind de această condiţie, Grosvenor îşi întoarse faţa spre căpitanul Leeth, care-i înfruntă privirea.

— Cred că ar trebui să accepţi riscul, domnule căpitan, îi spuse Grosvenor, cu hotărâre în glas.

— Bine, răspunse căpitanul, înclinându-se uşor. Renunţ la propunere.

Morton părea intrigat de această scurtă discuţie. După ce-i privi de câteva ori când pe unul când pe celălalt, directorul coborî treptele înguste, de metal, şi se apropie de Grosvenor căruia îi spuse în şoaptă:

— Când mă gândesc că nici nu bănuiam ce o să se întâmple! E limpede că-şi închipuie dă, într-un moment de criză…

Nu-şi sfârşi fraza, dar îşi aţinti privirea asupra căpitanului Leeth.

— Cred că, acum, îşi dă seama că a făcut o greşeală, zise Grosvenor, împăciuitor.

— În fond, poate că nici n-a greşit prea mult, recunoscu Morton. Instinctul de conservare îşi spune totdeauna cuvântul copleşind orice alte considerente. Totuşi, e mai bine să trecem peste acest aspect. Savanţii s-ar simţi jigniţi, iar noi avem şi aşa destule disensiuni la bord.

Morton se întoarse cu faţa spre public şi rosti cu glas tare:

— Domnilor, vă rog să vă pronunţaţi asupra planului domnului Grosvenor. Cei care sunt în favoarea lui, să ridice mâna!

Spre marea dezamăgire a nexialistului, doar vreo cincizeci de mâini se ridicară.

— Cei care sunt contra, să ridice mâna, zise Morton.

De data aceasta se ridicară doar vreo douăsprezece mâini.

Morton arătă cu degetul spre un om din primul rând de scaune:

— Dumneata n-ai ridicat mâna nici într-un caz, nici în celălalt. De ce?

— Sunt neutru, răspunse omul, scuturând din umeri. Nu ştiu dacă sunt pentru sau contra. Nu am suficiente date ca să mă pot pronunţa.

— Dar dumneata? îl întrebă Morton pe un altul.

— Ce se întâmplă cu radiaţiile secundare? spuse omul.

— Le vom bloca, îi răspunse căpitanul Leeth. Vom închide ermetic întreaga zonă. Apoi, întorcându-se spre Morton: Directore, nu înţeleg de ce mai zăbovim. Au fost cincizeci şi nouă de voturi pentru şi paisprezece contra planului lui Grosvenor. Cu toate că autoritatea mea asupra savanţilor este limitată chiar în timp de criză, consider că votul a fost clar.

— Bine, dar aproape opt sute de oameni s-au abţinut! protestă Morton, contrariat.

— E dreptul lor, replică Leeth, pe un ton categoric. E de presupus că un om în toată firea ştie ce vrea. Însăşi ideea de democraţie se bazează pe această presupunere. În consecinţă, ordon să trecem de îndată la acţiune.

Morton şovăi o clipă, apoi rosti încet:

— Ei bine, domnilor, mă supun. Cred că e cazul să pornim la treabă. Întrucât pregătirea proiectoarelor atomice ne va lua

oarecare timp, să începem prin a energiza etajele şapte şi nouă. Pe cât îmi dau seama, am putea combina cele două planuri, reţinând unele elemente din fiecare, în funcţie de felul cum vor evolua lucrurile.

— Aşa mai merge! exclamă cineva, cu vizibilă satisfacţie – o satisfacţie ce părea împărtăşită de mulţi. În această atmosferă ceva mai destinsă, oamenii începură să părăsească enorma sală.

— Ideea acestui compromis a fost genială, îi spuse Grosvenor lui Morton.

— O ţineam în rezervă, îi răspunse directorul, acceptând cu gravitate complimentul. În relaţiile mele cu oamenii, am observat că nu e vorba doar de rezolvat o problemă sau alta, ci şi de potolit tensiunea dintre cei cărora le revine sarcina de a o rezolva. În momentele de primejdie, trebuie să acţionezi prompt. Dar acţiunea se cuvine îmbinată cu destinderea, obţinută prin toate mijloacele posibile. Ei bine, tinere, îţi doresc noroc! Sper că vei ieşi nevătămat din această încercare, încheie el şi îi întinse mâna.

Strângându-i-o, Grosvenor îl întrebă:

— În cât timp poate fi instalat tunul atomic?

— Cam într-o oră, poate ceva mai mult. Între timp, vom fi apăraţi de celelalte arme…

La vederea oamenilor, Ixtl se repezi spre etajul al şaptelea – o siluetă monstruoasă strecurându-se prin pereţi şi planşee. De două ori îl zăriră oamenii şi-şi descărcară armele asupra lui. Între ele şi armele de mână pe care le văzuse până acum exista o mare deosebire – ca aceea dintre viaţă şi moarte. Ele zguduiau pereţii prin care Ixtl se strecura ca să scape de focul lor. O dată, o radiaţie îi atinse una dintre labe, făcându-l să se poticnească sub violenţa şocului. Laba îşi reveni la normal într-o fracţiune de secundă, dar Ixtl era conştient acum de limitele rezistenţei lui la aceste arme puternice.

Totuşi, nu era alarmat. Prin repeziciunea, viclenia şi capacitatea de a-şi calcula precis fiece mişcare, putea neutraliza efectul acestor noi arme. Lucrul cel mai important era: *ce anume aveau de gând oamenii?* Evident că, închizându-se în sala maşinilor, puseseră la punct un plan, pe care acum îl îndeplineau cu hotărâre.

Ixtl le urmărea, cu ochii strălucitori, fiece mişcare. Pe coridoare, oamenii trudeau aplecaţi peste nişte cazane turtite, de metal negru. Flăcări albe ţâşneau cu furie prin găurile din capacele acestor cazane, aproape orbindu-i pe bipezi. Costumele lor spaţiale, făcute dintr-un material altminteri transparent, ca sticla, deveniseră opace, pentru a atenua şocul luminii, dar aceasta era încă destul de puternică. Din cazane ieşeau nişte benzi lungi şi scânteietoare. Fiecare dintre aceste benzi era smulsă numaidecât de câte o maşină care o reducea la dimensiunile dorite şi o trântea pe podeaua metalică. Ixtl observă că podeaua era, încet, încet, acoperită de aceste benzi. Iar în clipa când ajungeau jos, nişte refrigeratoare enorme le absorbeau imediat căldura.

La început, Ixtl refuză să ţină seama de aceste observaţii, preferând să-şi scormonească creierii pentru a da de firul unei manevre tainice şi complicate. În curând, însă, îşi spuse că la mijloc nu era nimic altceva decât ceea ce vedea. Oamenii încercau pur şi simplu să bage curent în planşeele a două etaje. Mai târziu, dându-şi seama că această capcană nu foloseşte la nimic, aveau să încerce probabil alte metode.

Ixtl nu putea să ştie precis când anume avea să devină periculos pentru el sistemul lor defensiv. Ştia însă că, în clipa când îl va socoti periculos, putea foarte uşor să rupă contactele şi să pornească în urmărirea oamenilor.

Plin de dispreţ, încetă să se mai gândească la această problemă. Oamenii ăştia parcă s-ar fi înţeles să-i servească pe tavă *guulii* de care încă mai avea nevoie. Îşi alese aşadar cu grijă viitoarea victimă. Omul pe care îl omorâse fără să vrea îi îngăduise să constate că stomacul şi intestinele conţin ceea ce căuta el. De aceea, era hotărât să-i vâneze îndeosebi pe bipezii cu stomacul mare.

Până să aibă oamenii răgazul de a-l prinde în raza unui proiector, Ixtl o şi zbughi împreună cu unul dintre ei. Ajustându-şi structura atomică, trecu rapid prin tavan spre etajul inferior, apoi traversă şi planşeul acestuia şi ajunse, cu prada lui, în enorma cală a navei.

Cala devenise pentru el un teritoriu familiar: îl explorase încă de la început, când îl adusese pe von Grossen. Porni aşadar cu paşi siguri spre peretele din fund. Erau îngrămădite acolo, până în tavan, o sumedenie de lăzi. Croindu-şi drum printre ele sau

ocolindu-le, ajunse în interiorul unei ţevi uriaşe, destul de înaltă ca să încapă în ea. Ţeava asta făcea parte dintr-o lungă reţea de aer condiţionat.

În ţeavă era întuneric, dar ochii lui, sensibili la radiaţiile infraroşii, desluşeau o lumină difuză. Ixtl îşi aşeză noua victimă lângă trupul lui von Grossen, apoi îşi vârî cu grijă una din labe în propriu-i piept şi, scoţând de acolo un ou, îl depuse în stomacul victimei.

Aceasta continua să se zbată, dar Ixtl nu se sinchisea – ştia bine ce-o să urmeze. Încet, încet, trupul începu să înţepenească. Cuprins de panică, omul se zvârcolea, dându-şi seama că paralizează. Ixtl îl ţinea strâns, aşteptând să se termine reacţia chimică. În cele din urmă, omul rămase nemişcat, cu toţi muşchii înţepeniţi. Ochii îi erau larg deschişi, iar faţa îi şiroia de sudoare.

Peste câteva ore, din ouăle depuse în stomacurile celor doi oameni aveau să iasă nişte pui leit cu Ixtl, oare vor creşte hrănindu-se cu substanţa acestor oameni. Satisfăcut, se întoarse sus, pentru a căuta alte victime, alte cuiburi în care să-şi poată pune la clocit ouăle.

În timp ce el cobora în cală cu trupul celei de-a treia victime, oamenii lucrau la etajul al nouălea. Pe coridor se rostogoleau valuri de căldură, stârnite de un vânt drăcesc. Deşi costumele spaţiale erau prevăzute cu câte un dispozitiv de refrigeraţie, oamenii se sufocau de căldură şi asudau de zor, muncind ca nişte roboţi. În plus, ochii le erau orbiţi de lumina puternică.

Deodată, Grosvenor îl auzi pe un om de lângă el exclamând:

— Uite-i că vin!

Grosvenor se întoarse în direcţia arătată de omul acela şi se simţi scuturat de un fior. Maşina autopropulsată care înainta spre ei era un fel de sferă, nu prea mare, învelită cu un strat de wolfram. Într-o latură avea o umflătură în formă de cioc. Partea ei strict funcţională era montată pe un suport, sprijinit el însuşi pe patru roţi de cauciuc.

În jurul lui Grosvenor, oamenii încetaseră lucrul şi se zgâriau, livizi, la monstruoasa maşină. Unul dintre ei se întoarse brusc spre Grosvenor şi-i spuse, furios:

— Dumneata eşti de vină, Grove! Tare-aş vrea să-ţi mut fălcile, înainte de-a fi iradiat de una din bombele astea!

— Păi, dacă o să fii omorât, o să mor şi eu odată cu dumneata! îi replică, foarte calm, Grosvenor.

Vorbele astea părură să-l potolească puţin pe celălalt, deşi continuă să bombăne:

— Ce prostie! Nu se putea găsi o metodă mai bună decât folosirea unor oameni ca momeli?

— Ba da, ar mai fi o cale, zise Grosvenor.

— Care anume?

— Să ne sinucidem! răspunse Grosvenor, foarte serios.

Omul se zgâi la el, apoi se depărtă, bodogănind ceva despre cei puşi pe glume idioate. Grosvenor se întoarse, zâmbind, la ceilalţi oameni şi-şi dădu numaidecât seama că le pierise cheful de a lucra. Atmosfera era încărcată. Toţi erau „cu capsa pusă”.

Ştiind că sunt folosiţi ca momeală, se temeau de moarte. Nimeni nu putea fi imun la această spaimă, deoarece voinţa de a supravieţui era înrădăcinată în însuşi sistemul lor nervos. Nişte militari cu pregătire superioară, cum era căpitanul Leeth, se puteau preface nepăsători, dar chiar sub calmul lor aparent se ascundea o anume încordare. Cât despre Grosvenor, simţea şi el primejdia, dar fiind convins că alesese calea cea bună, era hotărât să o urmeze, pentru a-şi pune în aplicare planul.

— Atenţie, toată lumea!

Grosvenor tresări, odată cu toţi ceilalţi, la auzul glasului din telecomunicator. Era glasul comandantului navei:

— Toate proiectoarele sunt în poziţie de tragere, la etajele şapte, opt şi nouă. Am discutat împreună cu ofiţerii mei despre riscurile la care ne expunem şi vă facem următoarele recomandări: Dacă zăriţi monstrul, trântiţi-vă îndată pe jos, fără să mai staţi pe gânduri! Toţi cei din echipele de trăgători să-şi regleze numaidecât tirul! Nu veţi putea evita radiaţiile secundare, dar sunt convins că, dacă vă veţi trânti numaidecât pe podea, doctorul Eggert şi oamenii lui din sala maşinilor vor putea să vă salveze.

În încheiere, pot să vă asigur că fiecare dintre noi îşi face datoria. Cu excepţia medicilor şi a celor trei pacienţi ai lor, toţi oamenii aflaţi la bordul navei sunt expuşi aceloraşi primejdii. Ofiţerii mei au fost repartizaţi în diferite grupuri. Directorul Morton se află la etajul şapte. Domnul Grosvenor, al cărui plan îl punem acum în aplicare, se află la etajul nouă. Vă doresc noroc, domnilor!

După o clipă de tăcere, şeful echipei de trăgători de lângă Grosvenor exclamă, voios:

— Hai, băieţi! Acum, că ne-am reglat tirul, nu mai e niciun pericol, dacă ne trântim la timp pe podea.

— Îţi mulţumesc, amice! îi spuse Grosvenor.

Un biomatematician îl îndemnă pe Grosvenor să-i mai spună militarului o vorbă bună.

— Mie mi-au fost întotdeauna simpatici militarii, zise un altul.

Grosvenor, însă, nici nu auzea vorbele celor din jur. Se gândea din nou la faptul că oamenii erau folosiţi ca momeală şi că niciun grup nu va şti când anume va fi în primejdie un alt grup. În „momentul critic” – momentul în care mica pilă atomică începea să producă o cantitate enormă de energie, fără a exploda – din ţeava tunului avea să ţâşnească un fascicul de lumină, revărsând în jur radiaţii invizibile.

După încetarea acestui bombardament tăcut, supravieţuitorii îl puteau preveni pe căpitanul Leeth, care la rândul lui putea avertiza celelalte grupuri.

— Domnule Grosvenor!

La auzul vocii pătrunzătoare, nexialistul se trânti maşinal, lovindu-se zdravăn, dar se ridică de îndată, căci recunoscu glasul căpitanului.

Ceilalţi se ridicară şi ei, furioşi.

— La naiba, asta nu se face! bombăni unul dintre ei.

Grosvenor se apropie de telecomunicator şi, fără să-şi ia ochii de pe coridorul din faţa lui, întrebă:

— Da, căpitane?

— Fii bun şi coboară numaidecât la etajul şapte! Pe coridorul central.

— Da, domnule.

Grosvenor porni, stăpânit de presimţiri rele; după tonul cu care-i vorbise căpitanul, era clar că se întâmplase ceva.

Când se apropie de locul acela, văzu o scenă de coşmar. Unul din tunurile atomice era răsturnat, iar lângă el zăceau rămăşiţele calcinate a trei dintre cei patru servanţi. Al patrulea zăcea fără cunoştinţă alături, dar încă se mai zvârcolea, atins desigur de radiaţii.

Dincolo de tunul acesta, se vedeau vreo douăzeci de oameni, morţi sau în nesimţire, printre care şi directorul Morton.

Sanitari îmbrăcaţi în haine de protecţie ridicau din când în

când câte un trup şi-l transportau cu maşinuţele lor.

Era clar că operaţiunea de salvare începuse cu câtva timp înainte, ceea ce însemna că existau şi alte victime; doctorul Eggert şi asistenţii săi transformaseră sala maşinilor într-o cameră de reanimare.

Grosvenor se opri în faţa uneia din baricadele ridicate în grabă la o cotitură a coridorului. Căpitanul Leeth se afla acolo şi, deşi palid, părea calm. În câteva minute, îi povesti lui Grosvenor tot ce se întâmplase.

Zărindu-l pe Ixtl, un tânăr tehnician, cuprins de panică, uitase să se trântească pe podea şi, la vederea tunului cu ţeava întoarsă spre el, trăsese în servanţii tunului, în clipa când acesta îşi slobozea şarja. Probabil că servanţii avuseseră un moment de ezitare când îl văzuseră pe tehnician între ei şi monstru. În clipa următoare, trei dintre ei se prăbuşiră peste tun şi, agăţându-se instinctiv de ţeava lui, îl răsuciră fără să vrea. Tunul se rostogoli departe de ei, târându-l pe al patrulea servant, care, din nefericire, apăsă o clipă pe detonator. Cei trei camarazi ai săi, aflându-se în bătaia tunului, muriră pe loc. Tunul sfârşi prin a se izbi de un perete, pulverizându-l.

Morton şi grupul lui, care nu se aflau în linia de foc, fuseseră atinşi de radiaţiile secundare.

Încă nu se putea şti precis cât de gravă era starea lor, dar în cel mai bun caz aveau să rămână la pat un an de zile, iar câţiva aveau desigur să moară.

— N-am fost destul de operativi, încheie căpitanul Leeth. Toate astea s-au petrecut cu numai câteva secunde după ce încetasem să le vorbesc oamenilor, dar a trecut aproape un minut până să vină aici un om, curios să vadă ce se întâmplase. Nu m-aş fi aşteptat ca o echipă întreagă să fie nimicită aşa, dintr-o dată!

Grosvenor tăcea. Aşadar, acesta era motivul pentru care căpitanul Leeth nu voise să le dea arme savanţilor. Într-un moment de primejdie, omul se apără, nu se poate stăpâni, întocmai ca un animal, luptă orbeşte pentru a-şi salva viaţa.

Grosvenor nu putea uita că Morton, dându-şi seama că savanţii nu vor să se lase dezarmaţi, propusese un *modus operandi* menit să facă acceptabilă pentru toţi folosirea energiei atomice.

— De ce m-ai chemat, căpitane? întrebă el.

— Am impresia că acest eşec îţi compromite planul. Ce părere ai?

— Elementul surpriză a dispărut, recunoscu Grosvenor, în silă. Monstrul a atacat fără să bănuiască ce-l aşteaptă. De aci înainte, va fi mai prudent.

Parcă-l vedea pe monstru scoţându-şi printr-un perete capul roşcat, pentru a scruta coridorul, înainte de a se năpusti asupra servanţilor şi a-l răpi pe unul dintre ei. Singura măsură de protecţie eficace ar fi fost instalarea unui al doilea tun, pentru a-l acoperi pe cel dintâi. Dar cum nu existau la bord decât patruzeci şi unu de tunuri, o astfel de măsură era exclusă.

— A mai răpit vreun om? întrebă Grosvenor, clătinând din cap.

— Nu.

Ca şi ceilalţi, Grosvenor se întreba ce motiv îl mâna pe monstru să răpească oameni vii. O explicaţie putea fi împrejurarea că, potrivit teoriei lui Korita, monstrul era preocupat de grija de a se reproduce. Grosvenor întrevedea, îngrozit, posibilitatea unui adevărat masacru.

— Eu, unul, sunt sigur că se va întoarce, spuse căpitanul Leeth. Cred că ar trebui să lăsăm deocamdată tunurile acolo unde sunt şi să terminăm energizarea celor trei etaje. Al şaptelea a şi fost energizat, iar al nouălea e aproape gata, aşa că ar trebui să trecem la al optulea etaj. În ceea ce priveşte şansele de reuşită ale unui astfel de plan, să nu uităm că monstrul a capturat până acum trei oameni, în afară de von Grossen. De fiecare dată a fugit cu victima în jos, în direcţia calei. Propun ca, de îndată ce vom termina energizarea celor trei etaje, să-l pândim la etajul al nouălea. Dacă va mai răpi încă un om, vom aştepta puţin, apoi domnul Pennons va apăsa pe butonul care distribuie curentul în planşee. Monstrul va încerca să treacă prin planşeul celui de-al optulea etaj, dar va constata că a fost energizat. La fel şi planşeul etajului şapte. Iar dacă va încerca să treacă prin tavan, se va izbi de aceeaşi barieră mortală.

Căpitanul Leeth tăcu, privindu-l gânditor pe Grosvenor, apoi adăugă:

— Ştiu că, după părerea dumitale, contactul cu un singur câmp de forţă nu e suficient pentru a-l da gata pe monstru. Dar te-ai arăta mai puţin categoric în ipoteza că s-ar ciocni de două

câmpuri de forţă, nu-i aşa?

Grosvenor îi răspunse, după o clipă de şovăire:

— Sunt de acord. În realitate, însă, nu putem şti precis cum va reacţiona la acest contact. Poate că vom avea o surpriză plăcută.

El, personal, se îndoia, dar ştia că, în actuala situaţie, trebuia să ţină seama de părerile şi speranţele oamenilor. Unii dintre ei nu puteau fi clintiţi din convingerile lor decât cu ajutorul faptelor. Dacă realitatea îi va sili să-şi schimbe ideile, atunci – numai atunci – vor fi pregătiţi sufleteşte să accepte soluţii mai drastice.

Grosvenor învăţa, încet dar sigur, arta de a-i influenţa pe oameni. Nu era de ajuns să ştii multe şi să ai dreptate. Oamenii trebuiau convinşi cu argumente. Câteodată, era nevoie de prea mult timp pentru a-i convinge. Alteori nu puteau fi convinşi cu niciun chip. Civilizaţii întregi se prăbuşiseră, bătălii fuseseră pierdute, nave fuseseră distruse din pricină că omul sau grupul de oameni care deţineau ideile salvatoare refuzaseră să-şi piardă timpul pentru a-şi convinge semenii.

Grosvenor era însă hotărât să lupte prin toate mijloacele aflate la îndemâna lui, pentru ca un asemenea lucru să nu se întâmple pe nava „Space Beagle”.

— Putem lăsa proiectoarele atomice acolo unde le-am instalat, până când vom energiza toate cele trei etaje. După aceea le vom lua de acolo. Energizarea va declanşa „momentul critic“ chiar şi fără ajutorul tunurilor.

Şi astfel, Grosvenor renunţă la propriu-i plan de luptă împotriva inamicului.

20

Oamenilor le trebuiră aproape două ore pentru energizarea etajului al optulea. În acest răstimp, Ixtl îşi făcu de două ori apariţia. Îi mai rămăseseră şase ouă şi intenţiona să le folosească pe toate, afară de două. Singurul lui necaz era că pentru fiecare *guul* trebuia să piardă foarte mult timp. Oamenii păreau dornici să se apere cu îndârjire, iar prezenţa tunului atomic îl obliga să-i atace mai ales pe cei ce-l mânuiau.

În ciuda acestor obstacole, fiecare dintre atacurile lui era un model de precizie. Ixtl nu se simţea câtuşi de puţin îngrijorat.

Dimpotrivă, era sigur de el.

Când oamenii isprăviră lucrul la etajul opt şi trecură la etajul al nouălea, Grosvenor îl auzi pe căpitanul Leeth spunându-i mecanicului-şef:

— Domnule Pennons, eşti gata să introduci curentul?

— Da, domnule căpitan, îi răspunse Pennons prin telecomunicator, şi adăugă, pe un ton sumbru:

— Am şi pierdut cinci oameni, şi vom mai pierde cel puţin încă unul.

— Aţi auzit, domnilor? încă unul. Unul dintre noi va trebui, vrând-nevrând, să servească drept momeală!

Glasul care rostise aceste cuvinte îi era cunoscut lui Grosvenor, deşi nu-l mai auzise de mult.

— Aici Gregory Kent, urmă glasul. Vă vorbesc din sala maşinilor, unde sunt la adăpost de primejdie. Doctorul Eggert vrea să mă reţină încă o săptămână. Motivul pentru care vă vorbesc acum este că printre hârtiile lui Morton, primite de la căpitanul Leeth, am găsit o notă pe care l-aş ruga pe Kellie să ne-o explice. E vorba de clarificarea unui amănunt foarte important pentru înţelegerea întregii situaţii. E preferabil să o cunoaştem în toată grozăvia ei.

În telecomunicator răsună vocea spartă a sociologului:

— Iată raţionamentul meu. Când l-am descoperit noi, monstrul se afla la o distanţă de un sfert de milion de ani-lumină de cel mai apropiat sistem stelar şi era în aparenţă lipsit de orice mijloc de locomoţie spaţială. Imaginaţi-vă ce înseamnă o asemenea distanţă şi întrebaţi-vă cât timp i-ar trebui unui obiect oarecare ca s-o străbată, la voia întâmplării. Deţin aceste cifre de la Lester şi l-aş ruga să vă spună şi vouă ce mi-a comunicat mie.

— Aici Lester! Glasul astronomului suna ciudat de aspru; Cunoaşteţi, mai toţi, teoria la modă privitoare la originile Universului. Există date care permit să se creadă că acesta a luat fiinţă ca urmare a distrugerii unui alt Univers, acum câteva miliarde de ani. Se consideră că, peste alte câteva miliarde de ani, Universul nostru va dispărea într-o conflagraţie teribilă, despre a cărei natură putem emite doar unele ipoteze. În ce priveşte problema ridicată de Kellie, nu vă pot oferi decât o imagine. Să presupunem că monstrul roşu ar fi fost proiectat în spaţiu când a avut loc acea conflagraţie. S-ar fi pomenit atunci

în spaţiul intergalactic, fără nicio posibilitate de a-şi schimba direcţia. În aceste condiţii, ar fi fost condamnat să cutreiere spaţiul, fără încetare şi fără a se putea apropia de vreo stea. Asta voiai să ştii, Kellie? încă ceva. Vă mai amintiţi, cred, cele spuse de mine nu demult, în legătură cu paradoxul pe care-l reprezintă faptul că monstrul nu s-a răspândit ca specie în întreg Universul. În mod logic, dacă ar fi avut posibilitatea să-l populeze, ar fi făcut-o. Bănuim, însă, că specia lui a stăpânit probabil cândva Universul care l-a precedat pe al nostru. Fireşte, monstrul ar dori să pună stăpânire pe Universul nostru – e o ipoteză plauzibilă în orice caz.

— Sunt sigur, spuse Kent, că oamenii de ştiinţă aflaţi la bordul acestei nave înţeleg necesitatea de a emite ipoteze asupra unor probleme în care dispunem deocamdată de foarte puţine date concrete. Cred că e bine să ne închipuim că avem de-a face cu un supravieţuitor al speciei care a dominat cândva un întreg Univers. S-ar putea să nu fie singurul supravieţuitor. Să sperăm că nicio altă navă terestră nu va întâlni vreodată asemenea fiinţe. Biologic vorbind, s-ar putea să fie cu miliarde de ani înaintea noastră. Iată de ce trebuie să cerem fiecărui membru al expediţiei un maximum de efort, mergând chiar până la jertfa de sine…

Un ţipăt sfâşietor îl împiedică să-şi termine fraza!

— A pus gheara pe mine!… Repede!… îmi rupe costumul!

Restul se pierdu într-un fel de bolboroseală.

— E Dack! exclamă Grosvenor.

Recunoscuse vocea asistentului-şef al secţiei de geologie.

În telecomunicator se auzi o altă voce:

— A coborât! L-am văzut cu ochii mei!

— Şi totuşi am introdus curentul! spuse Pennons, destul de calm.

Grosvenor îşi plecă privirea: sub picioarele lui strălucea o flacără albastră, superbă. Limbi subţiri de foc se ridicau spre costumul lui de protecţie, contrariate parcă de rezistenţa acestuia. Nu se auzea niciun zgomot. Grosvenor privi buimac în lungul coridorului, acoperit cu un covor de flăcări albastre, spectrale. O clipă, avu iluzia că privirea lui străbate până în fundul navei. Îşi veni repede în fire.

Nu-şi putea lua ochii de la aceste flăcări lacome, care se zbăteau să-i străpungă costumul.

Pennons vorbi din nou, de data asta în şoaptă:

— Dacă planul nostru a reuşit, diavolul ăla se află acum la etajul şapte sau opt.

Căpitanul Leeth dădu ordin ca toţi oamenii cu numele de la A la L să-l urmeze la etajul şapte, iar cei cu numele de la M la Z să-l urmeze pe Pennons la etajul opt.

După ce ieşiră din ascensor, la etajul şapte, oamenii din echipa lui Leeth, printre care şi Grosvenor, o porniră pe coridor, până când dădură peste un trup întins pe pardoseala metalică: parcă ar fi fost ţintuit acolo de focul albastru.

— Sloboziţi-l! porunci căpitanul.

Doi oameni înaintară încet şi atinseră trupul. Văpaia albastră se năpusti asupra lor, ca şi cum ar fi vrut să-i alunge. Oamenii începură să tragă trupul şi izbutiră să-l smulgă din cătuşele-i de foc, apoi îl duseră cu un ascensor până la etajul al zecelea, care nu fusese energizat. Grosvenor porni într-acolo odată cu ceilalţi. Aşezat pe podea, trupul continuă să se zbată vreme de câteva minute, descărcând torente de energie, apoi se linişti, treptat, ca şi cum şi-ar fi dat duhul.

— Aştept raportul dumitale, domnule Pennons! tună căpitanul.

Mecanicul-şef îi răspunse, după o clipă de tăcere:

— Oamenii sunt răspândiţi în cele trei etaje, conform planului, şi fotografiază necontenit cu aparatele lor. Dacă monstrul e pe aproape, va fi văzut. Trebuie să mai aşteptăm cel puţin o jumătate de oră.

După ce trecu şi această jumătate de oră, Pennons raportă, cu dezamăgire în glas:

— Nimic! Domnule căpitan, pesemne c-a reuşit să se strecoare…

În telecomunicatoare răsună deodată o voce plângăreaţă:

— Şi acum ce ne facem?

Grosvenor avu sentimentul că vorbele astea exprimau îndoielile şi neliniştile tuturor oamenilor aflaţi la bordul navei.

21

Se lăsase o tăcere grea. Mai-marii navei, de obicei atât de guralivi, păreau să-şi fi pierdut graiul. Cât despre Grosvenor, se gândea cu oarecare teamă la noul său plan şi, deşi îşi dădea

seama de situaţia critică în care se găsea expediţia, era hotărât să mai aştepte. De altfel, nici n-ar fi avut dreptul să vorbească primul.

Cel care rupse tăcerea fu Kent:

— S-ar părea că duşmanul nostru e în stare să treacă la fel de uşor printr-un perete energizat ca şi printr-unul neenergizat. Deşi e probabil că experienţa asta nu-i face nicio plăcere, îşi revine atât de repede, încât durerea simţită la un etaj dispare până să ajungă la etajul următor.

— Aş dori să aud raportul domnului Zeller, interveni căpitanul Leeth. Unde eşti, domnule Zeller?

— Aici, răspunse metalurgistul prin telecomunicator. Costumul de protecţie e gata, domnule căpitan. Şi am început cercetările în fundul navei.

— Cât timp ar lua confecţionarea unor costume de protecţie pentru toţi membrii expediţiei?

Zeller rămase pe gânduri câteva clipe, apoi răspunse:

— Ar trebui să punem pe roate un atelier în care să fabricăm uneltele necesare pentru confecţionarea în serie a unor astfel de costume, din orice metal. În acelaşi timp, ar trebui să folosim una din pilele termice pentru a spori duritatea metalului. După părerea mea, primul costum din serie ar putea fi gata peste vreo două sute de ore.

Grosvenor îşi spuse că nu era o cifră exagerată: fabricarea unui metal rezistent era un proces extrem de anevoios. Căpitanul Leeth părea să fi amuţit la auzul cuvintelor lui Zeller. Cel care vorbi fu Smith:

— Cred că nici soluţia asta nu e bună. Şi întrucât energizarea întregii nave ne-ar lua şi ea prea mult timp, nu văd ce-am mai putea face.

Vocea tărăgănată a lui Gourlay, specialistul în transmisiuni, răsună cu o vioiciune neobişnuită:

— Nu văd de ce aceste soluţii n-ar fi valabile. Suntem încă în viaţă. Propun să ne punem pe treabă şi să realizăm cât mai mult, în cel mai scurt timp posibil.

— Ce te face să crezi că monstrul n-ar fi în stare să distrugă chiar şi cel mai rezistent metal? îl întrebă Smith, cu răceală. E o fiinţă evoluată, iar cunoştinţele sale în materie de fizică le depăşesc probabil pe ale noastre. De unde ştii că n-are puterea de a emite nişte radiaţii capabile să distrugă totul în cale? Ai

uitat că şi felina aceea era în stare să pulverizeze metalele?

— Aşadar, după părerea dumitale, nu ne rămâne altceva decât să capitulăm? exclamă Gourlay, dispreţuitor.

— Nu! replică biologul, furios. Ceea ce vreau eu este să ne păstrăm judecata. Să nu ne repezim orbeşte spre un ţel cu neputinţă de atins!

În telecomunicator se auzi vocea lui Korita:

— Personal, sunt de acord cu părerea lui Smith. Voi merge chiar mai departe decât el, spunând că avem de-a face cu un inamic care-şi va da curând seama că nu trebuie să ne lase niciun răgaz. Din acest motiv, şi din altele, socot că monstrul nu ne va permite să energizăm întreaga navă.

Vocea lui Kent se auzi iarăşi, din sala maşinilor:

— Ce crezi că va face când îşi va da seama că-i periculos să mai aştepte?

— Va începe să ucidă. Nu văd cum l-am putea împiedica altfel decât refugiindu-ne cu toţii în sala maşinilor. Dar cred, ca şi Smith, că ar putea fi în stare, după un timp, să pătrundă chiar şi acolo.

— Ai vreo propunere? îl întrebă căpitanul Leeth.

— Sincer vorbind, nu! răspunse Korita. Nu trebuie să uităm că avem de-a face cu o fiinţă aflată pe treapta rurală a dezvoltării speciei sale. Pentru o fiinţă aflată în această fază, nimic nu poate fi mai sfânt decât bucăţica de teren şi fiul ce o moşteneşte. Ea se agaţă ca o plantă de peticul său de pământ, în care-şi înfige rădăcinile şi din care-şi soarbe seva. Iată cum văd eu lucrurile. Deocamdată, nu pot propune nicio soluţie practică.

— Nu prea înţeleg la ce ne-ar putea folosi analiza asta, zise căpitanul Leeth. Îi rog pe toţi şefii de secţii să se consulte prin telecomunicatoare cu personalul aflat în subordinea lor şi să-mi raporteze peste cinci minute dacă există vreo propunere vrednică de a fi luată în seamă.

Grosvenor, care nu avea pe nimeni în subordinea lui, îi ceru voie căpitanului să-i pună câteva întrebări lui Korita, în timp ce ceilalţi şefi de secţii se consultau cu subalternii lor. Căpitanul Leeth îi dădu voie, aşa că Grosvenor i se adresă arheologului:

— Domnule Korita, îmi acorzi câteva minute?

— Cine întreabă?

— Grosvenor.

— A, da, domnule Grosvenor, acum îţi recunosc vocea. Poftim!

— Ne-ai vorbit de tenacitatea cu care fiinţa aceasta se agaţă de peticul său de proprietate. Dacă monstrul se află pe treapta rurală a dezvoltării speciei sale, crezi că ar fi capabil să-şi imagineze o altă atitudine faţă de proprietate, cum ar fi de pildă atitudinea noastră?

— Sunt sigur că nu.

— Aşadar, şi-ar întemeia toate planurile pe convingerea că, fiind încolţiţi în spaţiul strâmt al acestei nave, n-avem cum să scăpăm.

— Raţionamentul lui e destul de logic: Dacă am părăsi nava, n-am putea supravieţui.

— Bine, dar noi ne aflăm într-un stadiu în care proprietatea particulară nu contează prea mult şi, în orice caz, nu mai suntem legaţi orbeşte de ea!

— Nu înţeleg ce vrei să spui, replică japonezul, nedumerit.

— Păi, nu fac decât să duc analiza dumitale la concluzia ei logică, în situaţia de faţă…

— Domnule Grosvenor, îl întrerupse căpitanul, cred că încep să înţeleg unde vrei să ajungi. Ai de gând să ne propui un nou plan, nu-i aşa?

— Da, recunoscu nexialistul, cu o voce tremurătoare.

— Domnule Grosvenor, sunt sigur că ne vei oferi o soluţie îndrăzneaţă şi plină de imaginaţie, şi te-aş ruga s-o expui… însă peste cinci minute.

Cinci minute mai târziu Grosvenor îşi expuse aşadar planul în faţa tuturor membrilor expediţiei. După ce isprăvi, îl auzi pe Smith spunându-i în şoaptă:

— Bravo, Grosvenor! Ştiu că va trebui să-i sacrificăm pe von Grossen şi pe ceilalţi, poate chiar pe noi toţi, dar ai dreptate. Proprietatea particulară nu e ceva sacru pentru noi. Cât despre von Grossen şi ceilalţi patru, adăugă el pe un ton aspru – încă n-am avut răgazul să-ţi vorbesc despre nota pe care i-o dădusem lui Morton – pentru toţi cinci, cred că moartea ar însemna o adevărată binecuvântare.

— Ai dreptate, Smith! exclamă cineva. Cu cât vor muri mai repede, cu atât mai bine va fi pentru ei!

— Să mergem în sala maşinilor! porunci căpitanul Leeth. Noi…

Dar un glas aţâţat îl întrerupse – era glasul lui Zeller:

— Repede, domnule căpitan! Trimite de îndată oameni şi proiectoare în cală! I-am găsit în conducta de aer condiţionat. Monstrul e aici, dar îl ţin la respect cu arma mea, deşi nu-i poate face prea mult rău. Repede, repede!

Căpitanul Leeth începu să împartă ordine, cu repeziciunea unei mitraliere, iar oamenii dădură buzna spre ascensoare.

— Toţi savanţii şi ajutoarele lor să se îndrepte spre ecluzele pneumatice! Militarii să mă urmeze! Probabil că nu vom fi în stare să-l încolţim şi să-l ucidem în cală. Dar, domnilor, continuă el pe un ton ferm şi solemn, ne vom descotorosi de monstru, cu orice preţ! Nu ne mai putem gândi doar la vieţile noastre.

Când îi văzu pe oameni că se apropie şi-i iau *guulii,* Ixtl se retrase, cuprins pentru prima oară de teama înfrângerii. Ar fi vrut să se repeadă asupra lor şi să-i zdrobească, dar văzându-le armele acelea scânteietoare, se dădu înapoi, copleşit de presimţiri rele. Pierduse iniţiativa. Oamenii aveau să-i descopere în curând ouăle şi să le distrugă, zădărnicindu-i astfel încercarea de a se înmulţi.

De aci înainte trebuia să urmărească un singur ţel: să ucidă. Faptul că se gândise în primul rând la reproducere îl uimea acum din cale-afară. Pierduse un timp preţios. Dar, pentru a putea ucide, avea nevoie de o armă nimicitoare. Fără să stea mult pe gânduri, se îndreptă spre laboratorul cel mai apropiat.

Ajuns acolo, se puse numaidecât pe treabă, mânat de o nelinişte pe care n-o mai încercase până atunci. În timp ce trupul şi faţa îi erau aplecate peste maşină, tălpile lui sensibile înregistrară o schimbare bruscă a vibraţiilor din interiorul navei. Se opri din lucru şi rămase la pândă, până când înţelese: motoarele amuţiseră. Uriaşa navă se oprise din zbor şi încremenise în spaţiu. Stăpânit de o spaimă nelămurită, Ixtl reîncepu să lucreze, mişcându-şi febril degetele lungi şi negre ca nişte sârme.

Deodată se opri din nou, copleşit de aceeaşi senzaţie a unei primejdii iminente. Se propti zdravăn pe picioare, încordându-şi toţi mușchii şi, în sfârşit, înţelese ce se întâmpla: nu mai simţea vibraţiile oamenilor. *Aceştia părăsiseră nava!*

Ixtl se repezi spre cel mai apropiat perete, abandonându-şi arma făurită cu atâta trudă. Singura lui speranţă era acum să

iasă afară, în noaptea spaţiului.

Începu să alerge pe coridoarele pustii, printre pereţii strălucitori, care păreau să-şi bată joc de el. Întreaga lume a acestei nave, atât de plină de făgăduieli până mai adineaori, devenise un cazan drăcesc, ale cărui flăcări puteau să ţâşnească în orice moment. Răsuflă uşurat când văzu în faţa lui o ecluză pneumatică. Trecu fulgerător prin primul ei compartiment, apoi prin al doilea, prin al treilea – şi se pomeni din nou în noaptea neagră de afară. Încredinţat că oamenii îl pândesc, undeva pe aproape, se lansă cu putere în spaţiu.

Pe măsură ce se depărta de navă, se simţea tot mai uşor. În urma lui, luminile hublourilor păliseră, acoperite de o văpaie albăstruie, nefirească. Flacăra asta albastră, care ţâşnea parcă prin toţi porii imensei nave, sfârşi prin a se stinge şi ea, cu încetul. Dar înainte de a se fi stins cu totul, formidabilul ecran energetic apăru din nou, interzicându-i pentru totdeauna lui Ixtl accesul la navă. În unele hublouri începură iarăşi să pâlpâie lumini, din ce în ce mai strălucitoare, pe măsură ce puternicele motoare îşi reveneau din şocul năprasnic.

Ixtl se întoarse din drum şi se apropie cu băgare de seamă. Acum, când plutea în spaţiu, putea deveni lesne ţinta acelor tunuri atomice, mânuite fără niciun risc de către oamenii din navă. Oprindu-se la vreo jumătate de milă de ecran, văzu cu nelinişte nişte umbre care se strecurau printr-o deschizătură din coasta navei. Erau „bărcile de salvare” ale oamenilor, fantomatice în lumina strălucitoare a hublourilor.

Deschizătura se închise, iar uriaşa sferă metalică se mistui în noapte, lăsând o dâră luminoasă, ca o galaxie.

Timpul se târa, leneş, spre veşnicie. Ixtl plutea, deznădăjduit, prin noaptea nemărginită, gândindu-se fără să vrea la puii lui care nu aveau să se mai nască şi la Universul pe care-l pierduse pentru totdeauna!

Grosvenor nu-l slăbea din ochi pe chirurg, care îşi înfipse bisturiul electric în stomacul celui de-al patrulea om. Ultimul ou fu scos şi depus pe fundul cuvei înalte de metal dur. Erau nişte ouă rotunde, cenuşii, iar unul dintre ele părea uşor crăpat.

Se aflau acolo mai mulţi oameni, cu armele ridicate şi cu ochii aţintiţi asupra crăpăturii care se tot lărgea. Deodată se ivi din ea un cap urât, rotund, stacojiu, cu nişte ochi mici şi o gură subţire.

Capul se răsuci pe gâtu-i scurt, iar ochii îi fulgerară pe oameni cu o privire feroce. Cu o repeziciune care aproape că-i luă prin surprindere, monstrul se ridică şi încercă să iasă din cuvă, dar, alunecând pe pereţii ei metalici, căzu înapoi şi se topi în flăcările scuipate de armele oamenilor.

— Ia închipuiţi-vă că ne-ar fi scăpat şi că s-ar fi strecurat prin peretele din faţă! exclamă Smith, lingându-şi buzele.

Nimeni nu-i răspunse. Toţi erau cu ochii pe cuvă. Ouăle, care se topeau încet în flăcări, sfârşiră prin a arde cu o strălucire aurie.

Doctorul Eggert, care stătea aplecat peste trupul lui von Grossen, exclamă deodată:

— A, muşchii încep să i se relaxeze, iar ochii i se deschid! Presupun că-şi dă seama ce se întâmplă. Paralizia i-a fost provocată de prezenţa oului în stomac, dar acum, când oul i-a fost scos, începe să-şi vină în fire. Nu-i nimic grav. Cred că au să-şi revină şi ceilalţi în curând. Dar ce-i cu monstrul?

Căpitanul Leeth îi răspunse:

— Doi oameni din navele de salvare pretind că au văzut un fel de flacără roşie ţâşnind prin principala ecluză pneumatică, în clipa când noi supuneam întreaga navă unei energii oarecum necontrolate. Trebuie să fi fost monstrul, fiindcă nu i-am găsit nicăieri cadavrul. Totuşi Pennons şi echipa lui de fotografi cercetează toate compartimentele navei, aşa că în câteva ore vom avea o imagine clară. Uite-l că vine. Ei, domnule Pennons?

Mecanicul-şef se apropie şi depuse pe una din mese un obiect metalic ciudat.

— Încă n-am nimic precis de raportat, dar am găsit acest obiect în laboratorul de fizică. Ce credeţi că ar putea fi?

Grosvenor se pomeni lângă masă, odată cu ceilalţi şefi de secţii, care se înghesuiau să privească obiectul. Acesta părea să fie un aparat fragil, cu o reţea complicată de sârme încolăcite în jurul a trei ţevi care traversau trei globuleţe ce răspândeau o lumină argintie, bizară. Această lumină pătrundea prin masă, făcând-o transparentă ca sticla. Dar şi mai straniu era faptul că globurile acelea absorbeau căldura ca nişte bureţi termici. Grosvenor întinse braţul spre globuleţul cel mai apropiat, dar simţi că mâna îi înţepeneşte şi că toată căldura iese din ea, aşa că şi-o retrase grabnic.

— Cred c-ar fi mai bine să-i lăsăm pe fizicieni să facă

cercetările cuvenite, spuse căpitanul Leeth. Von Grossen va fi în curând pe picioare. Spui că ai găsit acest obiect în laborator, Pennons?

Pennons dădu din cap.

— S-ar părea că monstrul tocmai lucra la acest obiect când a simţit că se întâmplă ceva, spuse Smith. A ghicit adevărul, de vreme ce a părăsit nava. Iar faptul acesta pare să-ţi infirme teoria, Korita! Spuneai că, având o mentalitate rurală, nici nu şi-ar fi putut imagina că vom ieşi din navă.

Un zâmbet vag lumină faţa palidă a arheologului.

— Domnule Smith, rosti acesta politicos, nu încape nicio îndoială că şi-a închipuit ce vom face. Probabil că era pe treapta cea mai de sus a „ruralităţii”.

— Bine-ar fi să avem şi noi unele din însuşirile acestei „ruralităţi”, exclamă Pennons. Ştiţi că ne trebuie cel puţin trei luni ca să reparăm stricăciunile pricinuite de trei minute de energizare necontrolată? La un moment dat m-am temut că…

Căpitanul Leeth îl întrerupse, zâmbind:

— Îţi voi sfârşi eu fraza, domnule Pennons. Te temeai că nava va fi complet distrusă. Cred că mai toţi ne-am dat seama la ce risc enorm ne expunem adoptând planul final al domnului Grosvenor. Ştiam prea bine că am fi putut rămâne izolaţi în spaţiu la o distanţă de sute de mii de ani-lumină de Pământ!

— Mă întreb ce s-ar fi întâmplat dacă monstrul ar fi reuşit să pună stăpânire pe navă? spuse cineva. De bună seamă că ar fi plecat cu ea, pentru a încerca să cucerească întreaga galaxie.

— Dumnezeule! exclamă cineva. Să nu mai lăsăm niciodată vreun alt monstru la bordul acestei nave! Nervii mei n-ar mai rezista, iar eu nu mai sunt omul cumsecade care s-a îmbarcat la începutul expediţiei!

— Ai exprimat gândul nostru, al tuturor! rosti Kent, care preluase conducerea expediţiei.

22

Cineva îi şopti ceva la ureche lui Grosvenor, dar atât de încet, încât nexialistul nu desluşi niciun cuvânt. Şoapta fu urmată de un fel de tril, la fel de neînţeles ca şi cuvintele.

Grosvenor îşi roti maşinal privirea.

Se afla în studioul din propria-i secţie şi nu mai era nimeni

acolo. Porni cu paşi şovăitori spre auditoriu, dar când deschise uşa nu văzu nici acolo pe nimeni.

Se întoarse perplex la masa lui de lucru, întrebându-se dacă nu cumva cineva aţintise asupra lui un encefalostat: era singura explicaţie pe care-o putea da iluziei auditive de adineaori.

Respinse însă numaidecât această explicaţie, spunându-şi că encefalostatele erau eficace doar de la mică distanţă. Mai mult încă, secţia de nexialism era protejată împotriva mai tuturor undelor. Şi apoi Grosvenor cunoştea prea bine procesele mentale, generatoare de iluzii, ca să poată trece cu uşurinţă peste ceea ce simţise mai înainte.

Ca măsură de prevedere, exploră toate cele cinci încăperi ale secţiei şi-şi verifică encefalostatele. Le găsi în stare normală şi la locurile lor. Se întoarse aşadar în studio şi-şi reîncepu cercetările asupra imaginilor hipnotice folosite de *Rimi* împotriva navei, imagini pe care reuşise să le developeze.

Deodată tresări, îngrozit, căci auzise din nou şoapta aceea, la fel de catifelată ca prima oară, dar parcă ostilă şi ameninţătoare acum.

Uluit, Grosvenor îşi spuse că era, desigur, un encefalostat: cineva îi excita de la distanţă creierul, cu un aparat atât de puternic, încât undele lui pătrundeau chiar prin pereţii ecranaţi ai studioului.

Tot întrebându-se cine ar fi putut să fie, ajunse la concluzia că undele veneau din secţia de psihologie, aşa că-l chemă la telefon pe Siedel. Auzind vocea lui Siedel, Grosvenor începu să-i explice, calm, ce se întâmplase, dar psihologul îi tăie vorba:

— Tocmai mă pregăteam să te chem. Credeam că dumneata eşti de vină…

— Vrei să spui că şi dumneata ai simţit ceva? îl întrebă Grosvenor, încercând să-şi imagineze implicaţiile unei asemenea ipoteze.

— Ceea ce mă surprinde este faptul că ai simţit şi dumneata, în ciuda pereţilor ecranaţi cu care ţi-ai înconjurat sediul. De douăzeci de minute încoace, tot primesc reclamaţii, dar unele din aparatele mele au fost afectate chiar mai devreme.

— Care aparate?

— Detectorul de unde cervicale, aparatul de înregistrare a impulsurilor nervoase şi câteva detectoare electrice ultrasensibile… Kent se pregăteşte să convoace o adunare

generală în camera de control. Ne revedem acolo.

Dar Grosvenor nu-l lăsă să pună punct conversaţiei, ci îl întrebă:

— S-a discutat deja despre problema asta?

— Mda… Am ajuns cu toţii la o anumită concluzie.

— Care anume?

— Că suntem pe cale de a pătrunde în marea galaxie M-33 şi că undele vin probabil de acolo.

Grosvenor avu un râs nervos.

— Da, e o ipoteză plauzibilă. Voi reflecta asupra ei şi-ţi voi spune părerea mea, de altfel ne vedem peste câteva minute.

— Pregăteşte-te să suferi un şoc la ieşirea pe coridor. Acolo, presiunea e continuă. Sunete, jocuri de lumini, vise, emoţii – suntem supuşi unei acţiuni stimulatoare puternice.

Grosvenor scutură din cap şi întrerupse legătura, pentru a-şi pune în ordine filmele. Dar abia se apucă de lucru, că auzi prin telecomunicator vocea lui Kent care-i chema pe oameni la şedinţă. Peste un minut, când deschise uşa şi ieşi pe coridor, Grosvenor îşi dădu seama că Siedel nu exagerase: valuri de excitaţii îi asaltau creierul. Deşi năucit, porni totuşi spre camera de control.

Se aşeză printre ceilalţi. Noaptea nemărginită a spaţiului, care împresura nava, îşi murmura avertismentele, când înfricoşate, când ameninţătoare.

Grosvenor auzi pe cineva spunând, în spatele lui:

— După părerea mea, ar trebui să ne întoarcem acasă.

Neputând identifica vocea, Grosvenor privi peste umăr, dar omul nu mai spuse nimic. Privind din nou drept în faţa lui, Grosvenor observă că locţiitorul directorului, Kent, nu-şi lua ochii de pe luneta telescopului; parcă nici n-ar fi auzit remarca omului sau ar fi socotit că nici nu merita un răspuns.

În tăcerea ce se lăsase, Grosvenor îşi potrivi telecomunicatorul pe braţul fotoliului, în aşa fel încât să poată avea o imagine directă, deşi cam tulbure, a scenei contemplate de Kent şi de Lester prin telescop. Concentrându-şi atenţia, văzu că nava ajunsese în vecinătatea unui sistem galactic, ale cărui stele erau însă atât de departe, încât nebuloasa M–33 din Andromeda – ţinta expediţiei – se reflecta în telescop ca o puzderie de puncte strălucitoare.

Grosvenor îşi ridică privirea tocmai în clipa când Lester

spunea, depărtându-se de telescop:
— Se petrece un fenomen de necrezut. Vibraţiile pe care le percepem provin dintr-o galaxie de miliarde de sori. Domnule Kent, am impresia că problema asta depăşeşte sfera astronomiei.
— Orice fenomen legat de o galaxie intră în sfera astronomiei, îi replică celălalt, lăsând din mână luneta. Ai putea oare să-mi spui ce altă ştiinţă se ocupă de astfel de fenomene?
— Proporţiile fenomenului sunt de-a dreptul fantastice, rosti Lester, cu şovăială în glas. Cred că nici nu poate fi vorba, deocamdată, de un fenomen galactic. Aceste vibraţii ar putea fi purtate de o radiaţie îndreptată asupra navei noastre.
Kent se întoarse spre oamenii aşezaţi în fotolii în faţa uriaşului panou de control şi întrebă:
— Are cineva ceva de spus sau de propus?
Grosvenor îşi roti privirile, sperând că omul pe care-l auzise ceva mai înainte va lua din nou cuvântul, dar speranţa lui se dovedi deşartă. Era limpede că oamenii nu se mai simţeau la fel de liberi să-şi spună cuvântul, ca pe vremea când erau conduşi de Morton. Într-un fel sau altul, Kent le dăduse a înţelege că punea preţ doar pe opiniile şefilor de secţii. Era, de asemenea, clar că el, personal, refuza să considere nexialismul ca o disciplină serioasă. Luni în şir, menţinuse relaţii corecte cu Grosvenor, pe baza unui contact redus la minimum. În acest timp, Kent îşi consolidase poziţia, impunând adoptarea a diferite moţiuni care confereau secţiei sale mai multă autoritate în anumite probleme, sub pretextul evitării paralelismelor.
Grosvenor ştia prea bine că numai un alt nexialist ar fi putut înţelege ce importanţă avea, pentru moralul membrilor expediţiei, încurajarea iniţiativelor individuale, chiar cu riscul de a sacrifica o parte din eficacitate. De aceea, nici nu se ostenise să protesteze împotriva restricţiilor suplimentare impuse de noul director unor oameni care şi aşa erau înghesuiţi ca într-o temniţă între pereţii navei.
Din fundul camerei de control, se auzi vocea lui Smith:
— Văd că domnul Grosvenor se foieşte pe scaun. Nu cumva e prea politicos ca să ia cuvântul înaintea unora mai vârstnici decât el? Spune, domnule Grosvenor, ce-ţi trece prin cap?
Grosvenor aşteptă să se potolească râsetele celorlalţi (numai Kent nu râdea), apoi vorbi:

— Acum câteva minute, cineva a propus să ne întoarcem acasă. Aş vrea ca omul care a făcut această propunere să ne explice motivele sale.

Nimeni nu-i răspunse. Grosvenor îl văzu pe Kent încruntându-se. Faptul că printre membrii expediţiei se afla unul care nu avea curajul de a-şi susţine făţiş o opinie, fie ea trecătoare, era într-adevăr straniu. Mulţi din sală priveau în jur, uimiţi.

— Când a făcut cineva o astfel de propunere? întrebă Smith. Nu-mi amintesc s-o fi auzit.

— Nici eu! spuseră într-un glas câţiva oameni.

Lui Kent îi străluceau ochii: era limpede că se pregătea să intervină în discuţie, ca şi cum s-ar fi aşteptat la un triumf personal.

— Să punem lucrurile la punct, zise el. A existat sau nu o astfel de propunere? A mai auzit-o careva? Ridicaţi mâinile.

Nu se ridică nicio mână.

— Domnule Grosvenor, rosti Kent pe un ton răutăcios, ce anume ai auzit dumneata?

— Pe cât îmi amintesc, răspunse Grosvenor cu glas apăsat, acestea au fost cuvintele pe care le-am auzit: „După părerea mea, ar trebui să ne întoarcem acasă”… Sunt convins că vorbele astea au fost rezultatul unei excitaţii a centrilor auditivi ai creierului meu. Cineva din afara navei are interesul ca noi să ne întoarcem acasă, iar eu i-am simţit dorinţa. Bineînţeles că nu vă ofer decât o explicaţie posibilă, nu o analiză obiectivă.

— Domnule Grosvenor, spuse Kent pe un ton înţepat, noi, ceilalţi, ne întrebăm cum se face că numai dumneata ai auzit cuvintele acelea?

Grosvenor îi răspunse cu gravitate, ignorând zeflemeaua lui Kent:

— Mă întreb eu însumi acelaşi lucru. Îmi aduc aminte că, în timpul invaziei *Rimilor*, creierul mi-a fost supus unor excitaţii intense. Poate că tocmai de aceea am devenit mai sensibil la astfel de mesaje.

Această sensibilitate acută explica, poate, şi faptul că auzise cuvintele cu pricina între pereţii ecranaţi ai secţiei sale.

Kent rânjea, ceea ce nu era de mirare: chimistul arătase nu o dată că prefera să nu se mai gândească la acele fiinţe-păsări şi la influenţa lor asupra inteligenţei membrilor expediţiei.

— Am avut privilegiul de a asculta o înregistrare a dării

dumitale de seamă despre acel episod, spuse el cu acreală. Dacă-mi amintesc bine, afirmai că ai putut dobândi victoria numai datorită faptului că *Rimii* aceia nu erau în stare să priceapă cât de greu e să controlezi sistemul nervos al unei fiinţe dintr-o altă lume. Cum îţi explici, aşadar, că fiinţa despre care vorbeşti acum şi care s-ar afla, chipurile, în afara navei, a izbutit să-ţi stimuleze cu o precizie matematică anumiţi centri ai creierului, în aşa fel încât să auzi tocmai cuvintele cu pricina?

Atât tonul, cât şi întreaga atitudine a lui Kent trădau o pornire personală.

— Domnule director, îi răspunse Grosvenor uşor enervat, e clar că fiinţa care mi-a stimulat creierul e capabilă să cunoască problemele legate de sistemul nervos al unei fiinţe dintr-o altă lume. Nu e neapărat nevoie să credem că ne cunoaşte şi limba. Şi apoi, nu a reuşit decât parţial, fiindcă sunt singurul om care a răspuns la stimulii ei. După părerea mea, nu e cazul deocamdată să discutăm despre felul cum am reacţionat eu la aceşti stimuli, ci trebuie să vedem mai degrabă ce avem de făcut.

McCann, geologul-şef, îşi drese glasul şi spuse:

— Grosvenor are dreptate. Cred, domnilor, că trebuie să ne împăcăm cu gândul că am pătruns în domeniul *altcuiva!* Al cuiva care e *cineva!*

Kent îşi muşcă buzele şi dădu să vorbească, dar şovăi înainte de a o face:

— Cred că nu e bine să ne băgăm în cap că avem suficiente dovezi pentru a trage o concluzie. Dar în acelaşi timp sunt de părere că trebuie să acţionăm ca şi cum am avea de-a face cu o inteligenţă superioară celei omeneşti, cu o formă de viaţă mai puternică decât cele pe care le cunoaştem noi.

În camera de control se făcu linişte. Oamenii păreau tulburaţi şi încercau să-şi dea curaj, încleştându-şi fălcile şi mijindu-şi ochii.

Kellie, sociologul, rupse tăcerea, cu vocea lui catifelată:

— Îmi pare bine că nimeni nu dă semne că ar dori să ne întoarcem din drum. Ca slujitori ai guvernului nostru şi ai întregii omeniri, avem datoria de a investiga posibilităţile pe care ni le oferă o nouă galaxie, mai ales acum, când forma ei de viaţă dominantă *ştie* de existenţa noastră. Vă rog să remarcaţi că-mi însuşesc ipoteza domnului Kent şi că vorbesc ca şi cum avem

efectiv de-a face cu o fiinţă inteligentă. Faptul că aceasta a fost capabilă să stimuleze creierul a măcar unuia dintre noi dovedeşte că ne-a observat cu atenţie şi că ştie multe despre noi. Asta ne obligă să aflăm la rândul nostru cât mai multe despre ea.

Kent îşi recăpătase aplombul.

— Domnule Kellie, ce părere ai despre locul către care ne îndreptăm? îl întrebă el pe sociolog.

Acesta îi răspunse, potrivindu-şi ochelarii pe nas:

— Iată un subiect foarte vast, directore! Dar cred că murmurul acela ar putea fi echivalentul undelor radiofonice care se încrucişează în atmosfera propriei noastre galaxii. Ar putea să fie doar nişte semnale care vestesc bunăoară ieşirea noastră dintr-o zonă pustie şi intrarea într-o regiune populată.

Văzând că nimeni n-are nicio obiecţie, Kellie continuă:

— Nu uitaţi că şi omul şi-a lăsat pecetea de neşters pe propria-i galaxie. În efortul lui de a readuce la viaţă atâţia sori morţi, el a aprins focuri sub forma *novelor* ce se pot vedea de la o distanţă de zeci de galaxii. De asemenea, a schimbat orbitele unor planete şi a făcut să crească vegetaţia în lumea moartă a altora. Deşerturi arse de sori mai dogoritori decât cel ce ne luminează Pământul au fost înlocuite cu oceane fremătătoare de viaţă. Până şi prezenţa noastră aici, în această navă uriaşă, este o expresie a puterii omului, putere mult mai răzbătătoare decât murmurul pe care-l auzim acum.

— Scuză-mă, îl întrerupse Gourlay, dar omul nu şi-a lăsat în Cosmos o pecete permanentă. Nu înţeleg cum poţi s-o compari cu vibraţiile astea, atât de vii, în care eu văd nişte forme de gândire atotputernice şi atotînvăluitoare – întreg spaţiul cosmic răsună de ele! Acum nu mai avem de-a face cu un motan cu tentacule, sau cu un monstru oarecare, dintr-o specie „rurală”. Ar putea fi vorba de o sumedenie de minţi care-şi vorbesc una alteia în timpul şi-n spaţiul lor. Aceasta este civilizaţia celei de-a doua galaxii, iar dacă unul din purtătorii ei de cuvânt ne-a avertizat…

Gourlay amuţi brusc şi-şi acoperi faţa cu palmele, ca pentru a se apăra.

Nu era singurul: în întreaga sală, oamenii se ghemuiră în fotolii deoarece Kent îşi apucase arma şi începuse să tragă. Abia după ce-şi vârî instinctiv capul între umeri, Grosvenor observă

că ţintea undeva în spatele lui.

Auzi apoi un urlet de durere, urmat de un bubuit care zgudui pardoseala.

Întorcându-şi faţa, odată cu ceilalţi, Grosvenor văzu, uluit, un enorm monstru blindat, care se zvârcolea pe podea în fundul sălii. În clipa următoare, o replică exactă, cu ochii roşii, a primului monstru se materializă în aer şi se prăbuşi cu zgomot ceva mai încolo. Un al treilea îşi făcu apariţia, căzu peste al doilea şi, după ce se rostogoli de câteva ori, se ridică mugind.

Peste câteva secunde, în sală se aflau o duzină de monştri.

Grosvenor îşi scoase arma şi trase. Urletele drăceşti se înteţiră. Solzi metalici se izbeau, scrâşnind, de metalul pereţilor şi al pardoselii, ciocănite de nişte labe grele, cu gheare de oţel.

Toţi oamenii din jurul lui Grosvenor trăgeau acum, dar mereu alţi monştri se materializau. Grosvenor se târî peste două rânduri de scaune şi sări spre platforma cea mai de jos a tabloului de comandă. Văzându-l că se apropie, Kent încetă să tragă şi-l întâmpină, cu un glas mânios:

— Ce cauţi aici, laşule?!

Grosvenor îi dădu un pumn zdravăn, care-l trânti la pământ, iar arma îi zbură din mână. Când sări pe platforma următoare, îl văzu pe Kent târându-se spre armă. Convins că voia să tragă în el, Grosvenor se grăbi să ajungă la maneta care punea în funcţiune uriaşul ecran cu energie polivalentă al navei. Apucând maneta, o trase până jos şi se trânti pe platformă – tocmai la timp, căci radiaţia armei lui Kent atinse tabloul de comandă exact în locul unde, cu o clipă mai înainte, fusese capul nexialistului. Kent se ridică în picioare, strigând ca un apucat:

— Nu pricepusem ce vrei să faci!

Scuza asta îl lăsă rece pe Grosvenor. Kent încerca desigur să-şi justifice fapta criminală pretinzând că urmărise doar să pedepsească un dezertor. Prea furios ca să poată vorbi, Grosvenor trecu pe lângă Kent, fără să-l privească. Luni de zile îl răbdase pe chimist, dar purtarea acestuia îl convinsese acum că nu era vrednic de postul de director. În săptămânile grele ce-i aşteptau, subiectivismul şi nervozitatea lui Kent ar fi putut deveni fatale pentru expediţie.

Când coborî pe platforma cea mai de jos, Grosvenor începu să tragă, pentru a-i ajuta pe ceilalţi. Cu coada ochiului văzu că trei dintre ei puneau în poziţie un aruncător de flăcări. În clipa când

acesta începu să scuipe foc, monştrii îşi şi pierdură cunoştinţa sub efectul energiei moleculare, aşa că putură fi lesne omorâţi.

Abia, acum, când primejdia trecuse, Grosvenor înţelese că monştrii aceştia fuseseră transportaţi aici de la o distanţă de sute de ani-lumină. Era ca un coşmar prea fantastic ca să poată fi adevărat.

Dar mirosul de carne arsă dovedea că acest coşmar era cât se poate de real. La fel, sângele cenuşiu-albastru care mânjea podeaua. Iar dovada supremă o constituiau cele zece-douăsprezece cadavre solzoase risipite prin încăpere.

23

Când Grosvenor îl revăzu pe Kent, câteva minute mai târziu, acesta împărţea, foarte calm, ordine printr-un telecomunicator. Cadavrele fură ridicate cu ajutorul unor macarale speciale. Telecomunicatoarele vuiau de atâtea mesaje. În curând, lucrurile se lămuriră pe deplin.

Monştrii fuseseră proiectaţi doar în camera de control. Radarul nu înregistrase prezenţa nici unui obiect concret, ca de pildă o navă inamică. Până la steaua cea mai apropiată era o distanţă de cel puţin o mie de ani-lumină. Oamenii din camera de control înjurau de mama focului, aflând despre toate aceste lucruri.

— O mie de ani-lumină! exclamă Selenski, pilotul-şef. Păi, la o astfel de distanţă n-am putea să transmitem niciun mesaj fără ajutorul unor relee!

Căpitanul Leeth veni în fugă şi, după ce se consultă în grabă cu câţiva savanţi, convocă un consiliu de război.

— Nu e nevoie să subliniez cât de periculoasă e situaţia în care ne aflăm, începu el. Nava noastră înfruntă, după toate aparenţele, o civilizaţie galactică ostilă. Deocamdată suntem la adăpost înapoia ecranului nostru energetic. Primejdia este de asemenea natură, încât ne impune obiective limitate, deşi nu prea limitate. Trebuie să aflăm motivul pentru care am fost avertizaţi să facem cale-ntoarsă. Trebuie să descoperim natura primejdiei şi să măsurăm inteligenţa ce se ascunde îndărătul ei. Văd că biologul nostru şef continuă să examineze cadavrele monştrilor. Domnule Smith, despre ce fel de animale e vorba?

— Pe Pământ ar fi putut să apară ceva asemănător în epoca

dinozaurilor, răspunse biologul, ridicându-şi privirea de pe monstrul pe care-l examinase. Judecând după dimensiunile foarte mici ale cutiei craniene, inteligenţa acestei specii trebuie să fie foarte redusă.

— Domnul Gourlay e de părere că aceste fiinţe ar fi putut să fie precipitate prin hiper-spaţiu, spuse Kent. Ar fi poate bine să-şi dezvolte ideea.

Căpitanul Leeth îi dădu cuvântul lui Gourlay, care începu, cu glasul său tărăgănat:

— E vorba doar de o teorie, de o teorie foarte recentă, potrivit căreia Universul ar fi ca un balon uriaş. Când îl înţepi, balonul începe să se dezumfle, dar încearcă în acelaşi timp să-şi astupe gaura. Un obiect care a pătruns prin învelişul balonului, nu iese neapărat afară prin acelaşi punct. Dacă am izbuti să controlăm în vreun fel acest fenomen, l-am putea folosi ca pe-un mijloc de telecomunicaţie. Ştiu bine că toate acestea par o fantezie, dar trebuie să recunoaşteţi că şi cele ce s-au întâmplat adineaori par tot aşa.

— E greu să credem în existenţa unor fiinţe dotate cu o inteligenţă superioară într-atât inteligenţei noastre, spuse Kent. Există desigur soluţii în problemele hiper-spaţiului, soluţii simple, pe care oamenii noştri de ştiinţă n-au ştiut să le găsească. Poate vom afla câte ceva. Kent tăcu o clipă, apoi continuă: Korita, tăcerea dumitale mi se pare stranie. Ce-ar fi să ne spui cum vezi dumneata situaţia?

Arheologul se ridică şi, întinzându-şi mâinile într-un gest de neputinţă, zise:

— Nu-s în stare să vă ofer nici măcar o ipoteză. Va trebui să aflăm ceva mai multe despre motivele atacului, înainte de a putea face unele comparaţii bazate pe teoria ciclică a istoriei. De pildă, dacă atacatorii urmăreau cumva să pună stăpânire pe navă, cred că au săvârşit o greşeală. Dacă intenţia lor era doar să ne sperie, atacul a fost încununat de succes.

Korita se aşeză, în mijlocul râsetelor celorlalţi, dar Grosvenor observă că faţa căpitanului Leeth rămăsese gravă.

— În ce priveşte motivele, zise acesta, m-am gândit la o posibilitate cam neplăcută, dar pe care trebuie s-o luăm în consideraţie, căci ar corespunde faptelor întâmplate. Iată despre ce este vorba: N-ar fi oare posibil ca această inteligenţă superioară să fi dorit să afle de unde venim?

După felul cum se foiau oamenii pe scaune, se vedea clar că vorbele căpitanului atinseseră o coardă sensibilă.

— Să privim lucrurile din… punctul *ei* de vedere, urmă căpitanul. Iată că se apropie o navă. În direcţia dinspre care vine, există un număr mare de galaxii, de nebuloase, de formaţiuni stelare. Unde anume ne situăm noi? Domnule Kent, dacă eşti de acord, aş propune să examinăm unele din sistemele planetare ale acestei galaxii.

— N-am nimic împotrivă, răspunse Kent. Iar dacă nu mai există obiecţii, declar şedinţa…

— Domnule Kent, îl întrerupse Grosvenor, ridicând mâna.

— Declar şedinţa închisă! stărui Kent.

Oamenii rămaseră pe locurile lor, iar directorul păru să şovăie, apoi spuse, pe un ton cam stingherit:

— Domnule Grosvenor, ai cuvântul.

— Deşi e greu de crezut că fiinţa aceea ar putea fi în stare să ne interpreteze simbolurile, eu socot că ar trebui să distrugem hărţile noastre stelare! zise Grosvenor.

— Eram pe punctul de a propune acelaşi lucru, exclamă von Grossen, aţâţat. Continuă, Grosvenor!

În sală se auziră murmure aprobatoare.

— Acţiunile noastre, urmă Grosvenor, se întemeiază pe convingerea că ecranul exterior ne poate apăra. În realitate, nu avem de ales. Dar în momentul când vom debarca pe planetă ar fi poate bine să luăm cu noi câteva encefalostate mari. Le-am putea folosi pentru a bruia undele cerebrale şi a evita, astfel, să ni se mai citească gândurile.

Şi de data aceasta, oamenii îşi manifestară zgomotos aprobarea.

— Ai terminat, domnule Grosvenor? îl întrebă Kent, cu răceală în glas.

— Încă un lucru, răspunse Grosvenor. Ar fi bine ca şefii de secţii să facă un inventar al materialelor de care dispun, pentru a le putea distruge în eventualitatea capturării navei şi pentru a împiedica astfel un viitor atac împotriva omenirii.

Grosvenor se aşeză înconjurat de tăcerea împietrită a celorlalţi.

Pe măsură ce timpul trecea, devenea tot mai clar că inamicul se abţinea de la orice nouă iniţiativă – sau poate că ecranul îi

respingea toate atacurile. Oricum, nu avu loc niciun incident.

Sorii de la marginea galaxiei păreau de o pustietate dezolantă. Primul dintre ei răsări ca un uriaş bulgăr de lumină, arzând în noaptea spaţiului. Lester şi oamenii lui localizară cinci planete îndeajuns de apropiate de acest soare, pentru a merita să fie studiate. Una dintre ele părea locuită: o lume de păduri virgine învăluite în ceaţă şi pline de animale gigantice. După ce zbură la mică altitudine deasupra unei mări interioare şi a unui imens ţinut mlăştinos, nava se depărtă. Nu exista nicio urmă de civilizaţie, cu atât mai puţin vreun indiciu al civilizaţiei superioare pe care avuseseră temei să o bănuiască.

După ce străbătu trei sute de ani-lumină, nava ajunse la un mic soare de un roşu incandescent, în jurul căruia gravitau două planete. Una dintre acestea era locuită – tot o lume de păduri virgine învăluite în ceaţă şi pline de animale din specia saurienilor. Se depărtară de ea fără s-o exploreze, după ce survolară o mlaştină imensă şi un ţinut cu vegetaţie luxuriantă.

Alte stele le răsăriră în faţă, înfipte ca nişte ace scânteietoare în catifeaua neagră a spaţiului. Un soare enorm, alb-albăstriu, înconjurat de cel puţin douăzeci de planete, îi atrase atenţia lui Kent. Nava porni într-acolo cu repeziciune. Şapte planete, aflate mai aproape de soarele acela, păreau nişte iaduri, pe care nu puteai spera să întâlneşti vreo formă de viaţă. Nava trecu pe lângă trei planete foarte apropiate una de alta şi locuite, apoi se depărtă, fără a le mai cerceta pe celelalte.

În urma navei, cele trei planete păduroase se roteau în jurul soarelui fierbinte care le zămislise.

Kent îi convocă pe şefii de secţii şi pe asistenţii lor şi le spuse, fără nicio introducere:

— Personal, cred că dovezile pe care le avem deocamdată nu sunt concludente. Dar Lester m-a rugat stăruitor să vă convoc. Poate că vom afla câte ceva.

Privindu-l, Grosvenor rămase surprins de expresia de satisfacţie ce lumina faţa omuleţului. „Ce-o fi punând la cale?” se întrebă. I se părea ciudat că locţiitorul directorului ţinea să precizeze, încă de la început, că dacă şedinţa va avea rezultate bune, el, personal, nu va revendica niciun merit.

Kent i se adresă pe un ton prietenos şefului secţiei de astronomie:

— Fii bun, Gunlie, şi explică-te singur.

Astronomul se urcă pe prima platformă. Era un bărbat înalt şi deşirat, ca şi Smith, cu nişte ochi albaştri, ca două mărgele pe o faţă inexpresivă.

— Domnilor, începu el cu oarecare emoţie în glas, cele trei planete locuibile erau triplete identice, rezultate dintr-un proces artificial. Nu ştiu câţi dintre dumneavoastră sunteţi familiarizaţi cu teoria curentă privitoare la formarea sistemelor planetare. Îi asigur pe acei dintre dumneavoastră care nu o cunosc că repartiţia masei în sistemul pe care l-am explorat adineaori este imposibilă din punct de vedere dinamic. Pot afirma categoric că două dintre cele trei planete au fost artificial aduse în actuala lor poziţie. După părerea mea, ar trebui să ne întoarcem şi să studiem îndeaproape fenomenul. Cineva pare să creeze în mod deliberat asemenea planete, dar nu-mi dau seama de ce.

Astronomul tăcu şi-i aruncă lui Kent o privire aprigă. Acesta înaintă şi spuse, cu un zâmbet vag:

— Gunlie mi-a cerut să dispun întoarcerea navei la una din acele planete împădurite. Supun această chestiune unei discuţii, urmată de vot.

„Aşadar, asta era!” îşi spuse Grosvenor, apreciind abilitatea lui Kent, fără să o şi admire. Locţiitorul directorului nu făcuse niciun efort pentru a se împotrivi planului astronomului – poate că nici nu era contra lui. Convocând o şedinţă în care propriu-i punct de vedere nu putea fi decât minoritar, Kent dovedea că se supune procedurii democratice. Era un mijloc abil, deşi cam demagogic, de a capta bunăvoinţa oamenilor.

Propunerea lui Lester stârnise, de fapt, obiecţii serioase, dar Kent nu părea să aibă cunoştinţă de ele, căci dacă ar fi avut, ar fi însemnat că nu-i pasă de pericolele ce ameninţau nava.

După ce astronomul răspunse la diferite întrebări neesenţiale puse de câţiva savanţi, Grosvenor se ridică şi spuse:

— Aş dori să susţin punctul de vedere adoptat de domnul Kent în această problemă.

— Domnule Grosvenor, îi răspunse Kent cu răceală, atitudinea colegilor dumitale mi se pare foarte clară şi mă îndoiesc că prelungirea discuţiei…

Nu-şi sfârşi fraza: dându-şi deodată seama de rostul adânc al celor spuse de Grosvenor, rămase ca trăsnit şi-şi aruncă privirea în jur, ca şi cum ar fi cerut ajutor celorlalţi. Văzând că nimeni nu spune nimic, murmură:

— Ai cuvântul, domnule Grosvenor.

— Domnul Kent are dreptate, începu acesta. E prea devreme ca să tragem concluzii. Până în prezent am explorat trei planete, dar ar fi trebuit să explorăm cel puţin treizeci, alese la întâmplare. Ţinând seama de scopul cercetărilor noastre, treizeci de planete reprezintă un minimum. Aş fi bucuros să supun acest calcul al meu matematicienilor spre verificare. Încă ceva: pentru a poposi pe vreuna din planete, ar trebui să ieşim de după ecranul protector şi să fim gata să înfruntăm un atac-surpriză din partea unui inamic îndeajuns de inteligent pentru a-şi trimite forţele prin hiper-spaţiu. Îmi imaginez ce s-ar întâmpla dacă un miliard de tone de materie s-ar abate asupra noastră în vreme ce am explora vreo planetă.

După părerea mea, domnilor, ne trebuie o lună sau chiar două de pregătiri temeinice. În acest răstimp, fireşte, am putea vizita cât mai multe sisteme solare. Dacă am constata că şi planetele lor habitabile sunt de tip primitiv, atunci am avea o bază solidă pentru ipoteza domnului Lester că au fost create artificial. Domnule Kent, încheie Grosvenor după o scurtă pauză, am exprimat exact punctul dumitale de vedere?

— Aproape exact, domnule Grosvenor, îi răspunse Kent, care-şi recăpătase stăpânirea de sine. Dacă nu mai are nimeni nimic de spus, să punem la vot propunerea lui Gunlie.

— O retrag! exclamă astronomul. Mărturisesc că nu mă gândisem la unele din neajunsurile legate de o debarcare prematură.

Kent şovăi o clipă, apoi spuse:

— Dacă vreunul dintre dumneavoastră doreşte să susţină propunerea lui Gunlie…

Cum, însă, nu se ridică nimeni, Kent continuă, pe un ton suficient:

— Aş vrea ca fiecare şef de secţie să-mi pregătească un raport detailat în legătură cu modul cum ar putea contribui la reuşita unei eventuale debarcări. Asta-i tot, domnilor.

Când ieşi pe coridor, Grosvenor simţi că cineva îl apucă de braţ. Întorcându-se, îl recunoscu McCann, şeful secţiei de geologie, care-i spuse:

— În ultimele luni am fost atât de ocupat cu lucrările de reparaţii, încât n-am avut răgazul să te invit în secţia mea. Presupun că, atunci când vom debarca pe vreo planetă, utilajul

secţiei de geologie va fi folosit în scopuri pentru care nici nu a fost destinat. Un nexialist ar putea atunci să ne fie de mare folos.

— O să trec mâine-dimineaţă, îi răspunse Grosvenor. Vreau mai întâi să-mi pregătesc recomandările pentru director.

McCann îi aruncă o privire grăbită, păru să şovăie, apoi îl întrebă:

— Eşti convins că nu le va privi cu interes, nu-i aşa?

Prin urmare, antipatia lui faţă de Kent fusese observată şi de alţii! îşi spuse Grosvenor.

Apoi, cu glas tare:

— Ba da, fiindcă aşa nu va fi obligat să-mi recunoască meritele.

— Bine, băiete, îţi doresc noroc! îi mai spuse McCann, şi dădu să plece, dar Grosvenor îl opri:

— După părerea dumitale, pe ce se bazează popularitatea lui Kent ca şef?

McCann rămase pe gânduri câteva clipe, apoi răspunse:

— E uman. Adică, are preferinţe şi antipatii. Se enervează, e iute la mânie, face greşeli, deşi pretinde că e infailibil. Arde de nerăbdare să ajungă director. Când nava se va întoarce pe Pământ, se va face mult caz de şeful expediţiei. Fiecare dintre noi are câte ceva din Kent. Da, e un om…

— Bag de seamă că n-ai pomenit nimic de calităţile care l-ar putea recomanda pentru postul de director.

— Nu-i un post de importanţă vitală. Un director se poate bizui pe sfaturile experţilor în orice chestiune. E greu să exprimi în cuvinte farmecul lui Kent, dar cred totuşi că savanţii, fiind totdeauna complexaţi de învinuirea de intelectualism ce li se aduce, sunt bucuroşi să aibă în fruntea lor un om capabil de emoţii puternice şi, în acelaşi timp, cu merite ştiinţifice indiscutabile.

— Nu sunt de acord cu afirmaţia dumitale că postul de director ar fi lipsit de importanţă vitală. Totul depinde de omul care ocupă acest post şi de felul cum îşi foloseşte considerabila autoritate.

— Oamenilor de felul dumitale, care se călăuzesc exclusiv după logică, le vine totdeauna greu să înţeleagă succesul unui Kent, în faţa căruia nu au niciodată şansa de a câştiga o bătălie politică.

— Nu fidelitatea faţă de metoda ştiinţifică le strică tehnologilor, ci integritatea lor, spuse Grosvenor, cu un zâmbet amar. Adesea, tehnologii înţeleg tactica folosită contra lor mai bine decât o înţelege cel ce o foloseşte, dar nu se pot hotărî să se răzbune prin aceleaşi mijloace, căci s-ar simţi înjosiţi.

— Vrei să spui că dumneata n-ai asemenea scrupule? îl iscodi McCann.

Grosvenor nu-i răspunse.

— Să zicem că ai fi ajuns la concluzia că domnul Kent trebuie eliminat, stărui geologul. Ce-ai face în acest caz?

— Deocamdată, gândurile mele se menţin în sfera legalităţii, răspunse Grosvenor, cu prudenţă, şi spre uimirea lui, văzu că McCann răsuflă uşurat.

— Sunt bucuros să aflu că intenţiile dumitale rămân în cadrul legalităţii, îi spuse geologul, apucându-l prieteneşte de braţ. Încă de la conferinţa aceea a dumitale, am înţeles ceea ce pare să fi scăpat deocamdată tuturor celorlalţi, şi anume că eşti, potenţial, cel mai periculos om de la bordul acestei nave. Cunoştinţele de ansamblu pe care le posezi ar putea fi, dacă le-ai aplica într-un anumit scop, mult mai fatale decât orice atac din afară.

— Exagerezi, replică Grosvenor, scuturând din cap, uimit. Un singur om poate fi lesne omorât.

— Observ că nu negi câtuşi de puţin faptul că posezi cunoştinţele la care m-am referit.

Grosvenor îi întinse mâna.

— Îţi mulţumesc pentru părerea bună pe care-o ai despre mine. Deşi foarte exagerată, mă stimulează din punct de vedere moral.

24

Cea de-a treizeci şi una stea pe care-o explorară avea structura şi dimensiunile unui soare. Una din cele trei planete ale sale se rotea pe o orbită de optzeci de milioane de mile. Ca toate celelalte lumi locuibile pe care le văzuseră, era acoperită de păduri virgine şi de ape întinse.

Nava îi străbătu învelişul de aer şi aburi şi începu să zboare la joasă altitudine: o enormă sferă metalică, într-un tărâm fantastic.

În laboratorul secţiei de geologie, Grosvenor observa cu atenţie instrumentele care cercetau natura terenului survolat. Era o treabă foarte complicată, care cerea mare atenţie, deoarece, pentru a interpreta datele instrumentelor, era nevoie de o minte integratoare, deprinsă cu procesele asociative. Fluxul continuu de semnale ultrasonice, emise de pe navă, trebuia canalizat la timp în ordinatoarele care efectuau analizele şi comparaţiile necesare. Grosvenor adăugase tehnicilor clasice folosite de McCann unele procedee de mare fineţe, proprii nexialismului, astfel încât, sub ochii lor, se închega acum un tablou uimitor de complet al scoarţei planetei.

Grosvenor rămase o oră întreagă în laborator, cufundat în observaţiile şi gândurile sale. Prin structura lor moleculară şi prin compoziţia lor, diferitele straturi observate indicau o anumită unitate geologică: noroi, gresie, argilă, granit, deşeuri organice – probabil zăcăminte de cărbuni – silicaţi sub formă de nisip, apă…

Deodată, acele cadranelor pe care le avea sub ochi se răsuciră, pentru a se opri, însă, numaidecât: reacţia lor indica indirect prezenţa unui strat compact de minereu de fier, cu urme de carbon şi de molibden… „Oţel!” exclamă Grosvenor şi trase de o manetă, care declanşă un şir întreg de evenimente: un clopoţel începu să sune, McCann sosi în fugă, iar nava se opri din zbor. La câţiva paşi de Grosvenor, McCann începu să discute cu Kent.

— Da, directore, oţel, nu doar minereu de fier! Avem un detector capabil să discearnă deosebirile de acest fel. S-ar putea să fie vorba de o aşezare îngropată – sau ascunsă – în mâlurile junglei.

— Vom afla în câteva zile, spuse Kent, pe un ton foarte sec.

Printr-o deschizătură practicată în ecranul de protecţie, fură coborâte pe planetă o serie de agregate – excavatoare şi macarale gigantice, benzi transportoare şi alte utilaje – potrivit unui plan pus la punct cu atâta migală, încât, o jumătate de oră mai târziu, nava putu să se avânte din nou în spaţiu.

Operaţiunile de excavare fură în întregime teleghidate. Nişte oameni cu pregătire specială urmăreau pe ecranele telecomunicatoarelor desfăşurarea operaţiunilor, dirijând maşinile care le efectuau. În decurs de patru zile, acestea săpară o groapă adâncă de şaptezeci şi cinci de metri, lată de o

sută douăzeci de metri şi lungă de două sute patruzeci, groapă în care zăceau rămăşiţele fantastice ale unui oraş dispărut.

Clădirile se năruiseră parcă sub o povară prea grea. Străzile se aflau chiar în fundul gropii şi la acelaşi nivel începură să iasă la iveală şi osemintele. Se dădu ordin ca săpăturile să înceteze şi fură trimise câteva nave de salvare. Grosvenor luă loc la bordul uneia dintre ele, împreună cu McCann.

Amândoi se pomeniră în curând, laolaltă cu alţi savanţi, în faţa rămăşiţelor unui. Schelet.

— Deşi e atât de zdrobit, cred că o să-l pot reconstitui, zise Smith.

Degetele lui experte începură să potrivească oasele.

— Patruped! exclamă el după ce supuse unul din picioare la un examen fluoroscopic. Patrupedul ăsta e mort de vreun sfert de veac.

Grosvenor se depărtă. Sfărâmăturile acestea, îşi spunea, ascundeau, poate, secretul principalelor caracteristici fizice ale unei seminţii dispărute. Era însă puţin probabil, ca; scheletele să le ofere vreo explicaţie în legătură, cu identitatea monştrilor implacabili care omorâseră atâţia membri ai expediţiei. Scheletele aparţineau unor victime, nu acelor asasini fără milă.

Grosvenor se apropie de McCann, care tocmai examina o probă luată din săpăturile de pe una din străzi.

— Cred că ar fi bine să facem un relevment stratigrafie al acestei zone, mergând şi mai în adâncime, spuse geologul.

O maşină perforatoare se puse numaidecât în mişcare. Pe măsură ce, aceasta îşi croia drum prin straturile de argilă şi de rocă, Grosvenor cerceta probele ce i se aduceau: Din când în când, le sfărâma pentru a le supune unei analize chimice.

După vreo oră, când „bărcile” se întoarseră la navă, McCann îi putu prezenta lui Kent un raport destul de detaliat. Grosvenor nu luă parte la discuţia celor doi.

— Domnule director, începu McCann, îţi aduci aminte, cred, că mi s-a cerut să lămuresc problema dacă planeta asta. Este sau nu artificială. Se pare că este. Straturile de sub suprafaţa noroioasă par să aparţină unei planete mai vechi şi mai evoluate. Deşi e greu de crezut că un strat de junglă ar fi putut să fie adus de pe o altă planetă şi aşternut pe aceasta, totuşi avem dovezi că aşa s-a întâmplat.

— Dar oraşul? întrebă Kent. Cum de-a fost distrus?

— Pe baza celor câteva calcule pe care le-am putut face, afirm cu oarecare circumspecţie că ravagiile constatate de noi s-ar putea datora presiunii unor enorme cantităţi de rocă, pământ şi apă.

— Aţi găsit vreun indiciu în privinţa epocii când s-a produs catastrofa?

— Avem câteva indicii geofizice. În unele locuri, noua suprafaţă a format depresiuni în cea veche, prin exercitarea unei simple presiuni. Avem o serie de cifre care, cu ajutorul unui ordinator, ne-ar putea ajuta să stabilim cauza slăbiciunii stratului inferior. Un matematician competent – adăugă McCann referindu-se la Grosvenor fără să-l numească – a calculat că presiunea a început să se exercite abia cu vreo sută de ani în urmă. Întrucât geologia se ocupă de fenomene ce se desfăşoară pe perioade lungi, de mii şi chiar milioane de ani, aparatele noastre nu pot face altceva decât să verifice calculele manuale – ele nu ne pot furniza date precise.

— Îţi mulţumesc, rosti Kent cu gravitate. Constat că dumneata şi echipa dumitale aţi făcut o treabă temeinică. Încă o întrebare: Aţi găsit cumva, în cercetările voastre, vreun indiciu privind natura inteligenţei care a fost în stare să provoace un asemenea cataclism?

— Nu, n-am găsit, răspunse geologul, dar asta e părerea mea personală, fără a mă fi consultat cu asistenţii mei.

Pentru McCann, explorarea acestei planete constituia începutul unei anchete menite să ducă la depistarea inamicului. Pentru Grosvenor, însă, această explorare reprezenta veriga finală a unui lanţ întreg de descoperiri şi raţionamente, prima verigă fiind murmurele bizare pe care le auzise nu demult în spaţiu…

Cunoştea identitatea acelei inteligenţe monstruoase şi bănuia ţelul teribil urmărit de ea. De asemenea, analizase cu grijă ceea ce se cuvenea făcut.

Problema lui nu mai era să descopere care-i pericolul. Ajunsese la un stadiu în care trebuia, mai presus de orice, să-şi impună soluţia, făcându-i pe ceilalţi s-o accepte fără nicio rezervă. Din nefericire, oamenii aceştia, care nu stăpâneau decât cunoştinţele câte unui singur domeniu, sau cel mult două, nu puteau – sau nu voiau – să înţeleagă implicaţiile celui mai înfricoşător pericol care ameninţase vreodată existenţa

întregului Univers intergalactic. Soluţia lui Grosvenor risca să devină obiectul unei controverse aprige.

Problema i se părea, aşadar, politică, nu numai ştiinţifică. Conştient de natura iminentei dezbateri, nexialistul îşi spunea că trebuia să adopte o tactică fără greş şi s-o pună în aplicare cu cea mai mare hotărâre.

Deşi era prea devreme ca să poată prevedea limitele acţiunii sale, avea sentimentul că nu trebuie să-şi fixeze vreo limită. Trebuia să facă tot ceea ce era necesar.

25

Când simţi că-i gata să treacă la acţiune, Grosvenor îi scrise lui Kent următoarea epistolă:

Dragă domnule Kent,

Am de făcut o comunicare importantă tuturor şefilor de secţii, o comunicare în legătură cu inteligenţa stranie a cărei prezenţă am simţit-o în această galaxie. Posed acum suficiente dovezi despre esenţa ei pentru a putea trece la o acţiune pe scară largă.

V-aş ruga să convocaţi o şedinţă specială, la care să-mi pot expune soluţia ce o propun.

Al d-voastră, sincer,
ELLIOTT GROSVENOR

În aşteptarea unui răspuns, Grosvenor îşi luă pe tăcute lucrurile pe care le mai avea în cabină şi le duse în secţia de nexialism. Era ultimul act a unui plan de apărare, care prevedea şi eventualitatea unui asediu.

Răspunsul sosi a doua zi dimineaţa:

Dragă domnule Grosvenor,

I-am comunicat domnului Kent esenţa mesajului dumneavoastră de ieri după-amiază. Domnul Kent vă propune să completaţi formularul alăturat, nr. A-16–4, şi se mira că nu aţi procedat astfel din capul locului.

Suntem în posesia altor dovezi şi sugestii în legătură cu problema în discuţie. Propunerea dumneavoastră va fi examinată cu atenţie, odată cu celelalte.

Vă rog să prezentaţi cât mai curând formularul, completat cum se cuvine.

Al dvs.,
JOHN FOHRAN
(pentru dl. Kent)

Grosvenor citi scrisoarea cu un zâmbet amar. Kent îl criticase desigur în faţa secretarului, deşi se silise, poate, să-şi stăpânească ura ce o nutrea împotriva unicului nexialist aflat la bord. Ura aceasta avea totuşi să izbucnească odată şi odată – probabil într-un moment critic, cum spusese Korita. Cine ştie câte civilizaţii vor fi pierit din vina egoismului monumental al anumitor indivizi.

Cu toate că nu intenţionase, la început, să furnizeze vreo informaţie, Grosvenor se hotărî să completeze formularul primit de la secretarul lui Kent, limitându-se însă la înşirarea dovezilor, fără a le interpreta şi fără a-şi expune soluţia. La rubrica „Recomandări”, scrise: „Concluzia va apărea cu claritate oricărei persoane competente”.

În realitate, fiecare din dovezile citate de el era cunoscută de unul sau altul dintre oamenii de ştiinţă aflaţi la bordul navei, iar materialul în ansamblu se găsea probabil de multe săptămâni pe biroul lui Kent.

Grosvenor se duse să-şi înmâneze personal raportul. Deşi nu se aştepta la un răspuns prompt, se întoarse în secţia lui, unde ceru chiar să i se aducă şi mâncarea. După vreo patruzeci şi opt de ore, sosi următoarea notă a lui Kent:

Dragă domnule Grosvenor,

Parcurgând formularul nr. *A-16–4,* pe *care mi l-aţi trimis*, *constat că aţi omis să vă precizaţi recomandările. Întrucât am primit recomandările altor secţii şi intenţionăm să alcătuim un plan de ansamblu pe baza celor mai valoroase dintre aceste recomandări, v-am ruga să ni le trimiteţi neîntârziat pe ale dvs*.

GREGORY KENT,
locţiitor al directorului.

Faptul că directorul îi răspunsese personal îl convinse pe Grosvenor că nimerise drept la ţintă şi că momentul critic era iminent.

Începu prin a-şi administra nişte droguri care provocau simptome foarte asemănătoare cu ale gripei. Aşteptând ca drogurile să-şi facă efectul, Grosvenor îi scrise lui Kent un alt mesaj, prin care-l anunţa că e prea bolnav ca să-şi poată prezenta recomandările. „Acestea nici n-ar putea fi expuse pe scurt, deoarece ar trebui să cuprindă un număr mare de raţionamente bazate pe datele multor ştiinţe. În orice caz, ar fi înţelept să se înceapă de pe acum o campanie de propagandă, menită să-i obişnuiască pe membrii expediţiei cu ideea că vor trebui să rămână în spaţiu încă cinci ani, peste termenul fixat iniţial.”

După ce vârî această scrisoare în cutia poştală, Grosvenor telefonă la biroul doctorului Eggert. Evenimentele păreau să se precipite într-o cadenţă mai rapidă decât prevăzuse el. Peste vreo zece minute, doctorul Eggert sosi cu trusa lui şi începu să-l examineze. În clipa aceea, se auziră paşi pe coridor, iar peste alte câteva clipe Kent intră pe uşă, împreună cu doi vlăjgani, asistenţi la secţia de chimie.

Doctorul Eggert privi peste umăr şi, recunoscându-l pe Kent, îl salută jovial:

— Hello, Greg!

Apoi îşi îndreptă întreaga atenţie asupra lui Grosvenor.

— Ei bine, amice, spuse el în cele din urmă, se pare că avem de-a face cu un microb. E de-a dreptul surprinzător! Oricâte măsuri de protecţie am lua în popasurile noastre pe alte planete, se găseşte totdeauna câte un virus sau câte o bacterie care răzbeşte! Te voi duce jos, în camera de carantină.

— Prefer să rămân aici.

Doctorul Eggert se încruntă, apoi scutură din umeri şi spuse, vârându-şi instrumentele în trusă:

— În cazul dumitale, se poate. Îţi voi trimite de îndată un infirmier. Cu microbii străini nu-i de joacă!

Kent scoase un fel de mârâit. Grosvenor îl privi întrebător, cu prefăcută mirare.

— Ce se întâmplă, doctore? întrebă Kent, pe un ton plictisit.

— Încă nu pot spune nimic. Vom vedea ce indică analizele de laborator. I-am luat toate probele posibile. Deocamdată, singurele simptome sunt febra şi probabil puţin lichid în plămâni. Îmi pare rău, Greg, dar nu te pot lăsa să-i vorbeşti. S-ar putea să fie ceva grav la mijloc.

— Trebuie totuşi să ne asumăm acest risc! exclamă Kent. Domnul Grosvenor e în posesia unor informaţii preţioase şi sunt sigur că are încă destulă putere ca să mi le dea.

Doctorul Eggert se întoarse spre Grosvenor şi-l întrebă:

— Cum te simţi?

— De vorbit, pot vorbi, răspunse el cu o voce stinsă.

Simţea că-i ard obrajii şi că îl dor ochii, dar unul din motivele ce-l îndemnaseră să-şi provoace boala era speranţa că îl va sili pe Kent să vină la el, ceea ce se şi întâmplase.

Celălalt motiv era că nu dorea să ia parte la nicio şedinţă convocată de Kent. Aici, în propria-i secţie – şi numai aici – se putea apăra împotriva măsurilor pripite pe care ceilalţi le-ar fi putut adopta contra lui.

Doctorul îşi privi ceasul şi spuse, adresându-se atât lui Kent cât şi lui. Grosvenor:

— Voi trimite un infirmier. Discuţia voastră trebuie să înceteze înainte de sosirea lui. S-a înţeles?

— Perfect! zise Kent, eu o vioiciune silită, iar Grosvenor dădu din cap.

Când ajunse la uşă, doctorul Eggert mai spuse:

— Domnul Fander va fi aici peste vreo douăzeci de minute.

După ce doctorul ieşi, Kent se apropie încet de marginea patului şi rămase acolo câteva clipe, apoi spuse, pe un ton aparent blajin:

— Nu înţeleg ce urmăreşti. De ce nu ne împărtăşeşti informaţiile pe care le deţii?

— Eşti cu adevărat surprins, domnule Kent? îl întrebă Grosvenor.

Celălalt nu-i răspunse, iar Grosvenor avu impresia că interlocutorul său se stăpânea cu greu. În cele din urmă, Kent rosti, cu o voce încordată:

— Sunt şeful acestei expediţii şi-ţi cer să-ţi formulezi de îndată recomandările!

Grosvenor scutură încet din cap – se simţea apăsat de febră.

— Nu ştiu ce să-ţi răspund, domnule Kent. Eşti un om căruia i se pot prevedea destul de uşor reacţiile. Mă aşteptam să-mi tratezi scrisorile în felul cum le-ai tratat. Mă aşteptam să te văd venind aici… împreună cu doi gealaţi. În aceste condiţii, cred că am dreptul să cer să-i convoci pe şefii de secţii, pentru a-mi da posibilitatea să le prezint personal recomandările mele.

Dacă ar fi avut răgazul, şi-ar fi ridicat braţul ca să se apere: mai furios decât bănuise el, Kent îl plesni peste gură, exclamând:

— Te crezi deştept, ai?! Pretinzi că eşti bolnav? Oamenii loviţi de anumite boli stranii îşi ies uneori din minţi şi trebuie trataţi fără menajamente, ca să nu pună în primejdie viaţa celor mai buni prieteni ai lor!

Grosvenor îl privi ca printr-o ceaţă, cu mâna lipită de obrazul lovit. Din pricina slăbiciunii şi a fierbinţelii pe care o simţea, izbuti cu greu să-şi vâre în gură antidotul. Prefăcându-se că-şi duce mâna la gură, înghiţi antidotul, apoi spuse, cu un glas tremurător:

— Bine, sunt nebun. Ei şi?

Deşi surprins de această reacţie, Kent nu lăsă să i se vadă mirarea.

— De fapt, ce doreşti? îl întrebă el, pe un ton sec.

Grosvenor avu o senzaţie de greaţă, pe care şi-o învinse însă numaidecât.

— Vreau să lansezi o campanie de propagandă având ca temă ideea că descoperirile făcute în legătură cu inamicul nostru impun prelungirea expediţiei cu încă cinci ani. Deocamdată, atât. După aceea, îţi voi împărtăşi ceea ce doreşti să ştii.

Începuse să se simtă ceva mai bine. Antidotul îşi făcea efectul. Febra scădea. Iar el vorbise foarte serios.

Kent deschise de două ori gura pentru a spune ceva, dar de fiecare dată se stăpâni. În cele din urmă, rosti cu un glas înăbuşit:

— E tot ce ne poţi oferi în momentul de faţă?

Sub pătură, degetele lui Grosvenor se întinseră spre marginea patului, gata-gata să apese pe un buton ascuns acolo.

— Îţi jur că vei afla ceea ce doreşti să afli, spuse el.

— Exclus! mârâi Kent. Nu pot subscrie la o asemenea idee nebunească. Oamenii n-ar accepta nici măcar un an în plus!

— Prezenţa dumitale aici dovedeşte că nu crezi că-i vorba de

o idee nebunească.

— E cu neputinţă! izbucni Kent, încleştându-şi pumnii. Cum aş putea să-mi justific atitudinea în faţa şefilor de secţii?

Privindu-l pe omuleţ, Grosvenor îşi spuse că momentul critic era iminent.

— Nu va trebui să le explici nimic deocamdată. Va trebui doar să le promiţi că-i vei ţine la curent.

Unul dintre tehnicieni, care nu-l slăbea din ochi pe Kent, interveni în discuţie:

— Şefule, am impresia că dumnealui nu-şi dă seama că stă de vorbă cu directorul expediţiei. Ce-ar fi să-i dăm o lecţie?

Kent făcu un pas înapoi, apoi se opri şi spuse, scuturând cu putere din cap:

— Ai dreptate, Bredder. Nu ştiu ce mi-a venit să încerc să-l conving. Aşteaptă puţin, să încui uşa. Pe urmă, o să…

— În locul dumitale, n-aş închide uşa, îi tăie vorba Grosvenor. Ar declanşa toate semnalele de alarmă din navă.

Kent, care apucase să pună mâna pe clanţă, se opri şi se întoarse spre pat.

— În regulă, zise el cu un zâmbet acru, te vom scărmăna cu uşa deschisă. Hai, vorbeşte, amice!

Cei doi tehnicieni înaintară spre Grosvenor.

— Bredder, exclamă acesta, ţi s-a spus vreodată ce înseamnă o sarcină electrostatică periferică?

Văzând că cei doi şovăie, nexialistul adăugă, cu răceală în glas:

— Dacă mă atingeţi, o să ardeţi de vii! Mâinile au să vi se umple de băşici, faţa o să vi se…

Cei doi tehnicieni se depărtară. Bredder începu să-i arunce priviri neliniştite lui Kent.

— Cantitatea de electricitate acumulată într-un trup omenesc n-ar fi în stare să ucidă nici măcar o muscă, zise Kent, furios.

— Domnule Kent, replică Grosvenor, nu ţi se pare că te-ai aventurat în afara domeniului dumitale? Electricitatea nu se află în corpul meu, dar o vei simţi în propriul dumitale trup dacă mă vei atinge!

Kent îşi scoase arma şi o reglă, cu un gest hotărât.

— Înapoi! le porunci el celor doi asistenţi. O să-i administrez un şoc de o zecime de secundă. N-o să-l facă să-şi piardă cunoştinţa, dar o să-l scuture zdravăn!

— În locul dumitale, n-aş face una ca asta, Kent! spuse Grosvenor, calm. Te previn.

Dar Kent nu-l auzi, sau era prea furios ca să-i dea atenţie. Radiaţia îl orbi pe Grosvenor. Auzi un şuierat şi un trosnet, apoi un ţipăt de durere – al lui Kent. Acesta încercă să-şi arunce arma, care parcă i se lipise de mână. În cele din urmă ea căzu pe podea, cu un zgomot metalic. Kent se clătina pe picioare, ţinându-şi la piept mâna rănită.

— De ce nu m-ai ascultat? îl întrebă Grosvenor, cu un soi de milă. Plăcile astea de pe pereţi au o sarcină electrică foarte mare. Şi întrucât radiaţia ionizează aerul, ai declanşat un şoc. Electric care-a anulat imediat energia slobozită de armă. Sper că nu te-ai ars prea tare.

Kent îşi recăpătase stăpânirea de sine. Era palid, dar calm, deşi cu nervii încordaţi.

— Povestea asta o să te coste scump! mârâi el printre dinţi. Când oamenii vor afla prin ce mijloace încerci să-ţi impui ideile…

Se opri şi le făcu semn celor doi vlăjgani.

— Hai să plecăm, nu mai avem ce căuta aici, deocamdată!

La vreo opt minute după plecarea lor, sosi Fander. Grosvenor trebui să-i explice, cu răbdare, că nu mai era bolnav. Şi mai greu îi veni să-l convingă pe doctorul Eggert, chemat de tânărul infirmier. Grosvenor se cam dăduse în vileag, dar nu-i păsa: pentru ca drogul pe care-l folosise să poată fi descoperit, ar fi fost nevoie de cercetări îndelungate.

În cele din urmă, doctorul şi infirmierul îl lăsară singur, nu înainte de a-l sfătui să mai rămână o zi-două acolo. Grosvenor îi asigură că aşa va face, şi chiar avea de gând să rămână. Secţia de nexialism avea să devină fortăreaţa lui, în zilele grele ce se anunţau.

Nu-şi dădea prea bine seama ce măsuri puteau fi luate împotriva lui, dar era pregătit pentru orice eventualitate.

La vreo oră după plecarea doctorului şi a infirmierului, auzi un zgomot. În cutia poştală. Era un mesaj din partea lui Kent, în legătură cu o şedinţă convocată, chipurile, „la cererea domnului Elliott Grosvenor”. Mesajul cita din prima scrisoare trimisă de Grosvenor lui Kent, fără a pomeni nimic de cele întâmplate mai adineaori, şi se încheia astfel:

„Având în vedere activitatea de până acum a domnului Grosvenor, locţiitorul directorului consideră că este cazul să-i

dea cuvântul”.

Kent adăugase, dedesubt, cu mâna lui:

Dragă domnule Grosvenor, deoarece eşti bolnav, l-am rugat pe domnul Gourlay să-ţi facă legătura prin telecomunicator cu sala de şedinţe, ca să poţi participa la discuţii stând în pat.

La ora sorocită, Grosvenor îşi conectă telecomunicatorul cu camera de control. Pe ecran apăru întreaga încăpere, ceea ce însemna că imaginea era transmisă prin releul cel mare, situat chiar deasupra tabloului de comandă. Grosvenor îşi văzu pe ecran propria faţă, mărită de vreo zece ori. Pentru prima oară i se rezerva un loc de frunte la o şedinţă, reflectă el, cu o ironie amară.

Mai toţi şefii de secţii îşi şi ocupaseră locurile în sală. Kent, care avea mâna stângă bandajată, discuta ceva cu căpitanul Leeth. Pesemne însă că discuţia lor era pe sfârşite, deoarece Kent îşi ridică privirea spre Grosvenor, zâmbind, apoi şi-o întoarse spre sală şi spuse:

— Domnilor, vă fac legătura cu domnul Grosvenor, fără niciun preambul. Şi, ridicându-şi din nou privirea, adăugă, cu acelaşi zâmbet maliţios: Domnule Grosvenor, ai cuvântul.

— Domnilor, începu Grosvenor, acum o săptămână mă aflam în posesia unui număr de dovezi suficient de mare pentru a îndreptăţi o acţiune împotriva inteligenţei necunoscute, întâlnită în această galaxie. Afirmaţia mea ar putea să vi se pară ieşită din comun. Recunosc, de asemenea, că, din păcate, nu sunt în măsură să vă ofer decât o interpretare personală a faptelor. Nu pot dovedi tuturor celor prezenţi că fiinţa despre care vorbesc există cu adevărat. Unii dintre dumneavoastră îşi vor da seama că raţionamentul meu este corect. Alţii, nefiind familiarizaţi cu anumite domenii ale ştiinţei, vor socoti desigur că concluziile mele sunt. Discutabile. Mi-am scormonit creierii pentru a găsi un mijloc de a vă convinge că soluţia mea e singura capabilă să salveze nava. În acest scop, vă voi relata experienţele pe care le-am făcut.

Grosvenor nu pomeni nimic de stratagema la care recursese pentru a-şi putea face, auzite opiniile. În ciuda celor întâmplate, nu voia să-l irite şi mai mult pe Kent.

— Aş dori acum să-l chem ca martor pe domnul Gourlay,

continuă el. Domnule Gourlay, fii bun şi explică-le colegilor dumitale ce s-a întâmplat cu C–9.

Şeful serviciului de transmisiuni îi aruncă o privire întrebătoare lui Kent şi, văzând că acesta încuviinţează printr-o, clătinare a capului, spuse:

— Nu pot afirma cu precizie când anume a apărut C–9. Pentru acei dintre dumneavoastră care nu ştiu despre ce e vorba, voi spune că C-9 este un ecran secundar, care intră automat în funcţiune în clipa când pulberea din spaţiul ambiant atinge o densitate care ar putea deveni periculoasă pentru o navă în zbor. Densitatea aparentă a pulberei într-o anumită zonă a spaţiului este, fireşte, relativ mai ridicată la vitezele mari decât la cele reduse. Prezenţa unei cantităţi neobişnuite de pulbere a fost observată pentru prima oară. De către unul dintre asistenţii mei, cu puţin înainte de invazia acelor monştri. Asta e tot! încheie Gourlay şi se aşeză la loc.

Grosvenor i se adresă apoi lui von Grossen:

— Domnule von Grossen, ce anume a descoperit secţia dumitale în legătură cu pulberea din atmosfera acestei galaxii?

Mătăhălosul von Grossen se foi în fotoliul lui şi spuse, fără să se ridice:

— N-am găsit nimic extraordinar. E drept că pulberea e ceva mai densă decât în jurul propriei noastre galaxii. Am reuşit să culegem unele mostre, cu ajutorul unor plăci puternic ionizate, de pe care am ras apoi pulberea – o pulbere îndeobşte solidă, conţinând câteva elemente simple şi urmele a numeroase substanţe compuse, formate poate în momentul condensării. De asemenea, conţinea şi puţin gaz în stare liberă, mai ales hidrogen. Din păcate, mostrele aduse de noi seamănă probabil foarte puţin cu pulberea existentă în spaţiu: încă n-am reuşit să punem la punct un procedeu eficace de prelevare a pulberii în starea ei naturală. Pulberea suferă modificări chiar în cursul procesului de prelevare, aşa că putem să emitem doar ipoteze asupra modului cum există ea în spaţiu. Deocamdată, nu vă pot spune mai mult! încheie fizicianul, ridicându-şi braţele, într-un gest de neputinţă.

— Aş putea să-i rog şi pe ceilalţi şefi de secţii să ne comunice constatările lor, zise Grosvenor. Socot, însă, că le pot rezuma eu însumi, fără a nedreptăţi pe nimeni. Atât secţia domnului Smith cât şi cea a domnului Kent au întâmpinat aceleaşi dificultăţi ca

şi secţia domnului von Grossen. Mi se pare că domnul Smith a experimentat asupra lui însuşi efectele pulberii, după ce a constatat că animalele închise de el într-o cuşcă saturată cu pulberea: aceea n-au păţit absolut nimic. Domnule Smith, ai ceva să ne spui în legătură cu acest subiect?

— Dacă încerci să demonstrezi că avem de-a face cu o formă de viaţă, experienţa mea nu-ţi poate servi drept argument, răspunse Smith. Recunosc că am putut preleva mostra cea mai apropiată de starea ei reală, abia când am făcut o incursiune în afara navei, cu un vehicul căruia i-am lăsat deschise, o clipă, porţile. În compoziţia chimică a aerului s-au produs atunci unele modificări lipsite de importanţă.

— Acestea sunt faptele, vorbi din nou Grosvenor. Am făcut eu însumi o incursiune în afara navei, lăsând ca pulberea din spaţiu să pătrundă în vehiculul meu. Problema care mă interesa era următoarea: Dacă avem de-a face cu o formă de viaţă, cu ce se hrăneşte? De aceea, am supus unei analize aerul adus în vehicul. Am omorât apoi câteva animale mici şi am analizat din nou aerul. Le-am trimis domnilor Kent, von Grossen şi Smith probe din aerul de dinainte şi din cel de după experienţa făcută. Au fost observate unele modificări chimice mărunte, care ar fi putut fi lesne puse pe seama unor erori de analiză. Aş dori, însă, să-l rog pe domnul von Grossen să vă spună ce anume a descoperit.

Von Grossen se ridică şi spuse, clipind din ochi, uimit şi încruntat:

— N-am impresia că asta ar constitui o dovadă. Ştiu doar că moleculele de aer din proba luată „după“ conţineau o sarcină electrică uşor mărită.

Sosise momentul hotărâtor. Grosvenor scrută feţele colegilor săi, aşteptând ca măcar în ochii unuia dintre ei să se aprindă lumina înţelegerii. Dar parcă încremeniseră cu toţii, sub efectul aceleiaşi perplexităţi.

În cele din urmă, cineva remarcă, pe un ton ironic:

— Presupun că ceea ce se aşteaptă de la noi este să tragem concluzia că avem de-a face cu o inteligenţă ascunsă în pulberea cosmică. E prea de tot pentru mine!

Grosvenor nu spuse nimic. Saltul mintal pe care ar fi vrut să-l determine la colegii săi era mult mai mare decât îşi închipuia acel individ ironic. Deşi copleşit de o adâncă dezamăgire, se

pregăti pentru pasul următor.

— Hai, domnule, Grosvenor! i se adresă Kent pe un ton tăios. Explică-te, ca să putem lua o hotărâre.

Grosvenor vorbi, cam în silă:

— Domnilor, sunt foarte mâhnit de faptul că încă nu vă daţi seama unde vreau să ajung. Prevăd că vom avea necazuri. Gândiţi-vă la situaţia în care mă găsesc. V-am înfăţişat toate datele problemei, descriindu-vă până şi experienţele ce mi-au permis să-l identific pe inamicul nostru. Sunt sigur că unii dintre dumneavoastră îmi veţi contesta concluziile. Şi totuşi, dacă nu mă înşel – şi sunt convins că nu mă înşel! — ar fi un dezastru pentru omenire, ca şi pentru orice formă de viaţă inteligentă din Univers, dacă dumneavoastră aţi refuza să adoptaţi planul de acţiune preconizat de mine. Oricum, majoritatea va hotărî, iar eu nu mă voi mai putea opune hotărârii ei, prin niciun mijloc legal.

Se opri, pentru a-i lăsa pe toţi să se pătrundă de această idee. Mulţi începură să schimbe priviri neliniştite.

— Nu vă pripiţi! exclamă Kent. Eu m-am şi izbit de zidul de piatră al egoismului acestui individ!

Era prima remarcă ostilă rostită de la începerea şedinţei. Grosvenor îi aruncă o privire fugară, apoi continuă:

— Îmi revine penibila misiune de a vă informa, domnilor, că, în această situaţie, problema încetează să mai fie ştiinţifică, devenind politică. În consecinţă, mă văd nevoit să insist ca soluţia mea să fie acceptată. Trebuie întreprinsă o campanie eficace de propagandă, cu participarea domnului Kent şi a tuturor şefilor de secţii, campanie menită să-i obişnuiască pe toţi oamenii cu gândul că nava noastră va rămâne în spaţiu încă cinci ani tereştri – deşi va trebui să acţionăm ca şi cum ar.fi vorba de cinci ani astrali. Aş dori ca fiecare şef de secţie să înţeleagă că însăşi reputaţia lui atârnă de rezolvarea acestei probleme. După părerea mea, primejdia e atât de mare, încât certurile noastre mărunte, pe lângă că ne-ar dezonora, ne-ar răpi un timp preţios.

Grosvenor le explică apoi pe scurt în ce constă această primejdie şi, fără să aştepte reacţia oamenilor, îşi expuse planul de acţiune.

— Va trebui să găsim nişte planete bogate în fier şi să folosim capacitatea de producţie a navei noastre pentru a fabrica un

număr de torpile atomice. Prevăd că va trebui să rămânem aproape un an în această galaxie, lansând între timp la întâmplare torpilele. După ce vom fi făcut astfel imposibilă existenţa inamicului în această zonă a spaţiului, vom pleca, oferindu-i ocazia de a ne urmări – într-un moment când nici nu va avea altă scăpare decât să ne urmărească, în speranţa că-l vom duce la o sursă de hrană mai sigură. Va trebui să fim foarte atenţi ca nu cumva să-l aducem în propria noastră galaxie.

Grosvenor făcu o pauză, apoi reluă, pe un ton calm:

— Iată, domnilor, ce am ţinut să vă spun. Văd pe feţele unora dintre dumneavoastră că opiniile sunt împărţite şi că e de aşteptat o controversă aprigă.

În sală se aşternu o linişte adâncă.

— Cinci ani! murmură cineva într-un târziu.

Ca la un semn, oamenii începură să se foiască pe scaune.

— Ani tereştri, se grăbi Grosvenor să precizeze.

Trebuia să insiste asupra acestui amănunt. Alesese dinadins o cifră care părea mai mare decât echivalentul ei în ani astrali. Timpul astral, cu ora lui de o sută de minute, cu ziua de douăzeci de ore şi cu anul de trei sute şaizeci de zile, fusese născocit din considerente pur psihologice. Odată deprinşi cu ziua mai lungă a acestui calendar, oamenii erau înclinaţi să uite unităţile de măsură ale timpului „clasic”.

Iată de ce Grosvenor se aştepta acum ca oamenii să fie mulţumiţi, dându-şi seama că, de fapt, li se cerea să mai rămână în spaţiu doar vreo trei ani, în loc de cinci.

— Mai doreşte cineva să facă vreo observaţie? întrebă Kent.

Von Grossen spuse, pe un ton plictisit:

— Nu pot accepta analiza propusă de domnul Grosvenor. Realizările sale din trecut mi-au inspirat un profund respect, dar acum dumnealui ne cere să luăm drept bune nişte afirmaţii pe care nu le-am putea accepta decât dacă ne-ar oferi anumite probe concrete. Refuz să cred că nexialismul e o ştiinţă atât de atotcuprinzătoare, încât doar cei formaţi la şcoala ei ar putea înţelege unele fenomene ceva mai complexe.

— Nu cumva te pripeşti să respingi un lucru pe care nici nu ţi-ai dat osteneala să-l studiezi? îl întrebă Grosvenor.

— Tot ce se poate, răspunse von Grossen, scuturând din umeri.

— Pe câte văd, spuse Zeller, ne aşteaptă ani mulţi de eforturi

anevoioase pentru punerea în aplicare a unui plan, de a cărui eficacitate nu ne vom putea convinge niciodată.

Grosvenor îşi dădu seama că nu avea. Altă cale, decât să-şi apere punctul de vedere împotriva tuturor obiecţiilor posibile. Miza era prea importantă. Nu-şi putea permite să ţină seama de sentimentele lor.

— *Eu* voi şti dacă planul reuşeşte, iar acei dintre dumneavoastră care veţi binevoi să veniţi la secţia de nexialism şi să învăţaţi câte ceva despre metodele mele, veţi şti de asemenea ceea ce voi şti şi eu la timpul potrivit.

— Trebuie să-i recunoaştem domnului Grosvenor meritul că ne oferă întotdeauna posibilitatea de a ne ridica la nivelul domniei sale, zise Smith, cu un zâmbet sardonic.

— Alte observaţii? întrebă Kent, pe un ton triumfător.

Câţiva oameni din sală părură dornici să ia cuvântul, dar se răzgândiră.

— Ca să nu mai pierdem timpul, urmă Kent, eu zic să punem la vot propunerea domnului Grosvenor, şi Kent înaintă încet în sală. Grosvenor nu-i vedea faţa, dar îi bănuia expresia arogantă.

— Îi rog pe toţi cei ce sunt pentru propunerea domnului Grosvenor să ridice mâna – nu uitaţi că e vorba de prelungirea cu încă cinci ani a duratei expediţiei noastre!

Nu se ridică nicio mână.

Cineva spuse, pe un ton ţâfnos:

— O asemenea problemă nu se poate rezolva pe moment, trebuie să reflectăm serios la ea.

— Să încercăm totuşi să ne facem o idee despre părerile oamenilor în acest moment, răspunse Kent. E important pentru noi toţi să ştim ce gândesc oamenii de ştiinţă participanţi la această expediţie. Îi rog pe cei care sunt contra să ridice mâna.

Toţi cei prezenţi ridicară mâinile, în afară de trei: Korita, McCann şi von Grossen.

Grosvenor observă apoi că şi căpitanul, care stătea lângă Kent, se abţinuse.

— Căpitane Leeth, exclamă Grosvenor, a sosit momentul să preiei controlul asupra navei, aşa cum îţi dă dreptul însuşi statutul ei. Pericolul este evident?

Căpitanul îi răspunse, cu o voce tărăgănată:

— Aşa ar fi, domnule Grosvenor, dacă ne-am afla în faţa unui inamic vizibil. Dar în situaţia de faţă, nu pot face altceva decât

să urmez indicaţiile experţilor.

— Nu există la bord decât un singur expert, replică Grosvenor, cu răceală. Ceilalţi sunt nişte amatori care se menţin la suprafaţa lucrurilor.

Această remarcă păru să-i îngheţe pe mai toţi cei prezenţi. Câţiva dădură să protesteze, dar preferară să tacă, deşi se vedea cât de colo că fierb de mânie.

În cele din urmă, tot căpitanul Leeth vorbi, pe un ton potolit:

— Domnule Grosvenor, nu pot fi de acord cu afirmaţiile dumitale, care mi se par neîntemeiate.

— Ei bine, acum ştim ce părere are despre noi domnul Grosvenor! exclamă Kent.

Acesta nu părea revoltat de insulta în sine. Atitudinea lui era a unui om foarte bine dispus, ba chiar pus pe glume. Uitase pesemne că, în calitate de lecţiilor al directorului avea datoria de a veghea ca şedinţa să se desfăşoare într-o atmosferă demnă şi civilizată.

— Domnule Kent, i se adresă Meader, şeful subsecţiei de botanică, nu înţeleg cum poţi tolera o remarcă atât de insolentă!

— Foarte bine, ridicaţi-vă în apărarea drepturilor voastre! exclamă Grosvenor. Universul e în pericol de moarte, dar voi trebuie să vă păstraţi sentimentul demnităţii.

McCann, care tăcuse până atunci, i se adresă arheologului, pe un ton stânjenit:

— Korita, spune-mi, te rog, dacă ar exista într-adevăr în spaţiu o fiinţă, ca aceea descrisă de Grosvenor, cum s-ar putea ea oare încadra în teoria, ciclică a istoriei?

— Mă tem că nu s-ar putea încadra mai deloc, răspunse arheologul, clătinând din cap. Am putea presupune cel mult existenţa unei forme de viaţă primare. Dar ceea ce mă preocupă în şi mai mare măsură, adăugă el rotindu-şi privirea prin sală; este modul cum teoria ciclică îşi găseşte o ilustrare în purtarea unora dintre colegii mei. Aceştia par să se bucure de înfrângerea unui om, ale cărui izbânzi ne-au cam tulburat pe toţi. E drept că şi purtarea lui lasă de dorit. Da, domnule Grosvenor, continuă Korita, ridicându-şi privirea mâhnită, declaraţia dumitale m-a dezamăgit profund!

— Domnule Korita, replică Grosvenor, pe un ton grav, dacă aş fi adoptat o altă atitudine, n-ai fi avut nici măcar privilegiul de a

mă auzi spunându-le acestor domni – dintre care pentru unii nutresc o admiraţie sinceră – ceea ce le-am spus şi le voi mai spune!

— Sunt convins că membrii acestei expediţii vor face tot ce este necesar, fără a-şi precupeţi eforturile, zise Korita.

— Îmi vine greu să cred. Am impresia că mulţi dintre ei s-au lăsat influenţaţi de faptul că planul meu le cere să mai rămână încă cinci ani în spaţiu. E o tristă necesitate, dar te asigur că nu există altă soluţie. De fapt, mă aşteptam la această reacţie, zise el, tăios. Domnilor, m-aţi silit să recurg la un mijloc pe care-l regret nespus. Iată ultimatumul meu!

— Ultimatum?! exclamă Kent, alb ca varul.

Grosvenor continuă, fără să-l bage în seamă:

— Dacă până mâine dimineaţă la orele zece planul meu nu va fi acceptat, voi prelua conducerea navei. Toţi cei aflaţi la bordul ei vor trebui să-mi execute ordinele. Bineînţeles, mă aştept ca savanţii să-şi unească eforturile pentru a încerca să se împotrivească planului meu. Vă previn, însă, că orice împotrivire ar fi zadarnică.

Spunând acestea, Grosvenor întrerupse legătura cu camera de control, fără a se sinchisi de vociferările oamenilor.

26

Cam la o oră după şedinţă, Grosvenor auzi în telecomunicator glasul lui McCann:

— Aş dori să vin să te văd.

— Pofteşte! îi răspunse Grosvenor, vesel.

Geologul păru să şovăie:

— Presupun că ai pus capcane pe coridor.

— Mda… dacă vrei să le numeşti astfel, recunoscu Grosvenor: Dar n-o să te deranjeze cu nimic.

— Să zicem că aş veni cu gândul ascuns de a te asasina…

— Aici, în secţia mea, n-ai putea să mă omori nici măcar cu un ciomag, replică Grosvenor, pe un ton categoric, menit să-i impresioneze pe eventualii ascultători.

— Bine, sosesc! exclamă McCann şi întrerupse legătura.

Era desigur foarte aproape, căci nu trecu niciun minut şi detectoarele ascunse pe coridor începură să-i semnaleze prezenţa. Deodată, capul şi umerii îi apărură pe ecranul unui

telecomunicator, iar peste câteva clipe McCann intră pe uşa deschisă de Grosvenor. Se opri puţin în prag, apoi înaintă şi spuse, clătinând din cap:

— În ciuda asigurărilor dumitale, am avut senzaţia că zeci de arme erau aţintite asupra mea. Şi totuşi n-am văzut nimic. Nu cumva totul e o farsă?

— Nu, răspunse încet Grosvenor. Sunt eu însumi neliniştit. Mi-ai zdruncinat încrederea în dumneata, zău că nu mă aşteptam să vii aici cu o bombă.

— Te asigur că nu am nicio bombă, protestă geologul, perplex. Dacă aparatele dumitale indică vreo…

Nu-şi sfârşi gândul, ci, scoţându-şi haina, începu să se scotocească. Deodată, mişcările i se încetiniră. Palid la faţă, scoase la iveală un obiect cenuşiu şi subţire, lung de vreo două degete.

— Ce-i asta? îngână el.

— Un aliaj de plutoniu stabilizat.

— *Atomic*?!

— Nu, nu e radioactiv, sub această formă. Dar ar putea fi dizolvat într-un gaz radioactiv, cu ajutorul undelor unui emiţător de înaltă frecvenţă, iar gazul ne-ar putea provoca arsuri amândurora.

— Grove, îţi jur că nu ştiam nimic!

— Ai spus cuiva că vii la mine?

— Fireşte. Zona asta a navei e blocată.

— Cu alte cuvinte, a trebuit să ceri voie să treci?!

— Da. De la Kent.

Grosvenor şovăi o clipă, apoi spuse:

— Te-aş ruga să te gândeşti bine, înainte de a-mi răspunde. Ai avut cumva impresia, în timp ce vorbeai cu Kent, că în încăpere era cald?

— A, da, acum îmi amintesc, am avut senzaţia că mă sufoc.

— Cât a durat?

— O secundă sau două.

— Hm! asta înseamnă că ai rămas fără cunoştinţă vreo zece minute.

— Fără cunoştinţă? A, ticălosul ăla m-o fi drogat!

— Aş putea să aflu precis ce doză ţi-a administrat. O analiză a sângelui ne-ar lămuri pe deplin.

— Fă-o, te rog! Asta ar dovedi că…

Grosvenor îi tăie vorba:

— Ar dovedi un singur lucru, şi anume că ai fost supus unei experienţe, dar nu neapărat împotriva voinţei dumitale. Niciun om sănătos la cap n-ar accepta să asiste la dizolvarea aliajului de plutonium „Pua-72“. Aparatele mele de control indică limpede că, de cel puţin un minut încoace, cineva încearcă tocmai acest lucru.

McCann deveni şi mai livid.

— Grove, exclamă el, m-am săturat de nemernicul ăla! Recunosc că, fiind într-o stare sufletească foarte proastă, i-am promis că-i voi raporta despre discuţia noastră, dar intenţionam să te previn că-i voi raporta…

— Bine, Don, te cred, spuse Grosvenor, zâmbind. Ia loc, te rog.

— Ce facem cu obiectul ăsta? îl întrebă geologul, întinzându-i „bomba”.

Grosvenor o apucă şi o vârî într-o nişă unde-şi ţinea materialele radioactive. Apoi se întoarse şi se aşeză, spunând:

— Îmi face impresia că vom fi atacaţi. Singura posibilitate pe care o are Kent de a-şi justifica atitudinea este să se asigure că vom fi salvaţi la timp pentru ca medicii să ne poată îngriji rănile provocate de arsurile radioactive. Putem urmări atacul, chiar pe ecranul acesta.

Atacul fu înregistrat mai întâi de detectoarele electronice. Pe un tablou de comandă scăpărară scântei. Se auzi şi o sonerie.

Pe ecran apărură deodată siluetele atacatorilor. Vreo duzină de oameni îmbrăcaţi în costume spaţiale înaintau pe coridor. Grosvenor îi recunoscu pe von Grossen şi pe doi asistenţi ai săi din secţia de fizică; mai erau acolo patru chimişti – dintre care doi de la secţia de biochimie – trei experţi în transmisiuni şi doi ofiţeri de artilerie. La urmă veneau trei soldaţi, înarmaţi cu un aruncător de flăcări şi un distribuitor de bombe cu gaz.

— Nu există vreo altă intrare în secţia dumitale? întrebă McCann, foindu-se neliniştit pe scaun.

— Există, dar e bine păzită.

— Dar sus şi jos? mai întrebă geologul, arătând spre tavan şi spre podea.

— Sus, e o magazie, iar jos o sală de cinematograf. Ambele sunt păzite.

Tăcură un timp. Apoi, când oamenii de pe coridor se opriră,

McCann spuse:

— Mă surprinde prezenţa lui von Grossen printre ei. Credeam că-i un admirator al dumitale.

— L-am cam usturat calificându-l drept „amator”, ca şi pe ceilalţi. Acum vine să se convingă personal de puterile mele.

Pe coridor, atacatorii păreau să se sfătuiască între ei.

— Dar pe dumneata ce te-a adus aici? îl întrebă Grosvenor pe geolog.

McCann îi răspunse, fără a-şi lua ochii de pe ecran:

— Voiam să ştii că nu eşti absolut singur. Mai mulţi colegi m-au rugat să-ţi spun că sunt alături de dumneata. Dar nu-i momentul să vorbim despre asta.

— Ba, e un moment la f el de bun ca oricare altul.

McCann nu păru să-l audă.

— Nu văd cum ai putea să-i opreşti, spuse el îngrijorat. Au arme destul de puternice ca să-ţi doboare pereţii.

Cum Grosvenor tăcea, geologul adăugă, privindu-l drept în ochi:

— O să fiu sincer cu dumneata. Sunt convins că ai dreptate, dar metodele dumitale mi se par cam imorale.

— Există o singură alternativă, şi anume, să candidez în alegeri împotriva lui Kent. Deoarece e numai locţiitor de director şi n-a fost el însuşi ales, aş putea probabil să determin ţinerea unor alegeri de azi într-o lună.

— Şi de ce n-o faci?

— Pentru că mi-e frică, răspunse Grosvenor, înfiorându-se. Fiinţa aceea… din spaţiu… moare de foame. Ar putea să ne atace dintr-un moment într-altul. Nu, nu putem aştepta o lună!

— Totuşi, spuneai că planul dumitale este s-o alungi din galaxia aceasta şi că ar fi nevoie de-un an întreg…

— Ai încercat vreodată să-i iei o bucată de carne unui animal carnivor? îl întrebă Grosvenor. Animalul se agaţă de ea, nu-i aşa? Ba, chiar se bate pentru bucata de carne. Sunt convins că, în clipa când îşi va da seama că încercăm să-l alungăm, inamicul nostru va rezista cu înverşunare.

— Înţeleg, spuse McCann. Mai ales că, trebuie să recunoşti, şansele dumitale de a câştiga în alegeri sunt egale cu zero.

— Ba aş câştiga! replică Grosvenor. Poate că nu mă vei crede, dar în realitate e foarte uşor să convingi nişte oameni preocupaţi exclusiv de plăcerile, de emoţiile sau de ambiţiile lor.

Nu m-am gândit la tactica electorală pe care-aş folosi-o. De fapt, ea e folosită de multe secole. Dar încercările făcute pentru a o analiza n-au mers până la esenţă. Până de curând, relaţiile dintre fiziologie şi psihologie erau cunoscute doar teoretic. Abia nexialismul le-a aşezat pe o bază concretă, precisă.

— Ce viitor îi prevezi dumneata omenirii? întrebă McCann. Crezi că vom deveni eu toţii nexialişti?

— La bordul acestei nave nexialismul este o necesitate. Dar pentru omenire, în ansamblul ei, aşa ceva mi se pare deocamdată greu de realizat. Totuşi, cu timpul, nimeni nu va mai avea vreo scuză pentru a nu cunoaşte tot ceea ce se poate cunoaşte. De ce să rămână ignorant? De ce să ridice spre cerul planetei sale nişte ochi năuci, orbiţi de superstiţie şi de ignoranţă, şi să se lase amăgit de alţii, îngăduindu-le să ia hotărâri de importanţă vitală? Istoria civilizaţiilor din antichitate ne dovedeşte limpede ce soartă îi aşteaptă pe oameni când reacţionează orbeşte la anumite situaţii sau când se supun unor doctrine false… Pentru moment, ne putem fixa un ţel limitat. Trebuie să-i facem pe oameni să fie sceptici. Ţăranul isteţ, dar analfabet, care nu credea decât în ceea ce vedea, este strămoşul spiritual al savantului. La orice nivel de înţelegere s-ar afla, scepticul compensează parţial lipsa lui de cunoştinţe prin această atitudine: „Dovedeşte-mi! Sunt deschis la minte, dar vorbele nu-s de ajuns ca să mă convingă!”

— Voi, nexialiştii, vreţi să spargeţi tiparele teoriei ciclice a istoriei, asta ai în vedere?

Grosvenor şovăi o clipă, înainte de a răspunde:

— Mărturisesc că nu am fost niciodată prea convins de valoarea teoriei ciclice. Argumentele lui Korita, însă, mi-au produs o impresie puternică. Evident, teoria trebuie supusă unei revizuiri substanţiale. Termeni ca „rasă” sau „sânge” sunt lipsiţi de sens, dar anumite fapte par să confirme că teoria conţine unele idei inspirate din realitate.

McCann îşi aţintise din nou privirea asupra ecranului.

— Atacatorii nu au aerul că se grăbesc, exclamă el, uimit. Totuşi, n-ar fi venit aici dacă n-ar fi avut un anumit plan.

Grosvenor nu-i răspunse.

— Nu cumva s-or fi ciocnit de dispozitivul dumitale de apărare? îl întrebă McCann, aruncându-i o privire iscoditoare.

Cum Grosvenor continua să tacă, geologul sări în picioare şi,

apropiindu-se de ecran, îl privi cu atenţie. Doi dintre atacatori şedeau în genunchi.

— Ce-or fi făcând? întrebă el, nedumerit. Ce i-o fi ţinând în loc?

— Se silesc să nu cadă prin pardoseală, spuse Grosvenor aţâţat.

Glasul îi tremura uşor, în ciuda eforturilor sale de a se stăpâni. Tot ce făcea acum era ceva nou pentru el. Teoretic, avea desigur cunoştinţele necesare, dar acum era vorba de punerea lor în practică. Era pe cale de a întreprinde o acţiune care nu mai fusese niciodată realizată în felul acesta. Se folosea de datele mai multor ştiinţe, adaptându-le la condiţiile mediului în care le aplica.

Şi iată că planul lui prindea viaţă – aşa cum se aşteptase, de altfel. Planul acesta, atât de cuprinzător, nu era subminat de nicio eroare. Dar, deşi totul decurgea aşa cum prevăzuse el, Grosvenor era foarte emoţionat.

— Pardoseala se va prăbuşi? îl întrebă McCann, revenind lângă el.

— Văd că n-ai înţeles, îi răspunse Grosvenor clătinând din cap. Pardoseala rămâne neschimbată. Ei, însă, se înfundă în ea, iar dacă vor continua să înainteze vor cădea! Tare-aş vrea să văd ce mutră va face Gourlay când oamenii lui îi vor raporta despre acest fenomen! adăugă Grosvenor, râzând. Fenomenul nu-i altceva decât o materializare a teoriei lui despre „balon”, a noţiunii lui de „hiper-spaţiu”, la care am adăugat o idee luată din petrogeologie şi două aplicaţii de chimie industrială.

— Petrogeologie? se miră McCann. A, te referi desigur la metoda recentă de extracţie a ţiţeiului fără foraj! Se creează la suprafaţă condiţiile necesare… Dar stai niţel! există un factor care…

— Există zeci de factori, prietene! îi tăie vorba Grosvenor. Îţi repet că e o muncă de laborator. Cu foarte puţină energie, obţii o sumedenie de reacţii.

— De ce n-ai folosit unele din trucurile astea şi împotriva felinei, sau a monstrului roşu? îl întrebă McCann.

— Ţi-am mai spus. În cazul de faţă e vorba de o situaţie pe care am creat-o eu însumi. Am muncit ore întregi pentru a-mi pune pe picioare instalaţia, ceea ce n-am avut răgazul să fac împotriva acelor monştri. Crede-mă, dacă aş fi fost eu şeful

expediţiei, n-am fi pierdut atâtea vieţi în ocaziile de care ai pomenit.
— De ce n-ai preluat comanda?
— Era prea târziu. Nu mai era timp. Şi apoi, nava asta a fost construită cu mulţi ani înainte de a lua fiinţă Institutul de nexialism. Am fost mulţumiţi că ni s-a oferit posibilitatea de a crea o secţie la bordul navei.
— Dar ca să poţi prelua mâine comanda, ar trebui să ieşi din laboratorul dumitale, zise McCann. Apoi, aruncând o privire spre ecran, exclamă: Şi-au adus plutele antigravitaţionale! Vor desigur să plutească deasupra laboratorului dumitale!
Grosvenor nu-i răspunse. Văzuse şi el plutele.

27

Plutele antigravitaţionale aveau la bază acelaşi principiu ca şi antiacceleraţia. Oamenii descoperiseră că un obiect a cărui inerţie a fost învinsă are o reacţie de ordin molecular, dar nu inerentă structurii materiei. Un câmp antigravitaţional deplasează uşor electronii pe orbitele lor, creând astfel o tensiune moleculară care duce la o restructurare generală a atomilor.
Materia astfel modificată se comportă ca şi cum ar fi imună la efectele normale ale accelerării sau încetinirii. O navă prevăzută cu un sistem de antiacceleraţie se poate opri în plin zbor, chiar dacă ar înainta cu o viteză de milioane de mile pe secundă.
Atacatorii se urcară cu arme cu tot pe plutele lungi şi înguste, apoi, cu ajutorul atracţiei magnetice, înaintară spre o uşă deschisă, aflată cu vreo şaizeci de metri mai încolo. După ce străbătură vreo cincisprezece metri, încetiniră, se opriră şi făcură cale întoarsă, apoi se opriră din nou.
Grosvenor se întoarse de la tabloul de comandă, unde meşterise ceva, şi se aşeză lângă McCann.
— Ce-ai făcut? îl întrebă acesta, perplex.
— După cum ai văzut, atacatorii se propulsau cu ajutorul unor magneţi orientaţi spre pereţii de oţel. Le-am opus un câmp antimagnetic. Procedeul nu e nou, dar în cazul de faţă e vorba de un proces termic simplu, asemănător celui care are loc în corpul fiecăruia dintre noi, când reţinem căldura din afară. Acum, vor trebui să recurgă la motoarele cu reacţie, la elicele

propulsoare sau chiar la… vâsle.

— Nu, n-au să-şi bată capul cu astfel de lucruri, zise McCann, privind ecranul. Îşi vor folosi aruncătoarele de flăcări! Ar fi mai bine să închizi uşa!

— Aşteaptă!

— Bine, dar riscăm să ardem de vii!

— Îţi repet că am folosit un procedeu termic. Sub presiunea acestui nou flux de energie, întreaga masă metalică va căuta să-şi menţină echilibrul la un nivel ceva mai jos. Uite!

Flăcările deveniseră albe, de un alb care-l făcu pe McCann să exclame:

— Gheaţă! Cum naiba?…

Chiar sub ochii lor, pereţii şi pardoseala se acoperiră de gheaţă. Un curent de aer rece pătrunse în încăpere. McCann începu să tremure.

— A sosit, cred, momentul să-i aduc înapoi, spuse Grosvenor, ridicându-se în picioare. N-aş vrea să păţească ceva.

Porni spre un perete de care era rezemat un instrument, cu o claviatură complexă, cu douăzeci şi cinci de rânduri de clape minuscule, de diferite culori. Fiecare rând cuprindea câte douăzeci şi cinci de clape.

McCann se apropie şi el de acest instrument şi-l privi cu mirare.

— Ce-i obiectul ăsta? Nu-mi amintesc să-l fi văzut vreodată.

Cu o mişcare rapidă, aproape neglijentă, Grosvenor apăsă pe şapte clape, apoi pe un buton. Se auzi un sunet limpede, melodios, al cărui ecou stărui multă vreme în aer.

— Ce asociaţii ţi-a trezit acest sunet? îl întrebă Grosvenor pe geolog.

McCann păru să şovăie. Faţa lui avea o expresie ciudată.

— Mi s-a părut că văd o orgă într-o biserică. Apoi imaginea s-a schimbat: m-am pomenit la o adunare electorală, unde candidatul recurgea la o muzică antrenantă pentru a-şi înveseli publicul… Aşadar, acesta e mijlocul prin care ai putea câştiga alegerile?!

— Unul din mijloace.

— Ai o putere extraordinară, omule!

— O putere care-i afectează pe ceilalţi, nu însă şi pe mine.

— Bine, dar eşti condiţionat! Şi nu poţi spera să condiţionezi întreaga omenire.

— Un prunc e condiţionat atunci când învaţă să umble, să-şi mişte braţele, să vorbească. De ce să nu extindem condiţionarea la hipnotism, la reacţiile chimice, la efectele nutriţiei? Acest lucru, care a fost posibil încă în urmă cu sute de ani, ar preîntâmpina multe boli şi dureri de cap, ca să nu mai vorbesc de catastrofele provocate de ignorarea de către om a ceea ce se petrece în propriu-i trup şi în propriu-i suflet.

— Cum funcţionează? întrebă McCann, întorcându-şi privirea spre instrumentul acela în formă de fus.

— E o combinaţie de cristale şi circuite electrice. Ştii cum poate electricitatea să deformeze anumite structuri cristaline. Vibraţia ultrasonică pe care-o emite stimulează direct creierul, fără a poposi în auz. Pot cânta la acest instrument întocmai ca un muzician, creând stări sufleteşti prea profunde pentru ca ascultătorul obişnuit să li se poată împotrivi.

McCann se întoarse la scaunul lui şi se aşeză.

— Mă sperii! murmură el, pălind. Metodele dumitale mi se par, îţi repet, imorale.

Grosvenor îl privi cu atenţie, apoi se aplecă asupra instrumentului şi apăsă pe un buton. De data asta, ieşi un sunet mai trist şi mai dulce, parcă lipicios, căci ecoul lui stărui multă vreme.

— Ei, ce reacţie ai avut acum? întrebă Grosvenor.

— Mi-am amintit de maică-mea, răspunse McCann, cu un glas şovăitor. M-a apucat subit dorul de casă. Aş fi vrut să…

— A, nu, e prea periculos! îl întrerupse Grosvenor, încruntându-se. Dacă aş merge mai departe pe linia asta, unii dintre oameni ar ajunge să stea chirciţi, ca în burta mamei… Dar acum? întrebă el apăsând pe un alt buton, care declanşă un sunet ca un clinchet de clopoţei.

— Parcă aş fi iar copil şi aş fi trimis la culcare, murmură McCann. Tii, ce somn mi s-a făcut! Şi, fără să vrea, căscă.

Grosvenor deschise sertarul unei măsuţe de lângă instrument şi scoase de acolo două caschete de plastic.

— Pune-ţi-o pe cap, îi spuse el geologului, întinzându-i una dintre caschete şi punându-şi-o pe cealaltă pe propriu-i cap.

McCann făcu la fel, cam în silă, şi spuse:

— Cred că n-am nicio înclinaţie pentru machiavelism. Ştiu, îmi vei spune că nu-i prima oară când nişte sunete lipsite de semnificaţie sunt folosite pentru a stârni emoţii şi a-i influenţa

pe oameni.

— Oamenii consideră că un lucru e moral sau imoral în funcţie de asociaţiile de idei pe care acel lucru le stârneşte în momentul respectiv, sau în clipa când îşi aduc aminte de el. Asta nu înseamnă că nu poate exista nicio etică valabilă. Personal, subscriu la ideea că criteriul moral trebuie să fie folosul pe care un lucru îl aduce unui număr cât mai mare de oameni, cu condiţia să nu implice exterminarea, schingiuirea sau lipsirea de drepturi a indivizilor care nu s-ar conforma acelui criteriu. Societatea trebuie să înveţe să-i salveze pe oamenii bolnavi sau neştiutori. Te rog să remarci, adăugă el, că nu m-am mai folosit niciodată până acum de acest instrument. N-am recurs la hipnotism decât atunci când Kent mi-a invadat secţia. Am însă de gând să folosesc şi de data asta hipnotismul. De la începutul călătoriei noastre aş fi putut să influenţez o sumedenie de oameni, stimulându-i în fel şi chip, fără ca ei să bănuiască nimic. De ce n-am făcut-o? Pentru că Institutul de nexialism are un cod etic pe care absolvenţii săi îl respectă şi care face parte din însăşi fiinţa lor. Mi-ar veni foarte greu să calc aceste principii.

— Nu cumva le calci chiar acum?

— Nu.

— Atunci, am impresia că-i vorba de nişte principii cam elastice.

— Aşa e. Atunci când sunt convins, ca în cazul de faţă, că acţiunile mele sunt îndreptăţite, n-am nicio problemă de ordin sentimental. Cred că dumneata vezi în mine un dictator dornic să pună stăpânire, cu de-a sila, pe o ţară democratică. E o imagine falsă, căci la bordul unei nave în zbor nu se poate guverna decât prin metode cvasidemocratice. Nu uita că, la întoarcere, aş putea fi tras la răspundere.

— Presupun că ai dreptate, oftă McCann, aruncând o privire spre ecran.

Grosvenor privi şi el şi văzu că atacatorii încercau să înainteze sprijinindu-se de perete, dar înaintau foarte încet, căci mâinile li se înfundau în perete.

— Ce-ai de gând să faci? îl întrebă McCann.

— Am de gând să-i adorm, uite-aşa! şi apăsă pe-un buton.

Clinchetul de clopoţei răsună la fel de slab ca şi data trecută, dar oamenii de pe coridor se cufundară într-un somn adânc.

— Asta se va repeta din zece în zece minute, spuse

Grosvenor, ridicându-se. Am instalat peste tot difuzoare care preiau sunetele şi le amplifică. Vino.

— Unde mergem?

— Vreau să instalez un întrerupător de circuit în principalul contor al navei.

Grosvenor se duse să caute întrerupătorul în magazia de filme şi, peste câteva clipe, ieşi pe coridor, urmat de McCann.

Pe coridor întâlniră numai oameni adormiţi. McCann îi privea, mut de uimire.

— E greu de crezut că omul poate fi o fiinţă atât de neajutorată! exclamă el în cele din urmă.

— Ba şi mai rău decât îţi închipui, zise Grosvenor.

Când ajunseră în sala maşinilor, Grosvenor se târî spre contorul electric pentru a-şi instala întrerupătorul. Operaţiunea asta nu-i luă mai mult de zece minute. Coborî apoi în tăcere şi nu se osteni să-i dea vreo explicaţie lui McCann.

— Să nu pomeneşti nimănui despre asta, îi spuse. Dacă vor descoperi întrerupătorul, va trebui să mă întorc şi să instalez un altul.

— Ai de gând să-i trezeşti? îl întrebă McCann.

— Da. De îndată ce mă voi întoarce în secţia mea. Dar mai întâi aş vrea să mă ajuţi să-i transport pe von Grossen şi pe ceilalţi în dormitoarele lor. Vreau să trezesc în sufletul lui von Grossen un sentiment de scârbă faţă de sine însuşi.

— Crezi că va capitula?

— Nu.

Grosvenor nu se înşelase. A doua zi dimineaţă, la orele zece, apăsă pe un buton care trimise curentul electric prin întrerupătorul instalat în ajun.

De-a lungul şi de-a latul navei, luminile începură să pâlpâie: era o versiune nexialistă a procedeelor hipnotice folosite de *Rimi.* Toţi membrii expediţiei se pomeniră hipnotizaţi, fără să-şi dea măcar seama.

Grosvenor îşi puse în funcţiune „maşina de emoţii”, stârnind mai ales gânduri de curaj şi de sacrificiu, de slujire a semenilor în faţa pericolului. Izbuti chiar să creeze cadrul emoţional prielnic ideii că timpul trecea de câteva ori mai repede decât înainte.

Grosvenor puse apoi în funcţiune întreaga reţea de

telecomunicaţii a navei şi dădu câteva ordine precise. După care, le spuse oamenilor că fiecare dintre ei va trebui să răspundă spontan la un cuvânt de ordine, pe care nu-l putea şti dinainte şi pe care urma să-l uite îndată după aceea.

După ce-i făcu să nu-şi mai amintească nimic despre hipnoză, Grosvenor coborî în sala maşinilor şi scoase întrerupătorul. Apoi se întoarse în propria-i secţie şi-l chemă pe Kent.

— Îmi retrag ultimatumul. Sunt gata să mă predau. Mi-am dat subit seama că nu mă pot opune dorinţelor celorlalţi membri ai expediţiei. Te-aş ruga să convoci o nouă şedinţă la care voi lua parte personal. Intenţionez, desigur, să propun din nou un război total împotriva inteligenţei extratereştrilor din această galaxie.

Grosvenor nu se miră când şefii de secţii declarară cu o stranie unanimitate că, în faţa atâtor dovezi, trebuia să se treacă urgent la combaterea inamicului.

Locţiitorul directorului primi mandat să organizeze o ofensivă necruţătoare, fără a ţine seama de sacrificiile membrilor expediţiei.

Grosvenor observă, amuzat, că însuşi Kent aprobă necesitatea acestei acţiuni, deşi cam în silă.

Marea bătălie între om şi inteligenţa extraterestră era, aşadar, pe punctul să înceapă.

28

Anabis umplea ca o masă informă spaţiul celei de-a doua galaxii. Miliardele de particule ale corpului său fremătau uşor, ferindu-se instinctiv de radiaţiile distrugătoare ale celor două sute de miliarde de sori scânteietori, dar ţinând sub presiune miriadele de planete clocotitoare de viaţă, în speranţa că-şi va astâmpăra insaţiabila foame.

Înspăimântătoarea certitudine că va muri de foame îi cuprinsese întreaga fiinţă. Toate celulele uriaşului său organism, de la cele mai depărtate până la cele mai apropiate, îi transmiteau aceeaşi ştire: nu mai aveau suficientă hrană.

Anabis îşi dădea seama că săvârşise o eroare fatală, lăsându-se să crească fără măsură, în zorii existenţei sale. Pe atunci, viitorul îi apărea fără limite. Trupul i se putea întinde la nesfârşit în spaţiul galactic. Anabis crescuse, aşadar, cu exuberanţa unui

organism inferior, dar sortit unui destin ieşit din comun. Căci era, totuşi, inferior. La început, nu fusese decât un gaz ţâşnind dintr-o mlaştină învăluită în neguri. Un gaz inodor, incolor şi insipid, însă ale cărui elemente aveau să se combine, printr-o întâmplare, în aşa fel, încât să dea naştere vieţii.

Mai întâi, sub forma unui vălătuc de ceaţă, imperceptibil, desfăşurându-se deasupra apelor nămoloase, cufundându-se din nou în adâncul lor şi ieşind apoi la suprafaţă, din ce în ce mai consistent, din ce în ce mai mult stăpânit de dorinţa de a fi de faţă ori de câte ori vreo vietate – orice fel de vietate – era ucisă.

Căci moartea altora era viaţa lui. Pe atunci, nu ştia că procesul graţie căruia putea supravieţui era unul dintre cele mai complexe procese chimice existente în natură. Ceea ce îl interesa era plăcerea, nu cunoaşterea. Ce bucurie simţea când putea să se năpustească asupra a două insecte care se băteau, bâzâind furioase, şi să le învăluie ca într-o mantie de aburi, până ce forţa vitală a insectei învinse începea să se topească în propria lui substanţă.

Urmase o lungă perioadă, în timpul căreia viaţa lui Anabis se mărginise la această oarbă căutare a hranei, într-o lume redusă la mlaştina ascunsă în neguri. Dar chiar în cadrul acela strâmt, scăldat într-o lumină difuză, începuse să se dezvolte, pe nesimţite şi, pe măsură ce se dezvolta, simţea nevoia să se hrănească mai mult, nu doar cu insectele muribunde găsite la întâmplare.

Şi astfel, agonisise oarecari cunoştinţe; învăţase, de pildă, să deosebească insectele care vânau de cele care cădeau pradă, ajunsese să ştie orele de vânătoare ale tuturor speciilor şi locurile unde stăteau la pândă gângăniile lipsite de aripi; pe cele zburătoare îi venea mai greu să le urmărească, deşi îşi aveau şi ele tabieturile lor. Anabis învăţase să se folosească de substanţa lui gazoasă pentru a împinge pe nesimţite victimele spre destinul lor.

În felul acesta, ajunsese să facă rost de hrană în cantităţi suficiente, apoi mai mult decât suficiente: Dar crescând mereu, îi era mereu foame. Şi simţea că şi dincolo de mlaştina aceea trebuie să existe viaţă.

Într-o bună zi, încumetându-se mai departe decât oricând înainte, dădu peste două jivine uriaşe, solzoase, încleştate într-o luptă sângeroasă. Când substanţa vitală a jivinei învinse începu

să-i curgă prin trupul inform, Anabis simţi o bucurie necunoscută până atunci, un adevărat extaz prilejuit de imensa cantitate de energie absorbită. În câteva ore, în timp ce învingătorul îşi devora prada încă fremătătoare, Anabis crescu de milioane de ori.

În ziua şi în noaptea următoare substanţa lui învălui întreaga lume a junglei. Anabis se întinse peste toate mările: şi continentele, apoi se răsuci în sus, până dincolo de norii cei veşnici prin care se strecura lumina curată; a soarelui. Abia mai târziu, când deveni o fiinţă inteligentă, izbuti să înţeleagă ce se întâmplase atunci. Ori de câte ori trupul i se mărea, absorbea anumite gaze din atmosfera înconjurătoare. Pentru ca acest proces de absorbţie să poată avea loc, era nevoie de două lucruri – de hrană şi de razele ultraviolete ale soarelui. În mlaştina lui de baştină, doar o cantitate infimă de raze izbuteau să răzbească prin straturile dense ale atmosferei saturate de apă.

Ieşind din negură, Anabis întâlni, aşadar, lumina razelor ultraviolete şi începu să crească într-un ritm fantastic. A doua zi, el atinse ţărmul planetei celei mai apropiate. Curând după aceea, ajunse la hotarele galaxiei şi-şi întinse, maşinal, tentaculele spre materia incandescentă a altor sisteme stelare. Acolo, însă, cunoscu pentru prima oară înfrângerea, căci stelele acelea depărtate nu păreau să ofere nimic substanţei sale lacome.

Anabis învăţa pe măsură ce se hrănea. La început, îşi închipuise: că gândurile îi aparţin. Treptat, însă, avea să-şi dea. Seama că energia nervoasă absorbită din trupul, vietăţilor învinse nu-i aducea doar substanţa cerebrală a acestora, ci şi pe aceea a învingătorilor. Gândurile lui erau deopotrivă ale învinşilor şi ale învingătorilor. Anabis îşi însuşi astfel şiretenia multor animale de pradă, ca şi tactica defensivă a celor vânate. Dar ici colo, pe diferite planete, luase contact cu alte forme de inteligenţă – cu fiinţe gânditoare şi cu civilizaţii întregi, întemeiate pe ştiinţă.

De la ele învăţase, printre multe altele, să-şi concentreze în aşa fel elementele constitutive, încât să „perforeze” spaţiul şi, strecurându-se prin găurile făcute, să iasă afară tocmai în celălalt capăt. În felul acesta, ajunsese să transporte mari cantităţi de materie. Începuse chiar să împădurească planetele,

deoarece în păduri putea găsi cel mai uşor energia vitală de care avea nevoie. Transporta prin hiper-spaţiu câte o junglă întreagă, sau proiectă câte o planetă rece mai aproape de soarele ei.

Dar tot nu era de ajuns.

Ori de câte ori se hrănea, creştea şi mai mult. În ciuda inteligenţei sale formidabile, nu izbutea să-şi găsească echilibrul. Stăpânit de o teamă cumplită, se vedea condamnat să piară într-un viitor apropiat.

Sosirea navei îi trezise o nouă speranţă. Subţiindu-se şi lungindu-se într-o anumită direcţie, va porni pe urmele navei, oriîncotro s-ar îndrepta aceasta. Va începe astfel o luptă deznădăjduită pentru supravieţuire, sărind din galaxie în galaxie, întinzându-se tot mai departe în noaptea nemărginită. Mânat de o singură speranţă – că va putea să prefacă în păduri planetele, şi de un singur gând – că spaţiul nu avea limite.

Pentru oameni era totuna dacă lucrau pe lumină sau pe întuneric. Nava se aşezase pe o întinsă suprafaţă metalică. Lumina ţâşnea prin toate hublourile. Reflectoarele îşi proiectau razele asupra şirurilor de agregate care săpau gropi enorme în această lume de fier. La început, o singură maşină fabrica din fierul acesta torpile, câte una pe minut, şi le lansa numaidecât în spaţiu.

A doua zi în zori, maşina aceea începu să fabrice maşini asemănătoare cu ea. Cu ajutorul unor roboţi, fierul era turnat în noile agregate. În curând, sute şi mii de agregate de acest fel începură să fabrice torpile subţiri şi negre, care îşi luau zborul în noapte, răspândindu-şi de jur-împrejur substanţa radioactivă. Timp de treizeci de mii de ani, aceste torpile aveau să-şi împrăştie atomii distrugători. Ele erau menite să rămână în câmpul gravitaţional al galaxiei, fără a cădea vreodată pe vreo planetă sau pe vreun soare.

În vreme ce la orizont mijeau încet zorii trandafirii ai celei de-a doua dimineţi, inginerul Pennons raporta prin reţeaua de telecomunicatoare:

— Producem acum nouă mii de bucăţi pe secundă şi socot că putem lăsa liniştiţi maşinile să-şi termine treaba. Am instalat un ecran parţial în jurul planetei, pentru a împiedica orice intervenţie. Încă puţin şi amicul nostru va începe să simtă un gol

în stomacu-i gigantic. E timpul să pornim la drum.

Timpul avea să vină, însă, abia peste câteva luni, când se hotărâră să pornească spre nebuloasa N G C-50,347. Astronomul Lester explică astfel sensul acestei alegeri:

— Galaxia aceea se află la o depărtare de nouă sute de milioane de ani-lumină. Dacă inteligenţa asta gazoasă se va lua după noi, ea se va pierde în noaptea fără sfârşit a spaţiului.

Când Lester se aşeză, Grosvenor se ridică şi vorbi astfel:

— Vă daţi, cred, seama cu toţii că nu vom merge chiar până la nebuloasa aceea. Ne-ar trebui sute, sau poate mii de ani, ca să ajungem la ea. Vrem doar să ducem această fiinţă vrăjmaşă într-un loc din spaţiu unde va muri de foame. Iar noi vom şti că a murit, dacă nu vom mai auzi murmurul gândurilor sale.

E ceea ce avea să se întâmple, foarte curând.

Grosvenor intră în sala de cursuri a secţiei sale şi văzu că numărul studenţilor lui crescuse din nou. Toate scaunele erau ocupate; ba, se mai aduseseră scaune şi din camerele alăturate. Îşi începu conferinţa astfel:

— Problemele de care se ocupă nexialismul sunt probleme de ansamblu. Omul a împărţit viaţa şi materia în compartimente distincte şi cu toate că foloseşte câteodată unele cuvinte ce dovedesc că-şi dă seama de unitatea întregii naturi, el continuă să se comporte ca şi cum acest Univers unic şi schimbător ar fi alcătuit din numeroase părţi, care ar funcţiona separat. Metodele despre care vom vorbi în astă seară…

Făcu o pauză, pentru a-şi privi publicul. Deodată, zări în fundul sălii o faţă ce-i era familiară, totuşi continuă:

— Metodele despre care vom vorbi vor demonstra că această distincţie între realitate şi comportamentul uman poate fi înlăturată.

În vreme ce Grosvenor expunea aceste metode, în fundul sălii Gregory Kent lua primele sale notiţe la cursul de nexialism.

Cu mica-i încărcătură de reprezentanţi ai civilizaţiei umane, nava *Space Beagle* gonea cu o viteză din ce în ce mai mare prin noaptea fără sfârşit.

Şi fără început.

Postfață

Literatura ştiinţifico-fantastică (mă refer la cea modernă, nu la cea veche, inaugurată de Lucian din Samosata sau de alţi presupuşi precursori) are de pe acum o istorie foarte bogată. Nu numai o istorie universală, în care Jules Verne îşi dă mâna cu H.G. Wells şi cu Karel Čapek – pentru a nu-i cita decât pe aceşti trei mari deschizători de drumuri – ci şi un şir de istorii naţionale, fiecare dintre ele jalonată de numeroase opere, a căror inventariere şi clasificare devin tot mai anevoioase.

În introducerea sa la o recentă „Istorie a literaturii ştiinţifico-fantastice moderne”[3], Jacques Sadoul mărturiseşte că nu s-a putut ocupa decât de vreo cinci sute din cele aproximativ *treizeci de mii* de titluri apărute numai în lumea anglo-saxonă în decurs de o jumătate de veac! Din bilanţul istoric încheiat de Sadoul – şi din alte bilanţuri asemănătoare – reiese limpede că o bună parte din literatura ştiinţifico-fantastică din Anglia şi mai ales din Statele Unite s-a constituit în cadrul şi în jurul revistelor specializate. Însăşi denumirea de „Science fiction“ este legată de prima dintre aceste reviste, *Amazing Stories,* întemeiată în aprilie 1926 de americanul de origină luxemburgheză Hugo Gernsback, socotit de către mulţi „părintele” genului. („Adevăratul «părinte al science fiction»-ului este Hugo Gernsback şi nimeni nu-i poate răpi acest titlu”, afirma în 1943 cercetătorul american Sam Moskowitz.) Revista lui Gernsback a fost urmată în curând de multe altele, mai toate cu o existenţă efemeră, dar avându-şi, fiecare, clientela ei, în scurtul răgaz îngăduit fie de criza economică, fie de legile aspre ale concurenţei. În ansamblu, aceste publicaţii cu coperţi ţipătoare, tipărite pe hârtie ieftină (de unde şi denumirea ce li s-a dat, de „pulp magazines” – „pulp” însemnând în engleză pastă, de lemn), au creat, îndeosebi în Statele Unite, o adevărată „cultură paralelă”, sau chiar o „contracultură”, situată în afara celei tradiţionale şi ignorată de critica literară „serioasă”.

Fiică a unui veac dominat de dezvoltarea impetuoasă a ştiinţei şi tehnicii, această formă de cultură s-a caracterizat, mai ales la începuturile ei, printr-o încredere optimistă în viitorul de aur făgăduit omenirii de către savanţi. Lăsând în seama scriitorilor de profesie analiza psihologică, expresivitatea stilistică şi alte asemenea preocupări, colaboratorii revistelor americane de „science fiction” se interesau exclusiv de latura tehnico-ştiinţifică a vieţii moderne. Estetica lor este înrudită cu aceea a futuriştilor europeni, vehemenţi negatori, ca şi ei, ai literaturii „beletristice” şi adepţi înflăcăraţi ai progresului tehnic.

Deşi, cu timpul, autorii de „science fiction” aveau să acorde o atenţie mai mare elementelor propriu-zis literare ale scrierilor lor – mulţi dintre ei dobândindu-şi astfel un necontestat drept de cetate în republica literelor – rămâne un fapt că genul, ca atare, s-a constituit, cel puţin în Statele Unite, într-o zonă spirituală mai apropiată de ştiinţă decât de literatură.

„Science fiction este mai presus de orice un sistem de idei”, afirmă scriitorul şi editorul american Donald A. Wollheim într-un eseu destul de recent despre literatura ştiinţifico-fantastică modernă[4]*.* „Ea se ocupă de idei în mai mare măsură decât de stilul literar. Ea face speculaţii asupra viitorului şi asupra unor probabilităţi. Tocmai de acest lucru se cuvine să ne amintim, mai degrabă decât de profunzimea caracterului eroilor săi. Literatura ştiinţifico-fantastică trebuie judecată, aşadar, în lumina imensei varietăţi a viziunilor şi a ideilor sale, care sunt la fel de diverse ca şi posibilităţile omenirii şi la fel de multiforme ca stelele de pe cer.”

---

[3] Jacques Sadoul : „Histoire de la Science-Fiction Moderne”, vol. I, „Domaine anglo-saxon”, Editions Albin Michel, Paris, 1973.

[4] Donald A. Wollheim: „Les Faiseurs d’Univers. La Science fiction d’aujourd’hui, Editions Robert Laffont, Paris, 1974 (ediţia originală a apărut în S.U.A. În 1971).

O poziţie şi mai categorică în acest sens a fost exprimată de Robert A. Heinlein, unul dintre cei mai importanţi autori americani de „Science fiction”, într-o conferinţă ţinută la Universitatea din Chicago în 1957 şi tipărită într-un volum colectiv[5].

Heinlein afirmă că „romanul speculativ” *(speculative fiction)* – cum preferă el să denumească genul – „este singura formă de ficţiune capabilă să interpreteze aspectele rapid schimbătoare ale vieţii moderne”. „Pot oare James Joyce, Henry Miller şi fiii şi strănepoţii lor să interpreteze clocotitoarea lume nouă a energiei atomice, a antibioticelor şi a călătoriilor interplanetare?” se întreba el. Şi răspundea, bineînţeles negativ, adăugând cu oarecare suficienţă: „Romanul speculativ este singura formă de ficţiune care nu exclude nicio zonă a experienţei umane... ea nu exclude, mai ales, cea mai umană dintre toate activităţile omeneşti, activitatea care ne ridică deasupra animalelor, şi anume practicarea metodei ştiinţifice, laolaltă cu analiza serioasă a consecinţelor ce decurg din ea”.

Poziţia evident polemică a lui Heinlein rezumă crezul şi complexele unei întregi generaţii de autori de „Science fiction”, generaţie formată la şcoala unor reviste specializate, cu titluri pe cât de senzaţionale, pe atât de sugestive: *Astounding Stories, Amazing Stories, Marvel Science Stories, Super-Science Stories* etc.

Prima dintre revistele citate mai sus, *Astounding Stories* (mai pe scurt, *Astounding),* a jucat un rol formativ extrem de important, îndeosebi în perioada când a fost condusă de John W. Campbell Jr. Sadoul nu pregetă să califice drept „perioadă clasică” a literaturii ştiinţifico-fantastice americane anii 1939–49, când autoritatea lui Campbell s-a putut manifesta din plin, atât în cadrul revistei, cât şi în afara ei:

„John W. Campbell este omul cel mare al acestei perioade. El domneşte cu o mână de fier asupra principalei reviste specializate şi dispune de o pepinieră de autori noi... Pentru el, ştiinţa rămâne primordială, dar îi va adăuga un alt centru de interes: previziunea viitorului. Campbell socotea că rolul literaturii S. F. Este de a proroci civilizaţia de mâine, într-un mod plauzibil, realist şi, bineînţeles, ştiinţific...”

Printre scriitorii descoperiţi şi promovaţi de Campbell se numără şi A.E. Van Vogt, care, împreună cu Robert A. Heinlein şi cu Isaac Asimov, reprezintă tendinţa dominantă din literatura ştiinţifico-fantastică americană a „perioadei clasice” amintite şi care, atât prin biografia cât şi prin opera lui, este un produs tipic al acestei perioade, deşi se numără printre puţinii care i-au supravieţuit, literar vorbind.

Alfred Elton van Vogt s-a născut la 26 aprilie 1912, într-o aşezare din provincia canadiană Manitoba, în familia unui avocat al cărui străbunic olandez traversase Atlanticul, pentru a se stabili, prin 1861, undeva în apropiere de Portland, în statul american Oregon. El şi-a petrecut copilăria într-o altă provincie canadiană, Saskatchewan – un ţinut de preerie, prielnic zborurilor imaginaţiei.

„Privind înapoi, nu mi-aş schimba copilăria la ţară pentru una la oraş”, mărturisea van Vogt într-un articol autobiografic[6], în care afirma, de asemenea, că a simţit încă de mic o atracţie pentru povestirile de „Science fiction”, descoperite mai întâi în revista englezească *Chum,* şi ulterior în revista lui Gernsback, *Amazing Stories.*

Marea depresiune economică din anii 1929–33 a afectat şi destinul familiei van Vogt. Feciorul avocatului a fost nevoit să-şi întrerupă studiile, după absolvirea unei „high school”, deşi avea să le reia mai târziu, urmând în total vreo treizeci de cursuri universitare în diferite discipline. El a încercat să-şi găsească un rost ca scriitor şi a frecventat chiar o şcoală de literatură („Palmer Institute of Authorship”), iar la vârsta de douăzeci de ani a izbutit să-şi plaseze, în paginile revistei *True Story,* o povestire

---

[5] „The Science Fiction Novel“, Chicago, 1969 (ediţia a 3-a), cuprinzând patru eseuri despre „Science fiction“ şi o introducere de Basil Davenport.

[6] „Twentieth-Century Authors. A Biographical Dictionary”, ed. by Stanley Kunitz, 1963.

„cu caracter confesiv”. A scris şi alte povestiri de acest gen, precum şi un mic „western” şi o seamă de piese radiofonice pentru diverse posturi canadiene, dar nu a reuşit să se impună. A lucrat, un timp, şi în redacţia unei mari edituri comerciale.

Potrivit unei confesiuni făcute lui Jacques Sadoul şi citată în lucrarea amintită, van Vogt a debutat în„Science fiction“ sub semnul celor doi mari mentori ai literaturii S. F. Din Statele Unite, Gernsback şi Campbell:

„La vârsta de paisprezece ani am citit numărul din noiembrie 1926 al revistei *Amazing Stories* şi am rămas vreme de mulţi ani cititorul ei asiduu. Am abandonat însă lectura revistei când redactorul-şef al acesteia a plecat de la conducerea ei. Am încetat atunci să citesc „Science fiction“ până prin 1938, când am dat peste un număr al revistei *Astounding,* cel care conţinea povestirea lui Don A. Stuart[7], intitulată „Cine umblă acolo?”. Am citit jumătate din ea, apoi am cumpărat revista, ca să pot termina la mine acasă lectura. Am fost atât de entuziasmat de această povestire admirabilă, încât m-am hotărât să-i trimit de îndată lui Campbell, redactorul-şef al revistei, o idee pentru o povestire ştiinţifico-fantastică. Dacă el nu mi-ar fi răspuns, probabil că n-aş fi devenit niciodată un autor de Science fiction. Dar mi-a răspuns, iar mai târziu aveam să constat că răspundea la toate scrisorile de acest gen. Astfel încurajat, am scris pentru Campbell două povestiri: *Vault of the Beast* (Bârlogul fiarei) şi *Black Destroyer* (Ucigaşul negru)…“

Anul 1939, care a marcat începutul carierei sale de autor de „Science fiction”, a fost pentru van Vogt un an de cotitură şi pe plan intim, căci s-a căsătorit cu Edna Mayne Hull, ea însăşi scriitoare de literatură ştiinţifico-fantastică. După terminarea celui de-al doilea război mondial, s-au stabilit amândoi la Los Angeles, în Statele Unite (a căror cetăţenie aveau s-o capete în 1952).

Opera lui van Vogt cuprinde numeroase povestiri şi romane, a căror simplă înşiruire ar ocupa un spaţiu prea mare pentru dimensiunile acestei postfeţe. Să le amintim, totuşi, pe cele mai importante (indicând, între paranteze, data apariţiei lor în volum ca şi traducerea titlurilor originale):

SLAN (Slanii, 1946)
THE WEAPON MAKERS (Fabricanţii de arme, 1947)
THE WORLD OF NULL-A (Lumea Non-A, 1948)
THE VOYAGE OF THE Space Beagle *(Odiseea navei Space Beagle, 1950)*
THE WEAPON SHOPS OF ISHER (Arsenalele din Isher, 1951)
EMPIRE OF THE ATOM (Împărăţia atomului, 1956)
THE WAR AGAINST THE RULL (Războiul contra Rulilor, 1959)
PAWNS OF NULL-A (Pionii Non-A, 1956)
THE WIZARD OF LINN (Vrăjitorul din Linn, 1962)
THE SILKIE (Silkii, 1969)
FUTURE GLITTER (Strălucirea viitoare, 1973)

În total, van Vogt a publicat până în prezent peste patruzeci de cărţi, multe dintre ele „best-sellers” atât în S.U.A. Cât şi în ţările în care au fost traduse.

În urma unui sondaj efectuat în 1947 printre „fanaticii” („fans”) genului de către Gerry de la Ree, s-a putut constata că van Vogt ocupa locul întâi pe o listă de zece nume de autori preferaţi – înaintea lui Lovecraft şi chiar a lui H. G. Wells! Un sondaj asemănător, efectuat printre „fanii“ din Quebec şi publicat în martie 1975 de un „fanzin” canadian, dovedeşte că van Vogt nu şi-a pierdut popularitatea, căci figurează pe locul al doilea, după Asimov, pe lista autorilor preferaţi de cititorii canadieni de „Science fiction”…

„Odiseea navei *Space Beagle“* este o operă reprezentativă pentru creaţia lui van

[7] Unul din pseudonimele lui John W. Campbell Jr.

Vogt. Ea are la bază câteva povestiri publicate de scriitor în revista *Astounding,* în special „Black Destroyer” (Ucigaşul negru) şi „Discord în Scarlet” (Discordie în roşu), prima corespunzând capitolelor 1–6, iar a doua capitolelor 13–21 ale romanului tipărit în 1950. Foarte mulţi autori de „Science fiction“ procedează în felul acesta; bunăoară I. Asimov şi-a scris celebrul roman *Eu, robotul* pornind de la o povestire publicată în 1941 în *Astounding.* Clifford Simak şi-a folosit o povestire, publicată în 1944 în aceeaşi revistă, pentru a scrie romanul intitulat *(City* (Oraşul). Cred, însă, că exemplele cele mai numeroase de utilizare a unor povestiri mai vechi în cadrul unor cărţi de mari dimensiuni se pot găsi în opera lui van Vogt. Toate cărţile sale poartă, în filigran, pecetea unei existenţe anterioare sub formă de foileton.

„Odiseea navei *Space Beagle”* este, aşadar, o suită de povestiri, nu lipsite de o legătură internă, dar totuşi insuficient sudate. Legătura internă o creează cadrul în care se desfăşoară fantasticele peripeţii narate, şi anume nava *Space Beagle*. În drumul ei prin spaţiul intergalactic, nava e atacată de adversari din ce în ce mai redutabili: întâi *Corl,* uriaşa felină care-i sfâşie pe oameni pentru a-şi astâmpăra foamea de *id,* apoi *Rimii,* care atacă nava cu ajutorul unui bombardament de imagini hipnotice transmise de la mari distanţe, după aceea monstruosul *Ixtl,* unic supravieţuitor al unei seminţii distruse de o conflagraţie cosmică, apoi monştrii care se materializează sub ochii îngroziţi ai membrilor expediţiei – făpturi trimise pe calea undelor de o civilizaţie galactică ostilă – şi, în sfârşit, *Anabis,* enormul şi insaţiabilul organism care umple cu materia lui informă spaţiu galaxiei.

De fiecare dată, oamenii ies biruitori din lupta pe care o dau cu aceste făpturi vrăjmaşe, dar victoria lor nu e niciodată uşoară, pentru că, la perfidia şi forţa inamicului extraterestru, se adaugă inerţia şi îngustimea de vederi a mai tuturor membrilor expediţiei. Căci, deşi în epoca în care se petrece acţiunea cărţii omul a descoperit „forţa antigravitaţională”, ce i-a permis să exploreze galaxiile, mentalitatea lui a rămas în urma progresului tehnico-ştiinţific. Înşişi oamenii de ştiinţă ai acelei epoci au devenit nişte specialişti fără orizont, incapabili să sesizeze legăturile dintre fenomene. Doar *nexialismul,* o „ştiinţă a întregului” – apărută tocmai ca urmare a acestei specializări excesive – dar încă ignorată sau respinsă de majoritatea savanţilor, este în măsură să integreze rezultatele obţinute în diferite domenii ale cercetării ştiinţifice şi să găsească soluţiile practice necesare (termenul de „nexialism”, născocit de van Vogt, vine de la „nexus”, participiul trecut al verbului latinesc „nectere”, care înseamnă „a lega”) Elliott Grosvenor, unicul reprezentant al „nexialismului” la bordul navei spaţiale *Space Beagle,* are de înfruntat prejudecăţile tenace ale colegilor săi, şi chiar ostilitatea făţişă a unora dintre ei. Dar, graţie educaţiei primite la Institutul de nexialism, acest tânăr savant izbuteşte nu numai să-şi impună soluţiile salvatoare, ci şi să-şi convertească, pe rând, colegii la ideile noi, verificate în practică, ale „nexialismului”.

Van Vogt are meritul de a fi imaginat o serie de situaţii dramatice, în care necesitatea unei astfel de ştiinţe interdisciplinare apare cu prisosinţă; în faţa pericolelor ce ameninţă nava spaţială, doar o viziune de ansamblu, integratoare, poate duce la ieşirea din impas. Spre deosebire de Grosvenor, un savant ca Gregory Kent – şeful secţiei de chimie – este tipul omului de ştiinţă conservator, mânat mai degrabă de ambiţia de a parveni pe scara socială, decât de pasiunea cercetării. Deşi personajele sunt schematice, conflictul dintre „nexialism” şi adversarii lui capătă proporţii dramatice, ajungând chiar să domine acţiunea întregii cărţi. Dimensiunile politice ale conflictului nu-i scapă scriitorului, care satirizează electoralismul şi pseudodemocraţia ce domnesc la bordul navei spaţiale. Căci nava *Space Beagle* e un microcosm, o mică Americă proiectată de van Vogt în viitor, dar încărcată cu multe din tarele prezentului.

În paginile cărţii au loc numeroase discuţii, menite să scoată în relief superioritatea „nexialismului“ asupra celorlalte moduri de a aborda problemele complexe ridicate de

o expediţie intergalactică. Din păcate, discuţiile sunt lungite uneori în mod artificial.

Destul de mult se discută în carte şi despre teoria ciclică a istoriei, invocată ca o posibilă explicaţie a fenomenelor, nu numai din viaţa socială a oamenilor, ci şi din viaţa civilizaţiilor de pe alte planete. Expusă de arheologul Korita, teoria e folosită, parţial, ca ipoteză de lucru, de către Grosvenor, deşi acesta „avea unele rezerve”: „Evident, teoria e susceptibilă de revizuiri substanţiale”, spune Grosvenor undeva, iar termeni ca «rasă» sau «sânge» sunt lipsiţi de sens”.

Punând în discuţie, chiar cu aceste rezerve, teoria filosofului german Oswald Spengler (1880–1936), van Vogt s-a lăsat uneori sedus de aspectele ei raţionale şi critice, aspecte neesenţiale, căci fondul spenglerianismului (şi al adepţilor lui, ca istoricul englez Toynbee) rămâne legat de termeni ca „rasă” şi „sânge” şi de negarea ideii de progres. Rezultatul este că teoria ciclică a istoriei dă naştere, în „Odiseea navei *Space Beagle”*, unei contradicţii fundamentale între elogiul explicit şi implicit adus de scriitor ştiinţei moderne, pe de o parte şi concepţia reacţionară, fatalistă, şi deci contrarie spiritului ştiinţific, a autorului faimosului „Declin al Occidentului” pe de alta. Trebuie spus însă că, în economia cărţii, nexialismul este singura teorie validată de însăşi desfăşurarea acţiunii.

În acelaşi timp, se cuvine menţionat faptul că van Vogt are pasiunea ideilor, dar nu posedă nici cultură filosofică solidă, nici discernământ critic îndeajuns de dezvoltat pentru a le reţine pe cele mai adecvate propriului său talent. El şi-a manifestat nu o dată entuziasmul pentru teorii pseudo-ştiinţifice, ca de pildă cele cuprinse în „Semantica generală” a lui Alfred Korzybski, un gânditor american de origine poloneză, care şi-a legat numele de această disciplină, expusă în lucrarea sa, intitulată „Ştiinţă şi sănătate, Introducere la sistemele non-aristotelice şi la Semantica generală” (1933). Van Vogt i-a transpus ideile în cele două cărţi despre „Lumea Non-A“, socotite de unii adevărate capodopere, dar respinse de alţii ca nişte monumente ale confuziei.

Referindu-se la controversa aprigă iscată în jurul acestor cărţi, Gerard Klein scria, pe bună dreptate, într-o „notă de lectură” publicată în revista *Fiction* (numărul 152, din iulie 1966):

„E adevărat că, toată viaţa lui, van Vogt a căutat o doctrină globală, care să poată lumina viitorul lumii. E o căutare ce-şi are meritul ei, deoarece simbolizează căutările tuturor oamenilor. Din diferitele sale «descoperiri» – printre care ideile şi metodele doctorului Bates, ale lui Korzybski şi ale lui L. Ron Hubbard au fost cele mai importante – el a scos, de fiecare dată, câte o carte. Dar cărţile sale sunt romane de «Science fiction»… Scriitorul de «Science fiction» îşi rezervă posibilitatea de a născoci alte ştiinţe, alte filosofii, alte arhitecturi, alte fiinţe. El nu trebuie să le expliciteze decât în cuprinsul operei sale… Cu alte cuvinte, filosofia Non-A este un personaj vanvogtian în opera lui van Vogt, şi e inutil şi absurd s-o trimiţi la filosofia lui Korzybski…”

Acelaşi lucru se poate spune, cred, şi despre „nexialism”: ca „personaj vanvogtian” – poate cel mai convingător din întreaga carte – „nexialismul” are o incontestabilă putere de atracţie, compensând până la un punct scăderile de ordin ideologic (teoria ciclică a istoriei) şi de ordin literar (schematismul personajelor, lipsa de unitate arhitectonică, neglijenţele stilistice ale lucrării).

„Odiseea navei *Space Beagle“* este, repet, o carte reprezentativă pentru scriitorul american, deoarece îi învederează atât calităţile, cât şi defectele. Printre calităţi, se cuvine menţionată în primul rând capacitatea lui van Vogt de a imagina lumi depărtate în timp şi în spaţiu şi de a le popula cu făpturi stranii (nu degeaba traducătorul francez al „Odiseei navei *Space Beagle“* i-a dat titlul de „Fauna spaţiului”). Viziunile scriitorului au anvergură şi îndrăzneală şi reuşesc mai întotdeauna să ne trezească sentimentul măreţiei Universului în care trăim. Van Vogt este „un creator de lumi”, spunea pe bună dreptate Donald Wollheim în eseul din

care am mai citat. El se mişcă între aceste lumi cu o dezinvoltură la care-i dă dreptul nu numai imaginaţia lui prodigioasă, ci şi fantasticul progres tehnico-ştiinţific realizat de omenire în ultimele câteva decenii.

Remarcabil la van Vogt este faptul că povestirile sale, populate cu atâţia căpcăuni şi „mutanţi” extratereştri, şi plasate într-un timp atât de depărtat de al nostru, rămân totuşi foarte ancorate în uman. Aşa cum subliniază tot Wollheim, scriitorul „are o încredere instinctivă în om, crede în invincibilitatea lui şi refuză să accepte limitele timpului şi ale spaţiului”.

Van Vogt se definea pe sine însuşi când formula următorul program pentru „Science fiction”[8]:

„Literatura ştiinţifico-fantastică a contribuit şi sunt sigur că va mai contribui la crearea unei gândiri îndreptate spre viitor… în cea mai mare parte a globului, omul este încătuşat. Pretutindeni, puternice forţe retrograde acţionează pentru a-l menţine în robie sau pentru a făuri noi lanţuri, încă şi mai strâmte. Dar el se va elibera, dacă vreodată cunoştinţele ştiinţifice vor putea pătrunde în temniţa lui…”

Din această credinţă în om şi în posibilităţile eliberatoare ale cunoaşterii ştiinţifice s-au născut cele mai bune opere ale scriitorului.

PETRE SOLOMON

---

[8] Citat după „Panorama de la Science Fiction” de Jacques van Herp, Ed. Marabout, 1973.